

Þjórandi við Þjórsá

Fornleifarannsóknir sumarið 2007



Landsvirkjun

Ágúst 2008



Upplýsingablað

Skýrsla LV nr: LV-2008/074

Dags: Ágúst 2008

Fjöldi síðna: 166 Upplag: 25 Dreifing: ☒ Opin ☐ Takmörkuð til

Titill: Þjótandi við Þjórsá. Fornleifarannsóknir sumarið 2007

Höfundar / fyrirtæki: Bjarni F. Einarsson & Sandra Sif Einarsdóttir. Fornleifafræðistofunni

Verkefnisstjóri: Guðlaugur Þórarinsson

Unnið fyrir: Landsvirkjun Power

Samvinnuaðilar: _____

Útdráttur: Vegna hinnar fyrirhuguðu Urriðafossvirkjunar þurfti að rannsaka nokkrar rústir sem munu fara undir stíflugarð eða lón. Minjarnar sem voru kannaðar reyndust vera skepnuhús og garðar af ýmsum toga. Elstu minjarnar voru frá landnámsöld, en þær yngstu frá fyrri hluta 20. aldar. Elstu minjarnar voru annarsvegar túngarður, meintur landamerkjagarður og skepnuhús sem byggt hafði verið ofan á allavega þrisvar sinnum.

Lykilorð: Urriðafossvirkjun, Þjótandi, fornleifarannsókn, skepnuhús, landnámsöld - nútími.

ISBN nr: 978-9979-9865-0-8

ISSN nr:

Undirskrift verkefnisstjóra
Landsvirkjunar



Skýrsla nr. LV-2008/074

Þjótandi við Þjórsá

Fornleifarannsóknir sumarið 2007

Bjarni F. Einarsson & Sandra Sif Einarsdóttir
Viðaukar eftir Hrönn Konráðsdóttur og Þorvald Þórðarsson

Ágúst 2008



Forsíðumyndin sýnir yngstu minjar rústar 4:5:1 að koma í ljós, Þjórsá í bakgrunni
(Ljósm. BFE. Horft til suðurs. Stafrænar myndir nr. 93).

FORNLEIFAFRÆÐISTOFAN

© Bjarni F. Einarsson og Sandra Sif Einarsdóttir 2008
Þjótandi við Þjórsá. Fornleifarannsóknir sumarið 2007
Útgefandi: Landsvirkjun & Fornleifafræðistofan
Útgáfustaður: Reykjavík
Unnið fyrir Landsvirkjun
ISBN 978-9979-9865-0-8

Efnisyfirlit

I. HLUTI - AÐFERÐIR

1	INNGANGUR.....	4
2	MARKMIÐ OG RANNSÓKN.....	5
2.1	MARKMIÐ RANNSÓKNA Á ÞJÓTANDA	5
2.2	AÐFERÐ	5
2.2.1	Fornleifar 4:1, 4:4, 4:9, 4:12 og 4:13	5
2.2.2	Rústir 4:2 og 4:10	9
2.2.3	Rúst 4:3	10
2.2.4	Rúst 4:5:1-2	11
2.2.5	Rúst 4:11	13
3	ÞJÓTANDI Í RITHEIMILDUM.....	14
4	STAÐARHÆTTIR	15
4.1	UM MERKINGU ÖRNEFNANNA ÞJÓRSÁR OG ÞJÓTANDA	15
4.2	NÁTTÚRA OG UMHVERFI.....	18
5	GREININGAR	21
5.1	RÚST 4:3.....	21
5.1.1	Gjóska	21
5.1.2	Gólflag	22
5.2	RÚST 4:5:1.....	22
5.2.1	Gjóska	22
5.2.2	Gólflög	24
5.2.3	Viðarkol og C-14.....	24
5.3	RÚST 4:11.....	26
5.3.1	Viðarkol og C-14.....	26

II. HLUTI - TÚLKUN

6	UMFJÖLLUN OG TÚLKUN	28
6.1	RÚST 4:5:1.....	28
6.1.1	Kynslóð 1	28
6.1.2	Kynslóð 2	31
6.1.1	Kynslóðir 3 og 4.....	36
6.2	RÚST 4:5:2.....	43

6.3	RÚST 4:3.....	46
6.4	RÚST 4:10.....	48
6.5	RÚST 4:11.....	49
7	TEIKNINGAR.....	51
7.1	RÚSTIR 4:2 OG 4:10.....	51
7.2	RÚST 4:3.....	53
7.3	RÚST 4:4.....	59
7.4	RÚST 4:5:1.....	60
7.5	RÚST 4:5:2.....	70
7.6	RÚST 4:9.....	72
7.7	RÚST 4:11.....	73
7.8	RÚST 4:12.....	74
7.9	RÚST 4:13.....	75
8	HEIMILDIR	76
8.1	PRENTAÐAR HEIMILDIR OG HEIMILDIR AF VERALDARVEFNUM.....	76
8.2	AÐRAR HEIMILDIR.....	79
9	TÆKNILEGAR UPPLÝSINGAR	80
10	DAGBÓK.....	82

III. HLUTI - SKRÁR OG VIÐAUKAR

11	SKRÁR	95
11.1	FUNDASKRÁ	96
11.2	SÝNASKRÁ	98
11.3	SKRÁ YFIR STAFRÆNAR MYNDIR	100
11.4	LITSKYGGNUSKRÁ	117
11.5	FRUMTEIKNINGASKRÁ	124
11.6	HREINTEIKNINGASKRÁ	127
11.7	FORNLEIFASKRÁ, MINJAR FUNDNAR SUMARIÐ 2007	129
12	VIÐAUKAR	133
12.1	SKORDÝRAGREINING GERÐ AF HRÖNN KONRÁÐSDÓTTUR, FORNVISTFRÆÐINGI	134
12.2	GJÓSKUGREINING GERÐ AF DR. ÞORVALDI ÞÓRDARSYNI, ELDFJALLAFRÆÐINGI	141
13	FORNLEIÐ 5 Í SKEIÐAHREPPI/ 8 Í VILLINGAHOLTSHREPPI	160

I Inngangur

Að beiðni Landsvirkjunnar tók Fornleifafræðistofan að sér uppgröft á minjum í landi Þjótanda vegna fyrirhugaðra virkjunarframkvæmda við Urriðafoss. Fornleifafræðistofan hefur séð um fornleifaskráningu á svæðinu fyrir Landsvirkjun vegna sömu framkvæmda frá árinu 2001.

Rannsóknir á Þjótanda sumarið 2007 voru í tveimur áföngum. Í fyrsta áfanganum var grafið í tvær vikur, frá 15. maí – 1. júní. Þá var gert hlé á rannsóknum þar til þann 17. júlí þegar hafist var handa á ný og stóðu rannsóknir yfir til 7. september, eða í 7 vikur og því grafið í samtals 9 vikur. Verkstjóri var Bjarni F. Einarsson, en auk hans unnu við rannsóknirnar fornleifafræðingarnir Brynhildur Baldursdóttir, Inga Hlín Valdimarsdóttir, Sandra Sif Einarsdóttir og einnig Ármann Guðmundsson fornleifafræðinemi. Guðbjörg Melsted og Sindri Ellertson Csillag fornleifafræðingar bættust við seinni hluta sumars, en sömuleiðis var Kristján Mímisson fornleifafræðingur með í upphafi rannsókna.

Fulltrúi verkkaupa var Guðlaugur Þórarinsson hjá Landsvirkjun.

Öllum þessum aðilum eru færðar hinar bestu þakkir fyrir ánægjulegt samstarf og góðan hug. Einnig þökkum við þeim greiningaraðilum sem við sögu koma, enginn nefndur, enginn gleymdur.

2 Markmið og rannsókn

2.1 Markmið rannsókna á Þjótanda

Í upphafi stóð til að rannsaka sex rústir í landi Þjótanda sumarið 2007. Rannsókn á öllum sex rústunum er nú lokið, en aðstæður breyttust þó strax í upphafi. Það átti sér stað í kjölfar þess að þrífurkurður var gerður í rúst frá 20. öld. Það var gert til að ganga úr skugga um hvort eldri rústir lægju þar undir og var ein af kröfum Fornleifaverndar ríkisins. Það gekk eftir og í ljós kom rúst á um eins metra dýpi (rúst 4:10). Við það breyttust forsendur rannsóknarinnar og þurfti að skoða svæðið umhverfis rústina frá nýjum sjónarhóli, þ.e.a.s. að fleiri rústir gætu leynst á svæðinu. Vegna þess dýpis sem rústin er á gætu aðrar rústir frá sama tíma falist mjög vel í landslaginu, sökum þess hve mikill jarðvegur er ofan á þeim. Um 10 m frá rústinni er lágur ílangur hóll sem ber með sér útflatt form rústar. Þrífurkurður var gerður þvert í þennan hól og þar fannst önnur rúst (rúst 4:11). Ítarleg leit var gerð á svæðinu að öðrum rústum en hún bar ekki árangur. Auk rústa 4:10 og 4:11 fundust í sumar einnig túngarður og aðhald (rústir 4:12-13) sem bættust við fyrirbyggjandi verkefni.

Fundur þessara nýju rústa, rannsóknir á þeim og leitin að öðrum í kjölfarið hafði þó í för með sér að upphaflegar tímaáætlanir varðandi uppgröft og úrvinnslu brustu í samræmi við breyttar forsendur. Unnt reyndist að ljúka rannsókn á rústum 4:12 og 4:13 en frekari rannsóknir eru nauðsynlegar á rústum 4:10 og 4:11. Þær munu fara fram sumarið 2008, ef allt gengur eftir.

Í I. hluta verður farið almennt yfir allar rústirnar, aðferðir og umfang rannsókna. Í II. hluta, verður svo farið í nánari túlkun á rústum þar sem við á, þ.e.a.s. rústum 4:3, 4:5:1-2, 4:10 og 4:11. III. hluti hefur svo að geyma skrár og viðaukar skýrslunnar.

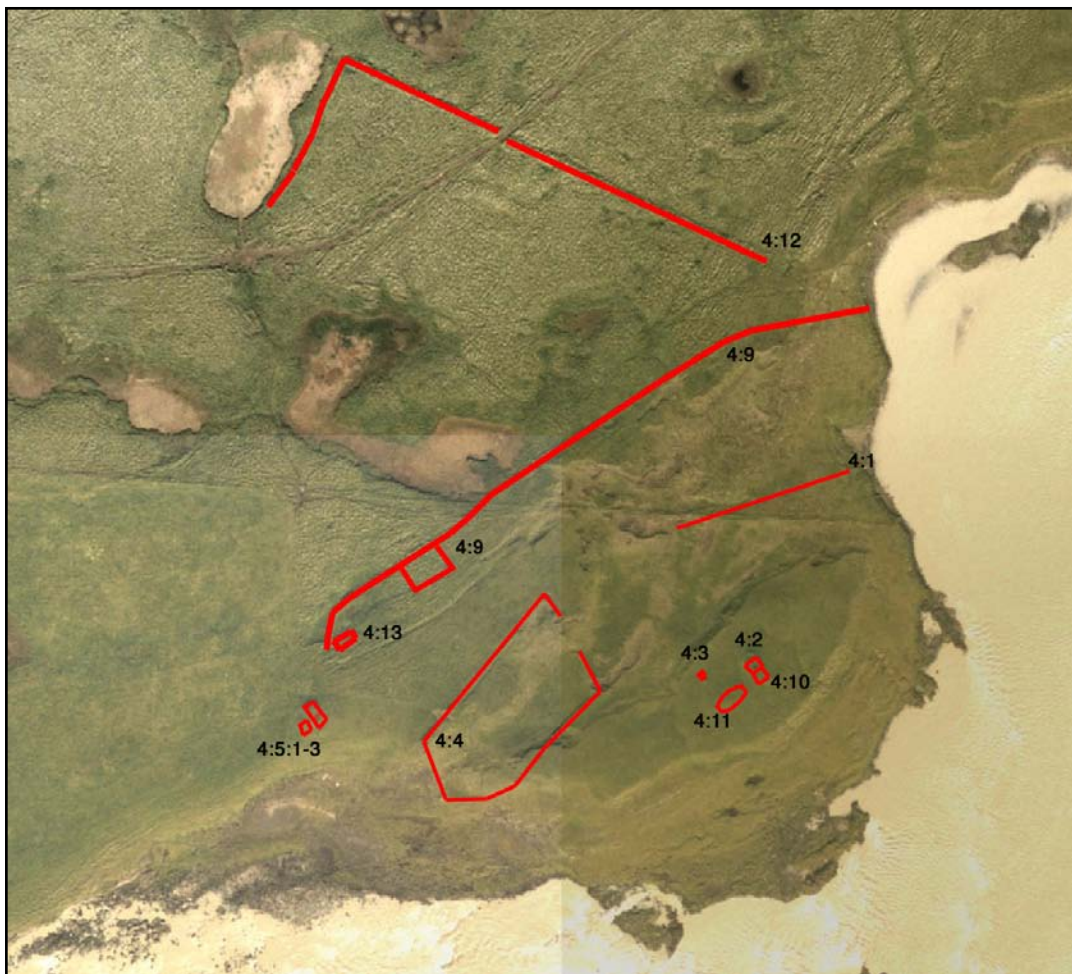
2.2 Aðferð

2.2.1 Fornleifar 4:1, 4:4, 4:9, 4:12 og 4:13

Fornleifar 4:1 eru leifar garðs sem er mjög ógreinilegur á köflum. Þrífurkurður var gerður í hann, 0,9 m á breidd og þrír metrar á lengd. Ekkert sást af garðinum undir grasrótinni og er hann frá 20. öld. Um er að ræða grjót undir girðingu til þess að

fylla í op sem mynduðust undir henni í lægðum og dældum í landinu. Ljósmyndun var talin fullnægjandi skrásetning.

Fornleifar 4:4 eru gerði um 40 x 75 m að stærð. Grafinn var prufuskurður, 3,4 x 0,9 m, sem sýndi að gerðið er frá fyrri hluta 20. aldar og hefur verið búið til úr mjög sendnum jarðvegi. Þæla austan megin við vegginn þar sem hann var kannaður, sýnir að jarðvegurinn hefur verið tekinn þaðan. Gerðið var hlaðið úr grjóti á kafla, en þar var ekki grafið frekar. Gerðið er líklegast leifar af kartöflugarði. Þversnið prufuskurðarins var teiknað mót SV í mælikvarðanum 1:20 og ljósmyndað bæði á stafrænan hátt og með litskyggnum.

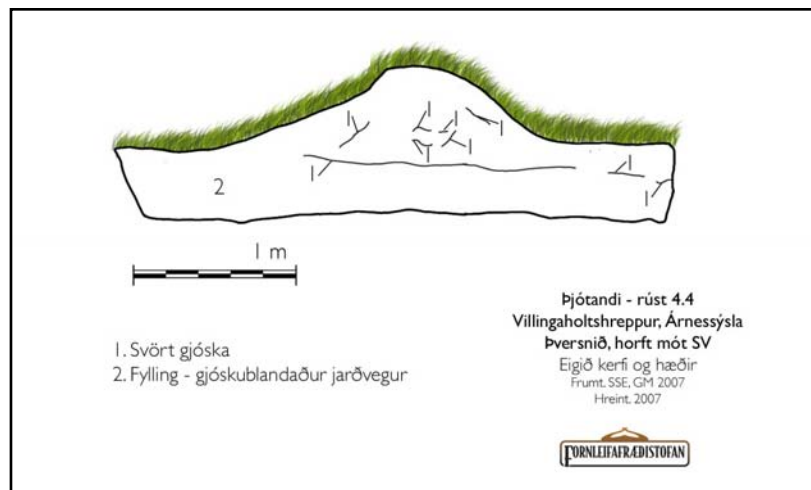


Mynd 1. Hér sjást staðsetningar fornleifanna á Þjótanda á loftmynd (Loftm. Loftmyndir ehf. Viðbætur BFE).

Fornleifar 4:9 er túngarður sem hefur girt af nesið sem rústir 4:2, 4:3, 4:10 og 4:11 standa á. Garðurinn er mjög útflattur á yfirborði. Í hann var tekið þversnið sem var um einn metri á breidd og fimm metrar á lengd. Í þversniðinu sást að um fornan

túngarð er að ræða, líklega frá fyrstu öldum byggðar og samtíða rústum 4:10, 4:11 og elstu kynslóð rústar 4:5:1.

Túngarðar voru gríðarlega mikilvægir þættir hvers býlis og í Grágás og Jónsbók má finna ákvæði um hæð og breidd túngarða. Sem dæmi má nefna að í Grágás varðar brot á garðalögum við útleð (*Grágás*, 1992, bls. 312; *Jónsbók*, 2004, bls. 178). Um eðli og hlutverk garða má sjá nánar í Bjarni F. Einarsson, 2006.

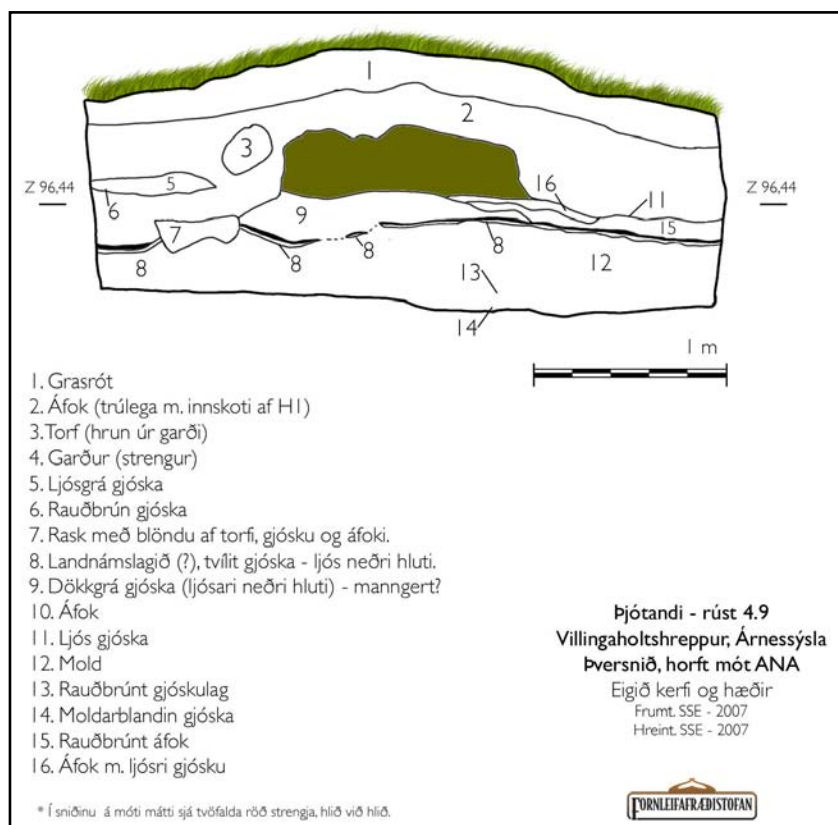


Mynd 2. Þversnið gerðis 4:4 (Frumt. SSE, GM. Hreint. SSE).

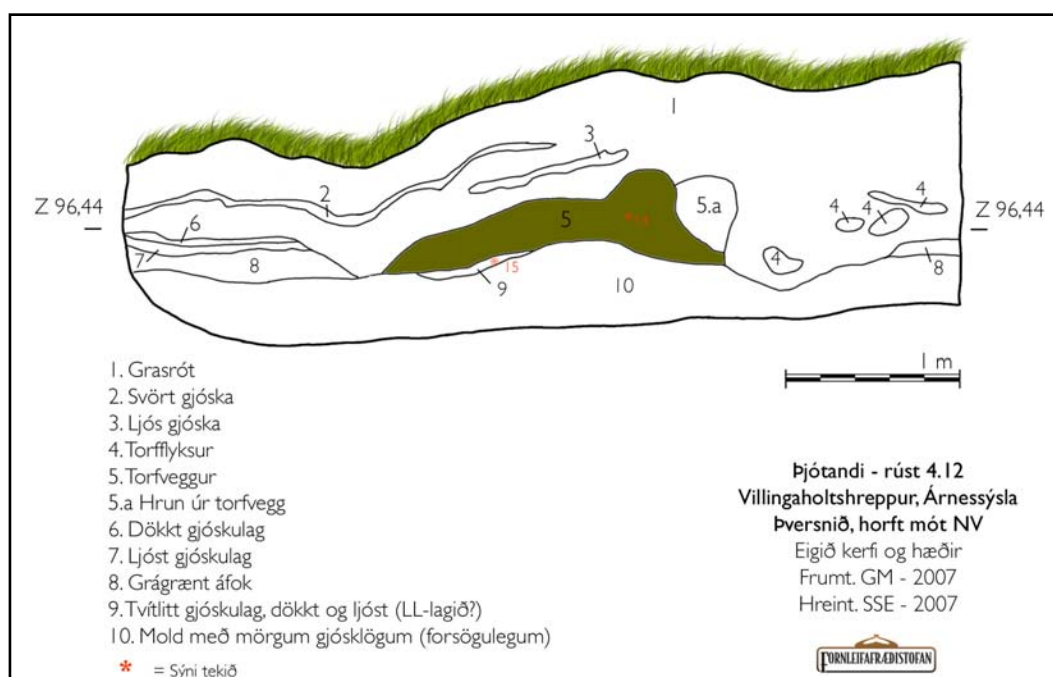
Garðurinn hefur mögulega verið samvaxinn rúst 4:5:1 á einhverjum tímapunkti, þótt ummerki þess sjáist ekki í dag svo að öruggt sé. Vísbendingu um það má þó sjá á stefnu garðsins vestan megin (sjá mynd 1). Á garðinum hefur verið áfast gerði. Það var ekki skoðað nánar. Garðurinn er einvörðungu hlaðinn úr torfi (tvöföld röð strengja) og sjónræn greining á gjósku í torfinu bendir til þess að þar sé landnámslagið að finna. Tekið var sýni af gjóskunni og það sent til greiningar (sjá kafla 5 um greiningar). Þversniðið var teiknað mót ANA í mælikvarðanum 1:20 og ljósmyndað bæði á stafrænan hátt og með litskyggnum.

Fornleifum 4:12 svipaði mjög til fornleifa 4:9 og eru einnig túngarður úr hreinu torfi, búinn til úr strengjum og er mjög útflattur á yfirborði. Hugsanlega eru fornleifar 4:12 forn landamerkjagarður. Þversniðið var teiknað (mót NV) og skrásett á sama hátt og gert var við fornleifar 4:9. Tekin voru gjókusýni og þau send til greininga.

Rúst 4:13 var á yfirborði 3,5 x 8 m að stærð, en nokkuð ógreinileg. Í hana var grafinn þverskurður til að kanna hvort um rúst væri að ræða eða ekki. Skurðurinn var einn metri á breidd og fimm metrar á lengd. Í ljós kom að ekki var um eiginlega rúst að ræða, heldur garð sem hróflað hefur verið upp við brún á jarðfalli eða kvos.



Mynd 3. Þversnið garðs 4:9 (Frumt. SSE. Hreint. SSE).



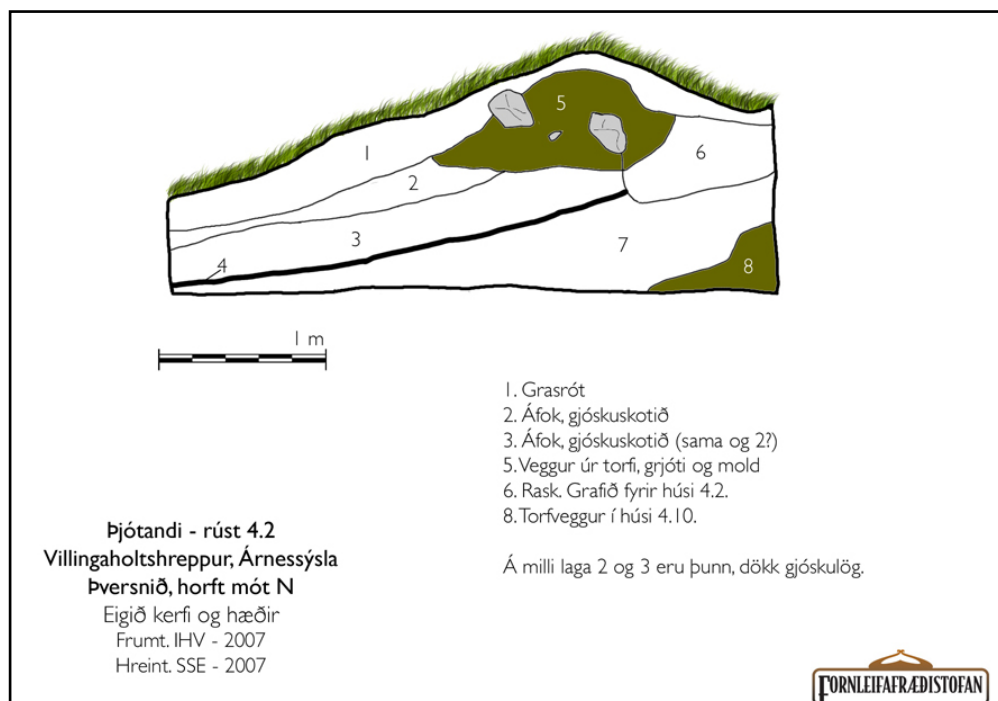
Mynd 4. Þversnið garðs 4:12. (Frumt. GM. Hreint. SSE).

Rúst	m ³	m ²
4:1	1,58	3,15
4:4	1,84	3,06
4:9	3,86	2,97
4:12	5,62	4,32
4:13	4,50	4,50
	17,40	18,00

Tafla 1. Hér sést bæði fjöldi rúmmetra og fermetra prufuholna sem gerðar voru í rústum 4:1, 4:4, 4:9, 4:12 og 4:13.

Kvosin gæti hafa verið vatnsból á einhverjum tímapunkti, þá hugsanlega í tengslum við rúst 4:5:1-2. Þetta kemur heim og saman við upplýsingar um vatnsból Þjótandi í *Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns*, en um það er fjallað nánar í kafla 3.2. Óvíst er um aldur fornleifanna. Þversniðið var teiknað mót VSV í mælikvarðanum 1:20 og ljósmyndað á bæði stafrænan hátt og með litskyggnum. Prufuholur í ofangreindar rústir voru allar grafnar með vélgröfu nánast að öllu leyti, að rúst 4:13 undanskilinni.

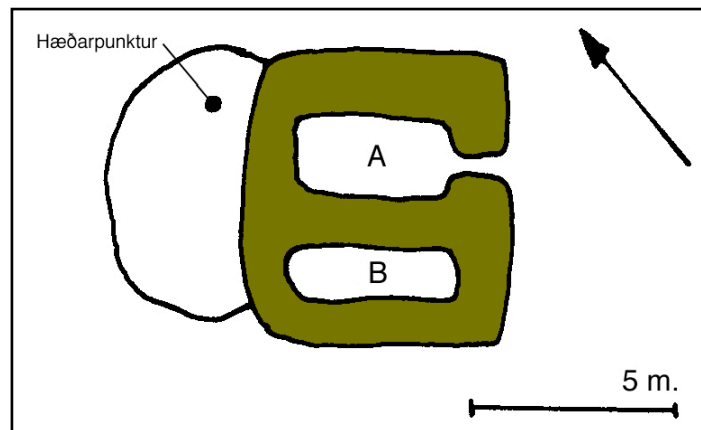
2.2.2 Rústir 4:2 og 4:10



Mynd 5. Þversnið í rústir 4:2 og 4:10 (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

Til þess að framkvæma prufuskurð í rúst 4:2 var fengin vélgrafa. Eins og kom fram að framan fannst þar undir rúst og fékk hún heitið 4:10. Áður en hafist var handa

við að grafa í gegnum rúst 4:2 var gerð af henni yfirborðsteikning í mælikvarðanum 1:50. Sett var upp hnitakerfi með upphafspunktinn X 100 Y 200. Á nyrðri hluta rústar 4:2 hafði járnör verið steipt niður og var það notað sem hæðarpunktur uppgrafterins alls og hann látinn standa fyrir 100 m.y.s. Prufuskurðir voru síðar færðir inn á þá teikningu. Fyrsti prufuskurðurinn var gerður í V – vegg rústar 4:2 og þar komu í ljós veggur og gólf rústar 4:10, um einum metra frá yfirborði.



Mynd 6. Skráningarmynd af rúst 4:2. Hæðarpunkturinn sést ofarlega vinstra megin á myndinni (Teikn. BFE). Mynd tekin úr Fornleifaskrá Fornleifafræðistofunnar.

Um leið og mannvistarlög komu fram var látið af notkun vélgröfunnar og við tók handvirkur uppgröftur. Þá var þversnið skurðarins teiknað mót N í mælikvarðanum 1:20 og ljósmyndað, bæði á stafrænan hátt og með litskyggnum. Til að kanna umfang rústar 4:10 voru nokkrir prufuskurðir gerðir í og í kringum rúst 4:2. Í skurði við SA – horn rústar 4:2 fannst annar veggur rústar 4:10. Skurðurinn og sniðið var ljósmyndað með stafrænni myndavél, en ekki skrásett á annan hátt. Sá skurður sýndi fram á breidd rústarinnar, en lengd hennar er enn óviss.

Rúst	m ³	m ²
4:2 / 4:10	3,96	3,24

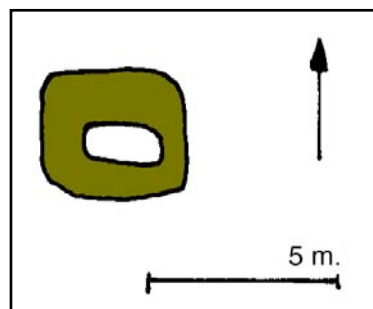
Tafla 2. Tölur yfir flatar- og rúmmál prufskurðarins sem gerður var í rúst 4:2.

2.2.3 Rúst 4:3

Uppgröftur rústar 4:3 var annað af aðalverkefnum rannsóknanna á Þjótanda sumarið 2007. Þar var sett út nýtt hnitakerfi með upphafspunktinn X 200 Y 300. Hins vegar var sami hæðarpunktur notaður og áður, en stuðst var við hann á öllum uppgraftersvæðum á Þjótanda. Rústinni var skipt upp í þrjá hluta og hver hluti

grafinn fyrir sig. Fyrst voru SV – og NV – hlutar fullgrafnir og svo A – hluti rústarinnar.

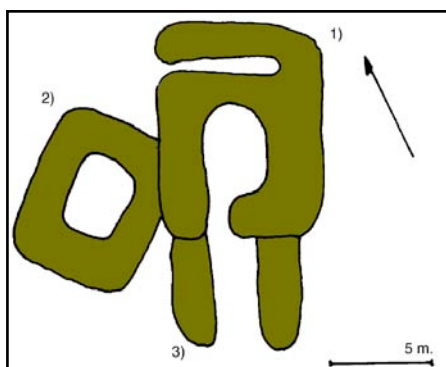
Rannsóknin leiddi í ljós tvær kynslóðir nokkuð smárra húsa, en áður var talið að rústin geymdi aðeins eina kynslóð. Teiknaðar voru fjórar planteikningar og tvær teikningar voru gerðar af þversniðum rústarinnar, bæði N – S og A – V, mót austri og suðri. Allar teikningar voru gerðar í mælikvarðanum 1:20, að yfirborðsteikningu undanskilinni sem teiknuð var í 1:40. Tekin voru bæði gjósku- og gólfsýni og þau send til greininga.



Mynd 7. Skráningarteikning af rúst 4:3 (Teikn. BFE). Mynd tekinn úr Fornleifaskrá Fornleifafræðistofunnar.

2.2.4 Rúst 4:5:1-2

Stærstu viðfangsefni uppgrftarins á Þjótanda síðastliðið sumar voru rústirnar 4:5:1-2. Rúst 4:5:1 var í upphafi skipt upp í N-, SV- og SA – svæði sem voru aðskilin með 0,5 m breiðum sniðbakka sem lá A – V og N – S (aðeins á S-svæði). Fljótlega kom í ljós að sniðbakkinn sem lá N – S og aðskildi SA- og SV – svæði skilaði takmörkuðum upplýsingum og var hann því tekinn niður. Eftirleiðis verður því einvörðungu vísað til N – og S – svæða þegar rætt er um rúst 4:5:1 (sjá mynd 9). A – V sniðbakkinn náði einnig yfir rúst 4:5:2, en var síðar fjarlægður.



Mynd 8. Skráningarteikning af rúst 4:5. Sjá má það sem talið var þriðja rústin, 3) neðst á miðri myndinni (Teikn. BFE). Mynd tekinn úr Fornleifaskrá Fornleifafræðistofunnar.

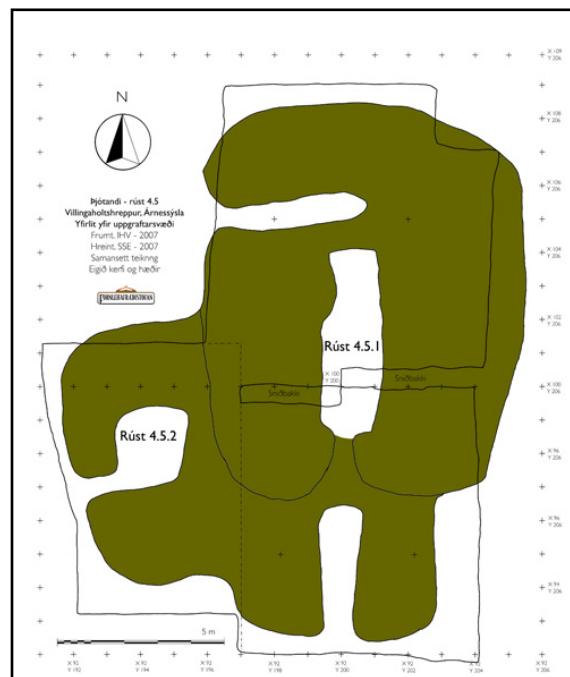
Í fyrstu var talið að rústahóllinn 4:5 hefði að geyma þrjár rústir. Það kom þó á daginn að svo var ekki, einungis var um tvær rústir að ræða. Það sem talið var þriðja rústin, svokölluð rúst 4:5:3 (sjá mynd 8 og 9), reyndist vera elsta kynslóð rústar 4:5:1. Sá hluti rústarinnar stóð undan yngri kynslóðum, og húsið því verið stytt á seinni stigum notkunnar. Um þetta má sjá nánar í kafla 6.1.

Byrjað var á því að taka grasrótina ofan af N – svæði rústarinnar með vélgröfu. Teknir voru um 0,3 m og þess gætt að ekkert grjót færi með. Torf var tekið af öðrum svæðum við rústina með handafli. Nýtt hnitakerfi var sett niður á rústir 4:5:1-2 og upphafspunktur þess var X 100 Y 200. Haldið var sama hæðarkerfinu og áður, en hæðarpunkturinn var fluttur frá rúst 4:2 yfir til rústar 4:5. Rekið var niður stálrör á hnitunum X 100 Y 190 og mældist hæð þess 98,40 m.y.s.

Rúst	m ³	m ²	m ² eftir minnkun
4:5:1	73,45	129,5	86,5
4:5:2	36,5	47	
Alls í 4:5	109,95	176,5	

Tafla 3. Fjöldi rúmmetra sem grafnir voru í rúst 4:5, auk upplýsinga um flatarmál uppgrafarsvæða.

Alls voru teiknuð fjögur plön á N – svæði og fimm plön á S – svæði í mælikvarðanum 1:20. Í lok uppgrafarins var S – hlið sniðbakkans teiknuð í sama mælikvarða. Yfirborðsteikning var gerð í 1:40. Uppgröftur rústar 4:5:1 sýndi að þarna hafa verið a.m.k. fjórar kynslóðir nokkuð langra og mjórra húsa, sem mest voru um 14 x 6 m að ytra máli. Alls var opnaður 129,5 m² uppgrafarflötur. Svæðið var þó minnkað þegar leið á uppgröftinn og umfang rústanna minnkaði og skýrðist.



Mynd 9. Uppgrafarsvæði rústa 4:5:1-2 og yfirborðsteikning (Frumt. IHV, SEC, SSE. Hreint. SSE). Teikningin sýnir svæðið eftir stækkun uppgrafarsvæðis 4.5.2.

Rúst 4:5:2 var vestan megin við rúst 4:5:1 og sunnan við sniðbakkann að mestu leyti. Þar var opnað 36,5 m² svæði í fyrstu, en þegar rústin fór að taka á sig form

kom í ljós að hún var dálítið stærri en gert var ráð fyrir. Því þurfti að stækka uppgriftarsvæðið til vesturs og norðurs, en þar gekk rústin inn í sniðbakkann. Hann var því fjarlægður, en áður en það var gert var S – hlið hans teiknuð. Eftir stækkun var uppgriftarsvæðið við rúst 4:5:2 47 m². Sama hæða- og hnitakerfi var notað á rústum 4:5:1-2.

2.2.5 Rúst 4:11

Eins og kom fram að framan var yfirborð svæðisins skoðað nánar í framhaldi af fundi rústar 4:10 til að kanna hvort þar gætu leynst fleiri rústir frá svipuðum tíma. Grafið var í lágan sporöskjulaga hól með form sem benti til þess að undir honum lægi rúst. Það reyndist rétt og í ljós kom rúst sem talin er geta verið samtíða rúst 4:10, en nánari rannsókn mun leiða það í ljós. Gjósku- og gólfsýni voru tekin, auk þess var þversnið skurðarins teiknað mót VSV í mælikvarðanum 1:20. Gjósku- og viðarkolasýni voru send til greininga.

Um aldursgreiningar og frekari túlkun á rústum 4:10 og 4:11 má lesa í II. hluta skýrslunnar.

Rúst	m ³	m ²
4:11	11,7	8,1

Tafla 4. Tölur yfir flatar- og rúmmál uppgriftarins á rúst 4:11

3 Þjótandi í ritheimildum

Fáar ritheimildir eru til sem varða Þjótanda og sem dæmi má nefna að bæjarnafnið kemur aldrei fyrir í Íslenzku fornbréfasafni. Elstu heimildir um bæinn eru að finna í jarðabókum og þeirra elst er frá 1597. Þar kemur fram að landskuld á Þjótanda sé 40 aurar og kúgildi séu þrjú, en dýrleika er ekki getið (*Jarðabók 1597*, bls. 55). Næst kemur Þjótandi fyrir í jarðabók frá 1686 en þar segir að dýrleiki bæjarins sé tíu hundruð, kúgildi fjögur og landskuld sé 60 álnir. Engin breyting er á þessum tölum í jarðabók frá 1695 (Björn Lárusson, 1967, bls. 107). Jarðabækurnar frá 1686 og 1695 eru einu heimildirnar um dýrleika Þjótanda. Ítarlegust er lýsing á landi Þjótanda í *Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns* en hún er frá 1709. Þar er dýrleika Þjótanda þó ekki getið fremur en annarra jarða í eigu biskupsstólanna eða konungs, sökum þess að ekki var greidd tíund af þeim (*Saga Biskupsstólanna*, 2006, bls. 92). Árið 1574 var gerð samþykkt á Alþingi um að „gjaldast skuli tíund fátækum af öllum kóngs jörðum og kirkjunnar...“ (*Alþingisbækur Íslands I*, 1912, bls. 234). Í *Jarðabók Árna og Páls* segir þó aftan við umfjöllun um Sandvíkurhrepp, Hraungerðishrepp, Villingaholtshrepp og Eystri – Hrepp að bændur á svæðinu þykist ekki kannast við þessi lög og að svokallaður jarðareyrir hafi ekki verið greiddur í meira eða minna 30 ár (*JÁP*, 1918-1921, bls. 115-116, 148-149, 181, 232).

Í *Kirkjueignum á Íslandi 1597 – 1984* kemur hins vegar fram að Þjótandi hafi verið 23 hundruð að dýrleika (*Kirkjueignir 1597 – 1984*, 1992b, bls. 98). Þetta stemmir ekki við eldri heimildir og því líklegast um innsláttarvillu að ræða. Í inngangi skrárinnar segir: „Einnig hefur verið stuðst við Jarðabók sem tekur til allra jarðeigna á Íslandi frá 1695... er í jarðabókinni getið um eignarhald jarðanna og þar er tilgreint matsverð þeirra og fjöldi kúgilda sem fylgja“ (*Kirkjueignir 1597 – 1984*, 1992a, bls. 4). Upplýsingarnar koma án efa einvörðungu úr jarðabókinni 1695 eða hugsanlega 1686, því eins og áður sagði kemur dýrleiki Þjótanda hvorki fram í jarðabókinni 1597 né í þeirri frá 1709.

Þjótandi hélst í eigu Skálholts allt þar til 8. september árið 1798 þegar hún var seld á 74 ríkisdali (*Kirkjueignir 1597 – 1984*, 1992b, bls. 98). Veturinn 1916 – ’17 keypti Fossafélagið Titan svo jörðina á 26.000 kr (Guðjón Friðriksson, 1999, bls. 374-375) og hélst hún í eigu þeirra allt til 1952, þegar jörðin féll í eigu ríkisins (Ríkisendurskoðun, 2007).

4 Staðarhættir

Í dag er ekkert eftir af bænum Þjótanda annað en rústir einar, yngstar frá byrjun 20. aldar. Það er þó ekki langt síðan að jörðin lagðist í eyði, en yngstu bæjarhúsin eyðilögðust í jarðskálftunum árið 2000 og voru rifin í kjölfarið. Þau stóðu nálægt Þjósárbrúnni gömlu, en þangað hafði bærinn verið fluttur í kringum aldamótin 1900. Áður stóð hann ofar í landinu og þær rústir liggja eftir óhreyfðar. Hvað olli þessum flutningi er ekki vitað með vissu, en þó eru líklega tveir atburðir áhrifamestir. Annars vegar er það bygging brúarinnar yfir Þjósá, en hún var tekin í gagnið árið 1895. Hugsanlega hafa ábúendur á Þjótanda séð aukinn hag í nálægð við þjóðveginn og nýreista brúnna. Hinn atburðurinn átti sé stað snemma hausts ári síðar, en þá urðu nokkrir snarpir jarðskjálftar á Suðurlandi. Þeir eru taldir hafa verið 6 – 7,5 stig á Richterskalanum (*Sunnlenskar byggðir*, 1981, bls. 365-637) og ekki ólíklegt að bæjarhúsin hafi orðið fyrir skemmdum vegna þeirra. Það var að öllum líkindum samspil þessara atburða sem varð til þess að bærinn var fluttur.

4.1 Um merkingu örnefnanna Þjósár og Þjótanda

Nafnið Þjósá er yfirleitt útskýrt með tengingu við naut, þar sem merking orðsins þjór er naut. Af sama meiði er skýring nafnsins í *Landnámu*, en þar segir: „Þórarinn hét maðr, sonr Þorkels ór Alviðru Hallbjarnarsonar Hörðakappa; hann kom skipi sínu í Þjósárós ok hafði þjórshöfuð á stafni, ok er þar áin við kennd“ (*Íslensk fornrit*, 1968, bls. 370). Tengingin við nautgripi kemur þó víðar fyrir á svæðinu, m.a. í örnefninu Nautavaði við Þjósárholt og Kúadal í landi Þjótanda (*Örnefnaskrá Skálmholts og Þjótanda*).

Þetta er þó ekki eina útskýringin sem sett hefur verið fram og er Svavar Sigmundsson einn þeirra sem lagt hefur



Mynd 10. Stafnlíkan af Ásubergsskipinu (*Encyclopædia Britannica Online*, e.d.)

til aðra tilgátu. Hann segir:

Gísli Gestsson segir í Árbók Ferðafélagsins 1956 að á vetrum komi það oft fyrir, að Þjórsá bólgni svo mjög upp í frostum, að hún flæði langt upp á tún og sjálfur fossinn (Urriðafoss) hverfi með öllu. Það er fornenska orðið þeór, sem merkir 'bólga' eða 'kýli' sem hjálpar hér til skýringar. Það er skylt orðinu þjó, sem er af indóevrópskri rót +teu, sem merkir að 'bólgnu'. Í sumum norskum örnefnum sem hafa Tjörn að forlið, er talað um sömu merkinguna „e-ð klunnalegt“. Nafnið Þjórn er haft í fornmáli um eyjuna Tjörn í Bóhúsléni í Svíþjóð þar sem eru há fell. Af þessari ástæðu þykir mér ekki ósennilegt að nafnið Þjórsá sé dregið af slíkri íshrönn fremur en af því að nausthöfuð hafi verið í stafni skips sem silgdi upp ána (Svavar Sigmundsson, 1990, bls. 131-132).

Enn önnur tilgáta er þess efnis að áin og bærinn Þjótandi eigi sér sama uppruna. Þessi tilgáta hefur verið lögð fram í ljósi þess að þegar litið er á heimildir um Þjórsá kemur fyrir orðmyndin *Þjótsá*. Þórhallur Vilmundarson telur að líklegast sé um að ræða eldri mynd á nafni árinna og sé dregið af þrengslunum sem verða í ánni við Þjótanda. Hann segir:

Nafnið Þjótandi og aðstæður þar gætu bent til þess, að *Þjótsá kunni að vera eldra nafn árinna, af *Þjótr, annarri mynd nafnsins Þjótandi, sbr. Lútur-Lútandi, en nafnmyndin Þjótur er til sem síkisheiti í Hálsasveit í Borgarfirði... *Þjótr ætti þá að hafa verið ofan þrengslanna í Þ.[jórsá] ofan og neðan við Urriðafoss“ (Þórhallur Vilmundarson, 1996, bls. 137)¹.

Þjótsá kemur fyrir nokkrum stöðum í *Íslenzku fornbréfasafni (D.I)* og t.d. er talað um *þiótzá* í dómi frá 1476 (1900, bls. 82). Orðmyndin kemur líka fyrir í skrá frá 1615, en þar segir: „Vmm ausutrskógana j ärnessyslu firir vtan *þiotsä* og þeirra örnefne norður fra Sandartungu“ (*DI*, 1888, bls. 867) (leturbr. höf.). Einnig kemur orðmyndin *Þjótsá* eða *Þjóssá* fyrir í *Fornbréfasafninu*. Til dæmis er talað um í vitnisburði um landamerki frá 1384 um *þiosar hollt* (1896, bls. 19). Elsta dæmi þess að áin er nefnd annað en Þjórsá kemur fyrir í tylftatali frá 1312, þar sem talað er um *þiossaros* (1896, bls. 379).

Elsta heimildin um ána í *Fornbréfasafninu* er frá 1198 og þar er hún nefnd *þiorsa*. (D.I. 1857-1876, bls. 303). Þetta styður ekki kenningar þess efnis að Þjótsá sé eldri mynd nafnsins, en þó er ekki hægt að útiloka að svo sé. Þórhallur bendir á að framburður nafna geti breyst, sérstaklega í orðum þar sem -rs- eða -ts- standa saman. Samsetning þessara stafa er oft borin fram sem -s- (Þórhallur Vilmundarson, 1996, bls. 137).

¹ Texti innan hornklofa eru viðbætur frá höfundum.



Mynd 11. Hér í bakgrunni sést upphaf þrengslanna í Þjórsá sem hér er haldið fram að bærinn Þjótandi og hugsanlega áin dragi nafn sitt af. Horft er í SSA. Við ljósmyndina er skeytt loftmynd sem sýnir með rauðu efri mörk þrengslanna. Þar sést vel hve mikil breyting verður á ánni. (Ljósm. BFE. Horft mót ASA. Stafrænar myndir nr. 26. Loftm. Loftmyndir ehf. Viðbætur SSE.)

Þetta útskýrir þann rugling sem virðist vera á nafninu, en segir ekki til um hvort sé eldra. Nafnið virðist vera nokkuð á reiki lengi fram eftir og sem dæmi má nefna að í *Jarðabók Árna og Páls* frá byrjun 18. aldar, er talað jöfnum höndum um *Þjóssá* og *Þjórsá*, jafnvel á sömu síðunni (sjá t.d. bls. 175).

Þórhallur segir nafnið Þjótanda dregið af „straumpunga og dyn árinna“ (Þórhallur Vilmundarson, 1996, bls. 137). Því er hugsanlegt að bærinn dragi nafn sitt af ánni eða öfugt, t.d. hefur nafn bæjarins verið dregið af þrengingunni og bærinn þá gefið ánni nafn. Það er kannski ekki að furða ef svo væri sökum þess hve mikil breyting verður á ánni á þessum stað sem setur mikinn svip á svæðið. Um uppruna örnefnisins segir Svavar Sigmundsson:

Líklegt er að nafnið Dynjandi hafi snemma orðið karlkyns eins og oft gerist um örnefni, ekki síst bæjanöfn. Bærinn hefur verið nafnlaus í fyrstu en sá sem fyrstur byggði þar hefur búið „at Dynjandi“, þ.e. við fossinn Dynjandi. Svipað hefur gerst með bæjarnafnið **Þjótanda** í Þjórsá. Orðið þjótandi var kvk. í fornu máli og merkti 'lífæð'. Nafnið hefur vafalítið átt við þrengslin sem verða í ánni þar sem brúin hefur staðið við bæinn Þjótanda. Ásgeir Blöndal Magnússon segir í orðsifjabók sinni að þjótandi sé kk.orð og merki 'þytur, hraður

straumur' og er það efalítið dregið af nafni bæjarins, sem hefur verið kk. Þjótandi, um Þjótanda“ (Svavar Sigmundsson, 2005).²

Hvort áin öll dragi nafn sitt af þessu svæði verður hér látið ósagt, en það verður að teljast a.m.k. jafn líkleg skýring, ef ekki líklegri og að nafnið sé dregið af nautshaus á stafni eins landnámsmanna.

4.2 Náttúra og umhverfi

Í *Sunnlenskum byggðum* er Þjótanda lýst á þessa leið: „Þjótandi er lítil jörð, eingöngu heiðlendi, skjólgóð en frekar landlétt“ (*Sunnlenskar byggðir*, 1981, bls. 36). Í *Nytjalandi – Jarðabók Íslands* segir að 42,4% jarðarinnar sé rýrt mólendi og 22,1% sé ríkt mólendi. Þrátt fyrir að einungis séu átta ár frá því að jörðin fór í eyði falla 0,1% hennar undir ræktað land. Annað fellur t.d. undir votlendi og hálfdeigju³ (*Nytjaland – Jarðabók Íslands*, 2006a). Upplýsingarnar í eldri jarðabókunum sýna greinilega fram á að þetta er ekki nýleg þróun og Þjótandi hefur ekki verið gjöful jörð. Í *Jarðabók Árna og Páls* segir:

Torfrista og stúnga engin að telja og er heyturf tilfengið af Skálmholtshrauni, en hefur þó ei viss tollur fyrir goldist til þessa. Móscurður hefur verið til eldiviðar, meinast nú engin. Engjar öngvar, nema hvað hent er úr vallendis dældum í úthögum. Landþröng er mikil, og nýtur ábúandi þolinmæði nábúa sinna, en ekki geldst hjer beitartollur nje hefur goldist so menn viti. Hætt er kvikfje á vetur í stórviðrum fyrir hrakningi í Þjóssá. Vatnsból bregst á vetur og er þá í Þjórsá vatns að afla, sem so er erfitt, að menn verða að ausa upp vatnið, og bera það í ílátum yfir gljúfur, sem liggur með ánni, þángað sem peníngi verður að komið (*JÁP*, 1918-1921, bls. 178).

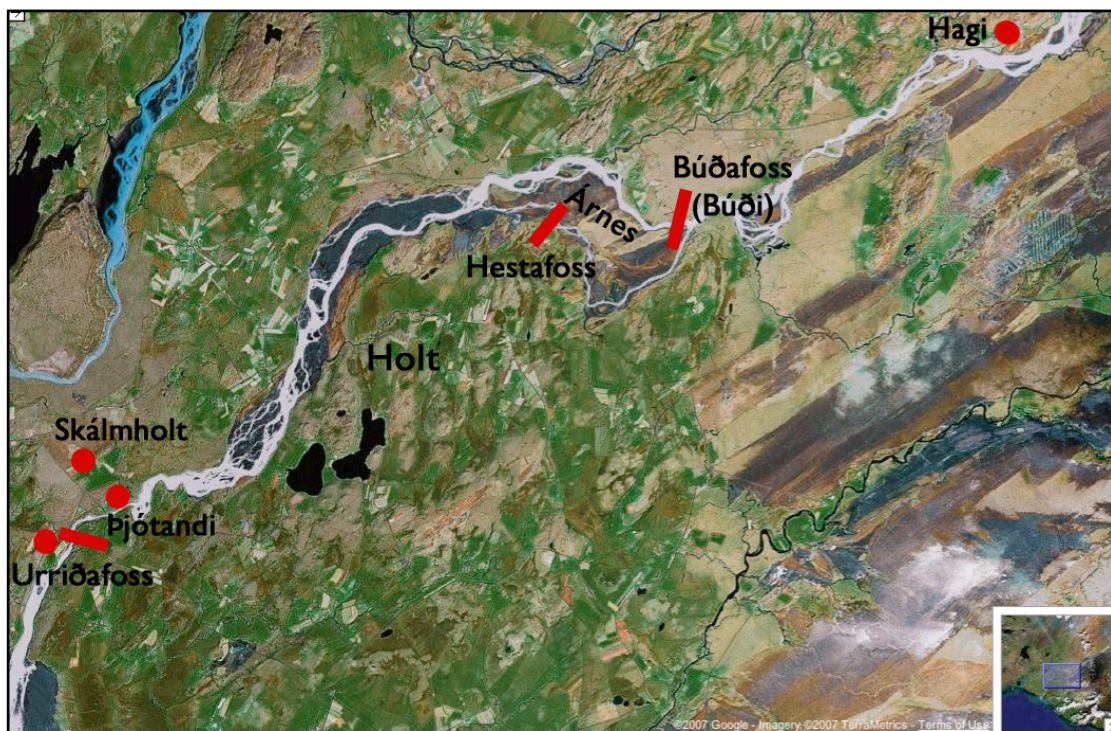
Í þessari lýsingu er ekki minnst á að sandur spilli landinu, en þó er líklegt að svo hafi verið. Mögulegt er þó að vandamálið hafi ekki verið mjög slæmt í upphafi 18. aldar á þeim tíma sem *Jarðabók Árna og Páls* var skráð. Um Skálmholt, sem er næsti bær við Þjótanda segir: „Túninu grandar sandfok, sem mjög fer í vöxt, sjerdeilis í landnyrðingi“ (*JÁP*, 1918-1921, bls. 179). Við uppgröft á rústum í landi Þjótanda sést að land hefur verið og er mjög sendið, og hugsanlega fundust

² Tilvitnunin er tekin úr safninu „Örnefni mánaðarins“ á heimasíðu Stofnunar Árna Magnússonar, en birtist á heimasíðu Örnefnastofnunar frá 2002-2006. Upplýsingar um Þjótanda er að finna í umfjöllun um örnefnið Dynjanda frá maí 2005 (Árnastofnun, 2007).

³ Á heimasíðu Nyttjálnds er hugtakið „hálfdeigja“ útskýrt á eftirfarandi hátt: „Í þennan flokk falla gróðurlendin hálfdeigja, jaðar og framræst votlendi sem ekki er farið að bera augljós merki gróðurbreytinga yfir í þurrlendi (valllendi eða mólendi)“ (*Nyttjaland – Jarðabók Íslands*, 2006b). Samkvæmt *Íslenskri orðabók* þá merkir hálfdeigja m.a. votlent engi. Jaðar er svæði á mörkum votlendis og þurrlendis (2002, 543; 723)

ummerki tilrauna til landgræðslu. Um það verður fjallað nánar síðar í þessari skýrslu.

Verið getur að aðrir fýsilegri kostir en landgæði hafi verið við ábúð á Þjótanda. Fiskigengd upp með Þjórsá hefur verið nýtt um aldaraðir. Fyrsta heimildin sem nefnir þetta er *Jarðabók Árna og Páls* frá byrjun 18. aldar, en Urriðafoss er efsti bærinn sem þar er sagður nýta sér hana (*JÁP*, 1918-1921, bls. 177). Það útilokar þó ekki að áin hafi verið nýtt fyrr og öðruvísi en þar er vísað til. Áður en áin þrengist við Þjótanda er hún breið og nokkuð lygn og vel hugsanlegt að þar hafi veiðar verið stundaðar áður fyrr. Þjórsá var fiskgeng frá náttúrunnar hendi allt að Hestafossi og Búðafoss (Búða) við Árnes, sem eru mun ofan í Þjórsá en svæðið við Þjótanda (sjá mynd 12) (Magnús Jóhannsson o.fl., 2002, bls. 1).⁴



Mynd 12. Hér sjást staðsetningar nokkurra örnefna við Þjórsá sem fjallað er um í skýrslunni. Punktar marka bæjarstæði og strik tákna fossa (Google Maps, 2007) (Viðbætur SSE).

Einnig er líklegt að áin hafi verið fiskgeng enn ofar fyrr á öldum, þar sem talið er að Árnes hafi verið landfast vestan megin (í Árnessýslu). Við þær aðstæður hefur allt vatn runnið um Árnescvísl. Í skýrslu um rannsóknir á lífríki Þjórsár segir að við þær aðstæður hafi verið fiskgengt um Hestafoss (Magnús Jóhannsson o.fl., 2002, bls.

⁴ Þjórsá hefur í dag að geyma einn stærsta laxastofn landsins og um 4,9% allrar árlegrar laxveiði kemur úr ánni. Talsvert hefur verið um seiðasleppingar síðastliðin ár og hefur Landsvirkjun staðið straum af kostnaði við það (Magnús Jóhannsson o.fl., 2002, bls. 3).

15). Því til stuðnings hefur verið vísað til Landnámu en þar segir frá Þorbirni Laxakarli sem nam Þjórsárdalinn allan og Gnúpverjahrepp ofan til Kálfár og er talinn hafa búið á Haga (*Íslensk fornrit*, 1968, bls. 381).

Á mynd nr. 12 má sjá að Hagi er vel fyrir ofan Árnes. Sumir vilja túlka viðurnefni Þorbjarnar á þann veg að fiskgengd hafi náð alveg upp að landnámi hans. Hvort eitthvað sé að marka frásögn Landnámu eða hvort merking nafnsins „Laxakarli“ sé bein tenging við veiðar í Þjórsá er erfitt að segja til um. Hinsvegar er varla hægt að draga í efa að náttúruleg fiskgengd hefur náð langt fram hjá bæjarstæði Þjótanda og því mögulegt að áður fyrir hafi þessi auðlind verið nýtt, þó það hafi ekki ratað í ritheimildir. Staðsetning elstu húsanna sem fundist hafa við Þjótanda (4:10 og 4:11) gæti gefið til kynna að hlutverk þeirra hafi verið í tengslum við nýtingu árinna. Uppgröftur og greining gólfsýna munu skýra það betur.

Ritheimildir frá 18. og 19. öld gefa þó ekki mynd af mjög gjöfulem veiðum í Þjórsá. Eins og áður kom fram þá var Urriðafoss efsti bærinn skv. *Jarðabók Árna og Páls* sem hafði hlunnindi af silungaveiðum og laxveiði hvergi talinn til hlunninda á bæjum við Þjórsá. Í *Ferðabók Sveins Pálssonar* frá lokum 18. aldar er þess getið að laxveiði sé lítið stunduð í Þjórsá og að sumir haldi því jafnvel fram að enginn lax sé í ánni eða að hann sé af „annarri tegund en hinn venjulegi S. salar“⁵ (Sveinn Pálsson, 1945, bls. 520-521).

Í Lýsingu Árnassýslu eftir Jón Þórðarson frá 1848 segir: „Nokkuð ofar er foss eigi all lítill, hann heitir Urriðafoss, og er þar ágæt laxveiði“ (Jón Þórðarson, 1990, bls. 21). Bjarni Sæmundsson sem stundaði rannsóknir á svæðinu árið 1896 segir í skýrslu sinni að engin veiði sé fyrir ofan Urriðafoss, en áður fyrir hafi þó verið veiddur hoplax⁶ á haustin í Holtunum (Bjarni Sæmundsson, 1897, bls. 135). Holtin eru austan við Þjórsá og rétt NA við Þjótanda. Þau eru hins vegar við sama breiða kafla árinna og Þjótandi, þ.e.a.s. fyrir ofan þrenginguna (sjá mynd 12). Því er ekki ósennilegt að veiðar á hoplaxi hafi einnig verið stundaðar á Þjótanda og hefur líklegast verið sú gjöfulesta á þessu svæði sé tekið mið af heimildum.

⁵ Hér er átt við *Salmo salar* sem er Atlantshafslax.

⁶ Hoplax er niðurgöngulax.

5 Greiningar

Tekin voru alls 24 sýni á Þjótanda sumarið 2007, flest þeirra gjóskusýni eða 14, sex sýni voru tekin úr gólflögum og þrjú viðarkolasýni voru tekin.

Rúst	Viðarkol	Gjóska	Gólflag
4:1			
4:3		X (2)	X (2)
4:4			
4:5:1	X (2)	X (7)	X (3)
4:5:2		X (1)	
4:9		X (1)	
4:10			
4:11	X (1)		X (1)
4:12		X (3)	
4:13			

Tafla 5. Yfirlit yfir sýni sem tekin voru í rannsóknunum á Þjótanda 2007. Fjöldi sýna er getið innan sviga. Dr. Þorvaldur Þórðarson eldfjallafræðingur tók einnig sjálfur gjóskusýni úr nær öllum rústunum. Þeirra er ekki getið í töflunni.

5.1 Rúst 4:3

5.1.1 Gjóska

Nr.	Rúst	Lýsing	Niðurstaða	Ályktun
9	4.3. (eldri)	Gjóskusýni ofan á gólfi í eldri rúst	Endurgreina	-
11	Utan við 4.3.	Sama gjóska - úr gólfi húss 4.3	Niðurstaðan ekki afgerandi, en efnainnihald passar best við lag TT04. (Bárðabunga fyrri hluti 16. aldar)	Bárðabunga snemma á 16. öld.

Tafla 6. Niðurstöður gjóskugreininga dr. Þorvalds Þórðarsonar. Reiturinn lengst til hægri eru túlkanir höfunda og þýðingin er þeirra.

Tvö gjóskusýni (sýni nr. 9 og 11) voru tekin úr rúst 4:3 og send til greininga til dr. Þorvalds Þórðarsonar eldfjallafræðings hjá Edinborgarháskóla. Ekki reyndist unnt að greina sýni 9 sem var tekið úr gólfi eldri kynslóðar rústarinnar. Sýni nr. 11 var tekið utan við rústina, en var talin vera sama gjóska og sú sem sýni nr. 9 var tekið úr. Niðurstöður greiningar á sýni nr. 11 voru nokkuð óræðar en samsetning gjóskunnar þykir þó passa best við gos úr Bárðabungu snemma á 16. öld.

5.1.2 Gólfslag

Tekin voru tvö sýni (nr. 2 og 10) úr gólfi rústar 4:3 og annað þeirra (nr. 10) sent til Hrannar Konráðsdóttur, fornvistfræðings til greiningar. Í sýninu fannst taðdýfill (*Aphodius lapponum*), en hann lifir á kúadellu, lambaspörðum og mannaskít (Hrönn Konráðsdóttir, 2007, bls. 2, sjá viðauka 12.1). Í sýninu fannst einnig *C. melanocephalus* og *O. rugifrons* og finnast þær einkum í graslendi og á engjum. Auk þeirra fannst eitt skordýr af ættkvísl (*Corticaria*) sem þrífst einvörðungu í mannabústöðum. Ekki var hægt að greina skordýrið nánar en til ættkvíslar sökum þess hve illa farið það var og hefur líklegast borist frá bæjarhúsum með fatnaði eða skóm. Niðurstöður skordýragreiningarinnar og sú staðreynd að eldur hefur ekki brunnið í rúst 4:3 benda til þess að þarna hafi staðið skepnuhús. Nánar verður farið í túlkanir á rúst 4:3 í kafla 6.3.

5.2 Rúst 4:5:1

5.2.1 Gjóska

Nr.	Rúst	Lýsing	Niðurstaða	Ályktun
4	4.5.1.	Lag ofan á gólfi húss 4.5.1. Í horninu nálægt austurvegg. Hefur fokið inn í rústina.	Endurgreina	-
6	4.5.1.	Lag ofan á gólfi húss 4.5.1. Í horninu nálægt austurvegg. Hefur fokið inn í rústina.	Samsetning bendir til þess að sýnið sé frá Kötlu. Lagið gæti verið annaðhvort TT02 eða TT06	Katla 15. öld
7	4.5.2.	Lag undir steini í austurvegg rústar 4.5.2. Mjög þunnt hvítt lag undir torf. Erfitt að ná hreinu sýni.	Niðustaðan ekki afgerandi (þarf að endurgreina)	-
8	4.5.1.	Gjóskusýni úr torfvegg utan við rúst 4.5.1. Eldri torfveggur?	Niðustaðan ekki afgerandi (þarf að endurgreina)	-
21	4.5.1.	Gjóska? undir öllum rústum.	Landnámssyrpa (Vatnaöldur ~870AD + Katla)	Landnámslagið
22	4.5.	Gjóska á og yfir öllum rústum [nema þeirri yngstu]	Sama og T-23. Samsetningin sambærileg við Veiðivatna kerfið, en gæti verið TT03 eða TT05	Veiðivötn, seint á 17. öld
23	4.5.1	Í gólfi húss 4.5.1.	Sama og T-22. Samsetningin sambærileg við Veiðivatna kerfið, en gæti verið TT03 eða TT05	Veiðivötn 1477
24	4.5.	Undir öllum rústum.	Ekki ábyggilegt, blanda frá Veiðivötnum, Kötlu og Heklu	Blandað lag

Tafla 7. Niðurstöður gjóskugreininga dr. Þorvalds Þórðarsonar. Reiturinn lengst til hægri eru túlkanir höfunda og þýðingin er þeirra.

Dr. Þorvaldur Þórðarson greindi sex gjókusýni úr rúst 4:5:1 - nr. 4, 6, 8, 21, 22, 23 og 24. Ekki reyndist unnt á fá úr því skorið hvaðan gjóskan í sýni nr. 4 og 8 komu en að öðru leyti fengust nokkuð skýrar niðurstöður (Þorvaldur Þórðarson, 2008, sjá viðauka 12.2).

Sýni nr. 22 var tekið úr gjóskulagi sem lá yfir þremur af fjórum kynslóðum rústar 4:5:1 og einnig yfir rúst 4:5:2 (sjá mynd 26, lag 3 og mynd 32, lag 2). Yngsta kynslóð rústar 4:5:1 hafði rofið lagið og var því yngri. Greining leyddi í ljós að gjóskan reyndist koma úr Veiðivatnakerfinu. Ekki reyndist unnt að greina á milli tveggja möguleika, 1477 eða seint á 17. öld (Þorvaldur Þórðarson, 2008).

Sýni nr. 6 var tekið úr rásunum sem fundust í annarri kynslóð rústarinnar (sjá bls. 30-35 hér á eftir) og samkvæmt greiningu Þorvaldar kemur gjóskan frá Kötlugosi sem átti sér stað árið 1440 eða öðru slíku frá sömu öld (Þorvaldur Þórðarson, 2008).

Sýni nr. 23 var tekið 3 sm ofar en sýni nr. 6, og lá gjóskan ofan á gólfinu sem rásirnar lágu í. Niðurstöður gjóskugreiningar sýna að gjóskan kemur úr Veiðivatnakerfinu, annað hvort frá gosinu 1477 eða úr gosi seint á 17. öld, en ekki reyndist unnt að greina úr hvoru gosinu gjóskan kom (Þorvaldur Þórðarson, 2008). Sé hins vegar litið til staðsetningu gjóskunnar þremur sentimetrum ofan við gjósku sem greind hefur verið til 15. aldar er augljóst að 17. aldar gosið er ólíklegur möguleiki sem uppruni gjóskunnar.

Sýni nr. 22 var tekið úr gjóskulagi sem lá yfir þremur af fjórum kynslóðum rústar 4:5:1 og einnig yfir rúst 4:5:2 (sjá mynd 26, lag 3 og mynd 32, lag 2). Yngsta kynslóð rústar 4:5:1 hafði rofið lagið. Greining leyddi í ljós að gjóskan reyndist koma úr Veiðivatnakerfinu. Eins og í sýni 23 reyndist ekki unnt að greina hvort um um 1477-lagið væri að ræða eða gos seint á 17. öld. Í ljósi niðurstaðna á sýnum 6 og 23, og sé litið til jarðlagaskipan er hægt að segja með nokkurri vissu að sýni 22 komi úr gosinu seint á 17. öld.

Sýni nr. 21 var tekið úr lagi sem lá undir öllum kynslóðum rústar 4:5:1 og reyndist það vera svokallað Landnámslag sem féll 871 ± 2 (Karl Grönvold o.fl., 1995; Þorvaldur Þórðarson, 2008).

Sýni 24 var tekið úr miklu sandlagi sem lá undir rústunum og kynslóð 1 var grafin ofan í. Reyndist lagið vera samsett úr gjósku úr nokkrum gosstöðvum - Veiðivötnum, Kötlunni og Heklu.

Einnig var tekið sýni undan vegg rústar 4:5:2 (sýni nr. 7), en greining gaf ekki marktækar niðurstöður. Yfir rústinni lá þó lagið sem sýni nr. 22 var tekið úr og er greint og túlkað sem Veiðivötn seint á 17. öld, eins og kom fram hér að framan.

5.2.2 Gólflog

Tekin voru þrjú sýni (nr. 3, 5 og 12) úr gólfi rústar 4:5:1 sem greind voru eins og önnur gólfsýni af Hrönn Konráðsdóttur, fornvistfræðingi. Sýni 5 reyndist hins vegar ónothæft til greininga. Í sýni 12 fundust skordýr sem benda eindregið til þess að rúst 4:5:1 hafi verið skepnuhús, en einnig fundust tvær tegundir skordýra sem þrífast einvörðungu í mannbústöðum. Í sýni 3 voru færri upplýsingar um gerð hússins, en tegundirnar í því sýni benda einkum til engja og votlendis í nágrenninu. Þó fannst í báðum sýnum taðdýfill, en eins og áður hefur komið fram þá lifir hann á kúadellu, lambaspörðum og mannaskít (Hrönn Konráðsdóttir, 2007, bls. 2, sjá viðauka 12.1). Hægt er með nokkurri vissu að útiloka að rúst 4:5:1 sé mannbústaður, sem sýnt verður fram á í næsta kafla. Því hefur húsið annað hvort hýst fé eða kýr, en þó er líklegra að um sé að ræða fjárhús sem eins og rök verða færð fyrir síðar.

5.2.3 Viðarkol og C-14

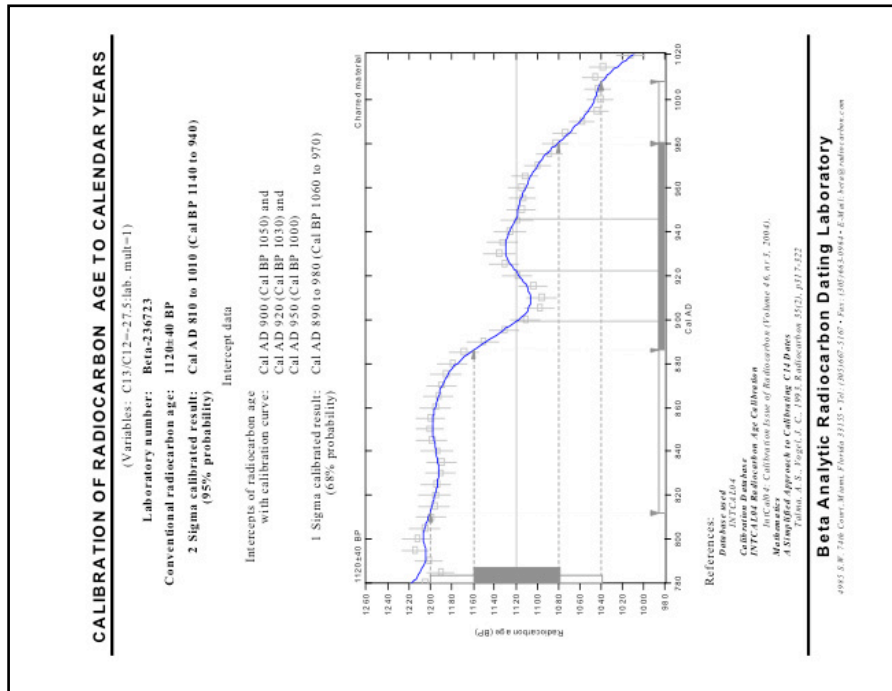
Tekin voru tvö viðarkolasýni N – megin úr rúst 4:5:1, annað innan úr rýminu á mörkum gólfsins og niðurgraftarins og hitt af sandflæmi V – megin við rústina, undir vegg. Sýnin voru send til tegundagreiningar á Rannsóknarstöð Skógræktar á Mógilsá og greininguna annaðist dr. Ólafur Eggertsson jarðfræðingur. Annað sýnið, nr. 18, reyndist vera úr birki eða víði með eiginaldur upp á 15 ár. Hitt sýnið, nr. 20, var úr birki með eigin aldur upp á 22 ár. Bæði sýnin töldust heppileg til C-14 aldurgreiningar og voru því send utan í þeim tilgangi. Sýni úr öðrum viðartegundum eru gjarnan ekki send í aldursgreiningu þar sem þau eru af erlendri gerð og geta hafa rekið á strendur landsins eða verið hluti af eigum manna, mun eldri en landnámið.

Sýni nr.	Viðartegund	Eiginaldur	Athugasemdir
18	Lauftré, líklegast birki en líkist mjög víði (salix sp.)	15 ár	Já, sæmilegt til C-14 greiningar.
20	Birki	22 ár	Já, sæmilegt en frekar hár eigin aldur.

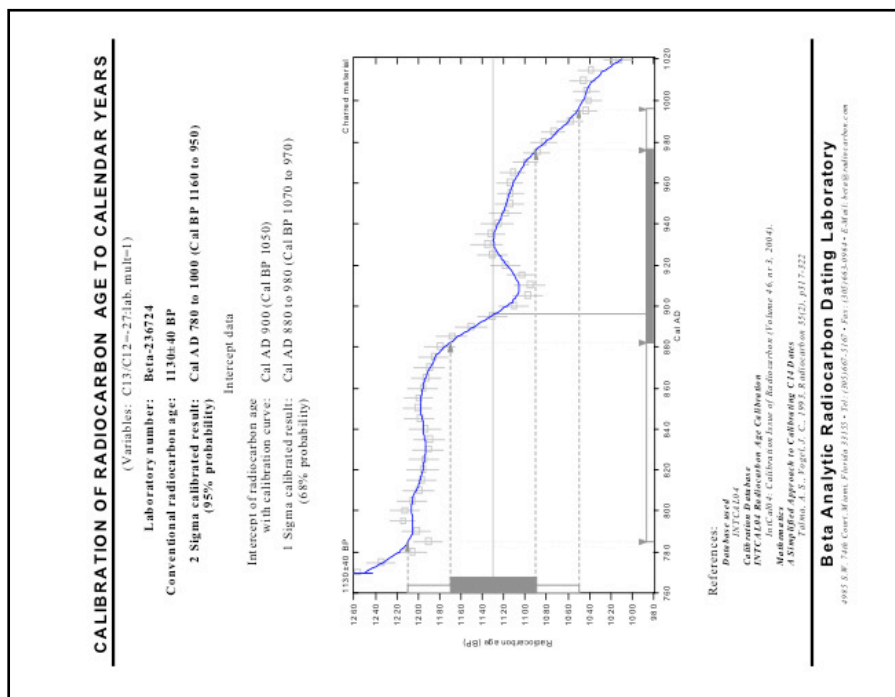
Tafla 8. Niðurstöður tegundagreiningar á viðarkolasýnum úr rúst 4:5:1 (Ólafur Eggertsson, 2007, bls. 2).

Sýni nr. 18 reyndist vera 1120 ± 40 BP, þ.e.a.s. 1120 ± 40 árum eldra en nútími (1950). Sýnið er því frá árunum 790 – 870 e. Kr. samkvæmt óleiðréttri niðurstöðu. Sé niðurstaðan hins vegar leiðréttað samkvæmt hefðbundinni leiðréttingarkúrfu (sbr. mynd 13) með 2 sigma staðalfrávikum þá má halda því fram með 95% öryggi að sýnið sé einhvern tímann frá tímabilinu 810 – 1010 e. Kr. Með 1 sigma staðalfrávikum eða 68% vissu er það frá tímabilinu 890 – 980 e. Kr.

Sýni nr. 20 reyndist vera 1130 ± 40 BP, eða 1130 ± 40 árum fyrir nútíma. Sýnið er því frá árunum 780 – 860 e. Kr. samkvæmt óleiðréttri niðurstöðu. Sé niðurstaðan leiðrét, eins og fyrra sýnið, með 2 sigma staðalfrávikum þá má halda því fram með 95% vissu að sýnið sé einhvern tímann frá tímabilinu 780 – 1000 e. Kr. Með 68% vissu má segja að sýnið sé einhvern tímann frá tímabilinu 880 – 980 e. Kr. Með góðri samvisku er því hægt að segja að tré þau sem sýnin tvö eru úr séu frá miðri 10. öld.



Mynd 13. Niðurstöður C-14 greiningar á sýni nr. 18 úr rúst 4:5:I.



Mynd 14. Niðurstöður C-14 greiningar á sýni nr. 20 úr rúst 4:5:I.

5.3 Rúst 4:11

5.3.1 Gjóska

Nr.	Rúst	Lýsing	Niðurstaða	Ályktun
TT01	Snið í skála (rúst II)	0.5-1.5 sm grábrún -, fin - miðlungs gróf -, öskurík - sandlinsa	Blandað sýni úr ýmsum áttum	-
TT02	Snið í skála (rúst II)	0.1-0.2 sm mjög fin gjóska	Katla 1721	Katla 1721
TT03	Snið í skála (rúst II)	0.5-1.2 sm grábrún fin - miðlungs gróf gjóska	Bárðarbunga seinni hluti 17. aldar eða snemma á 18. öld	Bárðarbunga seint á 17. öld eða snemma á 18. öld.
TT04	Snið í skála (rúst II)	0.3-0.6 sm grábrún fin - miðlungs gróf gjóska	Bárðarbunga fyrri- eða miðhluti 16. aldar	Bárðarbunga, fyrri- eða miðhluti 16. aldar
TT05	Snið í skála (rúst II)	0.2-0.7 sm grá brún miðlungs gróf gjóska	Veiðivötn 1477	Veiðivötn 1477
TT06	Snið í skála (rúst II)	0.1-0.2 sm svört fin gjóska	Katla 15. öld eða Katla 1440	Katla á 15. öld
TT07	Snið í skála (rúst II)	0.5-1.0 sm grábrún fin eða miðlungs gróf gjóska	Blandað sýni úr ýmsum áttum, vindborin gjóska	-
TT08	Snið í skála (rúst II)	0.5-1.0 sm grásvört - svört miðlungsgróf gjóska	Niðurstaðan ekki einhlít (hugsanlega byrjunarfasi H 1300)	Hekla 1300
TT09	Snið í skála (rúst II)	0-0.5 sm gráleit - hvít mjög fin gjóska	Niðurstæðan ekki einhlít (hugs. byrjunarfasi H 1206)	Hekla 1206
TT10	Snið í skála (rúst II)	0-0.5 sm svört mjög fin gjóska	Blandað sýni úr ýmsum áttum. Vindborin gjóska	-
TT11	Snið í skála (rúst II)	0-0.4 sm svört mjög fin gjóska	Lagið er komið frá Heklu, en ekki ljóst hvenær (mögulega 1104)	Hekla 1104
TT12 a	Snið í skála (rúst II)	Dökkur hluti af gjóskulagi í torfvegg	Landnámssyrpan (Vatnaöldur ~870AD + Katla)	Landnámsslagið
TT12 b	Snið í skála (rúst II)	Ljós hluti af gjóskulagi í torfvegg	Landnámssyrpan (Vatnaöldur ~870AD + Katla)	Landnámsslagið

Tafla 9. Niðurstöður gjóskugreininga dr. Þorvalds Þórðarsonar. Reiturnir lengst til hægri eru túlkanir höfunda og þýðingin er þeirra.

Gjóskusýni voru tekin úr öllum þeim gjóskum sem fundust í þversniði rústar 4:11 af dr. Þorvaldi Þórðarsyni. Niðurstöður þeirra greininga sem varða aldursgreiningu hússins eru þær að í veggjatorfi fannst Landnámsslagið og ofan á húsinu lá lag sem hugsanlega er Hekla 1104.

5.3.2 Viðarkol og C-14

Viðargreining sýndi að viðarkol sem tekið var úr gólfi rústarinnar þótti ekki gott til aldursgreiningar að mati greinandans sökum þess að það var úr stærra tré og ekki við bork þess. Sýnið var úr birki og með 6 ár í eiginaldur.

Sýnið var þó sent til C-14 aldursgreiningar þar sem um birki var að ræða þrátt fyrir allt. Reyndist það vera 850 ± 40 BP eða frá árunum 1060 – 1140 e. Kr.

Sýni nr.	Viðartegund	Eiginaldur	Athugasemdir (hentugt til greiningar?)
II	Birki - bolur	6 ár	Nei, kolabrotið er úr stærra tré, ekki við bork.

Tafla 10. Niðurstöður tegundagreiningar á viðarkolasýni úr rúst 4:11.

6 Umfjöllun og túlkun

Rústir 4:3, 4:5, 4:10 og 4:11 verða til umræðu í eftirfarandi kafla. Frekari umfjöllun og túlkun á öðrum fornleifum sem rannsakaðar voru á Þjótanda sumarið 2007 er talið fullnægt í kafla 1.

6.1 Rúst 4:5:1

Rúst 4:5:1	Innra mál	Ytra mál	m ²
Kynslóð 1	11,40 x 2,90 m	14 x 6 m	33,06 m ²
Kynslóð 2	10,3 x 1,60 m	13,4 x 6 m	16,48 m ²
Kynslóð 3	9,0 x 1,60 m	10 x 5 m	14,40 m ²
Kynslóð 4	7,3 x 1,8 m	10,4 x 5 m	13,14 m ²

Tafla 11. Lengd og breidd allra kynslóða á rúst 4:5:1 á Þjótanda

Niðurstöður rannsókna á rúst 4:5:1 sýna að þar hefur staðið skepnuhús í aldaðir. Húsið⁷ hefur verið margoft endurbyggt og hægt var að greina fjórar kynslóðir þess í rannsókninni. Við hverja endurbyggingu hefur stærð hússins breyst lítillega, en mesta breytingin hefur þó átt sér stað á milli kynslóða tvö og þrjú þegar húsið var stytt um 3,4 metra og mjókkað um 1 m.⁸ Líklega hefur nokkuð hlé verið á notkun hússins á milli kynslóða 2 og 3. Í hvert skipti sem húsið var endurbyggt skemmdist sú kynslóð sem á undan kom að vissu leyti og gerði það að verkum að erfitt var að greina á milli þeirra. Það, ásamt gripafæð gerði túlkun á hlutverki rústanna ögn snúna. Mjög líklega hafa ýmsar viðgerðir og smávægilegar lagfæringar verið gerðar á húsunum, þó þeirra verði ekki vart í efniviðnum nú nema að mjög litlu leyti.

6.1.1 Kynslóð 1

Elsta kynslóð rústar 4:5:1 er samkvæmt C-14 greiningum frá 9. – 10. öld og líklegast frá svipuðum tíma og rústir 4:10 og 4:11. Greiningar á gjósku styðja þessa niðurstöðu afar vel. Mjög lítið var eftir af þessari kynslóð rústarinnar og í raun var aðeins hægt að greina útlínur hennar. Því er að þakka að gólf rústarinnar hefur verið grafið niður og eru ummerki þess enn mjög greinileg. Veggir hennar hafa þó líklegast verið einvörðungu úr torfi. Engar óyggjandi vísbendingar fundust um dyr

⁷ Rúst 4:5:1 samanstendur af mörgum kynslóðum eða húsum. Hver kynslóð er í sjálfu sér sjálfstætt hús, en sökum þess að þau standa öll á sama stað og eru búin til úr sama efniviði, er lítið á rústahólinn sem eina heild og verður hér fjallað um rúst 4:5:1 sem margar kynslóðir af einu húsi.

⁸ Þegar vísað er í ummál rústar 4:5:1 er alltaf átt við innra mál, þó þess sé ekki getið sérstaklega. Það er sökum þess að erfitt er að fjalla um ytri mál tveggja elstu kynslóðanna þar sem ytri mörk þeirra eru mjög ógreinileg og fljótandi.

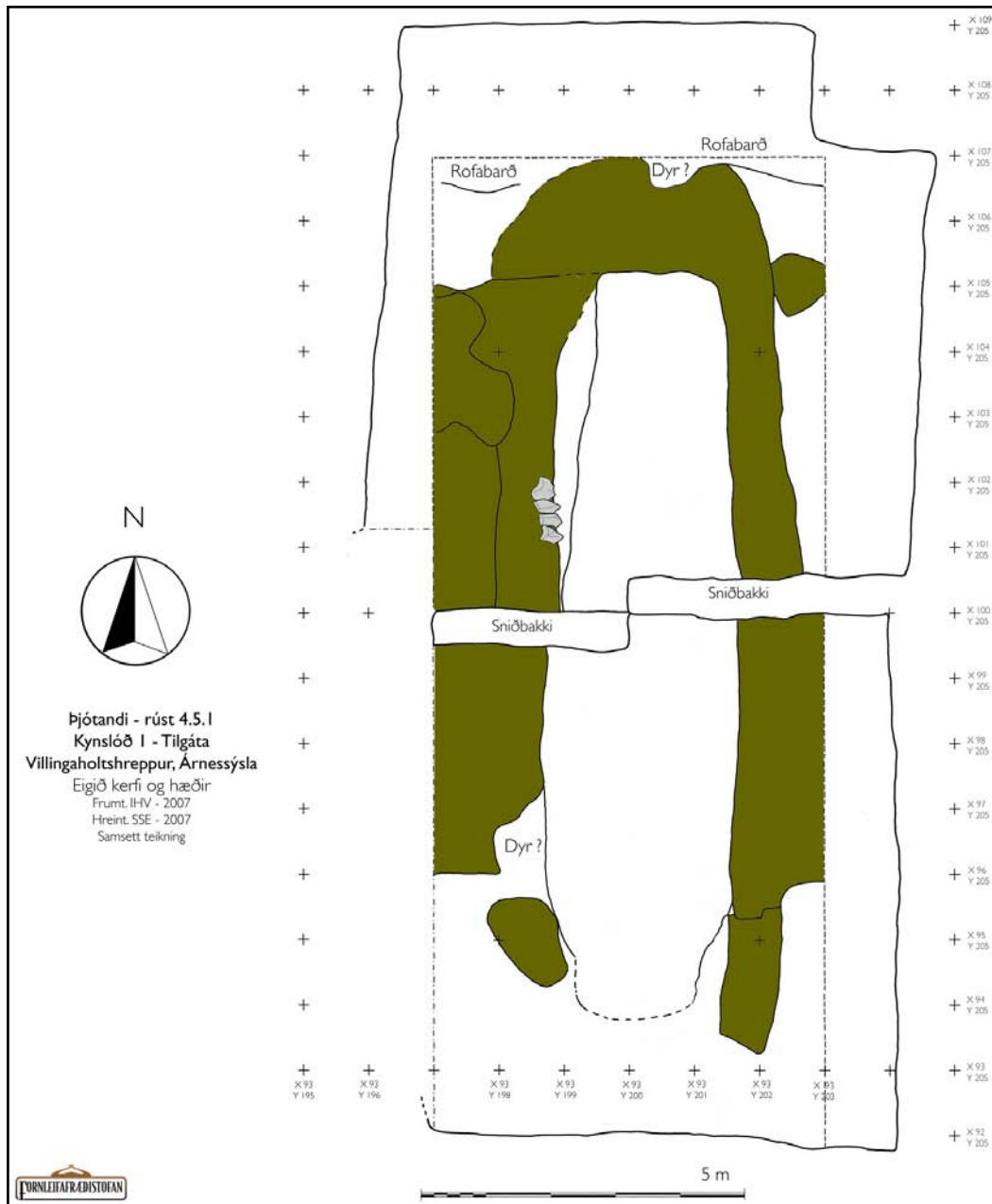
tilheyrandi þessari kynslóð. Óljós ummerki um dyr fundust á N – gaffli, en líklegra er að þær hafi verið hluti af kynslóð 2 (sjá mynd 16). Óljósar leifar gólfs fundust, en þær voru of ógreinlegar til þess að hægt væri að taka sýni eða að það segði nokkuð til um hlutverk hússins. Suður – endi hússins er nokkuð eyddur vegna rofs við árbakkann.

Gólfíð var grafið niður í mikið sandflæmi sem gæti hafa verið töluvert vandamál í tengslum við uppblástur og sandfok. Ofan á þessu lagi, umhverfis rústina (og víðar) fundust slettur af mannvistarlögum með ösku, viðarkolum og brenndum beinum. Yfirborð svæðisins hefur verið gárað (líkt og sjá má á sandströndum) og lágu sletturnar í lágbárunum og mynduðu þannig rákir þegar skafið var ofan af svæðinu. Í fyrstu var talið að þetta væru ummerki uppmoksturs úr eldra húsi í tengslum við byggingu yngri kynslóðar, og það sem reyndist vera sandlag væri eldri veggur. Þessari tilgátu var hafnað síðar þegar í ljós kom að sletturnar lágu beint ofan á þessu umfangsmikla sandlagi, sem er að öllum líkindum forsögulegt og sennilega nokkuð rokgjarnt. Þessar slettur eru hér túlkaðar sem tilraun til uppgræðslu landsins, þar sem sandlagið hefur án efa valdið nokkrum vandræðum, enda þykkt og umfangsmikið.

Teknir voru prufuskurðir víðsvegar á svæðinu í kring um rústir 4:2 og 4:3 til að kanna hvort aðrar rústir samtíða rústum 4:10 og 4:11 kynnu að leynast á svæðinu. Í þversniðum flestra þeirra sást sandlagið þykka og ofan á því öskuslettur, alveg eins og við rúst 4:5:1. Engin fleiri mannvirki fundust þó við þessa leit.

Uppgræðsla af þessu tagi er ekki alveg óþekkt hér á landi og fundust vísbendingar um álíka við rannsókn á víkingaaldarskála í Kirkjuvogi í Höfnum á Reykjanesi.⁹ Vegna jarðsjármælinga þar voru teknir um 0,5 m af jarðvegi ofan af stóru svæði umhverfis skálann. Á því dýpi (yngri en skálinn) var landið mjög sendið og í ljós kom mikið af brenndum dýrabeinum á nær öllu svæðinu. Sandur og uppblástur lands hefur löngum verið vandamál í Höfnum í kjölfar Reykjaneselda á 13. öld og í *Jarðabók Árna og Páls* segir um Kirkjuvog: „Tún jarðarinnar liggja undir skaða af sandfjúki af öllum áttum“ (*JÁP*, 1923-1924, bls. 31). Það er því líklegt að þarna sé um að ræða sömu aðferð við að hefta uppblástur og við Þjótanda.

⁹ Bjarni F. Einarsson og Timothy Horsley stóðu að rannsókninni sumarið 2003.



Mynd 16. Tilgátumynd¹⁰ af fyrstu kynslóð rústar 4:5:1 (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

Þessi elsta kynslóð rústar 4:5:1 hefur líklegast tengst túngarði 4:9 á einhvern hátt. Túngarðurinn liggur í sveig um nesið sem nær utan um allar rústirnar sem rannsakaðar voru sumarið 2007 á Þjótanda (sjá mynd 1, bls. 6).

Eins og kom fram í 1. kafla þá endar hann í dag hins vegar norðan við rúst 4:5:1. Hægt er að ímynda sér að túngarðurinn hafi náð alveg að húsinu og það hugsanlega verið áfast honum innanverðum. Mikil þykkt V – veggjar rústar 4:5:1 styður þessa

¹⁰ Tilgátumynd er sett saman af einni eða fleiri planteikningum þar sem þáttum sem passa saman í hæð er raðað saman. Skerpt er á atriðum sem þykja sennileg í samhengi við aðra þætti rústinnar, en koma ekki greinilega fram á einstökum planteikningum.

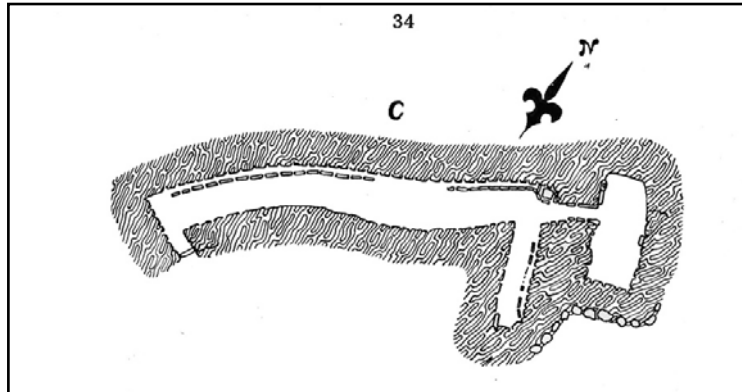
tilgátu. Húsið hefur í öllu falli verið mjög nálægt garðinum og því nokkuð fjarri sjálfu bæjarhlaðinu. Þetta stemmir við fullyrðingu Valtýrs Guðmundssonar um staðsetningu fjárhúsa til forna sem kemur fram í doktorsritgerð hans *Privatboligen på Island I sagatiden*. Þar sem hann segir: „Fårestalden ... stod altid et godt stykke bort fra beboelseshusene, dels på selve hjemmemarken, dels længere borte ude på udmarken“ (Valtýr Guðmundsson, 1889, bls. 253). Vandamálið er hins vegar að þessu til stuðnings vitnar hann í *Íslendingasögurnar*, sem er í raun frekar vísbending að svona hafi þessu verið háttað á 13. öld þegar sögurnar voru skráðar. Meðal annars vitnar hann í Vatnsdæla sögu, en þar segir: „Þeir bræður biðu til nóns og er svo var komið þá fóru þeir Jökull og Faxe-Brandur til sauðahúss Finnboga er þar var hjá garðinum...“ (*Íslendingasögur og þættir*, 1987, bls. 1885). Ekki er þó hægt að útiloka að þetta hafi verið gömul venja að setja fjárhús eða sauðahús niður dágóðan spöl frá bænum, við túngarðinn.

6.1.2 Kynslóð 2

Eins og kom fram í kafla 5.2.3 þá benda niðurstöður greininga á gólfsýnum eindregið til þess að önnur kynslóð 4:5:1 hafi verið skepnuhús. Leifar kynslóðarinnar voru mun heildstæðari en þeirrar fyrstu og gáfu meiri upplýsingar um hvernig húsið hefur litið út. Húsið hefur verið byggt ofan í innra rými kynslóðar 1 og innra breidd þess því nokkuð minni. Húsinu hefur verið skipt upp í tvö rými, það nyrðra stærra og rýmin aðskilin með veggstúf (sjá mynd 20). Dyr voru á N – gafli og stór steinn fannst við dyrnar sem líklegst hefur verið yfir dyrunum. Engar leifar fundust af eiginlegu gólfi í syðra rýminu, en þar lá gjóska í rásunum við útveggi. Var sú gjóska greind til Kötlu 1440 eða öðru 15. aldar gosi úr henni. Ofan á gólfinu var annað gjóskulag sem greint hefur til Veiðivatna 1477. Önnur kynslóð rústar 4:5:1 er því ekki yngri en það.

Veggirnir voru að mestu leyti úr torfi en hlaðnir með steinum að innanverðu. Þetta rými hefur hugsanlega verið hlaða sökum þess hve ógreinilegt gólfið er í þessum hluta rústarinnar. Staðsetning dyra í norðurenda hússins styður þessa kenningu. Önnur möguleg skýring er að gólfinu hafi verið mokað í burtu. Þess má geta að í rúst B (fjárhús) á 14. aldar býlinu Þórarinsstöðum í Hrunamannafrétti fannst engin gólfskán (Kristján Eldjárn, 1949, bls. 35). Margar mögulegar skýringar eru á því hvað olli rásunum í gólfinu. Hugsanlega var þetta hluti af einangrun á bak við þil sem verið hefur með langveggjum. Einnig getur verið að rigningarvatn hafi

lekið inn og búið til rásir sem síðar hafi fyllst af gjósku. Þetta er ólíklegt sökum þess hve beinar línurnar eru sbr. mynd 17.



Mynd 17. Rúst C á Þórarinsstöðum í Hrunamannaafretti (Kristján Eldjárn, 1949, bls. 34).

Enn önnur skýring er á þá leið að rásirnar séu far eftir garð eða jötu. Í rústum B og C á Þórarinsstöðum fundust jötur sem samanstóðu af hellum sem reistar voru á rönd hlið við hlið á lengdina. Breidd jatanna var um 25 sm (Kristján Eldjárn, 1949, bls. 36. Sjá t.d. mynd 17). Hægt er að ímynda sér að rásirnar í 4:5:1 séu far eftir samskonar jötu úr hellum eða tré, en hellurnar verið fjarlægðar og endurnýttar eða tréð rotnað í burtu og skilið eftir sig far. Eftir stóðu rásir sem fylltust af gjósku um það bil sem húsið leggst í eyði, en eins og fram kom fremst í kaflanum er talið að nokkur tími hafi liðið á milli kynslóða 2 og 3. Gjóskan úr rásunum er frá 15. öld og hefur kynslóð 2 verið að fara í eyði á þeim tíma. Kynslóð 3 er ekki yngri en frá lokum 17. aldar og því getur verið um 200 ára aldursmunur á kynslóðunum tveimur.



Mynd 18. Hér sést gjóskan í eystri rásinni vel. Steinaröð lengst til vinstri tilheyrir þriðju kynslóð rústarinnar. (Ljós. BFE. Horft mót S. Stafrænar myndir nr. 167).

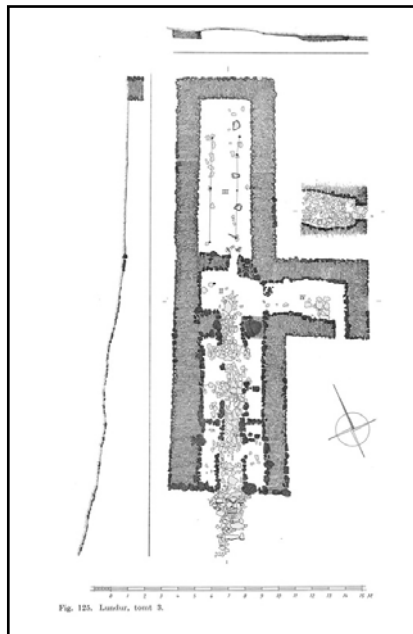
Nyrðra rýmið var hins vegar með greinilegu lagskiptu gólfi sem var ríkt af lífrænum efnum, hugsanlega heyi. Austan megin í rýminu fundust timburleifar sem geta verið leifar af undirstöðum fyrir jötur. Um það er þó ekki hægt fullyrða. Gólfið var mjög ógreinilegt við inngang inn í syðra rými hússins. Útidyr voru á N – enda hússins eins og áður er getið, en líklega hafa aðrar dyr verið sunnarlega á V – hlið þess á einhverjum tímapunkti en fyllt hafi verið í þær (sjá mynd 21). Hafi svo verið þá hefur S – hlutinn líklegast fyrst verið skepnuhús með jötum, en þegar dyr voru settar á N – enda hafi S – hluta verið breytt í hlöðu. Hér kann að vera komin vísbending um minni háttar viðgerðir og lagfæringar, sem erfitt er að greina að öllu jöfnu.

Staður	Lengd	Breidd	%	Stuðull L/B	Tilgáta	Ný tilgáta
Þórarinsstaðir, rúst C	18	2	11%	9	Fjárhús	Fjárhús
Snjáleifartóttir, rými I	12,5	1,75	14%	7,14	Skáli/stofa?	Fjárhús
Lundur, rúst 3	23,5	3,3	14%	7,12	Fjós og hlaða	Fjós og hlaða
Þjótandi 4:5:1	10,3	1,6	16%	6,44	Fjár	-----
Þjótandi 4:5:1	9	1,6	18%	5,6	Fjárhús	-----
Skallakot	26	5,4	21%	4,81	Skáli	Skáli
Þórarinsstaðir, rúst B	10,5	2,4	23%	4,38	Fjárhús	Fjárhús
Þjótandi 4:5:1	7,3	1,8	25%	4,1	Fjárhús	-----
Þjótandi 4:5:1	11,3	2,9	26%	3,9	Fjárhús	-----

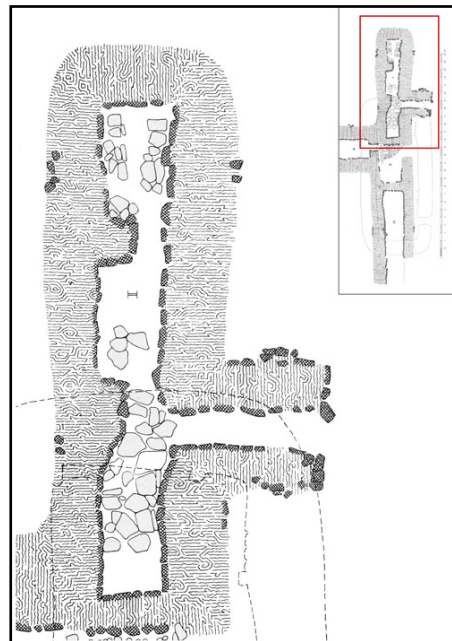
Tafla 12. Samanburður á hlutfalli lengdar og breiddar (innra mál) á ýmsum rústum frá svipuðu svæði og rúst 4:5:1, kynslóð 2 (að Lundi undanskildum). Tilgátur eru teknar úr viðkomandi skýrslum.

Það sem vekur einna mesta athygli við þessa kynslóð hússins er hve mjó hún er miðað við lengd. Séu hins vegar rústir frá svipuðum tíma (miðöldum) og svæði (suðurlandið) kannaðar kemur í ljós að hún er ekki einstök að þess leyti. Í töflu 8 má sjá nokkra staði þar sem fundist hafa hús í svipuðum hlutföllum lengdar og breiddar og önnur kynslóð 4:5:1. Tafla 11 sýnir að Snjáleifartóttir (rými I), Lundur (rúst 3) og fyrrnefndir Þórarinsstaðir (rúst C) eru með mestan hlutfallslega mun á lengd og breidd. Þær rústir eru einmitt útlitslega hvað áþekkastar kynslóð 2 á Þjótanda (sjá myndir 19 og 20 bornar saman við mynd 21). Tafla 8 sýnir einnig að hlutfall lengdar og breiddar rústar C á Þórarinsstöðum er hæst þeirra sem hér er fjallað um. Kristján Eldjárn rannsakaði Þórarinsstaði og fjallar um staðinn í grein um eyðibbyggð í Hrunamannaafretti. Áþekkt form má einnig sjá í rústum frá miðöldum sem fundist hafa norrænni byggð á Grænlandi. Þær rústir hafa verið túlkaðar sem fjós og hlaða, enda má sjá báshellurnar enn uppstandandi (Roussell, 1941, bls. 218-221).

Þar reiknar Kristján út mögulegan sauðfjárfjölda á Þórarinsstöðum samkvæmt Búalögum, en þar segir að á einum faðmi éti sjö rosknir sauðir en tíu lömb (*Búalög*, 1915-1933, bls. 213). Einn faðmur er 3,5 alin sem eru 1,72 m skv. Birni M. Ólsen (1911, bls. 9 – 12). Samkvæmt þessu hefur verið pláss fyrir um 70 sauði í stærsta rýminu í rúst C á Þórarinsstöðum (Kristján Eldjárn, 1949, bls. 38). Sé þessari formúlu beitt á aðra kynslóð rústar 4:5:1 fæst út að um 43 sauðir hafi getað rúmast þar inni. Kristján bendir á að sauðir eru rúmfrekastir alls fjár og því hefur gefur þessi reikniformúla aðeins lágmarkstölu (Kristján Eldjárn, 1949, bls. 38). Því hafa a.m.k. rúmast um 50 kindur á Þjótanda, hafi kynslóð 2 ekki einvörðungu hýst sauði. Þegar húsinu var svo breytt að hluta til í hlöðu hefur fjöldi gripanna minnkað um helming, eða í 23 gripi, eða þar um bil. Skepnum fækkar eftir fyrstu kynslóðina og hugsanlega má túlka það sem annaðhvort breytt búskaparlag eða samdrátt í búrekstrinum, nema að önnur hús hafi verið byggð, hús sem við finnum ekki lengur. Öllum þessum vangaveltum verður þó að taka með fyrirvara sökum fundarfæðarinnar.



Mynd 19. Rúst 3 í Lundi í Lunda-reykjardal (Voionmaa, 1943, bls. 182).

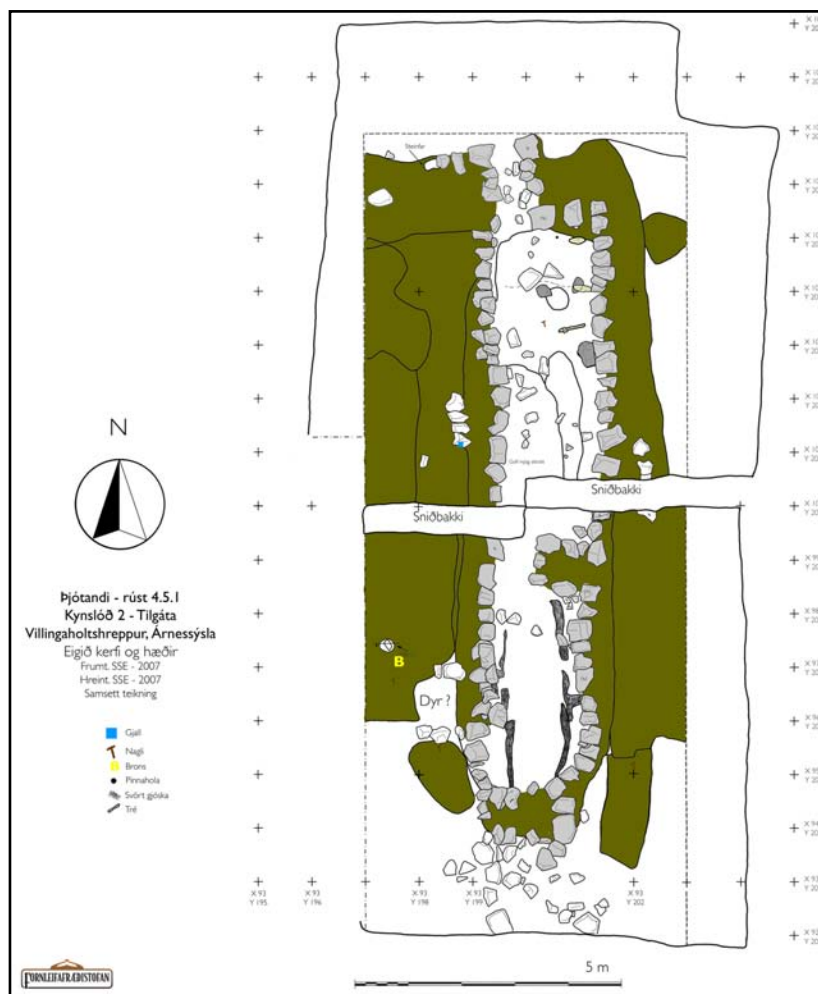


Mynd 20. Rými 1 í rúst 1 á Snjá-eifartóttum í Þjórsárdal (Stenberger, 1943, bls. 102. Viðbætur SSE).

	Rosknir sauðir	Lömb
Kynslóð 1	46,4	66,3
Kynslóð 2	23,17	33,1
Kynslóð 3	23,17	33,1
Kynslóð 4	29,71	42,4

Tafla 13. Útreikningar skv. Búlögum á því hversu margir rosknir sauðir eða lömb komast í hverja kynslóð 4:5:1. Ekki eru tekin með í lengdina þau rými sem voru túlkuð sem hlaða í kynslóðum 2 og 3.

Samanburður rústar 4:5:1 við rústina á Snjáleifartóttum er mjög athyglisverður. Þá er ekki átt við rústina í heild heldur rými I, sem sjá má á mynd 20. Rýmið skiptist í þrjú hólf sem aðskilin eru með veggstubbnum mjög áþekktum þeim sem skilur að N – og S – rými rústar 4:5:1. Hann má sjá hægra megin á mynd 21 á S – hluta uppgriftarsvæðisins. Séu myndir 20 og 21 bornar saman sést greinilega hve lík húsin eru í útliti, bæði að stærð og lögun, og því ekki ólíklegt að ætla að þau hafi gegnt svipuðu hlutverki. Hins vegar var rými I á Snjáleifartóttum túlkað sem mannabústaður, en nokkuð ljóst er að það var rými 4:5:1 alls ekki.



^a

Mynd 21. Tilgátumynd af annarri kynslóð rústar 4:5:1. Leifar af veggjum fyrstu kynslóðar og niðurgrefti sjást enn. (Frumt. SSE. Hreint. SSE).

Ástæðan fyrir því að Mårten Stenberger, sem rannsakaði Snjáleifartóttir, túlkaði rými I sem íverustað var að ummerki um að eldur hafi brunnið í rýminu fundust í NV – horni austasta hluta þess (Stenberger, 1943, bls. 104). Ekkert eiginlegt eldstæði fannst í húsinu, aðeins soðsteinar, viðarkol og aska. Í lýsingu Stenbergers á gólfinu kemur ekki fram hvernig það var, að öðru leyti en því að þess er getið að gólfið í A- og V— hluta hafi verið steinlagt (1943, bls. 103). Bendir það frekar til skepnuhúss en mannbústaðar. Hvort þetta sé nægileg sönnun þess að rými I á Snjáleifartóttum sé mannbústaður er býsna óvíst. Austasti hluti rýmisins hefur mögulega þjónað öðru hlutverki en hinir tveir, en sökum þess hve smávægileg ummerki eldsins voru segja þau í raun ekki neitt. Líklegast er að þetta sé skepnuhús líkt og á Þjótanda.

6.1.1 Kynslóðir 3 og 4

Talsverður munur er á annarri og þriðju kynslóð rústar 4:5:1, bæði í útliti sem og í tíma. Eins og kemur fram í töflu 7, var rústin stytt um 3,4 m í kynslóð 3 og mjókkuð um 1 m og var að innra máli 9 x 1,60 m og um 10,2 x 4,40 m að ytra máli. V – veggurinn virðist hafa verið nokkuð breiðari nyrst eins og sjá má á mynd 22 og mældist um 5 m á breidd. Dyrnar hafa verið fluttar frá N – gafl á S – gafl, og styttingin einvörðungu verið á S – enda. Grjót hefur verið hlaðið meðfram veggjum að utanverðu, en það fannst ekki á eldri kynslóðum rústarinnar (sjá myndir 16 og 21). Engir undirstöðusteinar fundust en þeir gætu þó hafa horfið við framkvæmdir á fjórðu kynslóðinni eða aldrei verið til staðar.

Í veggjum yngstu kynslóðanna komu annað slagið fram slettur með mannvistarlögum (viðarkol, sót, brennd bein). Þessar slettur hafa líklega borist með byggingarefni sem sótt hefur verið í aðra rúst eða rústir í grenndinni. Þetta er líklegast ekki úr eldri kynslóðum 4:5:1 þar sem gólflög þeirra voru mjög frábrugðin þessu og nær engin mannvistarlög með viðarkolum, sóti eða brenndum beinum að finna í þeim.

Hér verður fjallað saman um tvær yngstu kynslóðirnar sökum þess hver erfitt var að greina á milli þeirra í uppgreftinum. Þó er greinilega um tvær aðskildar kynslóðir að ræða en það skýrðist í raun ekki fyrr en eftir að inn var komið og farið var að vinna að hreinteikningum. Þær eru að öllum líkindum frá 17. - 18. öld. Þar sem innri veggjarmynd hélt sér að nokkru leyti á milli kynslóðanna hefur ekki mikil

tími liðið á milli, vart meiri en 100 ár. Rökin fyrir því að yngstu kynslóðirnar tvær séu frá 17. - 18. öld eru þau að kynslóð 4 hefur rofið gjóskulag sem er um 0,3 – 0,4 m frá yfirborði og er samkvæmt greiningu úr gosi í Veiðivötnum, seint á 17. öld. Þriðja kynslóðin er þó greinilega eldri en það lag. Ekki er hægt að útiloka að 4. kynslóðin hafi verið endurgerð nokkrum sinnum og lifað fram á 19. öld.



Mynd 22. Tilgátumynd af þriðju kynslóð rústar 4:5:I. (Frumt. IHV, SSE. Hreint. SSE).



Mynd 23. Hér sést afstaða rústahólsins 4:5 við bæjarhól Þjótanda.

Einnig er hugsanlegt að timburpil hafi staðið aðeins fyrir innan enda torfveggjanna, en þar fundust steinar sem geta verið undirstöður undir timburpil. Á síðasta skeiði hússins eða fjórðu kynslóð var húsið stytt á ný við S – endann niður í 7,3 m og kampar settir á gaflinn og dyrnar fyrir honum miðjum (sjá mynd 25). Húsið hefur jafnframt verið breikkað um 20 sm að innanmáli.

Ytra mál hússins hefur haldið sér nokkurn vegin eins en það var 10,4 x 5,0 m og þykkt V – veggjarins verið jöfnuð út. Annað atriði sem aðgreinir kynslóðir 3 og 4 er röð steina nokkuð norðarlega í rými þriðju kynslóðarinnar og skiptir því í tvö hólf. Steinaröðin hefur að öllum líkindum stúkað af hlöðu. Sú skipan húsa er nokkuð dæmigerð fyrir skepnuhús, þar sem hlaðan er iðulega innst í rýminu, fjærst dyrunum. Þegar hlöður eru svona litlar miðað við stærð hússins gæti það bent til fjárhúss. Þessi aðgreining rýmisins fannst ekki í fjórðu kynslóðinni og húsið hefur þá sennilega verið eitt opið rými.

Þessar yngstu kynslóðir rústar 4:5:1 voru nokkuð lengi að taka á sig mynd í uppgreftinum sökum þess hve mikið af grjóthrúni var inn í rýminu. Ástæðan fyrir þessu magni af grjóti í yngstu kynslóðinni gæti verið sú að það hefur ekki verið endurnýtt í annað hús líkt og hjá kynslóðunum á undan og því safnast fyrir á staðnum. Ótal ástæður geta legið þar að baki. Hugsanlega hefur húsið verið of langt frá öðrum byggingum til að flytja grjótið til endurnýtingar eða kynslóð 4 sé svo ung

að arftaki hennar hafi verið byggður úr öðum efnum (steypa/ bárujárn) á öðrum stað.

Efstu gólflög sem fundust voru mjög slitrótt og ekki var hægt að greina á milli gólfa kynslóða 3 og 4. Fyrstu vísbendingar um gólf komu fram þegar loks var búið að hreinsa allt hrúnið innan úr rústinni og grafa í gegnum leifar þaktorfs. Ummerki bæði gólfsins og þaktorfsins fundust einvörðungu N – megin í rústinni. Efstu gólflögin voru mjög ljós á litinn og líklegasta skýringin sú að borin hafi verið í gólfið ljós gjóska til að þurrka það. Ekki er auðvelt að útskýra hvernig á því stendur að gólflög og þaktorf finnast einvörðungu í N – hluta rústarinnar. Líklegasta og einfaldasta skýringin er sú að seinni tíma athafnir manna og dýra hafi raskað S – hlutanum svo mikið að ekkert sjáist þar lengur.

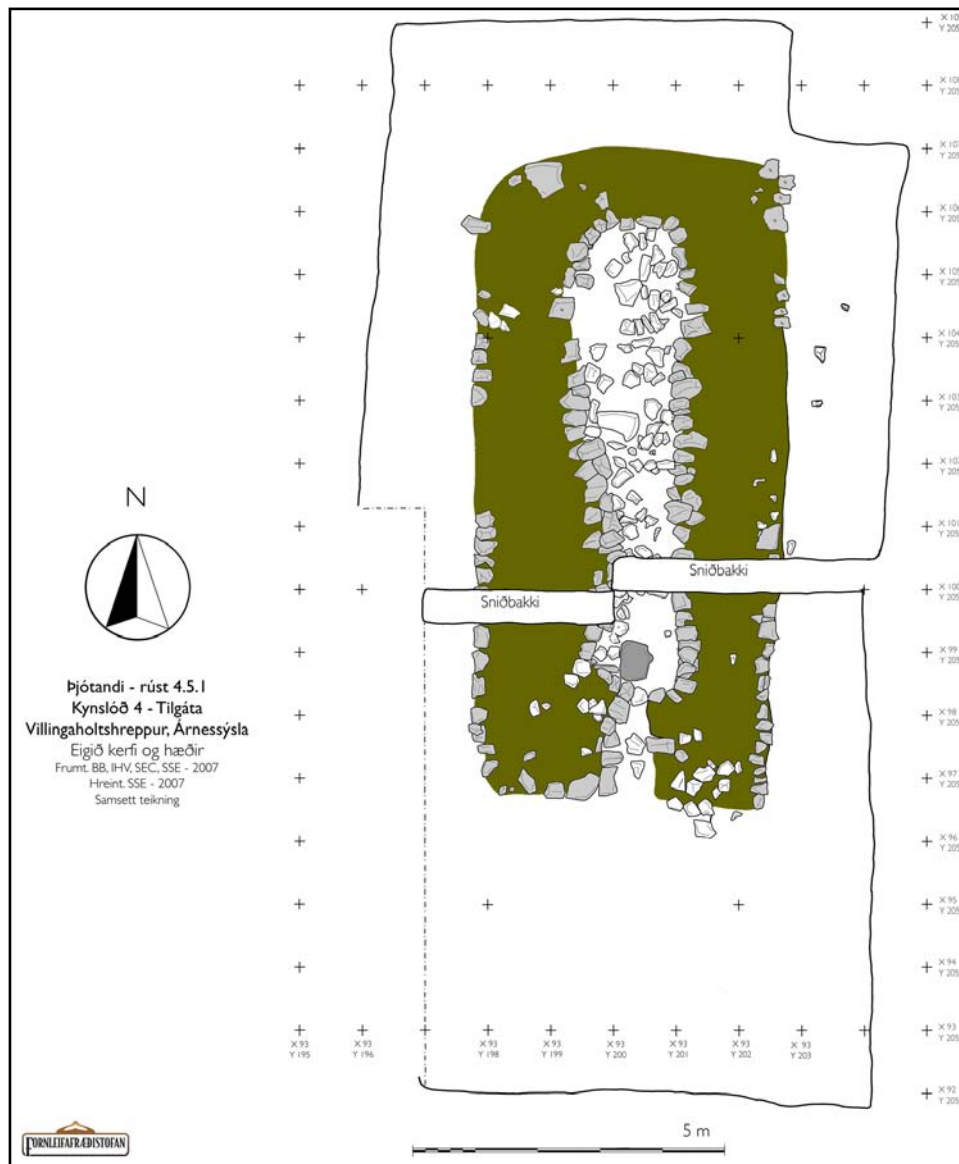


Mynd 24. Yngsta kynslóðin að koma í ljós. Hér sést hve mikið grjót var inn í rýminu. Horft er til norðurs. (Ljós. SSE. Horft mót N. Stafrænar myndir nr. 80).

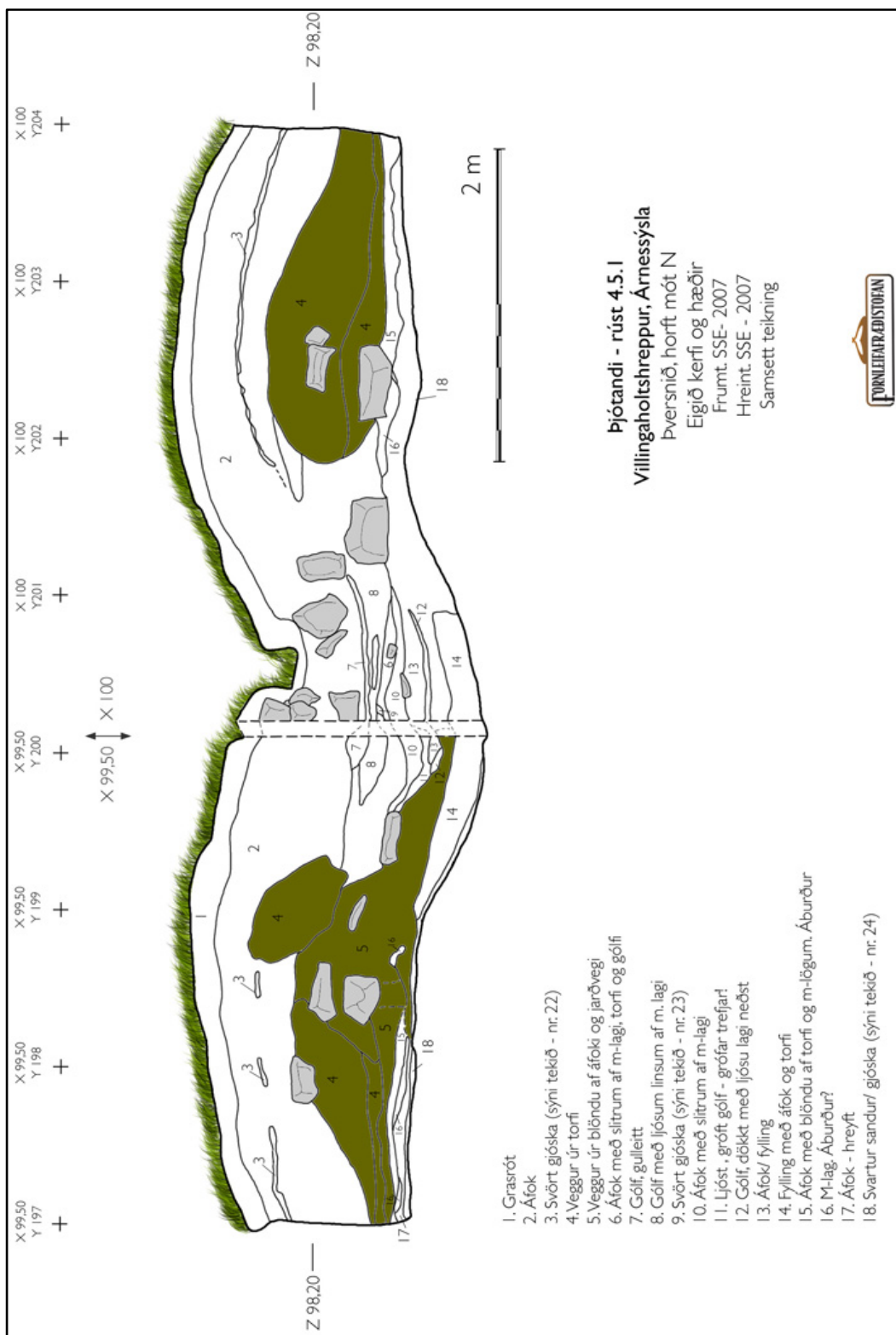
Gripafæð og léleg gólflög gera okkur erfitt um vik við túlkun hlutverka kynslóða 3 og 4. Því verður að grípa til annarra ráða, s.s. kanna hvort form hússins segi okkur eitthvað. Þetta er fljótafgreitt varðandi kynslóð 3. Hólfið innst í rýminu gefur sterka vísbendingu um að sú kynslóð hafi verið fjárhús eða beitarhús. Kynslóð 4 er hins vegar snúnari í túlkun og skortur á ummerkjum hlöðu í yngstu kynslóðinni getur verið vísbending um að hlutverk hússins hafi breyst á milli kynslóða.

Kynslóðirnar báðar hafa haft mjög dæmigert form útihúsa ýmiskonar, s.s. beitarhúsa, skemma, útibúra eða jafnvel smiðja. Þetta sama tiltölulega einfalda

byggingarform var jafnvel notað á bænhúsum og kirkjum. Það eru því mýmargir möguleikar sem koma til greina. Auðvelt er þó að útiloka nokkra strax: þetta eru augljóslega hvorki bænhús né kirkjur, enda snýr húsið beint í N – S. Ekki eru þetta mannabústaðir þar sem gólfín bera þess ekki merki að eldur hafi brunnið inní húsunum. Vegna fjarlægðar sinnar við bæjarhúsin er ólíklegt að um sé að ræða skemmu eða útibúr og engin ummerki járnvinnslu sást, þó svo að nokkrir gjallmolar hafi fundist. Því er eðlilegast að draga þá ályktun að þarna hafi áfram verið skepnuhús.



Mynd 25. Tilgátumynd af fjórðu og yngstu kynslóð rústar 4:5:I. (Frumt. BB, IHV, SEC, SSE. Hreint. SSE).



Mynd 26. Þversnið rústar 4.5:I (Frumt. SSE. Hreint. SSE).

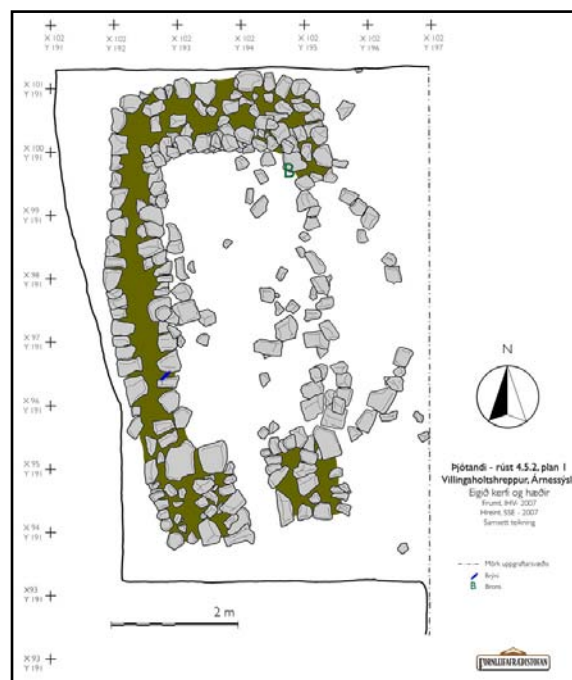


Mynd 27. Samansett ljósmynd af þverniði rústar 4:5:I
(Ljós. BFE.)

6.2 Rúst 4:5:2

Rétt vestan við rúst 4:5:1 er rúst 4:5:2, en hún mældist 4,5 x 2,2 m að stærð að innra máli og 9,9 m². Ytra mál hússins hefur að öllum líkindum verið 7,4 x 4 m á 1. stigi (sjá mynd 28-29). Veggir hennar eru bæði úr torfi og grjóti. Aðeins fannst ein kynslóð rústarinnar, en mögulegt er að húsið hafi haft allt að þrjú til fjögur notkunarstig. Sú ályktun er dregin af því að A – veggur rústarinnar hefur verið rofinn á einhverjum tímapunkti og markar það annað stig notkunnar.

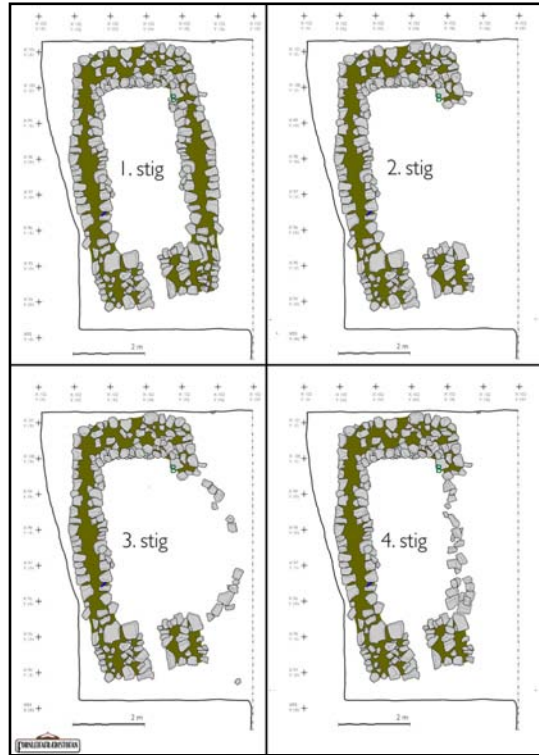
Nokkrar aðrar skýringar á því af hverju einn vegginn vantar, t.d. að grjót hafi verið tekið úr veggnum til notkunnar í öðru húsi s.s. í yngstu kynslóð 4:5:1. Einnig getur verið að húsið hafi verið svona frá upphafi. Það er þó ósennilegt þar sem form rústarinnar sýnir að í upphafi var húsið með fjórum torfveggjum og með dyr á S – hlið. Það sést á veggstúfum á NA – og SA – hornum rústarinnar (sjá 2. stig á mynd 29).



Mynd 28. Rúst 4:5:2. Sjá má hvernig veggurinn hefur verið rofinn hægra megin á myndinni (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

Þetta form rústarinnar er athyglisvert en á sama tíma nokkuð erfitt viðfangs, þar sem slík rúst hefur ekki verið rannsökuð áður hér á landi. 17., 18. og 19. aldirnar á Íslandi eru að vissu leyti nokkuð óþekktar frá sjónarmiði fornleifafræðinnar þar sem fáar minjar frá þeim tíma hafa verið rannsakaðar. Áherslan hefur að miklu leyti verið á minjar frá fyrstu öldum byggðar og svo á kirkjusögu og stórbýli. Tiltölulega nýleg kotbýli og útihús þeirra hafa því orðið útundan. Sé ekkert efni til samanburðar

lendum við í smá klandri, rústin verður einstök sinnar tegundar sem gæti gefið til kynna að hún sé þá mjög merkileg. Hún er það að vissu leyti, hún gefur nýjar upplýsingar og nýja innsýn í fortíðina en hvort hlutverk mannvirkisins sé stórkostlega frábrugðið því sem við þegar þekkjum um landbúnaðarhætti 18. og 19. aldar er ólíklegt.



Mynd 29. Túlkunar- og skýringarmynd af fjórum notkunarstigum rústar 4:5:2. (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

Það sem styður kenninguna um nokkur stig notkunnar er að innri lína austurveggjarins virðist hafa verið endurhlaðin á einhverjum tímapunkti og því líklegast að notkunarstigin séu fjögur. Á fyrsta stigi notkunar er þetta dæmigert íslenskt útihús með dyr á S – gafli. Rúst 4:5:2 er frá því fyrir 1700 þar sem gjóskulag sem greint hefur verið til loka 17. aldar liggur yfir henni, alls órofið. Húsið er af þeirri gerð sem lýst var hér að framan í umfjöllun um kynslóðir 3 og 4 rústar 4:5:1.

Á öðru stiginu verða hlutirnir ögn snúnari til túlkunnar þegar A – veggur hússins er rofinn. Hvert hlutverk rústarinnar er þá er erfitt að segja til um enda frekar órætt og óþekkt fyrirbæri. Líklegast er þetta þó einhverskonar aðhald, gerði eða jafnvel heystæði fyrir þriðju 4:5:1. Hlaðan í kynslóð 3 var það lítilfjörleg að líklegast hefur hún varla dugað til að geyma allt það hey sem til þurfti og kynslóð 4 virðist ekki hafa haft neina hlöðu. Því er ekki ósennilegt að rúst 4:5:2 hafi verið heystæði fyrir

þær kynslóðir og því hafi opið snúið að skepnuhúsinu rétt austan við (þ.e. 4:5:1). Steinaraðirnar sem sjást á 3. og 4. stigi væru þá leifar af fargi sem sett hefur verið ofan á heyið, svo sem net eða strigi sem lagður hefur verið yfir heystæðið. Notkunarskeið rústarinnar væru þá í raun bara tvö, en steinaraðirnar eru aðeins minjar mismunandi ára í notkun.

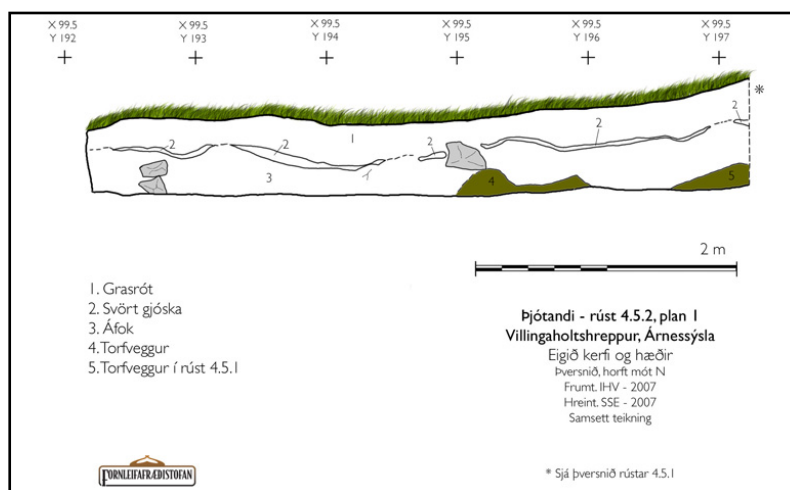
Nær ekkert gólf fannst inn í rústinni, aðeins flyksur af því. Húsið hefur hugsanlega verið notað í samhengi við hús 4:5:1, eins og áður greinir, annað hvort kynslóð 3 eða 4, nema hvort tveggja sé. Stoðarhola fannst um 0,6 – 0,7 m frá austasta hluta veggjarins og getur hún mögulega tengst þessu húsi á einvern hátt. Hugsanlega sem hluti af aðhaldi eða einfaldlega til þess að tjóðra skepnur, hesta eða nautgripi t.d.



Mynd 30. Túlkunarmynd af rústum 4:5:1-2. Sjá má þriðju kynslóð rústar 4:5:1 og elsta stig rústar 4:5:2. (Frumt. BB, IHV, SEC, SSE. Hreint. SSE).



Mynd 31. Túlkunarmynd af yngstu kynslóðum rústa 4:5:1-2 (Frumt. BB, IHV, SEC, SSE. Hreint. SSE).



Mynd 32. Þversnið rústar 4:5:2. (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

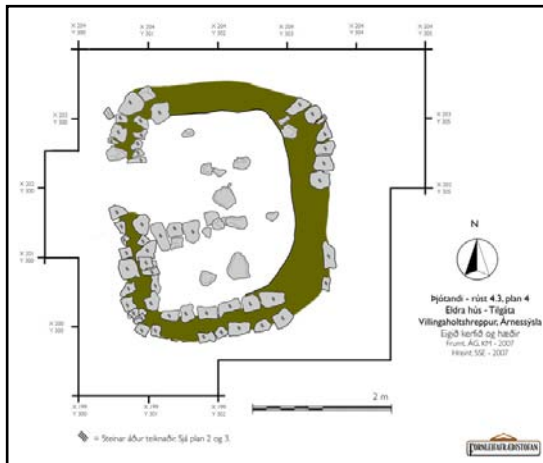
6.3 Rúst 4:3

Við uppgröft rústar 4:3 komu í ljós tvær kynslóðir nokkuð lítils húss. Eldri kynslóðin var 2,0 x 2,6 m að innra máli (5,2 m²). Veggjarhleðslur fundust bæði að innan- og utanverðu. Að öðru leyti voru veggir úr torfi. S – og V – veggir rústarinnar voru mjög heillegir en N – og A – veggir mun verr farnir. Dyr voru á V – hlið hússins. Inn af dyrum S – megin fannst steinaröð sem markar skilrúm sem þar hefur verið (sjá mynd 33). Hvert hlutverk skilrúmsins og hússins alls hefur verið, er ekki hægt að segja nákvæmlega, en ljóst er á gólflögum að um skepnuhús er að ræða. Líklegustu möguleikarnir eru hrúta-, geita-, sauðakofi eða svínastía. Hús fyrir fiðurfé kemur einnig til greina.

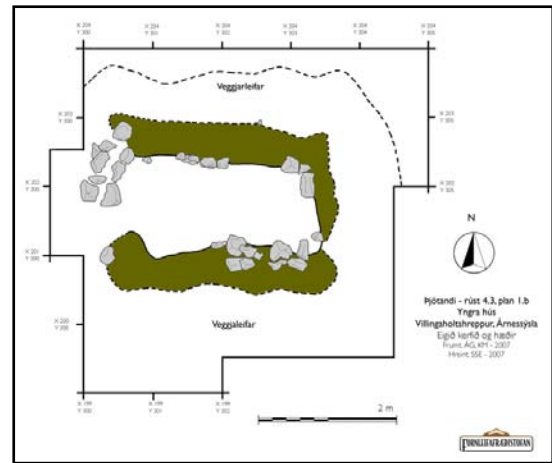
Rúst 4:3	Innra mál	Ytra mál	m ²
Kynslóð 1	2,0 x 2,6	3,2 x 3,8	5,2 m ²
Kynslóð 2	2,6 x 1,5	3,8 x 2,8	3,9 m ²

Tafla 14. Lengd og breidd beggja kynslóða á rúst 4:3 á Þjótanda

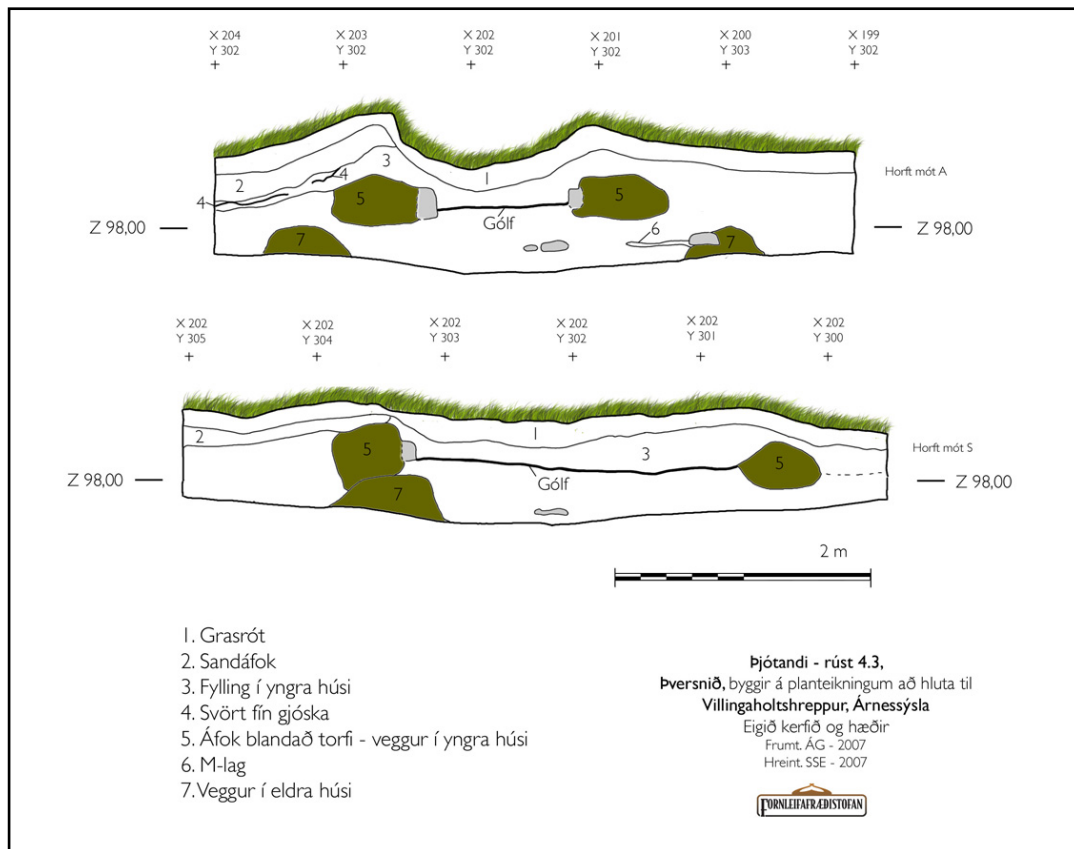
Yngri kynslóðin var lengri og mjórri en sú eldri eða 2,6 x 1,5 m og ögn minni í fermetrum talið (sjá töflu 13). Veggirnir voru mun betur varðveittir en í eldri rústinni. Dyr voru áfram á V – hlið, þar var nú kominn kampur. Grjóthleðslur voru einvörðungu á innanverðum veggjum, að kampinum undanskildum (sjá mynd 34). Að öðru leyti voru veggir úr torfi. Erfiðara er að segja til um hlutverk þessara kynslóðar en þeirrar eldri sökum þess hve órætt gólfið var. Það benti hvorki til þess að þetta hafi verið skepnuhús né að þarna hafi fólk hafist við. Líklegast verður þó að telja að húsið hafi verið skepnuhús þó það sé ekki sannað.



Mynd 33. Tilgátumynd eldri kynslóð rústar 4:3. (Frumt. SEC. Hreint. SSE).



Mynd 34. Teikning af yngri kynslóð rústar 4:3. (Frumt. ÁG, KM. Hreint. SSE).

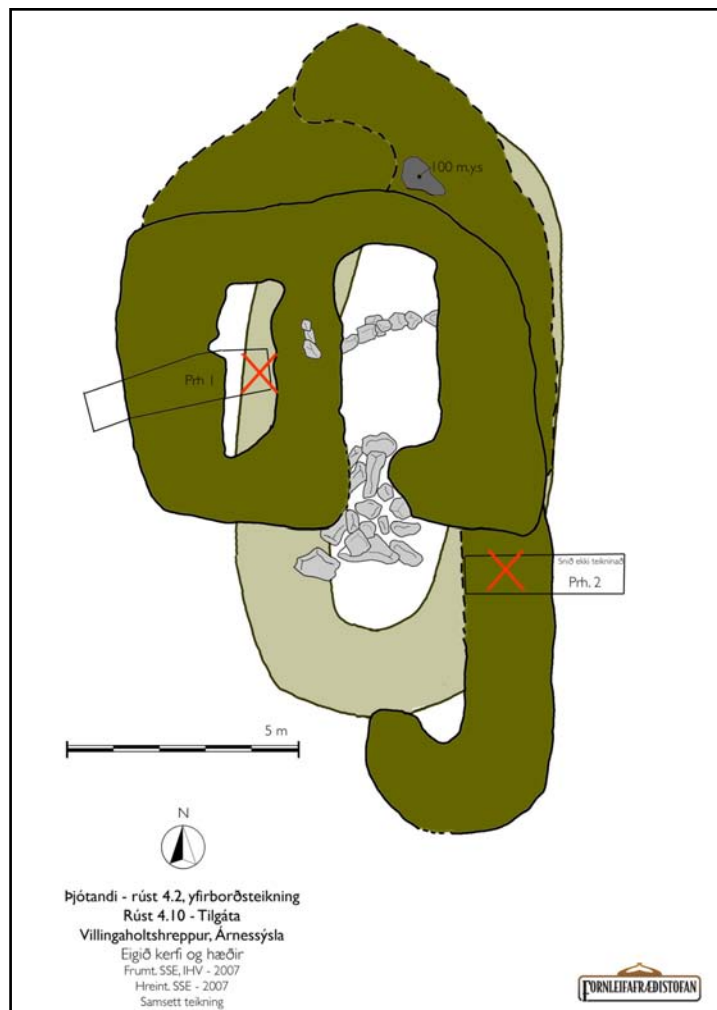


Mynd 35. Þversnið rústar 4:3, horft í S og A. (Frumt. ÁG, KM. Hreint. SSE).

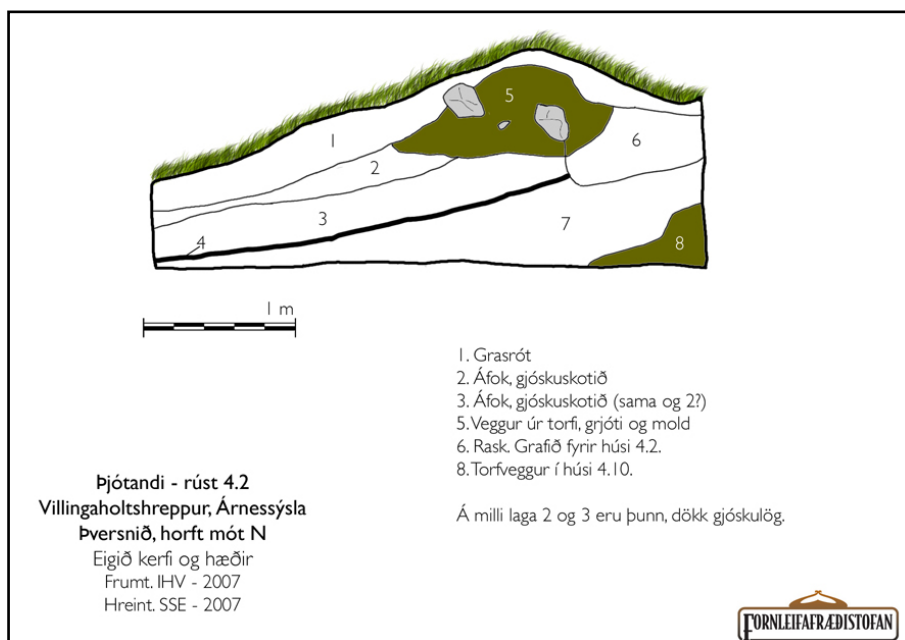
6.4 Rúst 4:10

Þær upplýsingar sem fengust úr prufuholunum sem gerðar voru í rúst 4:2 voru þær að um einum metra undir henni liggur rúst sem er um 5 m á breidd. Veggir hennar eru nær eingöngu úr torfi en nokkrir steinar fundust þó í innanverðum vestri veggnum. Greinilegt gólflag fannst með brenndum beinum og viðarkolum. Sjónræn greining á gjóskulagi um 0,6 m fyrir ofan rúst 4:11 bendir til þess að hún sé töluvert eldri en frá 1477 og að öllum líkindum frá fyrstu öldum byggðar. Um hlutverk rústarinnar er ekkert hægt að segja að svo komnu máli.

Reynt var að staðfesta lengd hússins með prufuskurðum, en það tókst ekki. En miðað við breidd hússins og form bygginga frá þeim tíma sem hún er sennilegast frá og vísbendingum frá yfirborði, er hægt að áætla lengd hennar. Út frá þeim forsendum er rústin sennilegast um 15 m á lengd.



Mynd 36. Yfirborðsteikning af rúst 4:2. Tilgátumynd af rúst 4:10 liggur undir (fölgræn). Rauð X marka þá staði sem veggir fundust. (Frumteikn. SSE, IHV. Hreint. SSE).



Mynd 37. Þversnið rústa 4:2 og 4:10. (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

6.5 Rústa 4:11

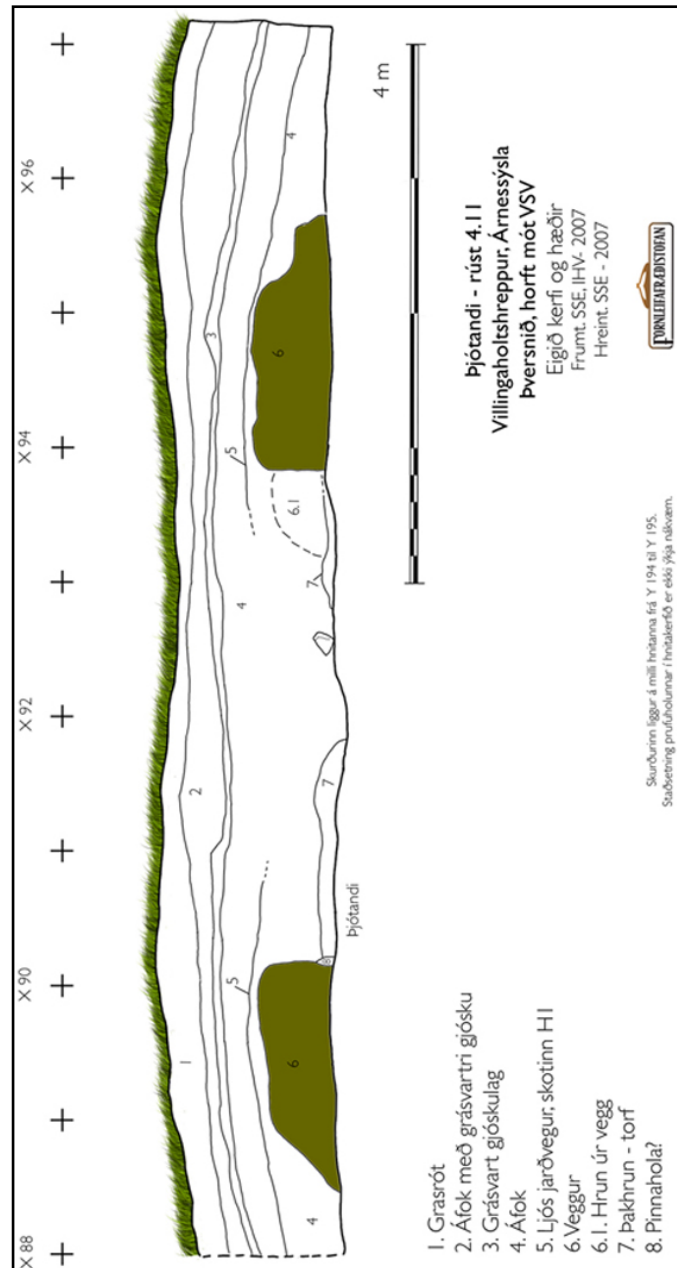
Í þversniði sem gert var í rústa 4:11 sást að hún er um 7 m á breidd að ytra máli og á yfirborði virðist hún vera um 17 m á lengd. Innra mál hennar er 3,60 m. Veggir voru 1,5 - 2,0 m á breidd og 0,50 – 0,60 m á hæð í sniðinu. Þeir eru úr torfi einu saman sem bendir til hás aldurs.

Gólflag rústar 4:11 var mjög greinilegt, vel trampað með ösku, viðarkolum, brenndum og óbrenndum beinum og sóti. Hugsanlegt er að gólfið hafi verið lagskipt. Þessi einkenni gólfsins sýna að þetta er mannabústaður. Húsið hefur verið þrískipa, með hliðarskip upphækkuð, þ.e.a.s. set hafa verið meðfram veggjum. Lýsing þessi gæti vel átt við skála, en meira þarf þó til svo að hægt sé að staðfesta það. Innri breidd rústarinnar er nokkuð áþekk því sem þekkist á landnámskálum á Íslandi, en er þó jafnvel í minni kantinum. Í töflunni að neðan má sjá mál skála sem þegar eru rannsakaðir og gefur það hugmynd um hver innri lengd hins meinta á Þjótanda gæti verið.

Granastaðir	5,4 x 14,7 m
Hvítárholt, hús IX	4,95 x 16,3 m
Hólmur	3,8 x 15,0 m

Tafla 15. Innanmál þriggja skála til samanburðar við innri breidd veggja rústar 4:11. Þess má þó geta að mál Írskubúða eru tekin úr þversniði við dyr skálans þar sem hann er farinn að mjókka. Þó getur ekki munað meiru en 0,5 m á breiddinni (Bjarni F. Einarsson, 1995; 2007) (Þór Magnússon, 1973, bls. 46).

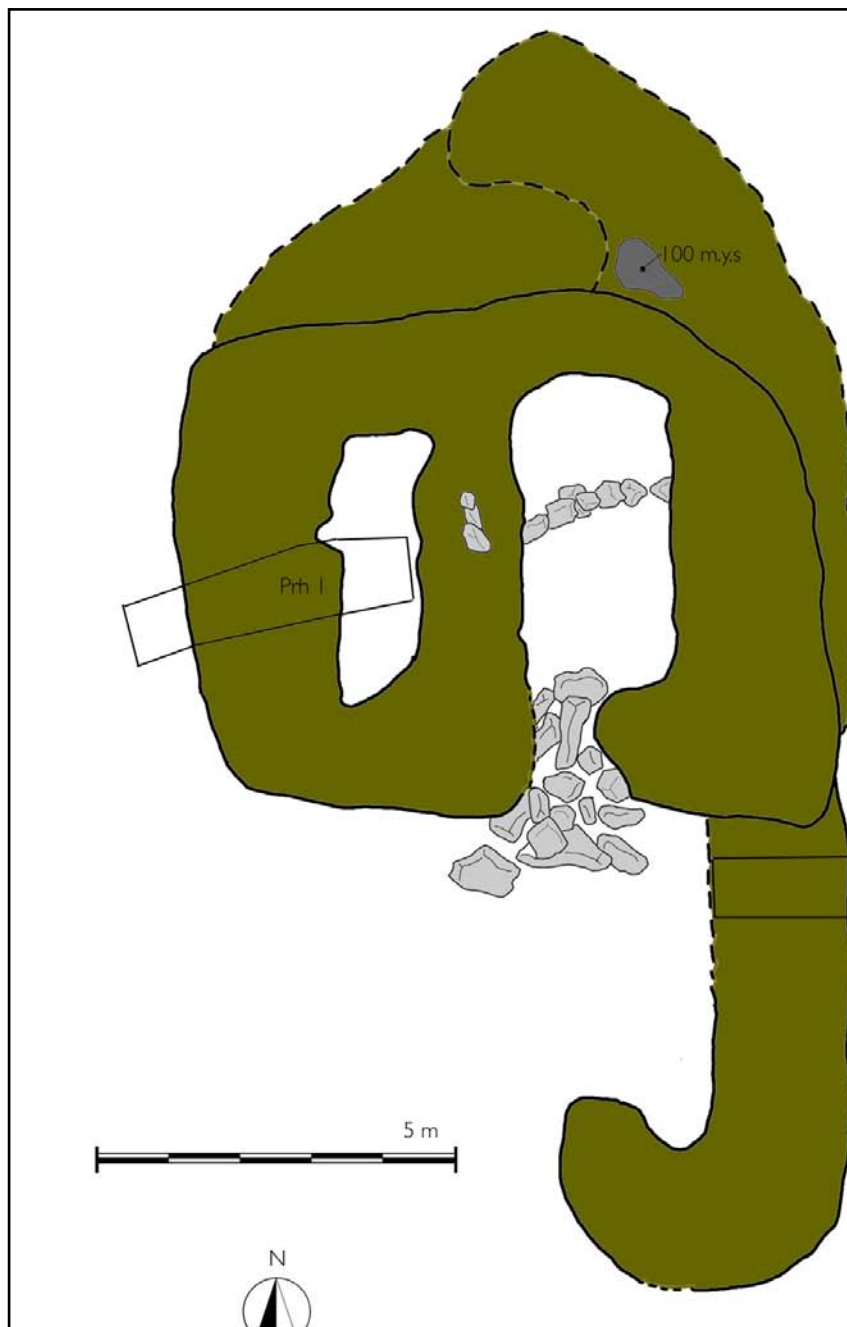
Gjóska í veggjum rústarinnar er samkvæmt greiningu jarðfræðings landnámslagið 871±2. Auk þess liggur ofan á rústinni lag sem skotið er gjósku úr Heklugosinu 1104 (Þorvaldur Þórðarson, 2008). Niðurstöður viðakolagreininga reyndust ónothæfar sökum gæða sýnisins sem tekið var. Það er því nokkuð líklegt að svo komnu máli að húsið sé frá 9. - 10. öld.



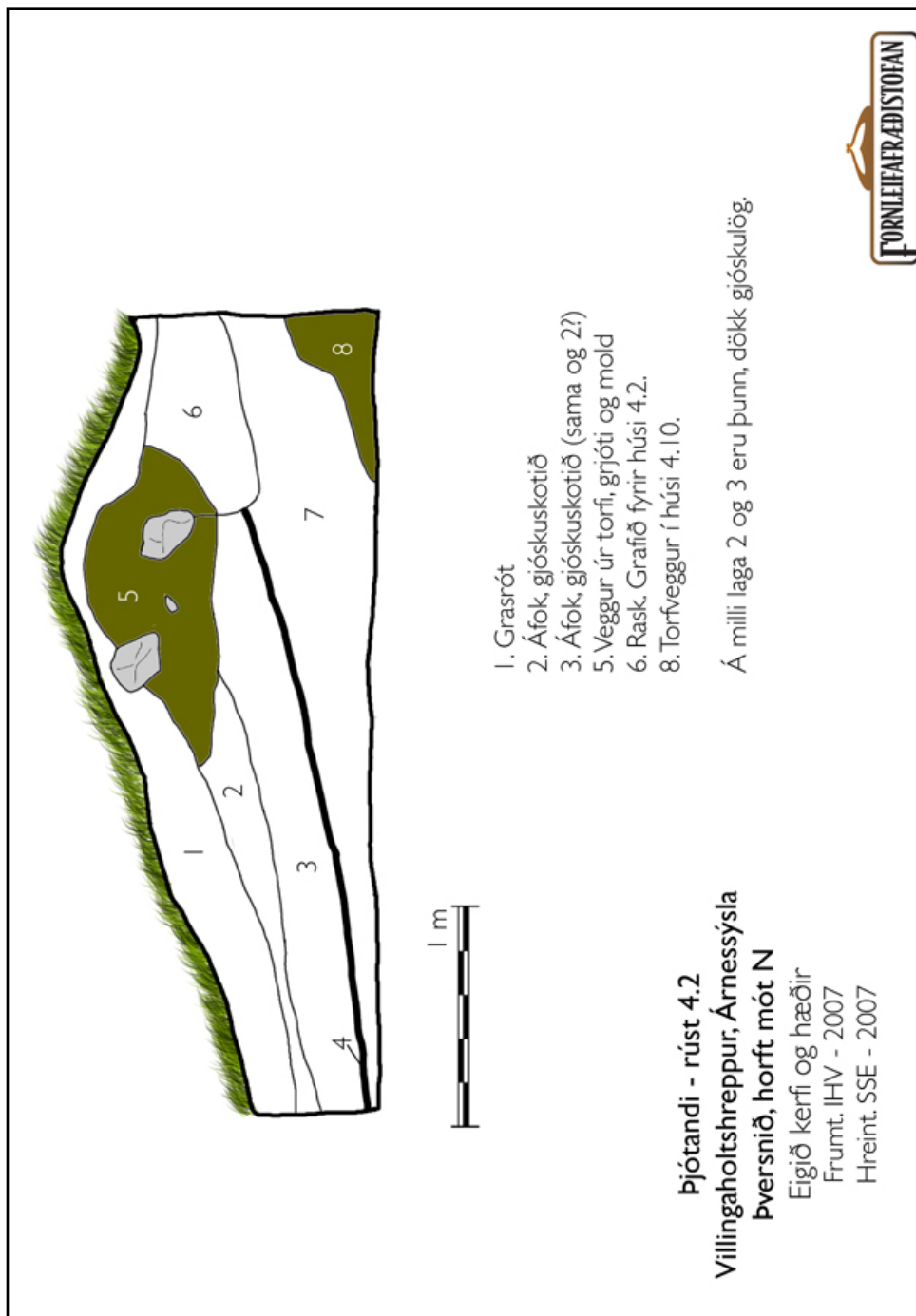
Mynd 38. Þversnið rústar 4:II. (Frumt. SSE, IHV. Hreint. SSE).

7 Teikningar

7.1 Rústir 4:2 og 4:10

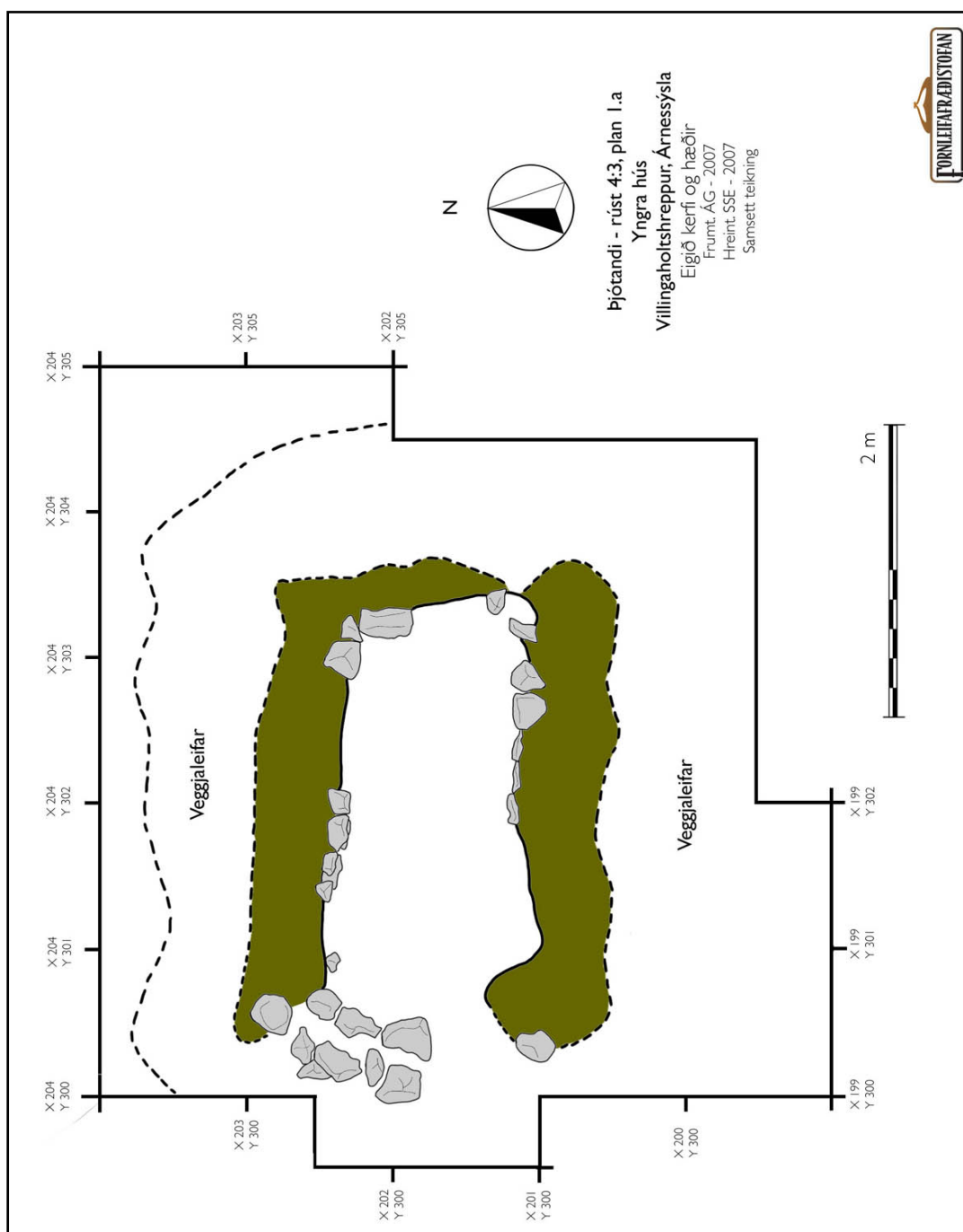


Mynd 39. Yfirborðsteikning af rúst 4:2 (Teikn. SSE, IHV. Hreint. SSE).

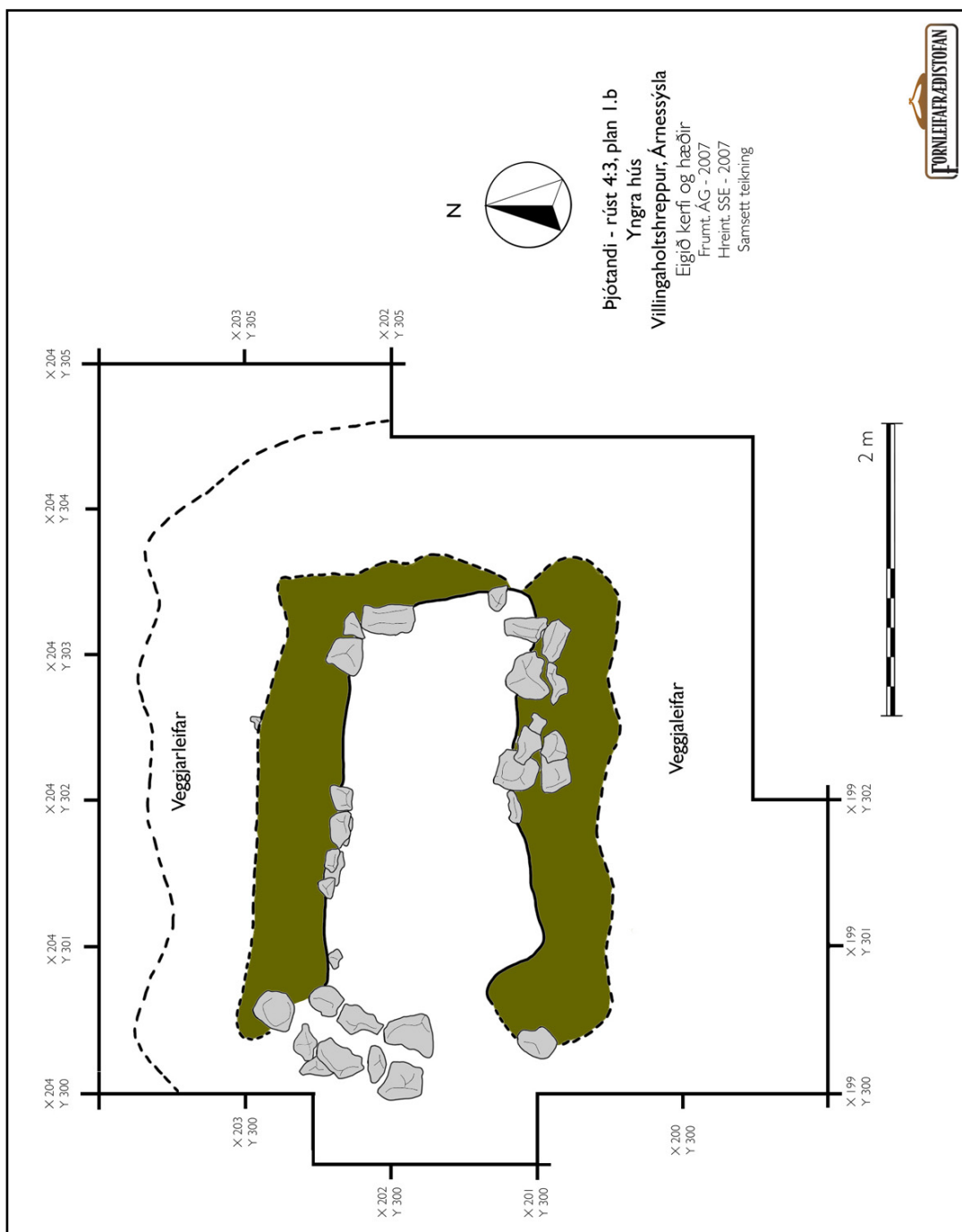


Mynd 40. Þversnið rústa 4:2 og 4:10. (Teikn. IHV. Hreint. SSE).

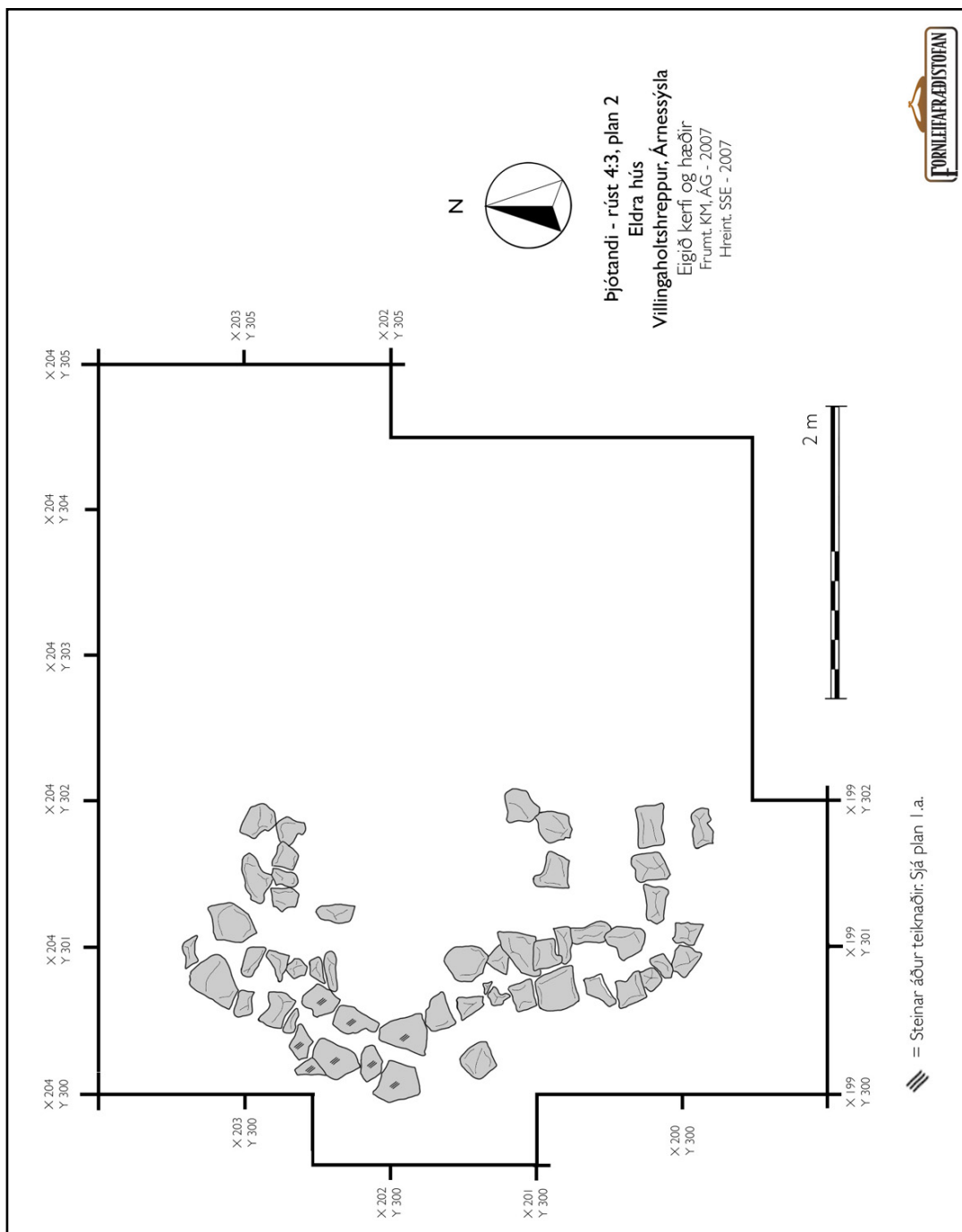
7.2 Rúst 4:3



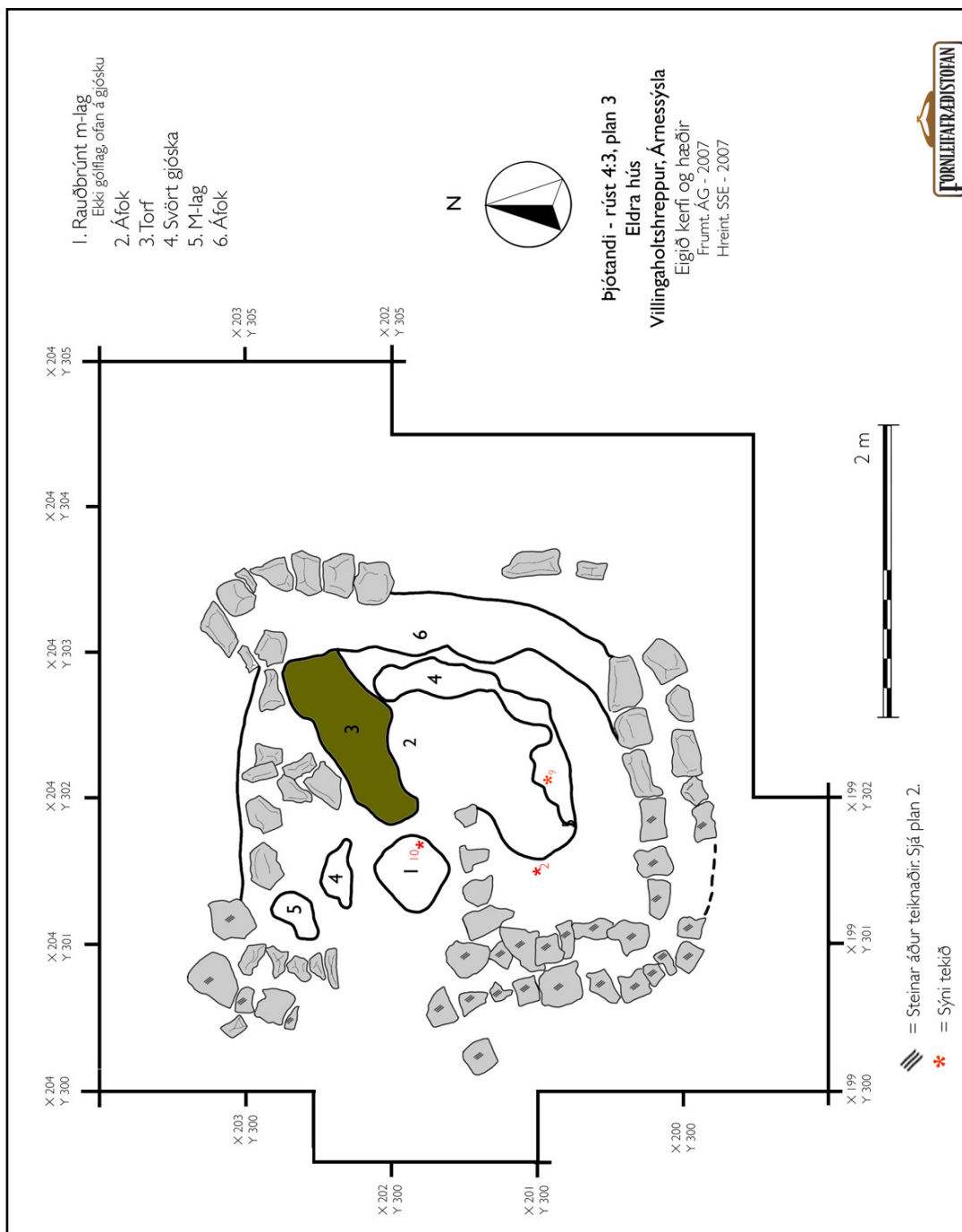
Mynd 41. Plan I.a í rúst 4:3 (Frumt. ÁG. Hreint. SSE).

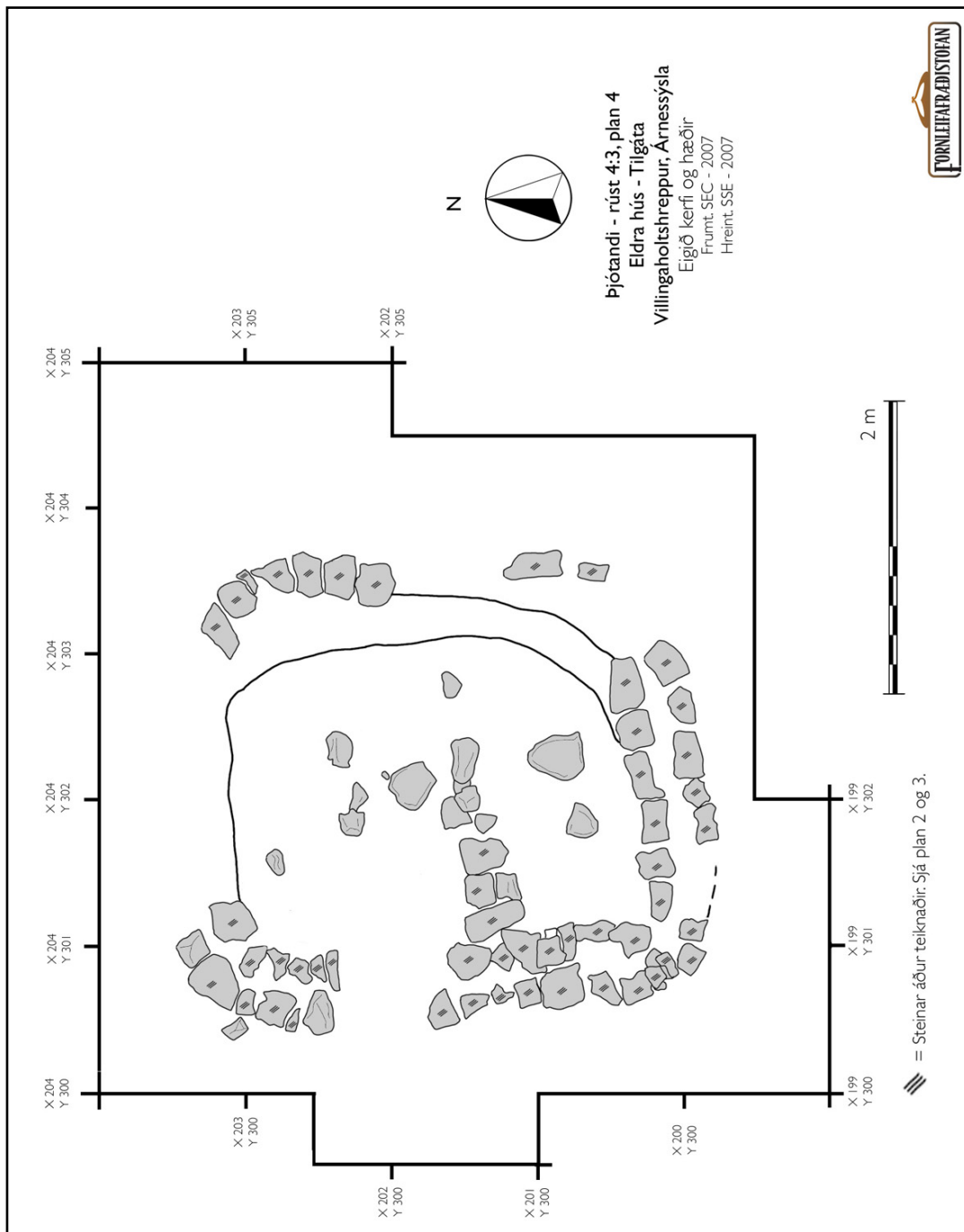


Mynd 42. Plan I.b í rúst 4:3 (Frumt. ÁG. Hreint. SSE).

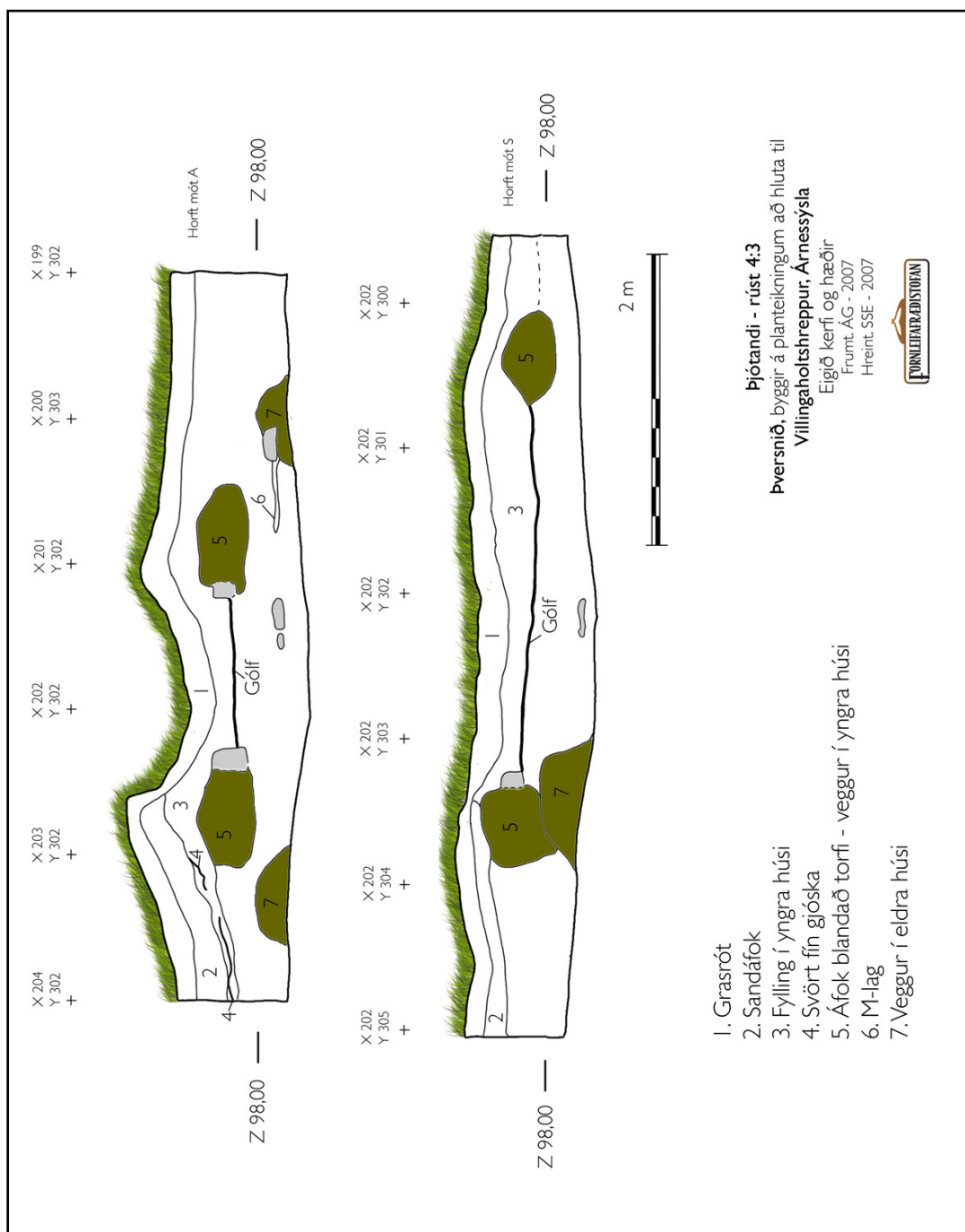


Mynd 43. Plan 2 í rúst 4:3 (Frumt. KM, ÁG. Hreint. SSE).

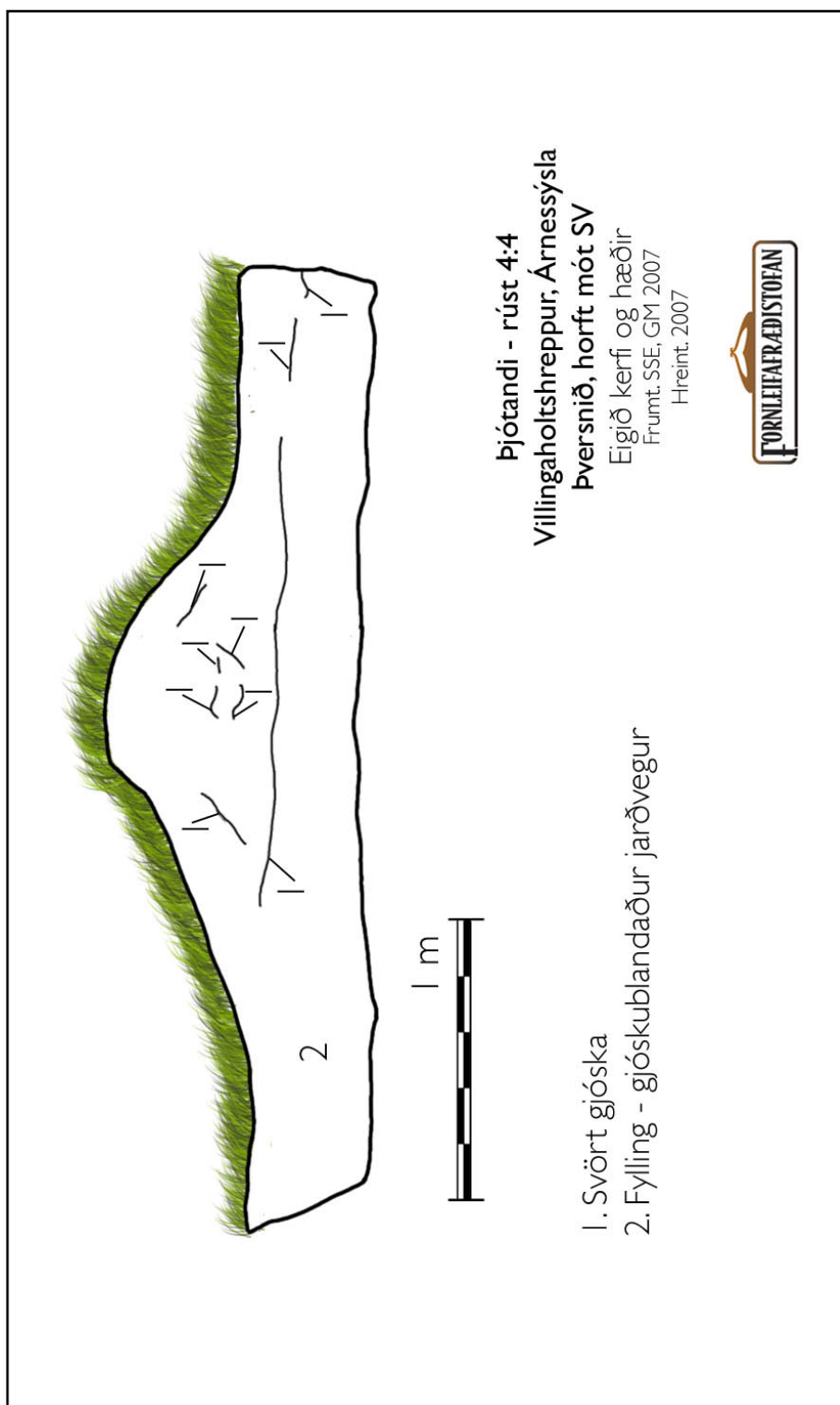




Mynd 45. Plan 4 rústar 4:3 (Frumt. SEC. Hreint. SSE).

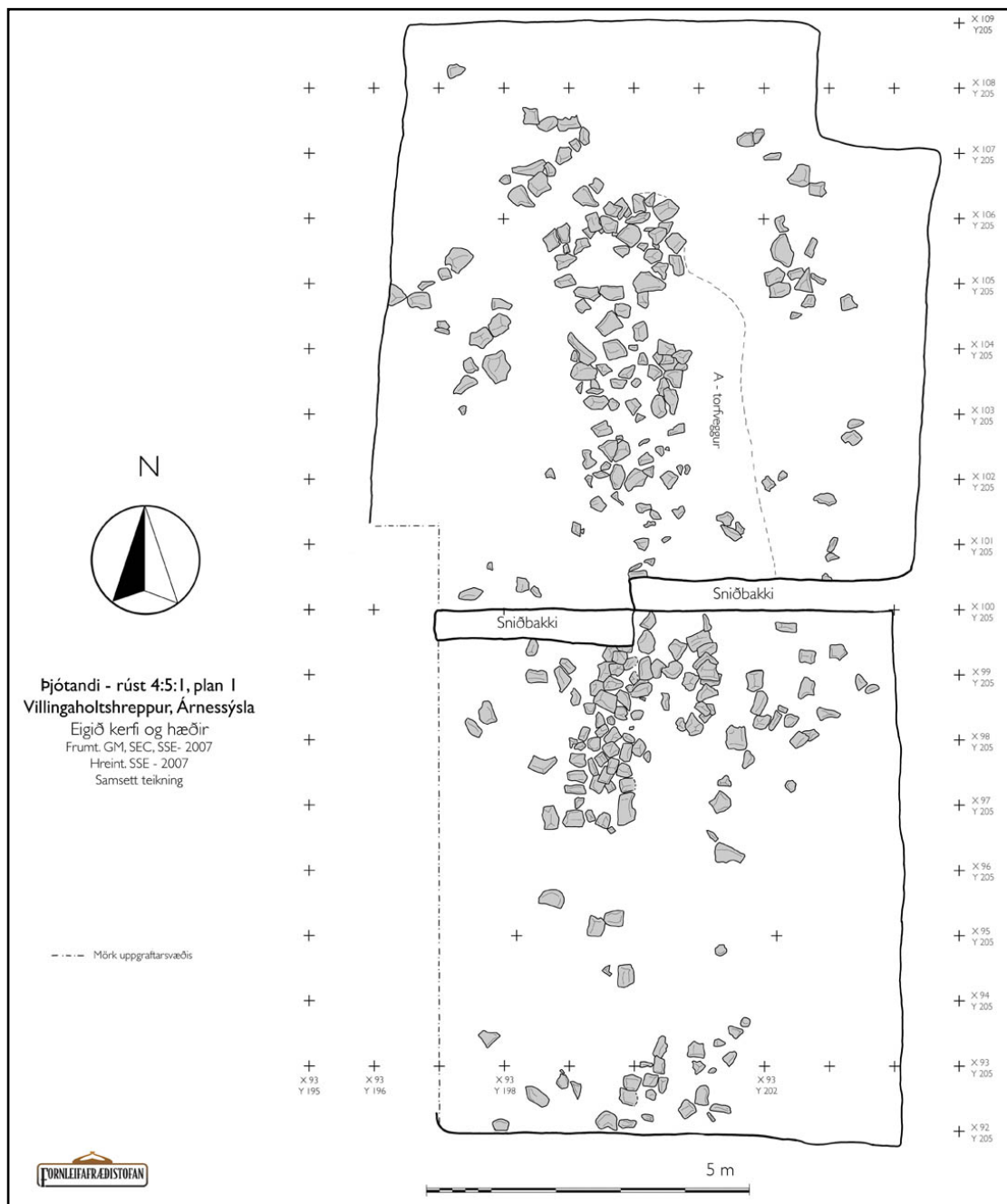


7.3 Rúst 4:4

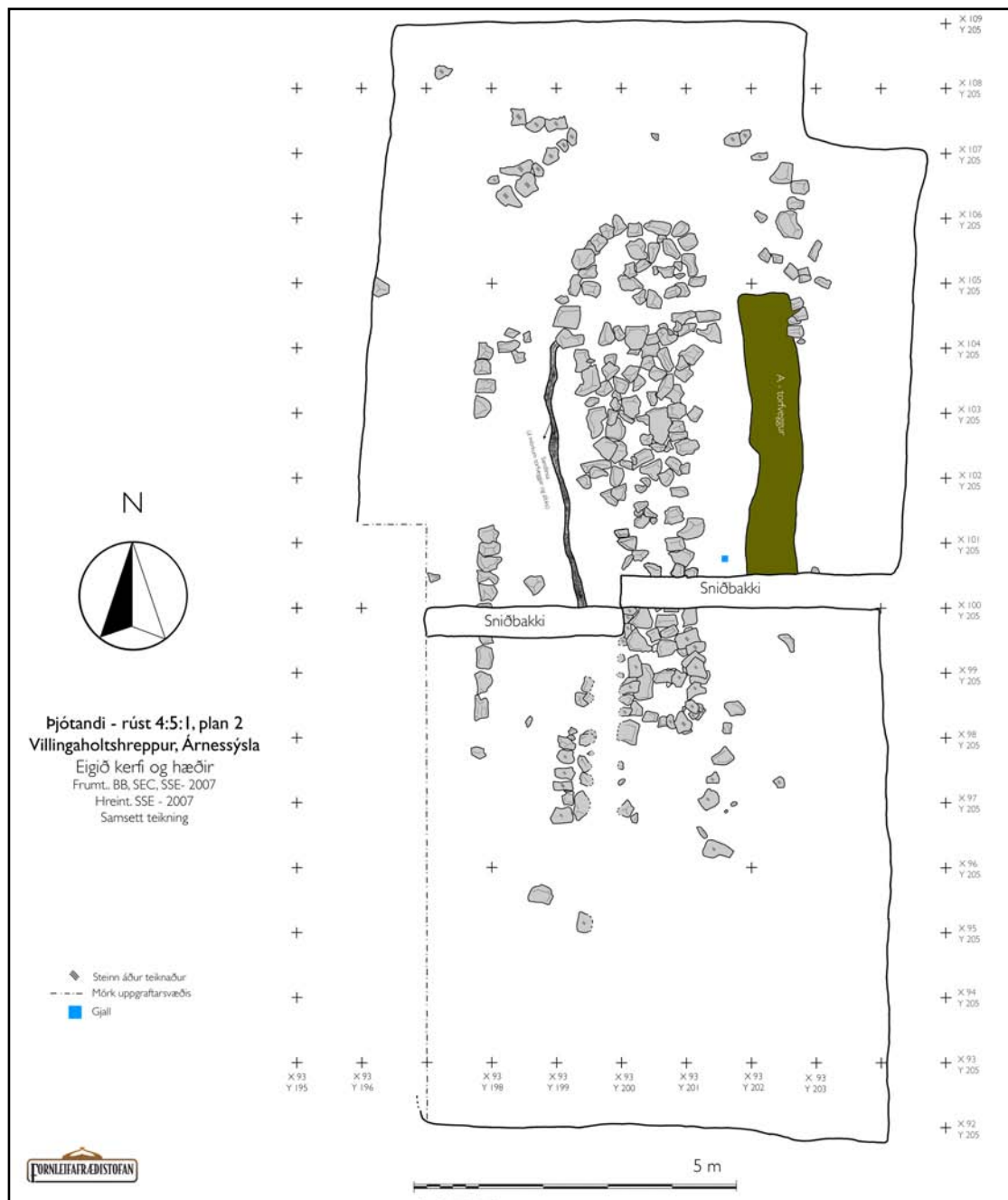


Mynd 47. Þversnið rústar 4:4 (Frumt. SSE, GM. Hreint. SSE).

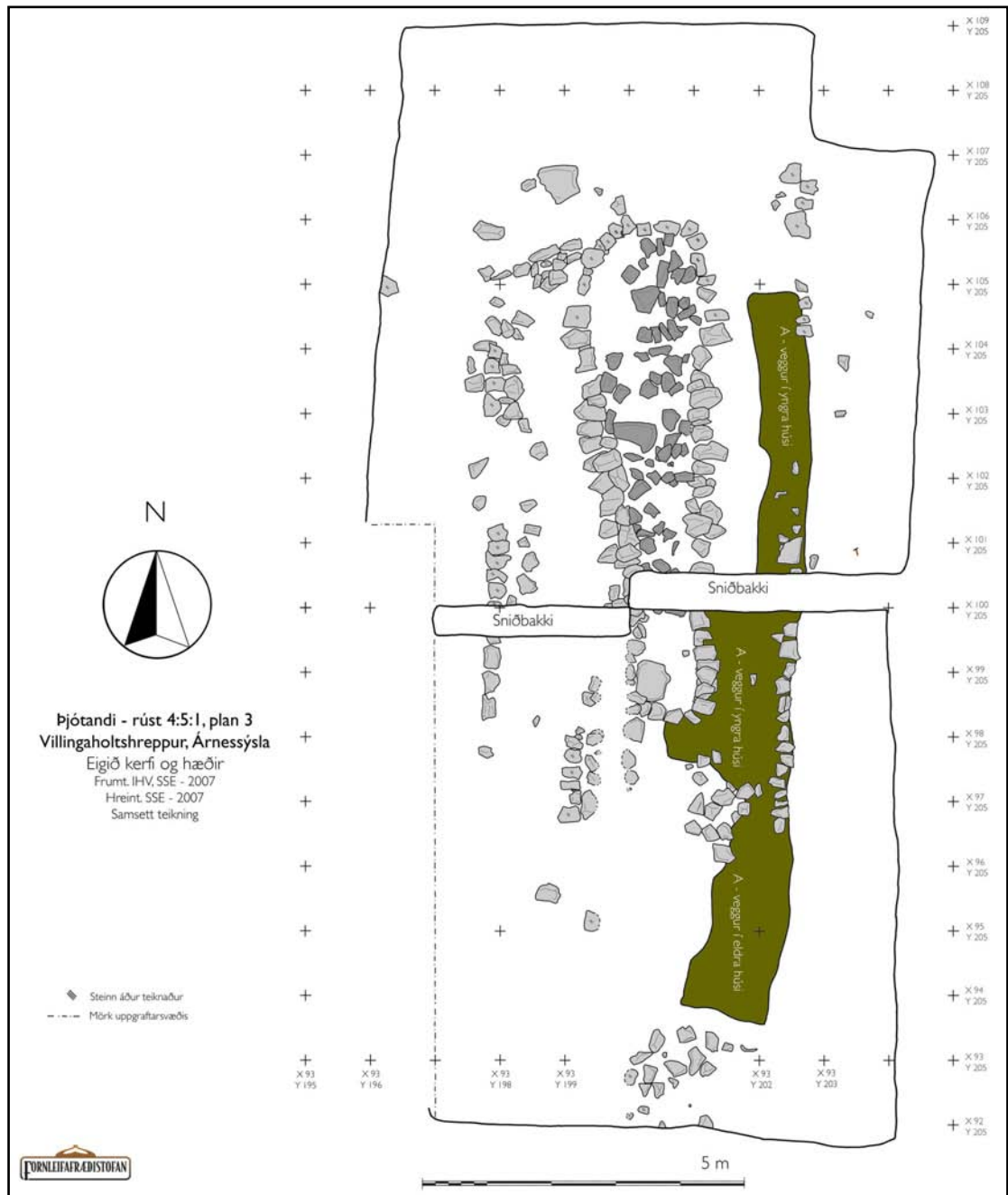
7.4 Rúst 4:5:I



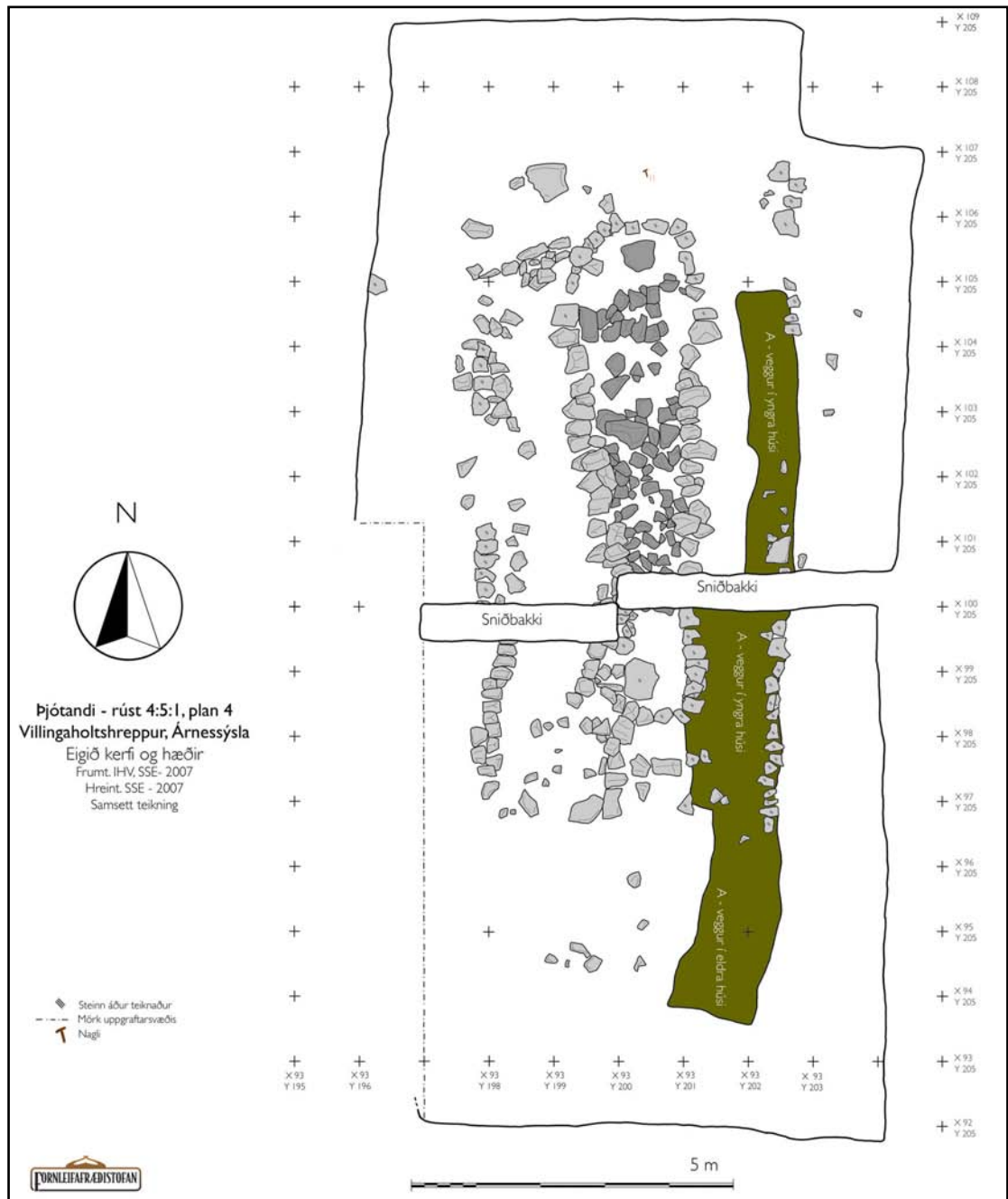
Mynd 48. Plan I í rúst 4:5:I (Frumt. GM, SEC, SSE. Hreint. SSE).



Mynd 49. Plan 2 í rúst 4:5: I (Frumt. BB, SEC, SSE. Hreint. SSE).



Mynd 50. Plan 3 í rúst 4:5:1 (Frumt. IHV, SSE. Hreint. SSE).



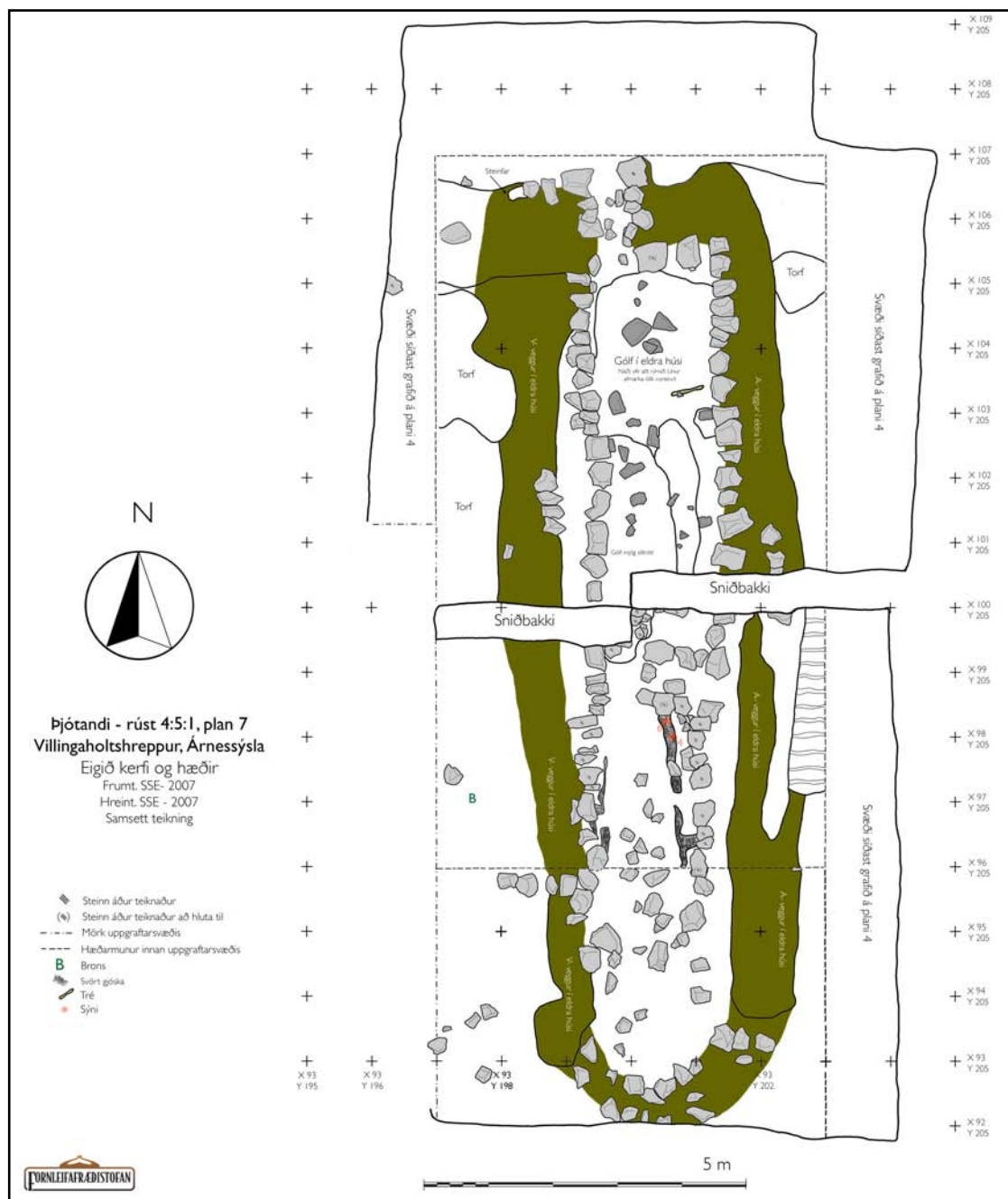
Mynd 51. Plan 4 í rúst 4:5:I (Frumt. I.HV, SSE. Hreint. SSE).



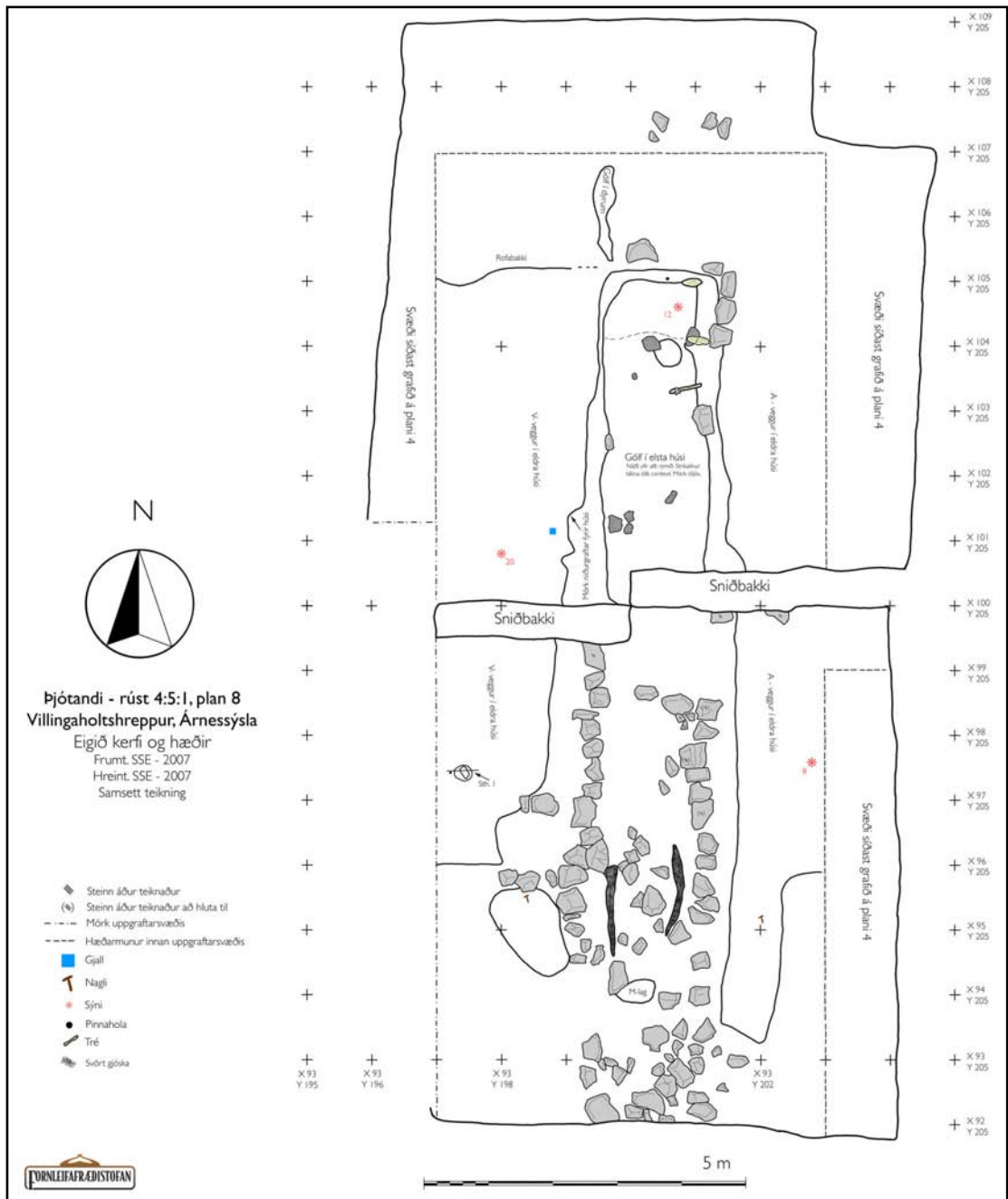
Mynd 52. Plan 5 í rúst 4:5:I (Frumt. SSE. Hreint. SSE).



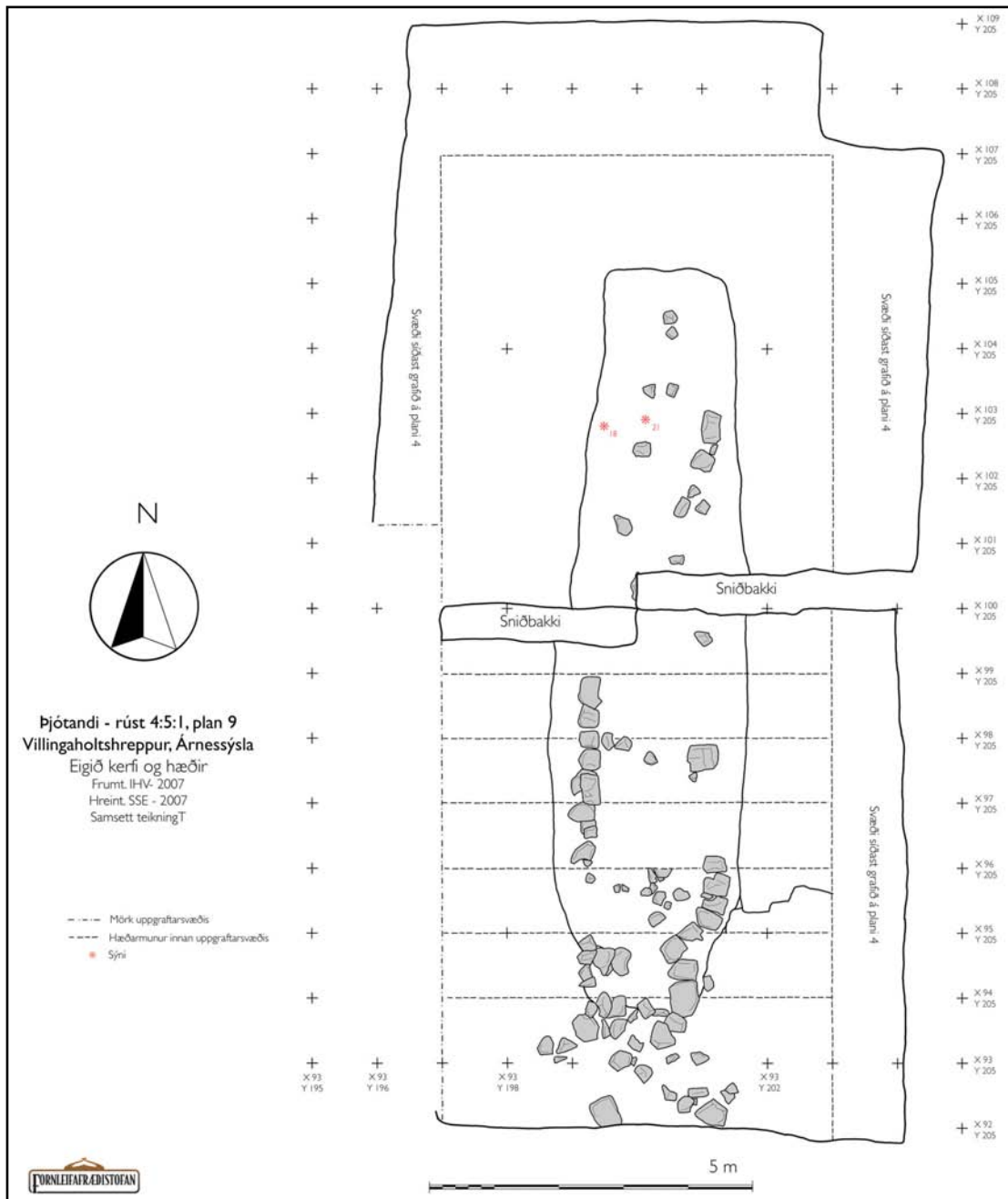
Mynd 53. Plan 6 í rúst 4:5:I (Frumt. SSE. Hreint. SSE).



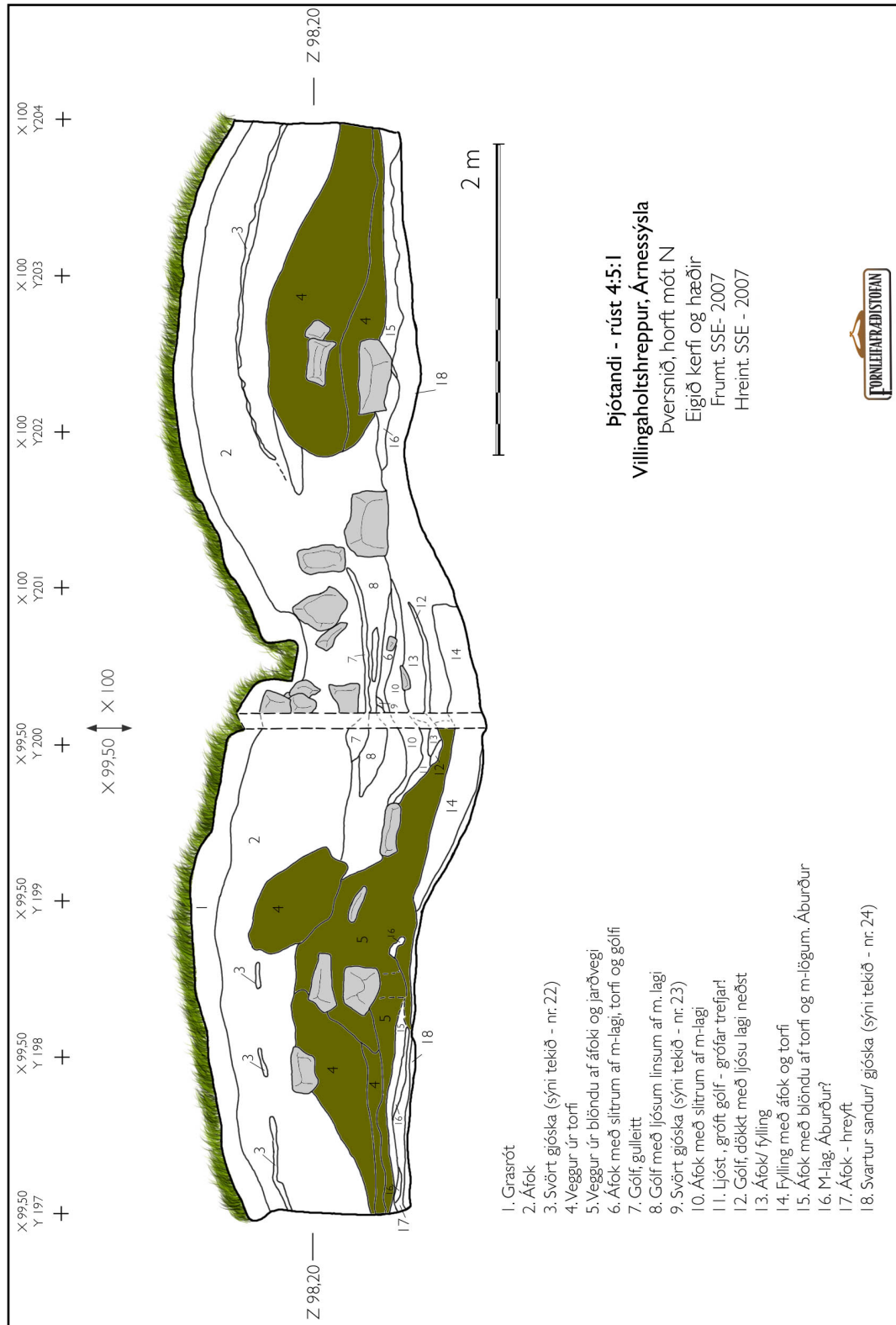
Mynd 54. Plan 7 í rúst 4:5:I (Frumt. SSE. Hreint. SSE).



Mynd 55. Plan 8 í rúst 4:5:1 (Frumt. SSE. Hreint. SSE).

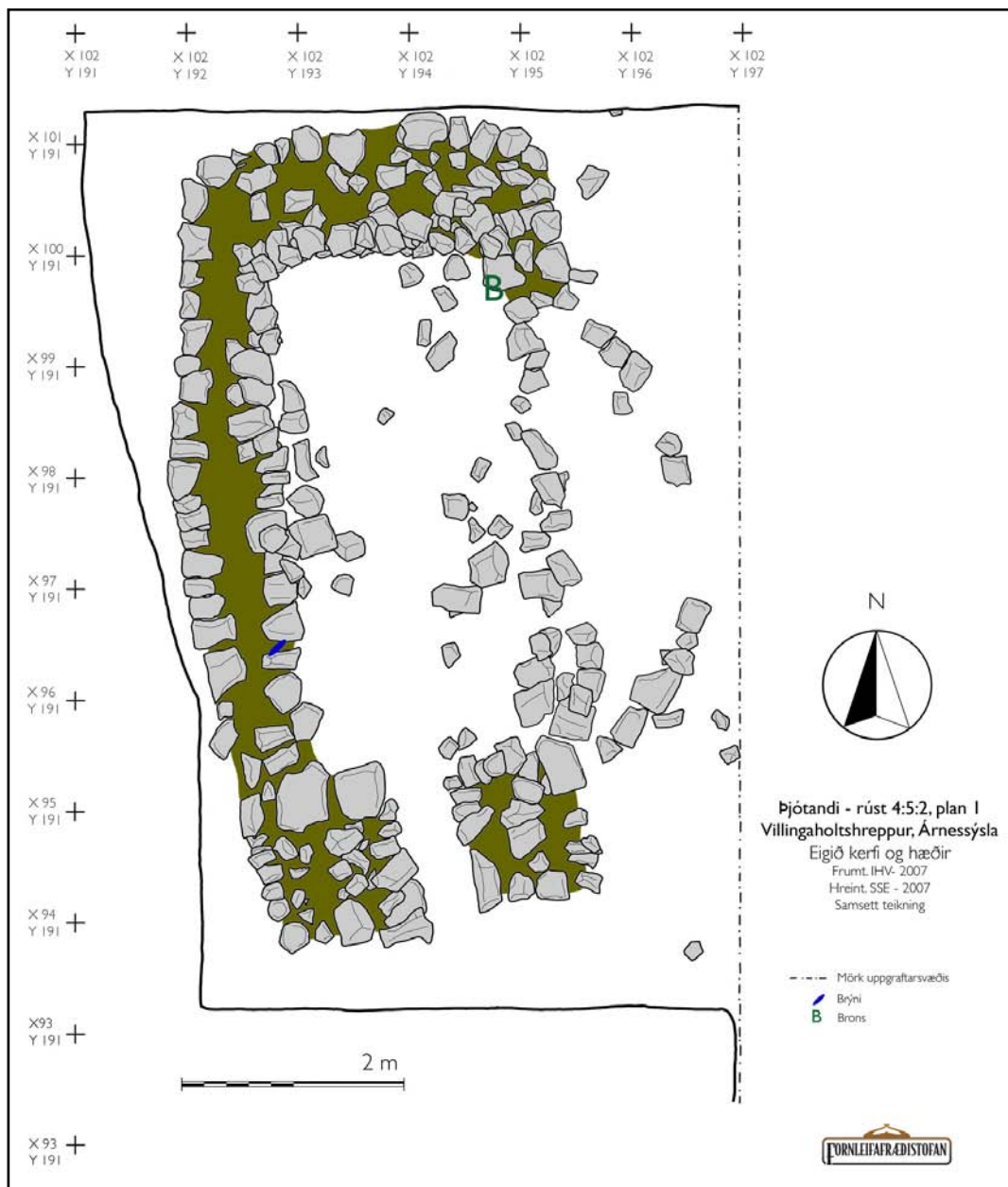


Mynd 56. Plan 9 í rúst 4:5:I (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

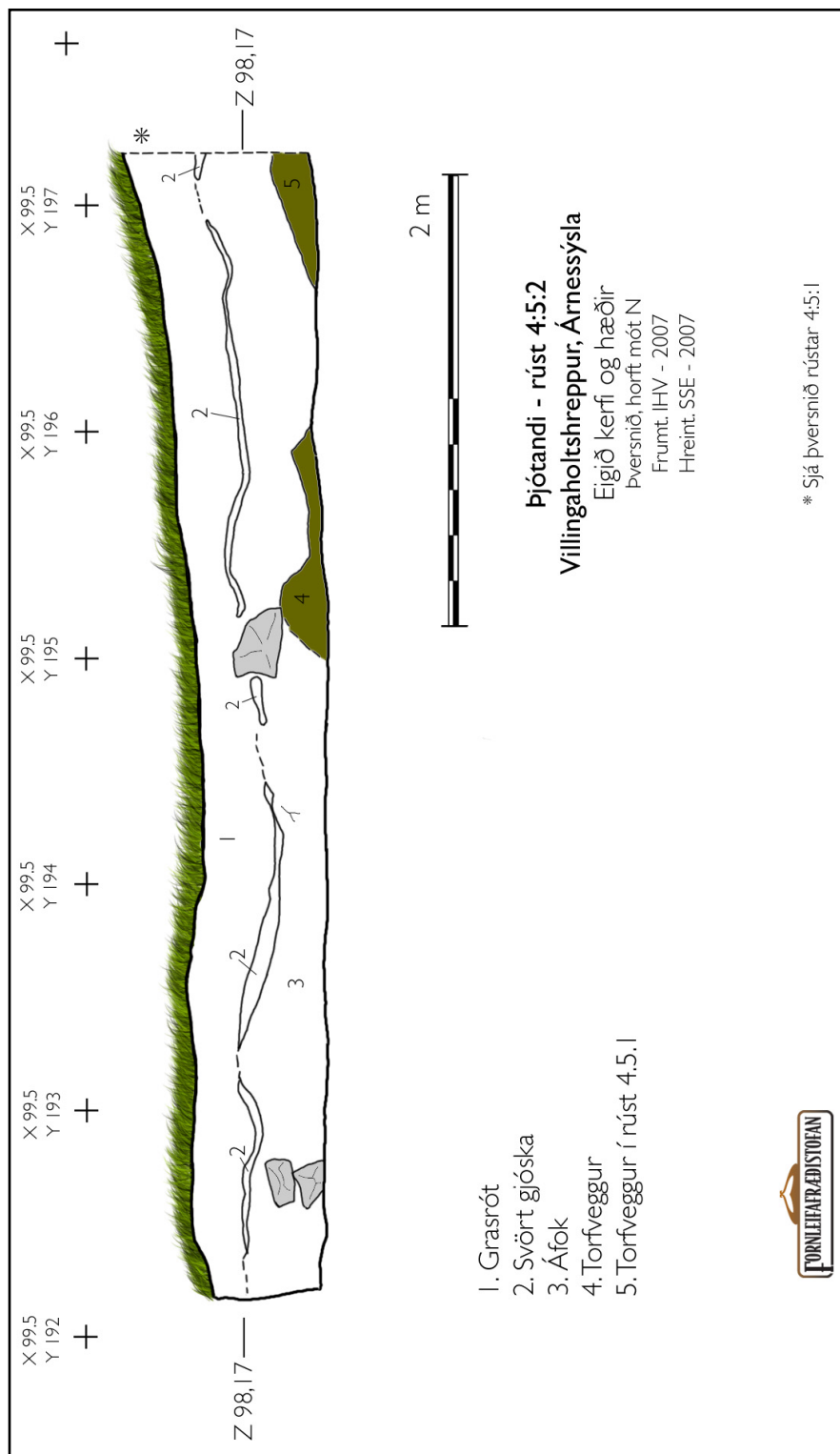


Mynd 57. Þversnið rústar 4:5:1 (Frumt. SSE. Hreint. SSE).

7.5 Rúst 4:5:2

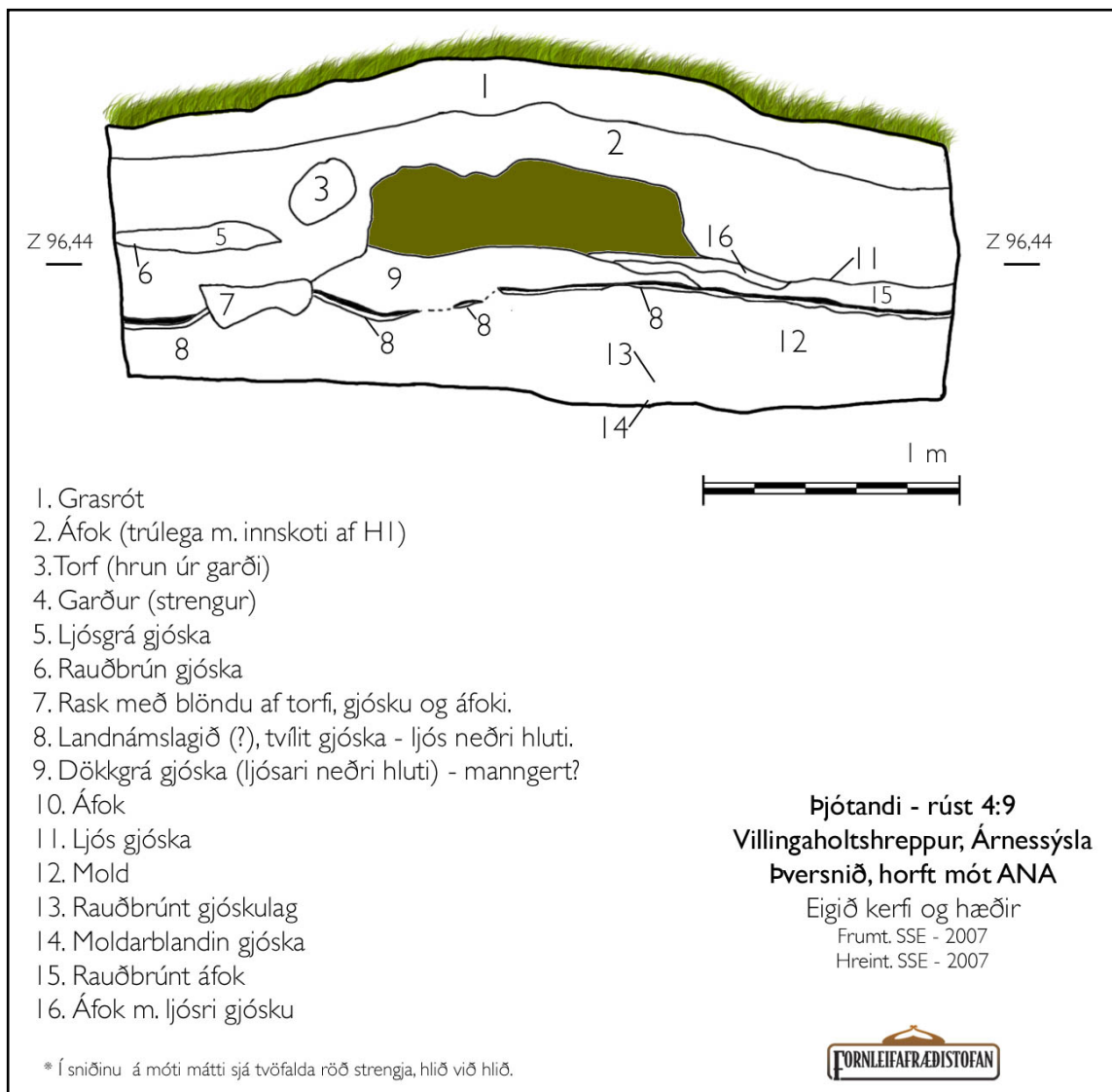


Mynd 58. Plan I í rúst 4:5:2 (Frumt. IHV. Hreint. SSE).



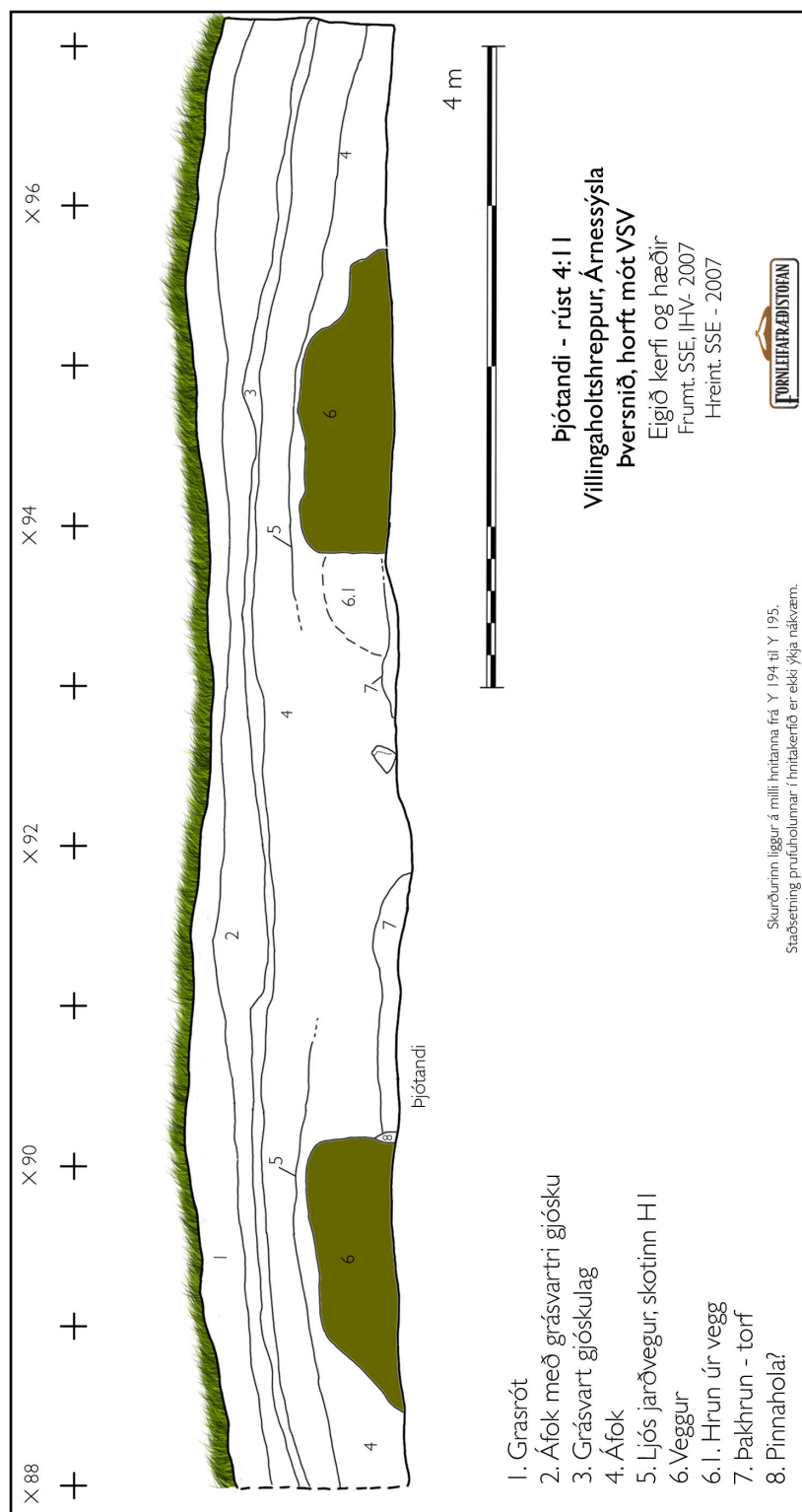
Mynd 59. Þversnið í rúst 4:5:2 (Frumt. IHV. Hreint. SSE).

7.6 Rúst 4:9



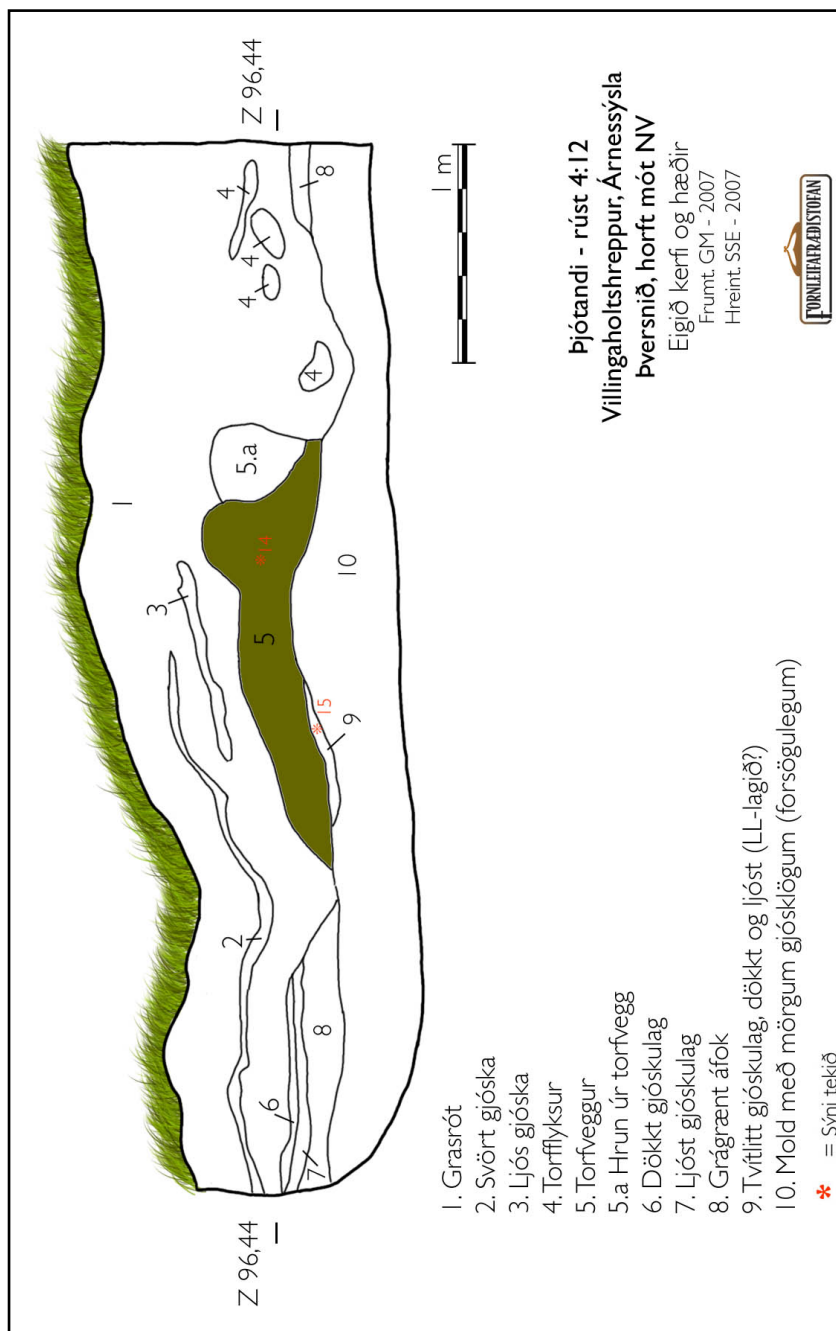
Mynd 60. Þversnið rústar 4:9 (Frumt. SSE. Hreint. SSE).

7.7 Rúst 4:II



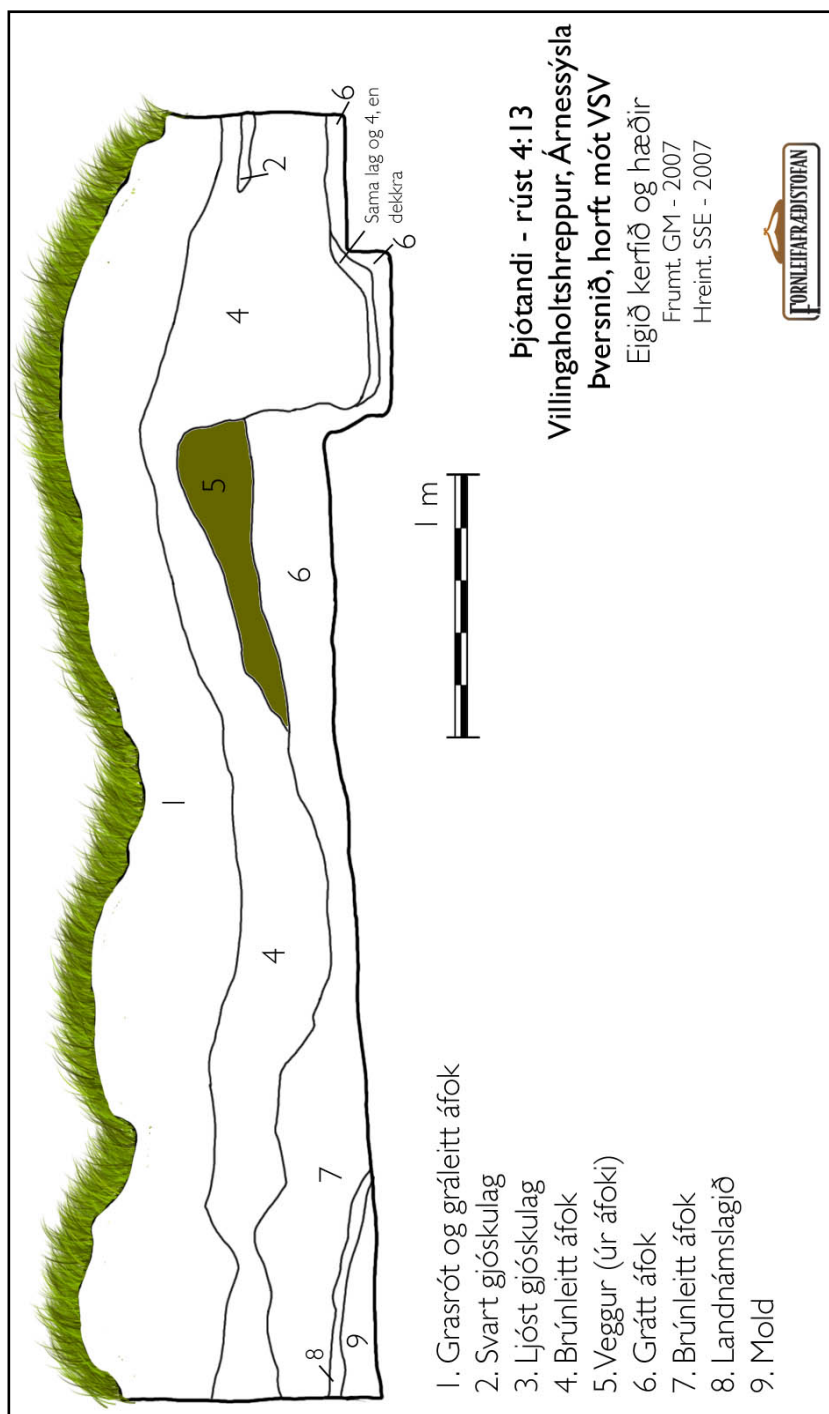
Mynd 61. Þversnið rústar 4:II (Frumt. SSE, IHV. Hreint. SSE).

7.8 Rúst 4:12



Mynd 62. Þversnið rústar 4:12 (Frumt. GM. Hreint. SSE).

7.9 Rúst 4:13



Mynd 63. Þversnið rústar 4:9 (Frumt. GM. Hreint. SSE).

8 Heimildir

8.1 Prentaðar heimildir og heimildir af veraldarvefnum

- Alþingisbækur Íslands I.* (1912 – 1914). Reykjavík: Sögufélag Reykjavíkur.
- Bjarni F. Einarsson. (1995). *The Settlement of Iceland; A Critical Approach: Granastaðir and the Ecological Heritage*. Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag.
- Bjarni F. Einarsson. (2006). „Garður er granna sættir“. *Árnesingur, rit VII*, bls. 205-230.
- Bjarni F. Einarsson. (2007a). *Hólmur í mynni Laxárdals. Bæjarhlað og hús 3*. III. skýrsla. Óútgefin skýrsla: Fornleifafræðistofan.
- Bjarni F. Einarsson. (2007b). Rúst við Þjórásá og fornleið í Landsveit: Rúst nr. 37 í Gnúpverjahreppi, Árnessýslu og nr. 60 í Landsveit. Skýrsla um prufuholugróft vorið 2007 og GPS mælingu um haustið sama ár. Óútgefin skýrsla: Fornleifafræðistofan.
- Bjarni Sæmundsson. (1897). Um fiskirannsóknir 1896, skýrsla til landshöfðingja. *Andvari, tímarit Hins íslenska þjóðvinaffélags*, bls. 96-172.
- Björn Lárusson. (1967). *The old Icelandic land registers*. Lundur: Gleerup.
- Björn M. Ólsen. (1911). Um hina fornu íslensku alin. *Árbók hins íslenska fornleifafélags 1910*, bls. 1-27.
- Búalög: um verðlag og allskonar venjur í viðskiptum og um búskap á Íslandi.* (1915-1933). 1.-3. hefti. Reykjavík: Sögufélagið.
- Encyclopædia Britannica Online.* (e.d.). Figurehead. Skoðað 23. jan. 2008 á vef Encyclopædia Britannica Online: <http://www.britannica.com/eb/art/print?id=5472&articleTypeId=0>
- Google Maps.* (2007). Skoðað 30. nóv. 2007 á vef Google Maps: <http://maps.google.com/maps?ll=63.976973,-20.062199&z=10&t=h&hl=en>
- Grágás. (1992). Lagasafn íslenska þjóðveldisins. Gunnar Karlson, Kristján Sveinsson og Mördur Árnason sáu um útgáfuna. Reykjavík: Mál og menning.
- Íslendingasögur og þættir.* (1987). (Bragi Halldórsson, Jón Torfason, Sverrir Tómasson og Örnólfur Thorsson ritstjórar). Reykjavík: Svart á hvítu.
- Íslenskt fornbréfasafn.* (1857 – 1876). 1. bindi. Kaupmannahöfn: Hið íslenska bókmenntafélag.

- Íslenskt fornbréfasafn.* (1888). 2. bindi. Kaupmannahöfn: Hið íslenska bókmenntafélag.
- Íslenskt fornbréfasafn.* (1896). 3. bindi. Kaupmannahöfn: Hið íslenska bókmenntafélag.
- Íslenskt fornbréfasafn.* (1900). 6. bindi. Kaupmannahöfn: Hið íslenska bókmenntafélag.
- Hrönn Konráðsdóttir (2008). *Skordýragreining á sýnum úr uppgreftinum á Þjótanda*. Óútgefin skýrsla.
- Karl Grönvold, Niels Óskarsson, Sigfús J. Johnsen o.fl. (1995). „Express Letter. Ash layers from Iceland in the Greenland GRIP ice core correlated with oceanic and land sediments.“ *Earth and Planetary Science letters*, 135.
- Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns.* (1923 – 1924). 3. bindi. Gullbringu- og Kjósarsýsla. Kaupmannahöfn: Hið íslenska fræðafélag.
- Jón Þórðarson. (1990). Lýsing Árnass-sýslu. *Árnesingur, rit I*, bls. 13-23.
- Íslensk fornrit.* (1968). Landnámabók og Íslendingabók. 1. bindi, síðari hluti. Reykjavík: Hið íslenska fornritafélag.
- Íslensk orðabók: Þriðja útgáfa, aukin og endurbætt.* (2002). Mörrður Árnason (ritstjóri). Reykjavík: Edda.
- Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns.* (1918 – 1912). 2. bindi. Árnassýsla. Kaupmannahöfn: Hið íslenska fræðafélag.
- Jónsbók.* (2004). Lögbók Íslendinga hver samþykkt var á alþingi árið 1281 og endurnýjuð um miðja 14. öld en fyrst prentuð árið 1578. Már Jónsson tók saman. Reykjavík: Háskólaútgáfan.
- Kirkjueignir á Íslandi 1597 – 1984.* (1992a). I. bindi. Reykjavík: Kirkjueignanefnd.
- Kirkjueignir á Íslandi 1597 – 1984.* (1992b). II. bindi. Reykjavík: Kirkjueignanefnd.
- Kristján Eldjárn. (1949). Eyðibýggð á Hrunamannafrétti. *Árbók hins íslenska fornleifafélags 1943-48*, bls. 1-43.
- Magnús Jóhannsson, Benóný Jónsson, Erla Björk Örnólfsdóttir, Sigurður Guðjónsson og Ragnhildur Magnúsdóttir. (2002). *Rannsóknir á lífríki Þjósár og þveráa hennar vegna virkjanna neðan Búrfells*. Selfoss: Veiðimálastofnun, Suðurlandsdeild.
- Nytjaland – Jarðabók Íslands. (2006a). *Þjótandi*. Skoðað 12. nóvember 2007 á <http://www.nytjaland.is/undri/undri.nsf/a15ece5a2e647a6800256d98003f245e/93ec1341abe4713a0025723a0057fe80?OpenDocument>.

- Nytjaland – Jarðabók Íslands. (2006b). *Gróðurflokkar*. Skoðað 12. nóvember 2007 á <http://www.nytjaland.is/landbunadur/wgrala.nsf/key2/grodur.html>.
- Ólafur Eggertsson. (2007). *Viðargreiningar, niðurstöður*. Óbirt skýrsla. Reykjavík: Mógilsá.
- Ríkisendurskoðun. (2007). *Greinargerð um samning íslenska ríkisins og Landsvirkjunar um yfirtöku vatnsréttinda í neðri hluta Þjórsár*. Skoðað 14. desember 2007 á http://www.rikisend.is/files/skyrslur_2007/Landsvirkjun_%20samningur.pdf
- Roussell, Aage. (1941). *Farms and Churches in the Mediaeval Norse Settlements of Greenland*. Kaupmannahöfn: C.A. Reitzels Forlag.
- Saga biskupsstólanna. Skálholt 950 ára – 2006 – Hólar 900 ára* (2006). (Gunnar Kristjánsson aðalritstjóri). Akureyri: Bókaútgáfan Hólar.
- Sigurður Þórarinnsson. (1975). Katla og annáll Kötlugosa. *Árbók Ferðafélags Íslands* 1975, bls. 125-149.
- Stenberger, Mårten. (1943). Snjáleifartóttir, Þjórsárdalur. Í Mårten Stenberger (ritstjóri). *Forntida gårdar i Island* (bls. 98-112). Kaupmannahöfn: Ejnar Munksgaard.
- Sturlunga saga*. (1948). I. bindi. Reykjavík: Íslendingasagnaútgáfan og Haukadalsútgáfan
- Sunnlenskar byggðir*. (1981). II. bindi. Flóinn. Selfoss: Búnaðarsamband Íslands.
- Svavar Sigmundsson. (1992). Örnefni í Árnesþingi. *Árnesingur, rit II*, bls. 123-137.
- Svavar Sigmundsson. (2005). *Dynjandi*. Skoðað 14. nóv. 2007 á vef Stofnunar Árna Magnússonar: <http://www.arnastofnun.is/id/1022712#Dynjandi>.
- Sveinn Pálsson. (1945). *Ferðabók Sveins Pálssonar. Dagbækur og ritgerðir 1791-1797*. Reykjavík: Snælandsútgáfan.
- Valtýr Guðmundsson. (1889). *Privatboligen på Island I sagatiden: samt delvis I det øvrige norden*. Kaupmannahöfn: Andr. Fred. Hørst & Söns forlag.
- Voionmaa, Jouko. (1943). Lundur, Borgarfjarðarsýsla. Í Mårten Stenberger (ritstjóri). *Forntida gårdar i Island* (bls. 171-190). Kaupmannahöfn: Ejnar Munksgaard.
- Þorvaldur Þórðarson. (2008). Tephra samples from ruins at Þjótandi in Villingaholtshreppur, Árnessýsla, Iceland. Summary of results. Óútgefin skýrsla: Háskólinn í Edinborg.

Þór Magnússon. (1973). Sögualdarbyggð í Hvítárholti. *Árbók hins íslenska fornleifafélags* 1972, bls. 5-80.

Þórhallur Vilmundarson. (1996). Safn til íslenskrar örnefnabókar 3. *Grímnir. Rit um nafnfræði* 3. Reykjavík: Örnefnastofnun Þjóðminjasafnsins.

8.2 Aðrar heimildir

Jarðabók 1597. Norska gjöfin 1974. Sérskjöl.

9 Tæknilegar upplýsingar

Rannsóknarstaður

Rústir nr. 4:1 – 4:5, 4:9 – 4:13 í landi Þjótanda, Villingaholtshreppi, Árnessýslu.

Verkkaupandi

Landsvirkjun

Ábyrgðaraðili

Bjarni F. Einarsson, Fornleifafræðistofunni

Starfsfólk

Bjarni F. Einarsson, stjórnandi

Ármann Guðmundsson, fornleifafræðinemi

Brynhildur Baldursdóttir, fornleifafræðingur

Guðbjörg Melsted, fornleifafræðingur

Inga Hlín Valdimarsdóttir, fornleifafræðingur

Kristján Mímisson, fornleifafræðingur

Sandra Sif Einarsdóttir, fornleifafræðingur

Sindri Ellertsson Csillag, fornleifafræðingur

Forvarsla

Þjóðminjasafn Íslands

Rannsóknartími

15. maí – 1. júní 2007 og 16. júlí – 7. september 2007

Hnitakerfi

Eigið

Hæðakerfi

Eigið

Grafinn flötur

181,84 m²

124,39 m³

Geymsla gagna

Öll frumgögn (frumteikningar) verða færð Fornleifavernd ríkisins til geymslu eða frekari ráðstöfunnar þegar öllum fornleifarannsóknum er lokið við Þjótanda.

Skrár og fylgirit

Dagbók

Fundaskrá

Sýnaskrá

Stafrænar myndir

Litskyggnuskrá

Skrá yfir frumteikningar

Skrá yfir hreinteikningar

Fornleifaskrá

Greining á gólfsýnum – Hrönn Konráðsdóttir, fornvistfræðingur annaðist greiningar.

Greining á gjósku – dr. Þorvaldur Þórðarson jarðfræðingur við háskólann í Edinborg, Skotlandi

10 Dagbók

15. maí

Komum á staðinn kl. 13:00. Byrjuðum á því að setja upp kerfi í rúst 4:2 og 4:5. Grafa, sem átti að nota í túngarðana/gerðið og rúst 4:2 bilaði þar sem hún var að laga slóðann yfir lækinn. Hæðarpunktur fyrir rúst 4:2 og 4:3 er rör sem er í steypu norðan í rúst 4:2 (er gamall hæðarpunktur).

Ný vél kom og byrjaði á rúst 4:2. Rúst 4:3 teiknuð í plani. Kl. 17:05 kom vinnuskúr (gámur) og klósett. Fix í 4:2 100 m.y.s.

16. maí

Sól og sumar. Héldum áfram í rúst 4:2. Grófum svo í rúst 4:4, sem reyndist mjög ungur garður úr jarðefnum. Sama var ekki hægt að segja um garð 4:9. Hann er mjög líklega mjög forn (miðaldir - víkingaöld?). Rúst 4:1 (túngarður) var grafinn, en ekki kláraður.

Rúst 4:5, sem er í raun þrjár rústir (4:5:1-3), var klár fyrir „af-torfun“. Ákvað að prófa gröfuna í NA – horni 4:5:1, yngstu rústina. Þó þarf að teikna hana áður, sem byrjað var á í dag.

Allt bendir til þess að undir rúst 4:2 sé mun eldri rúst. Sáust ummerki um torfvegg og grjóthleðslur og einstaka viðarkolamolar sáust þar einnig = grafa skurðinn alveg í gegnum rúst 4:2.

Fix við rúst 4:5 97,80 m.y.s.

Um 15:30 fór að rigna og það mikið (haglél með). Varla hægt að vinna mikið eftir það, þó reynt hafi það verið.

Rúst 4:4 kláruð. Ung. Eldri rúst undir 4:2 er um 1,15 m undir yfirborði (grjótið). Rúst 4:5:1-3 teiknuð. Klár fyrir rannsókn.

17. maí

Kalt og vindasamt. Byrjuðum á því að af-torfa SA – hluta 4:5. Voru það SA – hluti 4:5:1 og mikið af 4:5:3. [Rúst 4:5:3 reyndist vera elsta kynslóð rústar 4:5:1.] Hugsanlega þurfum við að grafa aðeins stærri flöt en 10 x 10 m (100 m²). Einnig verður formið ekki 10 x 10, heldur óreglulegt. Þannig að viðbótin verður ekki svo ýkja mikil. Þetta kemur svo hugsanlega út á eitt vegna þess að undir N – hluta 4:5:1 er sennilega ekki eldri rúst.

Gætum notað vélgröfu til að taka allt ofan af N – hluta 4:5:1 og þann hluta sem ekki er ofan á eldri rústum 4:5:2-3.

0,5 m breiður bakki skilinn eftir endilangri rúst 4:5:1 og áfram í gegnum 4:5:3. Eins verður 0,5 m breiður bakki, hornrétt á þann fyrri, skilinn eftir í gegnum 4:5:3. [Það sem talið var vera rúst 4:5:3 reyndist vera S – endi elstu kynslóðar rústar 4:5:1.]

21. maí

Kristján og Manni bætast í hópinn. Kalt, haglé. Kristján og Manni byrjuðu á rúst 4:3. Rústinni var skipt í fjóra hluta og NA – fjórðungurinn af-torfaður. Svo verður hver fjórðungur rannsakaður fyrir sig.

Fyrsti gripurinn fannst í rúst 4:5:3. [Rúst 4:5:3 reyndist vera elsta kynslóð rústar 4:5:1.] Nagli [hóffjöður] úr járn, gæti verið hóffjöður. Rúst 4:3 falleg lítil rúst sem grafin verður öll fram.

Snjócoma, haglé, rigning, kalt og svo sól og sumar, eða næstum því.

22. maí

Þurrt og sæmilega hlýtt fram undir hádegi. Svo var allt eins og venjulega (rigning, haglé og kalt). Skánaði með deginum. Sunnlenska kom í heimsókn eftir hádegi (Egill Bjarnason).

Notuðum gröfu til að taka ofan af öllum N – hluta rústar 4:5:1.

Skurður SA í rúst 4:2 sýndi vegg undir rústinni. NA við rústina var dálítill lægð sem var könnuð. Þar fannst ekkert. Hins vegar fundust mannvistarlög rétt vestan við rúst 4:2 og sunnan við rúst 4:3. Voru þau á um 1 m dýpi. Þegar rýnt er í hólinn gæti leynst þar rúst sem er 15 m löng og um 5 - 7 m breið. Fundust þar viðarkol, sót og veggjabrot smá (þak?).

23. maí

Fórum tvö að beitarhúsinu í landi Minna – Núps [nr. 37]. Teiknuðum hana og grófum snið þvert á syðri langhlið. Í ljós kom að ekkert benti til þess að eldra hús eða mannvirki væri undir. Nægði alveg að grafa einn skurð. Sniðið teiknað í mælikvarðanum 1:20. Beitarhúsið sjálft teiknað í mælikvarðanum 1:100. Áætlaður aldur hússins er að það sé frá 1950 – '60.

Aukavinna v/ rústar sunnan við 4:3 = 1 dagur.

Rúst suður af rúst 4:3 gæti verið að teikna sig og veggir að koma í ljós. Þá eru þarna alla vega tvær áður óþekktar rústir. Útstöð?

Steinleirsbrot fannst í torfi í rúst 4:5:3 (fianse). Rústin er því hugsanlega ekki yngri, en brotið gæti verið frá 17. öld. [Rúst 4:5:3 reyndist vera elsta kynslóð rústar 4:5:1.]

24. maí

Kalt, en bjart. Áfram verið í skurði suður af rúst 4:3 (1 manndagur). Meint rúst ætlar að ekki að gefa neitt uppi um tilvist sína enn sem komið er.

Rúst 4:5:2-3. Rústirnar liggja á árbakkanum og snúa dyrum mót ánni. Eru dyrnar í raun alveg á brekkubrúninni. Gæti þetta verið vísbending um að rústirnar tengist ánni?

Veiðistöð, veiðarfærageymsla, fiskigeymsla ... ? [Rúst 4:5:3 reyndist vera elsta kynslóð rústar 4:5:1.]

Rústin sem leitað er að sunnan við 4:3 gæti verið um 6 m breið. Mesta lengd hennar er 15 m, en líklega er hún þó styttri. Hún fær númerið 4:11. 4:10 fær rústin undir 4:2.

Byrjuðum á því að hreinsa N – helming rústar 4:5:1. Fyrsta planteikning í 4:5:1-2 var nær kláruð. Mikið af grjóti sem hrunið hefur frá veggjum, en þó nokkrir in situ.

Ljóst að rúst 4:11 er til.

25. maí

Fór í Gnúpverjahrepp til að ljósmynda og skoða rúst 37. Hún er á grasi grónum árbakka, um 30 m frá ánni. Ofan við rústina er klettaás og víða í nánasta umhverfi eru klettahólar eða belti.

Ölmóðsey er um 500 m neðar í ánni.

29. - 30. maí

Undir rúst 4:3 er eldri rúst, forveri rústar 4:3. Því fær hún ekki nýtt númer að svo stöddu. Eldri rústin er aðeins breiðari. Stefnt að því að klára V – hluta eldri rústarinnar fyrir mánaðarmótin, og grafa svo þann eystri í júlí.

Ekki reyndist létt að finna gólf í rúst 4:11. Freistum þess í dag með því að grafa 1 m breiða holu ofan í skurðinum.

Gólfið fundið. Í því eru viðarkol, sót og aska. Vætanlega finnast í því brennd bein.

Verðum að stækka holuna utan um rúst 4:3 um 1 m til S. Þetta verður gert við helminginn af suðurhliðinni.

Gólfið í rúst 4:11 er 1,27 m undir yfirborði. Fornlegt er það.

31. maí

Hvasst en hlýtt. Svo mjög hvessti um 11 - leytið að ekki var stætt úti. Klósettið féll og sandfokið var slíkt að hlé varð að gera á uppgr. í 3 klst. Vindáttin fór aðeins í norður og þá minnkaði sandfokið til muna. Guðlaugur á Landsvirkjun hringdi.

Í rúst 4:3, hinni eldri, er taðgólf sem sést vel þegar þornar á því.

Lyngdi nokkuð síðdegis. Kláraðist að teikna 1. plan í rúst 4:5:1. SA - horn rústar 4:5:1 komið á hreint og þá er bara að fylgja hleðslunum til norðurs.

HLÉ

16. júlí

Uppgröftur við Þjótanda byrjaði aftur. Nú erum við fimm næstu tvær vikurnar. Útreikningar á manndögum vegna rústar 4:10 og 4:11 sýna um 226 manndaga í viðbót + úrvinnsla. Að öðru leyti stenst fyrri áætlun.

Rústir 4:10 og 4:11 gætu vel verið mjög fornar, 10. – 11. öld?

17. júlí

Nú eru ytri grjóthleðslur að koma í ljós í NA – hluta rústar 4:5:1. Veggir með torfi innanvert greinilegir í sniði.

Fór að Minna-Núpi að spjalla við heimilisfólk vegna rústar 37. Þau voru á því að rústin væri listaverk sem ekki mætti spilla. Þau fóru fram á að kunnáttumaður endurhlæði það, en ég raskaði því þegar ég gróf prufuholu. Ég sagðist myndi reyna að gera mitt besta, sem ég geri á morgun.

Rúst 4:5:1 er „undarlega“ mjó, ef allt fer sem horfir. Nýr Fix við 4:5:1-3. X 100 Y 190 Z 98,40.

Hugsanlega hefur sniðbakkinn N – S lent í dyrum 4:5:1.

18. júlí

Ýmislegt bendir til þess að grjót hafi verið tekið úr rústinni þegar hlutverki hennar lauk á sínum tíma. Væntanlega hefur grjótið þá verið notað í yngri hús.

Gengið frá rúst 37 við Minna – Núp.

Talaði við Landsvirkjun vegna 37 og 4:10 og 4:11. Þeir koma á föstudaginn kl. 10:00.

19. júlí

Súld, jafnvel rigning. Látum SA – hluta hvíla, enda er hann kominn lang lengst. Reynum að grafa hina hlutana niður í sömu hæð.

Birti til upp úr 14:00 og hlýnaði mjög skömmu síðar. Ytri steinaröð er farin að koma í ljós í öllum reitum.

20. júlí

Daniel Lindblad fornleifafræðingur, kom í heimsókn ásamt fjölskyldu sinni. Foreldrar Ingu H. sömuleiðis.

Guðlaugur Þ. kom og hélt stöðufund vegna rannsóknanna. Ég sýndi honum allar rústirnar og hinar nýju (4:10 og 4:11). Teiknuðum plön í SV – hluta og N – hluta.

Fór að blása skömmu eftir hádegi og var þurrt og hlýtt, þar til síðdegis. Þá kom smávægileg rigning.

Líklega eru hinar fornu rústir eyðibýli frá landnámsöld. Stærðin og hinn forni túngarður utan um staðinn styðja þá tilgátu. Rúst 4:11 virðist vera þrískipa hús með hefðbundnu skálagólfi. Bærinn gæti hafa verið fluttur þar sem hann stóð fram undir aldamótin 1900. Ástæðan gæti hafa verið áin sjálf.

23. júlí

Sunnan við hús 4:5:1 komu öskuslettur í ljós. Var í raun um M – lag að ræða með viðarkolum, br. beinum, ösku og sóti að ræða. Var þetta utan við húsið við hús 4:5:3.

Höldum áfram að teikna í SV - hluta og N - hluta.

Ekki kom hið meinta hús 4:5:3 í ljós enn. Aðeins steinahrúga í SV – horni SA – svæðisins.

Tökum niður sniðbakka (N – S), sunnan við A – V sniðbakkann á morgun.

[Rúst 4:5:3 reyndist vera elsta kynslóð rústar 4:5:1.]

24. júlí

Byrjuðum á því að rífa niður N - S sniðbakkann (4:5:1). Teikn. í N – hluta lauk og þá voru steinar teknir og þeim hent (sem ekki voru in situ í vegg).

Getur verið að sunnan við hús 4:5:1 sé viðbygging sem liggur nokkuð lægra? Hefur húsið þá verið með tveimur herberjum og fremra herbergið haft mun lægra gólf.

Dyr eru að koma í ljós á suðurgafli, en ekki er ljóst enn hvort þær eru á miðjum gafli, eða út við annan langvegginn, þann vestari.

Manni fann járnnacla.

25. júlí

Til hvers hefur svona „mjótt“ hús, eins og 4:5:1, verið notað?

Ekkert að gerast í raun, aðeins áframhaldandi ferð niður að neðsta hluta húss 4:5:1.

26. júlí

Hugsanlega er hluti af 4:5:3 að koma í ljós undan SV - horni húss 4:5:1, í NA – horni SV – svæðisins. Einnig gæti það verið eldra hús, sem leifar eru af í vegg 4:5:1. [Svo reyndist vera.]

Teikning af gólfi 4:5:1 klárað og steinarnir fjarlægðir (plan 2). Hnitakerfið sett yfir 4:5:2.

27. júlí

Kristín Huld Sigurðardóttir frá Fornleifavernd ríkisins kom ásamt Guðlaugi Þórarinssyni frá Landsvirkjun. Einnig kom Sigurður Jónsson fjölmiðlamaður til að taka myndir.

Ákveðið var að skrá allar nýju fornleifarnar og senda svo til Fornleifaverndarinnar. [Þetta eru nr. 4:10 – 4:13].

Byrjað var á því að grafa S – hluta 4:5:2.

31. júlí

Í gær rigndi mikið og þá var tíminn notaður til moksturs. Hús 4:5:2 er að teikna sig og virðist stærra en reiknað var með, og jafnvel mjórra. Í vinnuferð komu menn frá Landsvirkjun ásamt hönnuðum tveim.

Í N – enda 4:5:1 er komið niður á gólf. Er það ljóst og trefjaríkt = skepnur/hlaða. Trúlega er þverveggur sem skilur að meginrýmið og smá rými í N – enda. Það gæti því verið hlaða eða kró. Sýni tekið úr gólfinu.

Hugsanlega er hús 4:5:3 að koma í ljós, en þar er torfveggur að dúkka upp. [Síðar kom í ljós að um var að ræða elstu vegg rústar 4:5:1.]

Getur verið að hús 4:5:1 sé fjárhús með lítilli hlöðu fyrir fóður þegar hart var í ári eða vond veður geysuðu lengi?

7. ágúst

Laga þurfti hnitakerfið og þýðir það að S – hluti (sunnan við sniðbakka) hnikast til dálítið. Þetta er leiðrétt með því að teikna aftur áður teiknaða steina.

Í húsi 4:5:2 eru greinilegar dyr mót S (ánni). Húsið gengur inn í bakkann að hluta og þar þarf að opna dálítið meira. Leiðréttingin á hnitakerfinu tók heila 2 manndaga.

Talaði við Landsvirkjun varðandi nýju rústirnar sem fundist hafa og viðraði hugmyndir mínar um framhaldið, þar er að grafa 4:3 til hlítar, rúst 4:12 og 4:13. Geyma hins vegar 4:10 og 4:11. Einnig mælti ég með því að „heitir“ staðir yrðu kannaðir með vélgröfu til að fá á hreint hvort fleiri rústir kynnu að finnast á staðnum, sem hlýtur að vera ef um landnámsbæ er að ræða.

8. ágúst

Bréf til Landsvirkjunar fór með tölvupósti í gærkvöldi v/ framhaldsins. Fer til Akbrautar til að ganga frá holunni, sem þar var grafin í maí. Þar hefur mikill draugagangur orðið að sögn bónda.

Hreinsuðum, ljósmynduðum og teiknuðum hinn forna túngarð (4:9). Hann er afar fallegur í sniðinu.

Skrifaði nýja umsókn til Fornleifaverndarinnar vegna rústa 4:12 og 4:13. Sömuleiðis til að finna nýjar rústir í nágrenni þeirra.

9. ágúst

Í sniði túngarðs (4:9) má sjá að hlaðinn hefur verið 2 samsíða veggir. Þeim hlýtur svo að hafa verið skeytt saman með þverstreng til að binda þá saman. Þetta sást einkar vel í V – sniðinu, sem ekki var teiknað, heldur aðeins ljósmyndað.

Nú eru að koma í ljós rúst 4:5:3 og gengur húsið undir 4:5:1, eins og talið var. Stærð hennar í N – S liggur ekki ljós fyrir. Lítið grjótt er í veggjum 4:5:3 neðst. [Það sem talið var vera rúst 4:5:3 reyndist vera elsta kynslóð rústar 4:5:1.]

10. ágúst

Nú er búið að teikna snið yfir gafl 4:5:2 og byrjað á því að rífa það niður svo allt húsið megi koma í ljós. Vonandi er ekki eldri kynslóð undir.

Ljóst er að magnlega séð hefur uppgröfturinn verið árangursríkur, en ég tel að þegar hafi það magn verið grafið sem áætlunin gekk út á. Samt erum við á áætlun, eða því sem næst. Þetta breytist ef eitthvað óvænt gerist. Það vitum við ekki enn. Áætlunin byggði á því að 140 manndagar færu í verkið og grafnir yrðu $0,35 \text{ m}^3$ per mann per dag. Þetta gerir 49 m^3 . Svæðið sem við höfum þurft að opna eru um $8 \times 8,5 \text{ m}$, $1 \times 4 \text{ m}$ (á norðurhlutanum), $4 \times 6 \text{ m}$ (við hús 4:5:2) og $8 \times 7,75 \text{ m}$ (hús 4:5:1 og 3). Þetta gerir $68 \text{ m}^2 + 4 \text{ m}^2 + 24 \text{ m}^2 + 62 \text{ m}^2$. Samtals 158, en ekki 100 eins og áætlunin gerði ráð fyrir. Þegar ljóst var hvernig húsin lágu (hús 1 og 3 aðallega), þá var svæðið mjókkað og minnkað niður í $6 \times 7 \text{ m}$, $1 \times 4 \text{ m}$, $4 \times 6 \text{ m}$ og $6,5 \times 7,75 \text{ m}$. Þetta gerir $42 \text{ m}^2 + 4 \text{ m}^2 + 24 \text{ m}^2 + 50,375 \text{ m}^2$. Samtals um 120 m^2 . A.m.k. 60 m^3 hafa verið grafnir fram að þessu.

Í dag fannst beltissproti (nr. 15), nokkuð heill, úr kopar og leðri. Tveir hnoðnaglar halda koparum á leðursprotanum.

Bryn hættir.

13. ágúst

Vísbendingar um að undir 4:5:1 að norðan sé eldra hús eru farnar að vera nokkuð áleitnar. Þetta gæti seinkað uppgreftinum eitthvað.

Undir 4:5:1 sjást grjóthleðslur og torfflyksur sem bendir til þess að hús 4:5:1 sé byggt ofan í eldri rúst. Þetta gæti skýrt þær fáu m – lags flyksur sem finnast hér og hvar (með viðarkolum, brenndum beinum og sóti).

Í N – enda húss 4:5:1, eldra, gæti verið að koma í ljós dyr sem sannar endanlega að eldra hús sé undir.

Við N – endann er gólf mjög ógreinilegt og slitrótt að því er allt bendir til. Gólfið er líklega í skepnuhúsi, allavega ekki í mannabústað. Við munum freista þess að finna gólf undir því sem tilheyrir eldra húsinu.

Ofan á yngra gólfinu lágu torfur sem líklega eru úr þaki hússins. Í þeim var svört gjóska og rauð á köflum.

14. ágúst

Í dag bættust Gugga og Sindri við hópinn frá Reyðarfirði. Í gólfi húss 4:5:1, því yngra, hafa í morgun fundist tveir naglar, trúlega hóffjaðrir = hestshús?

Yngra húsið hefur verið byggt ofan í það eldra og því snúið um 180 gráður, þ.e.a.s. dyr settar mót S, en ekki N eins og var í því eldra. Einhver tími hefur liðið á milli húsanna og jafnvel að eldra húsið hafi verið rúst þegar það yngra var byggt.

Sendi inn umsókn v/ 4:12, 4:13 og leitarsturð. Skrifaði bréf til Landsvirkjun v/eldri rústar undir 4:5:1 og 3. Hringdi svo til áréttingar.

Stífur norðanvindur, skraufapur, í allan dag.

15. ágúst

Vindurinn enn við sama heygarðshornið, en gæti þó verið að lægja eitthvað.

Hugsanlega eru 3 kynslóðir húsa 4:5:1. Ein þeirra hefur dulist okkur fram að þessu og er fullgrafin. Þessi sú yngsta gæti verið stærst sbr. torfveggi (með grjóti) í sniðinu (A – V).

Enn fannst hóffjöður í 4:5:1.

Rúst 4:5:2 fullgrafin og teiknuð. Tókum alla steina sem ekki voru in situ og köstuðum. Þannig kom hið eiginlega form hennar betur í ljós. Nú var rústin hreinsuð fyrir ljósmyndun og svo þess freistað að finna gólf.

Rúnar frá Verkfræðistofu Suðurlands kom og mældi inn fornleiðina frá Þjótanda að Kálfhóli. Ekki mælt frekar.

16. ágúst

Um morguninn var lítill vindur, sólskin og hið besta grafaraveður.

17. ágúst

Í hús 4:5:2 vantar steina í hluta A - veggjarins. Lítur út fyrir að sá veggur hafi annaðhvort verið öðruvísi (þil – op) eða veggurinn verið rifinn niður og húsið notað til annars en upphaflega (aðhald sem tengt var við 4:5:1?). Tók ljósmynd af rústinni án þessara steina. Annar möguleiki er að grjót hafi verið tekið úr A – veggnum til að nota í aðra rúst (4:5:1?) og ekki þurft meira en það sem var næst nýju rústinni [nema hvort tveggja sé].

Nú eru komnar veikar vísbendingar um að einn ein rústin kunni að vera í uppsiglingu. Þetta kemur í ljós.

Í rúst 4:5:1 (eldri) er þverveggur rétt sunnan við sniðbakkann. Frá þessum þvervegg eru einskonar rásir til suðurs (niður brekkuna) með útveggjunum. Í þeim er svört gjóska (sýni 4

og 6). Trúlega er það rigningavatn sem runnið hefur með veggjunum. Svo hefur gjóska komið í húsið og sest í rásirnar.

Rúst 4:5:2 klár. Náði þó ekki að taka grjótið við A – hlutann. Gólfið í þessari rúst fór fram hjá okkur. Virðist þó hafa fundist slitur af því í 97,73 m.

Hugsanlega stoðarhola A við rúst 4:5:2. Hún gæti skýrt steinalagið í A -hluta hennar og einnig hina undarlegu bogadregnu línu við austurvegginn. Í N – enda 4:5:1 (eldri?) voru þaktorfur (sbr. ljósmynd). Undir mjög stórum steini voru hleðslur (kamphleðslur). Þessi stóri steinn gæti hafa verið yfir dyrum (3 manna tak).

20. ágúst

Undir gisnum steinum A – veggjar 4:5:2 var hvítt gjóskulag, 0,5 sm þykkt eða þar um bil. Ofan á því má sjá grænleitt lag sem gæti verið þaktorf. Sýni var tekið úr því hvíta (nr. 7. 1104? 1362?).

Eftir hádegi byrjuðum við aftur á rúst 4:3. Tókum niður A – hluta yngri rústarinnar til að skoða A - hluta eldri rústarinnar þar undir.

Fór í Árnes til að mæla inn fornleiðina sem þar er. Ekki vannst tími til að mæla inn vestasta hlutann á Árnessporðinum.

21. ágúst

Úrhelli nær allan daginn. Grófur mokstur það eina sem hægt var að gera, en það var þó ekki hægt endalaust. Hættum 4:30.

22. ágúst

Rigning um morguninn, en með hléum. Stytti upp um 11 - leytið.

Utan við rúst 4:5:1 er að koma betur í ljós enn eldri rúst með hreinum torfveggjum. Hún er breiðari en allar hinar. Rústin er líklega svo illa farin að aðeins torfveggirnir eru eftir. Hún flýtur því með rannsókninni á eldri 4:5:1.

Rúst 4:3 gerð klár fyrir 1. ljósmyndun í seinni áfanga.

Getur verið að rúst 4:5:1 og 4:5:2 hafi verið byggðar ofan í eldri rúst eins og oft er tilfellið? Rústin sem byggt var ofan í, var þegar orðin gróin, en þó með rústalagi sem gaf mönnum fyrirheit um að á staðnum væri gott byggingatorf.

Hinir nýju torfveggir neðst eru fyrnar breiðir og afar gjóskuríkir (sýni úr gjósku tekið, nr. 8). Breiddin er a.m.k. 2 m, en ekki hefur enn verið grafið út fyrir þá.

Inni í rúst 4:3, eldri, var svört gjóska á gólfi. Tekið var sýni úr því (nr. 9).

Ath. hvort hinn breiði torfveggur A við 4:5:1 sé hluti af hinum forna túngarði eða túngarði og rúst? = þess vegna svo breiður. [Reyndist vera mikil sandlag sem útkast úr húsum hafði verið borið í.].

23. ágúst

Gekk á með skúrum í byrjun dags. Komu þó góðar stundir á milli. Fór í Árnes til að mæla vestasta hluta fornleiðarinnar. Daníel í Akbraut skutlaði okkur yfir á vaði við Árnessporðinn. Gekk vel.

Byrjuðum á rúst 4:13. Eldri rúst 4:3 var teiknuð.

24. ágúst

Teiknað í 4:5:1, eldri, norðurhluta. 4:13 áfram grafin og rúst 4:3 kláruð (sú eldri).

Fór á fund LV kl. 13:00.

Kanna þarf hvort eldri rúst hvíli undir 4:3 (öryggishola).

27. ágúst

Kaldur en fagur morgun. Þorvaldur jarðfræðingur kom til að taka sýni (gjósku).

M-lags sletturnar sem við erum að finna í 4:5:1, eldri, gætu verið þannig til komnar að þegar það hús var byggt var grafið niður í forna rúst sem þar var og jarðvegi inn úr hinni fornu rúst mokað upp þar sem byggja átti nýjan vegg. Þannig hefur gólfið í henni fornu rúst verið mokað upp og því ekki mikils að vænta þegar hin forna rúst verður grafin.

4:13 virðist hafa verið aðhald eða gerði af einhverju tagi, ekki eiginlegt hús með þaki.

Hið forna hús undir 4:5:1 verður æ greinilegra. Það hefur nú fundist á norðursvæðinu, báðum megin. Ekki er þó mikið eftir af því á norðursvæðinu!

28. ágúst

Tókum gjóskusýni við 4:3 til að bera saman við sýni sem lá ofan á gólfinu (sýni 9). Þetta sýni var nr. 11.

Haldið áfram að hreinsa í neðsta gólfi 4:5:1 og ofan af hinni fornu rúst utan um 4:5:1. Rúst 4:13 er að gefa sig og greinilegt að þar er aðeins hrúgald á barmi jarðfallsins (vatnsból?) sem er norðan við. Þarf aðeins að dýpka norður hluta holunnar og svo teikna.

Grafan mætti um 10:30 og fór beint að grafa 4:12. Þar kom í ljós garður úr hreinu torfi.

Það sem við höfum fram að þessu kallað hina fornu rúst undir 4:5:1 er ekki öll þar sem hún er séð. Varla getur verið að veggirnir séu um 4 m breiðir eins og lagið sem kallað hefur verið veggur er. Þetta verður skoðað eins vel og kostur er til að fá þetta á hreint.

Á N - hlutanum er verið að klára elsta gólf 4:5:1. Svo þarf að rífa húsið alveg niður og skoða það sem undir er. Sunnan megin má sjá einhvern niðurgröft utan við hús 4:5:1, eldra.

29. ágúst

Rúst 4:13 klár. Er garður sem hróflað er upp úr jarðefnum á staðnum (sbr. pælan). Ljósmyndaði suðurendann þar sem sjá má LL – lagið og gríðarlegt áfok skömmu síðar (ofan á).

Skammt austan við 4:2 var grafið niður á M – lag á um 0,6 - 0,7 m dýpi. Þetta er grunsamlega grunnt og getur varla verið samtíða 4:10 og 4:11. Í laginu voru óbr. bein, viðarkol, sót og aska. Virtist jafnvel vera rauðleirsbrot, þó ekki víst. Ekki virtust vera brennd bein í laginu.

Elsta gólfið í 4:5:1 er gult, lífrænt með einstaka óbr. beinum, ekki brenndum. Pinnahola í því út við dyr í N.

Rigning í lok dags.

30. ágúst

Rifum niður grjót í suðurhluta 4:5:1. Hreinsuðum og teiknuðum 4:12. Búið. Héldum áfram að leita við 4:2 og 4:3. Þar er leitinn ekki skv. neinu kerfi, heldur landið sjálft látið ráða för.

N – hluti klár fyrir brotnám steina.

Viðarleifar fundust í pr. skurði VSV af skála (4:11). Ljósmyndir teknar (stafrænar og litskyggjur). Þar má sjá M - lag með br. beinum, viðarkolum og ösku/sóti.

31. ágúst

Norðarlega í rúst 4:5:1, eldri, var jarðvegur mjög laus í sér eins og þar væri stoðarhola, eða eitthvað annað niðurgrafið.

Neðarlega í moldinni í 4:5:1 var viðarkolamoli = ekki náttúrulegur niðurgröftur undir 4:5:1.

Sjá má í elsta gólfinu í 4:5:1 gjósku sem trúlega er borin í gólfið. Liggur hún bæði undir og yfir ljósu gólflagi. Þetta sést norðarlega í rústinni, nálægt dyrum og í kring um þar sem gólfið er mjúkt.

Sunnarlega á S - hlutanum sést M-lag ganga undir sandlagið, sem áður var talið vera veggur í fornri rúst. Sýnir þetta að sandlagið hefur myndast á eftir mannvirki sem risið hefur á staðnum, en er nær horfið vegna nýrri bygginga (sbr. M – lagsslettur ofan á sandlaginu sem þó eru yngri en þær undir því).

Í ljós kom að „stratigrafían“ var ekki alveg svona eins og lýst er hér að ofan.

3. september

Versti rigningadagur sumarsins með tilheyrandi vindi. BFE var í bænum við útréttingar. Haldið áfram að grafa í elstu minjunum við 4:5:1. Ármann hætti á föstudaginn.

4. september

Hnit á M – lögum í nálægð skálans (4:11) voru mæld í gær. Þau verða svo færð inn í tölvu. [hér á eftir]. Hnit þessi sýna frekar ónákvæma staðsetningu á M – lögum, sem virðast þó ekki vera í húsnum. Hugsanlega eru þau til komin vegna þess að mannvistarlög hafa verið borin í tún.

Austan við skálann: [Mannvistarlögin eru á milli hnitanna].

X 109 Y 247. X 96 Y 245 X 101,50 Y 253 X 103,50 Y 240. Lengra til austurs náðu M-lögin ekki. Þessi lög voru í leitarskurðum sem mynduðu kross.

X 118,50 Y 255 X 112,50 Y 246,50. Þetta voru tvær m-lags slettur í skurðum sem mynduðu T.

X 82,50 Y 196 X 76 Y 196. Þessar m-lags slettur voru í skurði nálægt skálanum og urðu greinilegri eftir því sem nær dró honum.

X 81 Y 176 X 76,50 Y 175. Í leitarskurði. Endimörk á slettum. Frekar litlar.

X 86 Y 159,50 X 85 Y 158,50. Í leitarskurði. Endimörk á slettum. Morkinn viðarbútur í mannvistarlagi.

X90 Y 154 X 97,50 Y 155. Í leitarskurði.

X 88 Y 132,50. Í leitarskurði. Mjög ógreinilegar slettur á um 1 m breiðu svæði.

X 99 Y 115. Í leitarskurði. Slettur sem gætu verið komnar vegna árframb.

X 105 Y 117 X 113 Y 119. Í leitarskurði. Ógreinilegar.

X 109 Y 109 X 113 Y 113. Í leitarskurði. M-lagsslettur voru skýrar og á stórum svæðum, allt að 2,5 m löngum.

X 101 Y 134 X 102 Y 138 X 98 Y 140 X 47 Y 137. Leitarskurðir sem mynduðu kross.

Prufuskurðir á barðinu við meintan skála flettu ekki ofan af neinu húsi. Síðasta hálmstráið var barðið austan við gerðið (4:13). Þar sjáum við hvítt þunnt lag sem gæti vel verið 1104. Þetta sáum við ekki á staðnum við skálann, nema í undantekninga tilfellum (áin skolað burtu?).

Syðst við 4:5:1 gæti verið gamall rofabakki þar sem sandlagið sérkennilega (kallað veggur áður) endar.

5. september

Talsvert grynna er á S – hluta (4:5:1), en þeim nyrðri. Hugsanlega er of djúpt grafið í þeim syðri, of grunnt grafið í þeim nyrðri eða að skýringin sé falin í sniðbakknum.

Fornt hús hefur verið grafið út, M – laginu kastað upp á bakka og veggir reistir þar ofan á. Í holunni sem myndaðist hefur verið bætt mold (af hverju?) og ofan á hana var svo sett gólf.

Vinnu við leit að fornum húsum lauk í dag. Engin ný hús fundust.

Syðri hluti sniðbakkans yfir 4:5:1 hreinsaður og undirbúinn undir teikningu.

Grafinn var „öryggisskurður“ austur úr rúst 4:3. Lengd skurðarins var 3,20 m. Á 1,20 m dýpi sáust slettur af nákvæmlega eins mannvistarlagi og hafa verið að sjást í öðrum leitarskurðum, sama dýpi, sama innihald og sama útlit. Dýpt skurðarins var 1,60.

Minnir svolítið á mannvistarlagssletturarnar í Hólmi, þó nokkuð ljósari en þar.

Syðst í rúst 4:5:1, var bútur eftir af gólfinu sem var hæðarmældur. Nyrst á honum var hæðin 97,38, en syðst á honum 97,35.

Snið yfir 4:5:1 klárt fyrir teikningu. Norðurhluti ljósmyndaður og aðeins eftir að teikna nokkra steina í fyllingu.

7. september

Fór í bæinn í gær. Haldið áfram með 4:5:1, því elsta. Snið klárað. Í dag var sniðteikning túlkuð, gjóskusýni tekin, síðasta hreinsunin á syðri hlutanum og loka ljósmyndir teknar.

Grafin var „öryggishola“ norðan við sniðbakkann til að ganga úr skugga um hvort eitthvað eldra mannvirki kynni að leynast undir. Dýptin var 0,5 m. Neðst var tvílitt (svart og hvítt), sem líkist LL – laginu (1,6 frá yfirborði).

Sandurinn sem rúst 4:5:1 er grafin niður í, er náttúrulegur sbr. snið frá 4:5:2 yfir í 4:5:1 (sjá ljósmynd frá 7/9 2007). „Öryggishola“ í 4:5:2 0,7 m djúp.

Rör skilin eftir við X 104 Y 191 og X 104 Y 205. Hæð þess fyrnefnda var 98,40 m. y. s. (eigið hnitakerfi).

I I Skrár

11.1 Fundaskrá

Dags	Heiti	Efniviður
21.05.2007	Hóffjöldur	Járn
1	Mannvirki	Nr. lags
4:5:2	-	-
X	Y	Z
-	-	-
Athugasemdir		
Hóffjöldurinn fannst norðarlega í rúst 4:5:2 við hreinsun.		
Alveg eins og gripir nr. 16 - 18 og 22. Ath!		
		

Dags	Heiti	Efniviður
23.05.2007	Járn	Járn
3	Mannvirki	Nr. lags
4:11	-	-
X	Y	Z
-	-	-
Athugasemdir		
		

Dags	Heiti	Efniviður
30.05.2007	Vikur	Vikur
5	Mannvirki	Nr. lags
4:11	-	-
X	Y	Z
-	-	97,72
Athugasemdir		
Vikurmolinn minnir svolítið á kljastein og á honum gæti verið krossmark, eða x.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
18.07.2007	bynna	Brons
7	Mannvirki	Nr. lags
4:5:1	-	-
X	Y	Z
-	-	-
Athugasemdir		
Fannst við hreinsun við vestur vegg, í N - hluta.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
24.07.2007	Nagli	Járn
9	Mannvirki	Nr. lags
4:5:1	-	-
X	Y	Z
100,88	203,49	98,16
Athugasemdir		
Fannst utan við austurvegg rústar 4:5:1.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
08.08.2007	Tönn	Bein
11	Mannvirki	Nr. lags
4:5:1	-	-
X	Y	Z
106,72	200,40	98,01
Athugasemdir		
Jaxl úr gömlum stórgrip. Fannst í eða undir norðurgafli rústar 4:5:1.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
09.08.2007	Bein	Bein
13	Mannvirki	Nr. lags
4:5:1	-	-
X	Y	Z
93,58	201,72	97,54
Athugasemdir		
Fannst í námundan við syðsta hluta 4:5:1. Brennt.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
23.05.2007	Leirtau	Leir
2	Mannvirki	Nr. lags
4:5:2	-	-
X	Y	Z
-	-	-
Athugasemdir		
Leirtausbrotið fannst í grasrót við hreinsun í rúst 4:5:1. Upphafleg staðsetning óviss.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
29.05.2007	Járn	Járn
4	Mannvirki	Nr. lags
4:11	-	-
X	Y	Z
-	-	97,81
Athugasemdir		
Gæti verið einhvers konar krókur.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
31.05.2007	Tennur	Bein
6	Mannvirki	Nr. lags
4:11	-	-
X	Y	Z
-	-	97,72
Athugasemdir		
Brotin eru brennd.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
19.07.2007	Gjall	Gjall
8	Mannvirki	Nr. lags
4:5:1	-	-
X	Y	Z
100,72	201,60	98,29
Athugasemdir		
Fannst í austurvegg, rétt norðan við sniðbakka A - V. Gjallið sýnir svolitil viðbrögð við segulstáli.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
30.07.2007	Bryni	Flöguberg
10	Mannvirki	Nr. lags
4:5:2	-	-
X	Y	Z
96,34	192,64	98,09
Athugasemdir		
Brýnið brotnaði í tvo hluta þegar það var tekið upp.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
09.08.2007	Járn	Járn
12	Mannvirki	Nr. lags
4:5:1	-	-
X	Y	Z
95,16	202,76	97,58
Athugasemdir		
Hefur verið einn gripur. Lítil nagli með stóran haus.		
		

Dags	Heiti	Efniviður
10.08.2007	Beltissproti	Kopar og leður
14	Mannvirki	Nr. lags
4:5:2	-	-
X	Y	Z
99,68	194,75	97,63
Athugasemdir		
		

11.1 Fundaskrá

15	Dags	10.08.2007	Heiti	Bein	Efniviður	Bein
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			99,27	198,91	97,46	
Athugasemdir Fannst neðan við hús 4:5:I.						
						

17	Dags	14.08.2007	Heiti	Hóffjóður	Efniviður	Járn
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			101,77	200,05	97,83	
Athugasemdir Fannst í gólfi yngra hússins. Eins og gripir nr. 1, 16, 18 og 22.						
						

19	Dags	16.08.2007	Heiti	Brons	Efniviður	Brons
	Mannvirki	-	Nr. lags	X	Y	Z
			97,05	197,46	97,72	
Athugasemdir Fannst á milli 4:5:I og 4:5:2. Mjög illa farið og vafamál hvort hægt er að forverja. Gripurinn er þunn bronsþynna með hnoði. Gæti hafa verið hnoðað við leður.						
						

21	Dags	17.08.2007	Heiti	Hnoðnagli	Efniviður	Járn
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			95,56	198,40	97,53	
Athugasemdir						
						

23	Dags	27.08.2007	Heiti	Bein	Efniviður	Bein
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			101,03	202,97	97,58	
Athugasemdir Fannst í mannvistarlagsslettu austan við eldri rúst 4:5:I. Útkast úr hinu forna húsi?						
						

25	Dags	27.08.2007	Heiti	Járn	Efniviður	Járn
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			101,13	198,82	97,61	
Athugasemdir Fannst í mannvistarlagsslettu vestan við eldri rúst 4:5:I. Útkast úr hinu forna húsi?						
						

16	Dags	14.08.2007	Heiti	Hóffjóður	Efniviður	Járn
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			102,00	200,23	97,85	
Athugasemdir Fannst í gólfi yngra hússins. Brotnaði í tvo hluta. Eins og gripir nr. 1, 17, 18 og 22.						
						

18	Dags	15.08.2007	Heiti	Hóffjóður	Efniviður	Járn
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			99,06	200,44	97,79	
Athugasemdir Fannst í gólfi yngra hússins. Eins og gripir nr. 1, 16, 17 og 22.						
						

20	Dags	17.08.2007	Heiti	Tönn	Efniviður	Bein
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			94,18	201,42	97,52	
Athugasemdir						
						

22	Dags	20.08.2007	Heiti	Hóffjóður?	Efniviður	Járn
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			103,40	200,36	97,80	
Athugasemdir Fannst trúlega í eldri (frekar en í yngri) rústinni. Minnir mjög á gripi nr. 1 og 16 - 18.						
						

24	Dags	27.08.2007	Heiti	Bein	Efniviður	Bein
	Mannvirki	4:5:I	Nr. lags	X	Y	Z
			101,56	201,62	97,57	
Athugasemdir Fannst í mannvistarlagsslettu austan við eldri rúst 4:5:I. Útkast úr hinu forna húsi?						
						

11.2 Sýnaskrá

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
4	15.8.2007	4:5:1	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Ekki reyndist unnt að fá niðurstöðu.		Lagið liggur ofan á gólfi húss 4:5:1, í kverkinni við austurvegginn. Hefur fokið inn í húsið eða rústina. Ekki vist hvort það tilheyrir því yngra eða eldra.		
X	Y	Z	Dýpi	
98	200	97,75	-	
Lag	Númer lags		G	
Áfok	-		101	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
7	20.8.2007	4:5:2	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Ekki reyndist unnt að fá niðurstöðu.		Lagið var undir steini í austurvegg 4:5:2. Ofan á laginu virtist vera torf (sbr. ljósmynd nr. 203 sama dag). Lagið var þunnt og erfitt að ná hreinu sýni. Lagið var hvítt. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson).		
X	Y	Z	Dýpi	
99,36	195,20	97,86	-	
Lag	Númer lags		G	
-	-		2,4	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
9	22.8.2007	4:3 (eldri)	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Ekki reyndist unnt að fá niðurstöðu.		Sýnið var tekið innanlega og ofan á gólfi eldra húss 4:3. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Helmingur af sýni (1/2) sent í greiningu 31. jan. 2008 (dr. Karl Grönvold).		
X	Y	Z	Dýpi	
201,50	302,80	97,90		
Lag	Númer lags		G	
Gólf	-		129,0	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
13	30.8.2007	4:12	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Niðurstöður óræðar en samsetning gjóskunnar passar við Landnámslagið.		Sýnið er tekið úr ljósu gjóskulagi ofan við rúst 4:12 (garður). Lagið var nokkuð blandað. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007. Ályktun: Landnámslagið.		
X	Y	Z	Dýpi	
		96,80		
Lag	Númer lags		G	
Gjóskulag	3		11,3	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
15	30.8.2007	4:12	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Landnámslagið (Vatnaöldur ~ 870+ Katla).		Sýnið var tekið úr gjóskulagi sem lá undir garðinum á kafla. Meint LL lag. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Ályktun: Landnámslagið		
X	Y	Z	Dýpi	
		96,30		
Lag	Númer lags		G	
Gjóskulag	9		17,5	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
21	6.9.2007	4:5:1, neðst	Gjóska/sand	Aldur/teg.
Niðurstaða		Athugasemdir		
Landnámslagið (Vatnaöldur ~ 870+ Katla).		Lagið lá undir öllum mannvirkjum og mannvistarlögum. Ofan á því voru m-lög og hugsanlega er þetta sama lag og er utan við rústinar og var áður talið geta verið undirstöður veggja. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Ályktun: Landnámslagið		
X	Y	Z	Dýpi	
102,90	200,20	97,25	-	
Lag	Númer lags		G	
Gjósku/sand-	-		>225	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
6	16.8.2007	4:5:1	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Samsetning bendir til gjóskan komi frá Kötlu, annað hvort frá 1721 eða 1440 eða öðru 15. aldar gosi.		Lagið liggur ofan á gólfi húss 4:5:1, í kverkinni við austurvegginn. Hefur fokið inn í húsið eða rústina. Ekki vist hvort það tilheyrir því yngra eða eldra. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Helmingur af sýni (1/2) sent í greiningu 31. jan. 2008 (dr. Karl Grönvold). Ályktun: 1440eða annað 15. aldar gos. .		
X	Y	Z	Dýpi	
98,2	200,80	97,77	-	
Lag	Númer lags		G	
Áfok	-		124,4	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
8	22.8.2007	4:5:1 (forn)	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Ekki reyndist unnt að fá niðurstöðu.		Sýnið var tekið því sem talið var vera torfveggur sem kom í ljós utan við rúst 4:5:1. Reyndist mikið sandlag. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson).		
X	Y	Z	Dýpi	
97,5	202,80	97,58		
Lag	Númer lags		G	
Veggur	-		98,1	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
11	28.8.2007	Utan við 4:3	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Niðurstöður eru óræðar en samsetning passar best við gos í Bárðarbungu snemma á 16. öld.		Sýnið er trúlega sama gjóska og tekin var úr gólfi eldra hússins nr. 4:3. Nú var það tekið in situ. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Ályktun: Gos í Bárðarbungu snemma á 16. öld		
X	Y	Z	Dýpi	
204	303,4	98,06		
Lag	Númer lags		G	
Gjóska	-		51,6	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
14	30.8.2007	4:12	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Landnámslagið (Vatnaöldur ~ 870+ Katla).		Sýnið var tekið úr torfstreng í garði. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Ályktun: Landnámslagið.		
X	Y	Z	Dýpi	
		96,50		
Lag	Númer lags		G	
Torfveggur	5		25,1	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
16	4.9.2007	4:9	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Landnámslagið (Vatnaöldur ~ 870+ Katla).		Sýnið var tekið neðst í túngarðinum (neðsta torflagið). Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Ályktun: Landnámslagið		
X	Y	Z	Dýpi	
-	-	-	0,7 m	
Lag	Númer lags		G	
Torf	4		113,2	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
22	7.9.2007	4:5	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Samsetning gjóskunnar passar við Veiðivötn. Kemur annað hvort úr gosinu 1477 eða gosi seint á 17. öld.		Gjóskulagið lá yfir öllum mannvirkjunum, nema ef vera skyldi þeim yngstu. Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Helmingur af sýni (1/2) sent í greiningu 31. jan. 2007. (dr. Karl Grönvold). Ályktun: Veiðivötn seint á 17. öld.		
X	Y	Z	Dýpi	
100	203,69	98,50	-	
Lag	Númer lags		G	
Gjóskulag	3			

11.2 Sýnaskrá

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
23	7.9.2007	4:5:I	Gjóska	Aldur
Niðurstaða			Athugasemdir	
Samsetning gjóskunnar passar við Veiðivötn. Kemur annað hvort úr gosinu 1477 eða gosi seint á 17. öld.			Gjóskulag þetta lá ofan á gólfi og er trúlega sama lag og áður var tekið ofan af gólfi sunnarlega í eldri rúst 4:5:I.	
X	Y	Z	Dýpi	
100	200,25	97,80	-	
Lag	Númer lags		G	
Gjóskulag	9		-	
			Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson). Ályktun: Veiðivötn seint á 17.	

Nr.	Dags	Mannvirki	Teg. sýnis	Greining?
24	7.9.2007	4:5	Gjóska	Aldur
Niðurstaða		Athugasemdir		
Óræð niðurstaða. Margvíslegir upprunastaðir m.a. Veiðivötn, Katla og Hekla.		Lag þetta lá undir öllum rústum og var áður túlkað sem hluti af vegg. Nú er ljóst að lag þetta er ekki manngert. Ofan á því voru skellur af M - lagi sem gæti verið úr húsi eða áburður eins og sást víða við rúst 4:10 og 4:11 (skála). Helmingur af sýni (2/2) sent í greiningu 21. sept. 2007 (dr. Þorvaldur Þórisson).		
X	Y	Z	Dýpi	
99,80	202	97,60		
Lag		Númer lags	G	
Gjóskulag		18	-	

11.3 Stafrænar ljósmyndir

2	Dags 15.05.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn.			
4	Dags 15.05.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn. Vestur herbergið.			
6	Dags 15.05.2007	Mót SA	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Vélgrafa að laga slóða.			
8	Dags 15.05.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3 fyrir rannsókn.			
10	Dags 16.05.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Skurður í vestari herbergi rústar 4:2. Grjótið neðst er hluti af eldra húsi.			
12	Dags 16.05.2007	Mót NA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Túngarður, fornleifar nr. 4:9. mið-hluti. Landnámsl. greinilegt.			
14	Dags 16.05.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1-2.			
16	Dags 16.05.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1.			

3	Dags 15.05.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn. Austur herbergið.			
5	Dags 15.05.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn. Þjorsá í bakgrunni.			
7	Dags 15.05.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Þjorsá.			
9	Dags 15.05.2007	Mót V	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3 fyrir rannsókn.			
11	Dags 16.05.2007	Mót NA	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Túngarður, fornleifar nr. 4:9. S-hluti. Landnámsl. greinilegt.			
13	Dags 16.05.2007	Mót NA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Túngarður, fornleifar nr. 4:9. N-hluti. Landnámsl. greinilegt.			
15	Dags 16.05.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1-2.			
17	Dags 16.05.2007	Mót SV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Fornleifar nr. 4:4. Ungt gerði.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

Dags	Mót
18	16.05.2007 SA
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:1. Garður. S-hluti.	



Dags	Mót
19	16.05.2007 SA
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:1. Garður. N-hluti.	



Dags	Mót
20	17.05.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Fyrsta hreinsun á rúst 4:5:1-2.	



Dags	Mót
21	17.05.2007 A
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Fyrsta hreinsun á rúst 4:5:1-2.	



Dags	Mót
22	17.05.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Fyrsta hreinsun á rúst 4:5:1-2.	



Dags	Mót
23	17.05.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Fyrsta hreinsun á rúst 4:5:1-2.	



Dags	Mót
24	17.05.2007 S
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Fyrsta hreinsun á rúst 4:5:1-2.	



Dags	Mót
25	21.05.2007 V
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Yfirlit yfir rúst 4:5:1-2. Dalalæða læðist yfir og það er blautt á.	



Dags	Mót
26	21.05.2007 ASA
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Hreinsun á rúst 4:5:1.	



Dags	Mót
27	21.05.2007 A
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. NA-fjórðungur rannsakaður.	



Dags	Mót
28	21.05.2007 A
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Snið í rúst 4:2. Neðst eru fornar minjar mannvirkis nr. 4:10.	



Dags	Mót
29	21.05.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
NA-fjórðungur í rúst 4:3 hreinsaður.	



Dags	Mót
30	21.05.2007 V
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
NA-fjórðungur í rúst 4:3.	



Dags	Mót
31	21.05.2007 S
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
NA-fjórðungur í rúst 4:3.	



Dags	Mót
32	21.05.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
NA-fjórðungur í rúst 4:3.	



Dags	Mót
33	22.05.2007 A
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
A-helmingur í rúst 4:3.	



11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
34	22.05.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
A-helmingur í rúst 4:3.			

	Dags	Mót	
35	22.05.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
A-helmingur í rúst 4:3.			

	Dags	Mót	
36	22.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rúst 4:5:1. Grjót að koma í ljós niðri t.v.			

	Dags	Mót	
37	22.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rúst 4:5:1-2. Dyr í rúst 1.			

	Dags	Mót	
38	22.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rúst 4:5:1. Dyr.			

	Dags	Mót	
39	22.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Snið í rúst 4:2. A-hluti.			

	Dags	Mót	
40	22.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Snið í rúst 4:2. V-hluti.			

	Dags	Mót	
41	25.05.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Yngsta skeið fullgrafið.			

	Dags	Mót	
42	25.05.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Yngsta skeið fullgrafið.			

	Dags	Mót	
43	25.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Yngsta skeið fullgrafið.			

	Dags	Mót	
44	25.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Yngsta skeið fullgrafið.			

	Dags	Mót	
45	25.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Yngsta skeið fullgrafið.			

	Dags	Mót	
46	25.05.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Yngsta skeið fullgrafið.			

	Dags	Mót	
47	25.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Yngsta skeið fullgrafið.			

	Dags	Mót	
48	30.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. Grjót að koma í ljós, aðallega hrun úr veggjum.			

	Dags	Mót	
49	30.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. Grjót að koma í ljós, aðallega hrun úr veggjum.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
50	30.05.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Eldri kynslóð að koma undan.			

	Dags	Mót	
52	30.05.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Eldri kynslóð að koma undan.			

	Dags	Mót	
54	30.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Gólf í rúst 4:11.			

	Dags	Mót	
56	31.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
SA-horn rústar 4:5:1.			

	Dags	Mót	
88	31.05.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3, yngri og eldri.			

	Dags	Mót	
60	31.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3, yngri og eldri.			

	Dags	Mót	
I	15.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn.			

	Dags	Mót	
63	16.07.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. SA -hornið í innanverðri rústinni. Dyr t. v.?			

	Dags	Mót	
51	30.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Eldri kynslóð að koma undan.			

	Dags	Mót	
53	30.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3. Eldri kynslóð að koma undan.			

	Dags	Mót	
55	30.05.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Kolaflekkur sunnan við rúst 4:11. Um 4 - 5 sm djúp.			

	Dags	Mót	
57	31.05.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
SA-horn rústar 4:5:1.			

	Dags	Mót	
59	31.05.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3, yngri og eldri.			

	Dags	Mót	
61	31.05.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3, yngri og eldri.			

	Dags	Mót	
62	16.07.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. Grjótið í forgrunni eru hugsanlega úr elsta hluta 4:5:1.			

	Dags	Mót	
64	17.07.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. N - gafl að koma í ljós.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

65	Dags 17.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:l. Hrun úr veggjum.			

67	Dags 17.07.2007	Mót S	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:l. Ytri brún og trúlega dyr að koma í ljós.			

69	Dags 17.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:l. SA - horn innan í rústinni. Dyr t. v.? og hella á gólfi.			

71	Dags 18.07.2007	Mót S	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:l. SV - svæðið. Grjót að koma í ljós.			

73	Dags 20.07.2007	Mót NV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Hestar í heimsókn, við rúst 4:5:l.			

75	Dags 20.07.2007	Mót VNV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Vinnumynd.			

77	Dags 20.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
SV - svæði 4:5:l. Dyr t.h. að koma í ljós undir sniðbakkanum.			

79	Dags 20.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Norðurhluti rústar 4:5:l.			

66	Dags 17.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:l. Grjótið í forgrunni eru hugsanlega úr elsta hluta 4:5:l.			

68	Dags 17.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:l. Ytri brún og trúlega dyr t. v. að koma í ljós, undir sniðbakkanum.			

70	Dags 18.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:l. SV - svæðið. Grjót að koma í ljós.			

72	Dags 18.07.2007	Mót VNV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Vinnumynd við rúst 4:5:l.			

74	Dags 20.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Vinnumynd við NV - horn rústar 4:5:l.			

76	Dags 20.07.2007	Mót S	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
SV - svæði 4:5:l. Dyr t.v. að koma í ljós undir sniðbakkanum.			

78	Dags 20.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Norðurhluti rústar 4:5:l.			

80	Dags 20.07.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Norðurhluti rústar 4:5:l.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

Dags	Mót	Mynd
81	20.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Sandra Sif Einarssdóttir		
Norðurhluti rústar 4:5:1.		



Dags	Mót	Mynd
82	20.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Sandra Sif Einarssdóttir		
Norðurhluti rústar 4:5:1.		



Dags	Mót	Mynd
83	20.07.2007	S
Ljósmyndari		
Myndefni Sandra Sif Einarssdóttir		
Norðurhluti rústar 4:5:1. Innri veggjalína við gáfl að koma í ljós. T.h. sést glytta í ytri vegg.		



Dags	Mót	Mynd
84	20.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Suðurhluti rústar 4:5:1. Dyr við sniðbakkann t.v.		



Dags	Mót	Mynd
85	20.07.2007	S
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Suðurhluti rústar 4:5:1. Dyr við sniðbakkann t.h. og gólf niðri t. h.		



Dags	Mót	Mynd
86	20.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Suðurhluti rústar 4:5:1. Dyr við sniðbakkann t.v. Gaflinn fremst á myndinni.		



Dags	Mót	Mynd
87	24.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Steinahrúga syðst á rannsóknarsvæðinu (úr elsta húsi?).		



Dags	Mót	Mynd
88	24.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Suðurhluti rústar 4:5:1. Dyr við sniðbakkann t.v. Gaflinn fremst á myndinni.		



Dags	Mót	Mynd
89	24.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Suðurhluti rústar 4:5:1. Dyr við sniðbakkann t.v.		



Dags	Mót	Mynd
90	24.07.2007	S
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Suðurhluti rústar 4:5:1. SA - horn t. v. (inni í húsinu).		



Dags	Mót	Mynd
91	25.07.2007	S
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Norðurhluti rústar 4:5:1. Innri veggjabrún greinilegust.		



Dags	Mót	Mynd
92	25.07.2007	S
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Norðurhluti rústar 4:5:1. Innri veggjabrún greinilegust.		



Dags	Mót	Mynd
93	25.07.2007	N
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Norðurhluti rústar 4:5:1. Myndin er tekin ofan af sniðbakka.		



Dags	Mót	Mynd
94	25.07.2007	V
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Norðurhluti rústar 4:5:1.		



Dags	Mót	Mynd
95	27.07.2007	V
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Yfirlit yfir rúst 4:1 I, meintan skála.		



Dags	Mót	Mynd
96	27.07.2007	NV
Ljósmyndari		
Myndefni Bjarni F. Einarsson		
Forn garður (4:12) skammt austur af Þjótanda.		



11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
97	27.07.2007	NV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Gamall slóði í gegnum fornan garð (4:12) skammt austur af Þjótanda.			

	Dags	Mót	
98	27.07.2007	VNV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst? 4:13, við vesturenda 4:9.			

	Dags	Mót	
99	27.07.2007	ASA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst? 4:13, við vesturenda 4:9.			

	Dags	Mót	
100	02.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:2. Dyr fremst á mynd.			

	Dags	Mót	
101	02.08.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:2.			

	Dags	Mót	
102	02.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1.			

	Dags	Mót	
103	02.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1.			

	Dags	Mót	
104	02.08.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1.			

	Dags	Mót	
105	02.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Rúst 4:5:1.			

	Dags	Mót	
106	03.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Rúst 4:5:2. Dyr fremst á mynd.			

	Dags	Mót	
107	03.08.2007	SA	
Ljósmyndari Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Rúst 4:5:2.			

	Dags	Mót	
108	03.08.2007	SA	
Ljósmyndari Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Bryn og Inga hlín gera sér upp kulda.			

	Dags	Mót	
109	08.08.2007	ASA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hinn forni túngarður 4:9 í sniði.			

	Dags	Mót	
110	08.08.2007	ASA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hinn forni túngarður 4:9 í sniði.			

	Dags	Mót	
111	08.08.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Horft yfir norðurhluta rústar 4:5:1.			

	Dags	Mót	
112	08.08.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Horft yfir norðurhluta rústar 4:5:1. Gafl vel farinn.			

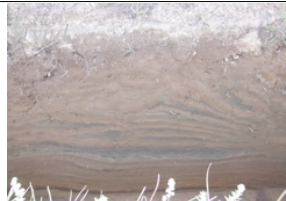
11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
113	08.08.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hleðslur vestan við rúst 4:5:1. Dyr gætu verið hægra megin.			

	Dags	Mót	
114	08.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Horft yfir norðurhluta rústar 4:5:1.			

	Dags	Mót	
115	08.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Norðurgafi rústar 4:5:1. Hugsanlega þverveggur.			

	Dags	Mót	
116	10.08.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Snið í túngarð 4:9. Syðsti hlutinn.			

	Dags	Mót	
117	10.08.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Snið í túngarð 4:9. Mið hlutinn með öllum garðinum.			

	Dags	Mót	
118	10.08.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Snið í túngarð 4:9. Vestur hlutinn.			

	Dags	Mót	
119	10.08.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Túngarðurinn (4:9) í sniði.			

	Dags	Mót	
120	10.08.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Túngarðurinn (4:9) í sniði.			

	Dags	Mót	
121	10.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1, yngri og eldri. Sjá má nokkurn hæðarmun.			

	Dags	Mót	
122	10.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1 og 3. SA-horn nr. 4:5:1.			

	Dags	Mót	
123	10.08.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rúst 4:5:1-2. Fremst er rúst 4:5:2.			

	Dags	Mót	
124	10.08.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rúst 4:5:1-2. Fremst er rúst 4:5:2.			

	Dags	Mót	
125	10.08.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rannsóknarsvæði 4:5:1-2.			

	Dags	Mót	
126	10.08.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rúst 4:5:1-2. Fremst er rúst 4:5:2.			

	Dags	Mót	
127	10.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Suður svæði. Torfveggur að austan í rúst 4:5:1, eldri kemur undan þeirri yngri.			

	Dags	Mót	
128	10.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Suður svæði. Torfveggur að vestan í rúst 4:5:1, eldri kemur undan þeirri yngri.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

129	Dags 10.08.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:2 og snið ofan við hana. Sjá má svart gjóskulag. Sniðið var teiknað.			
131	Dags 10.08.2007	Mót V	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yngri veggur í rúst 4:5:1 ofan á eldri vegg.			
133	Dags 10.08.2007	Mót V	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Efri grjótröðin sýnir tvær kynslóðir húsa.			
135	Dags 10.08.2007	Mót VNV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hestar fylgjast með rannsókninni.			
137	Dags 10.08.2007	Mót VNV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hestar fylgjast með rannsókninni.			
139	Dags 10.08.2007	Mót NV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hestar fylgjast með Söndru Sif.			
141	Dags 10.08.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Eldri veggur að gjægast undan veggjum húss 4:5:1.			
143	Dags 10.08.2007	Mót S	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Veggur í húsi 4:5:1 sem gæti verið ofan á eldri vegg.			

130	Dags 10.08.2007	Mót V	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yngri veggur í rúst 4:5:1 ofan á eldri vegg.			
132	Dags 10.08.2007	Mót N	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
T.h. grjót í yngri rúst, T.v. grjót í eldri rúst.			
134	Dags 10.08.2007	Mót VNV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hestar fylgjast með rannsókninni.			
136	Dags 10.08.2007	Mót NV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hestar fylgjast með rannsókninni.			
138	Dags 10.08.2007	Mót VNV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hestar fylgjast með Ingu Hlín.			
140	Dags 10.8.2007	Mót VNV	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hestar fylgjast með Bryn.			
142	Dags 10.08.2007	Mót V	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hús 4:5:1 og 4:5:2 í bakgrunni.			
144	Dags 14.08.2007	Mót V	Mynd
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Norðurgafi rústar 4:5:1 ofan á eldri rúst.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
145	14.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Norðurgafi rústar 4:5:1 ofan á eldri rúst. Músarhola t.v.			

	Dags	Mót	
147	14.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Norðurendi rústar 4:5:1 ofan á eldri rúst.			

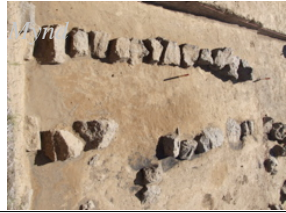
	Dags	Mót	
149	14.08.2007	ANA	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir hluta svæðisins og hluta húss 4:5:1. Sandra að teikna.			

	Dags	Mót	
151	14.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. Yngri og eldri.			

	Dags	Mót	
153	14.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. Yngri og eldri.			

	Dags	Mót	
155	14.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:2 fullgráfin.			

	Dags	Mót	
157	14.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1, eldri með gólfi úr því yngra.			

	Dags	Mót	
159	15.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1, eldri.			

	Dags	Mót	
146	14.08.2007	A	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Norðurgafi rústar 4:5:1 ofan á eldri rúst.			

	Dags	Mót	
148	14.08.2007	VNV	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir hluta svæðisins og hluta húss 4:5:2. Inga Hlín og Sindri við vinnu.			

	Dags	Mót	
150	14.08.2007	NNA	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Ármann íhugar með Guggu.			

	Dags	Mót	
152	14.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1. Yngri og eldri.			

	Dags	Mót	
154	14.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:2 fullgráfin.			

	Dags	Mót	
156	14.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:2 fullgráfin.			

	Dags	Mót	
158	15.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1, eldri.			

	Dags	Mót	
160	16.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:1, eldri.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
161	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. Vinstra megin við grjótið sést glytta í sandlagið sem elsta kynslóðin var grafin í.			

	Dags	Mót	
162	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. Vinstra megin við grjótið sést glytta í sandlagið sem elsta kynslóðin var grafin í.			

	Dags	Mót	
163	17.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri.			

	Dags	Mót	
164	17.08.2007	V	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri.			

	Dags	Mót	
165	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. Út úr veggnum t. h. gengur þverveggur.			

	Dags	Mót	
166	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri.			

	Dags	Mót	
167	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri.			

	Dags	Mót	
168	17.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri.			

	Dags	Mót	
169	17.08.2007	V	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Sletta af m-lagi í 4:5:I, sandlagi sem elsta kynslóðin var grafin í.			

	Dags	Mót	
170	17.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. M-slettur ofan á sandlagi neðst í mynd.			

	Dags	Mót	
171	17.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. M-slettur á sandlagi hægra megin. Svört gjóska inni í 4:5:I, eldri.			

	Dags	Mót	
172	17.08.2007	N	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. Dyr efst í mynd.			

	Dags	Mót	
173	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. Dyr.			

	Dags	Mót	
174	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. Dyr næst.			

	Dags	Mót	
175	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri. Dyr næst.			

	Dags	Mót	
176	17.08.2007	S	
Ljósmyndari			
Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:5:I, eldri.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

177	Dags 17.08.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rúst 4:5:1, eldri. Svört gjóska inni við vegg.			
179	Dags 17.08.2007	Mót SSA	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Yfirlit yfir rannsóknina við 4:5:2. Starfsfólk við vinnu.			
181	Dags 17.08.2007	Mót VSV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Yfirlit yfir rannsóknina við 4:5.			
183	Dags 17.08.2007	Mót VSV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Yfirlit yfir rannsóknina við 4:5. Starfsfólk við störf.			
185	Dags 17.08.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Syðri hluti rústar 4:5:2. Dyr.			
187	Dags 17.08.2007	Mót NNV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Yfirlit yfir rannsóknina við rúst 4:5:2.			
189	Dags 17.08.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Starfsfólk við störf í 4:5:1.			
191	Dags 17.08.2007	Mót -	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Busi hestahundur hvílir lúin bein.			

178	Dags 17.08.2007	Mót ANA	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Yfirlit yfir rannsóknina við 4:5. Starfsfólk við vinnu.			
180	Dags 17.08.2007	Mót SV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Yfirlit yfir nokkra sniðbakka í 4:5:1, NV-svæði.			
182	Dags 17.08.2007	Mót VSV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Yfirlit yfir rannsóknina við 4:5.			
184	Dags 17.08.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Syðri hluti rústar 4:5:2. Dyr.			
186	Dags 17.08.2007	Mót -	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Þverveggur í rúst 4:5:1, eldri.			
188	Dags 17.08.2007	Mót NNV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Starfsmaður við störf.			
190	Dags 17.08.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Starfsfólk við störf í 4:5:1.			
192	Dags 17.08.2007	Mót -	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Busi hestahundur hvílir lúin bein.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

Dags	Mót
193	17.08.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:2 nær fullgrafin.	



Dags	Mót
194	17.08.2007 S
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:2 nær fullgrafin.	



Dags	Mót
195	17.08.2007 A
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:2 nær fullgrafin.	



Dags	Mót
196	17.08.2007 VNV
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:2 nær fullgrafin. Rúst 4:5:1 í forgrunni.	



Dags	Mót
197	17.08.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:2 nær fullgrafin. Myndin sýnir gaflinn, sem var mjög heill.	



Dags	Mót
198	17.08.2007 S
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:2 nær fullgrafin. Myndin sýnir dyrnar sem voru svolítið skakkar.	



Dags	Mót
199	17.08.2007 S
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:2 nær fullgrafin. Myndin sýnir dyrnar sem voru svolítið skakkar.	



Dags	Mót
200	17.08.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Dyrnar í rúst 4:5:2. Horft inn í rústina.	



Dags	Mót
201	17.08.2007 S
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Dyrnar í rúst 4:5:2. Horft inn í rústina.	



Dags	Mót
202	17.08.2007 S
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Dyrnar í rúst 4:5:2. Horft út úr rústinni.	



Dags	Mót
203	20.08.2007 VNV
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Steinn í austurvegg 4:5:2. Undir honum var m-lag og neðst í því hvít gjóska (sýni tekið).	



Dags	Mót
204	22.08.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Stoðarhola í sneydd.	



Dags	Mót
205	22.08.2007 A
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Sjá má hluta af yngri rústinni efst í mynd. Búið að taka steina sem ekki voru in situ.	



Dags	Mót
206	22.08.2007 V
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Sjá má hluta af yngri rústinni t.v. Búið að taka steina sem ekki voru in situ.	



Dags	Mót
207	22.08.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Sjá má hluta af yngri rústinni t.h. Búið að taka steina sem ekki voru in situ.	



Dags	Mót
208	22.08.2007 N
Ljósmyndari	
Myndefni Bjarni F. Einarsson	
Grjótvegur í austurhluta 4:5:1, eldri.	



11.3 Stafrænar ljósmyndir

209	Dags 22.08.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Grjóttveggur í austurhluta 4:5:1, eldri. T.v. má sjá í sandlagið mikla.			
211	Dags 22.08.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Sandlagið sem elsta kynslóðin var grafin niður í.			
213	Dags 22.08.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Miðhluti rústar 4:5:1 (eldri). Torfbálgur(?) t.h. Gólf t.v.			
215	Dags 23.08.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rúst 4:3 nær fullgrafin.			
217	Dags 23.08.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rúst 4:3 nær fullgrafin.			
219	Dags 24.08.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rústin nær fullgrafin. Sjá má svarta gjósku ofan á gólfi.			
221	Dags 24.08.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rústin nær fullgrafin. Svarta gjóska ofan á gólfinu grafin í burtu.			
223	Dags 27.08.2007	Mót SSV	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Þorvaldur jarðfræðingur að kanna snið í 4:1:1.			

210	Dags 22.08.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Grjóttveggur í austurhluta 4:5:1, eldri. T.v. má sjá í sandlagið mikla.			
212	Dags 22.08.2007	Mót N	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Miðhluti rústar 4:5:1 (eldri). Torfbálgur(?) t.h. Gólf t.v.			
214	Dags 22.08.2007	Mót S	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rúst 4:5:1 (eldri). Dyr fremst á myndinni.			
216	Dags 23.08.2007	Mót V	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rúst 4:3 nær fullgrafin.			
218	Dags 20.08.2007	Mót -	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Stoðarhola I fyrir rannsókn.			
220	Dags 24.08.2007	Mót V	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rústin nær fullgrafin. Sjá má svarta gjósku ofan á gólfi. Næst gæti verið bekkur/garður.			
222	Dags 24.08.2007	Mót V	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rústin nær fullgrafin. Svarta gjóska ofan á gólfinu grafin í burtu.			
224	Dags 27.08.2007	Mót A	Mynd 
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson Rúst 4:3 kláruð. Aðeins steinar in situ eftir.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
225	27.08.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3 kláruð. Aðeins steinar in situ eftir.			

	Dags	Mót	
226	27.08.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3 kláruð. Aðeins steinar in situ eftir. Þjorsá í bakgrunni.			

	Dags	Mót	
227	27.08.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:3 kláruð. Aðeins steinar in situ eftir. Þjorsá í bakgrunni.			

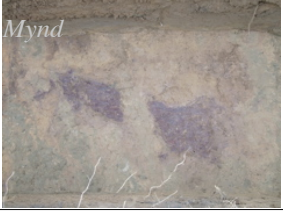
	Dags	Mót	
228	28.08.2007	VSV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Nyrsti hluti sniðsins í gegn um 4:13. Sjá má gröft (pælu) hægra megin við vegg.			

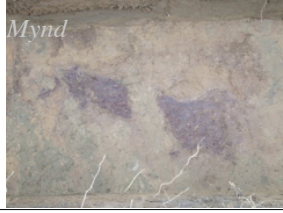
	Dags	Mót	
229	30.08.2007	NNV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:12, túngarður. Vestasti hlutinn.			

	Dags	Mót	
230	30.08.2007	NNV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:12, túngarður. Mið-hlutinn.			

	Dags	Mót	
231	30.08.2007	NNV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:12, túngarður. Austur hlutinn.			

	Dags	Mót	
232	30.08.2007	NNV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Rúst 4:12, túngarður.			

	Dags	Mót	
233	30.08.2007	-	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Viðarleifar í prufuholu skammt VSV af rúst 4:11. Við LL-lagið (undir?).			

	Dags	Mót	
234	30.08.2007	-	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Viðarleifar í prufuholu skammt VSV af rúst 4:11. Við LL-lagið (undir?).			

	Dags	Mót	
235	30.08.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Undir rúst 4:5:1. Flest allir steinar í rúst 4:5:1, eldri, hafa verið fjarlægðir (sbr. holur).			

	Dags	Mót	
236	31.08.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Undir rúst 4:5:1. Flest allir steinar í rúst 4:5:1, eldri, hafa verið fjarlægðir. Aðeins gólfíð eftir.			

	Dags	Mót	
237	03.09.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Sandra Sif Einarisdóttir			
Leifar elstu rústarinnar við 4:5:1. Neðst er m-lag í torfi, sem hlýtur að tilheyra elsta byggingarskeiði 4:5:1			

	Dags	Mót	
238	04.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Syðsti hluti rústar 4:5:1, elstu.			

	Dags	Mót	
239	04.09.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Syðsti hluti rústar 4:5:1, elstu.			

	Dags	Mót	
240	04.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Syðsti hluti rústar 4:5:1, elstu. Trúlega má sjá elsta gólfíð í miðri mynd.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
241	05.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Syðsti hluti rústar 4:5:1, elstu. Trúlega má sjá elsta gólfið í miðri mynd.			

	Dags	Mót	
243	05.09.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir hluta syðri rannsóknar-svæðisins nær fullrannsókuðu.			

	Dags	Mót	
245	05.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Vestari hluti rústar 4:5:1, þeim elsta.			

	Dags	Mót	
247	05.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Miðhluti sniðs yfir 4:5:1. sjá má nokkur gólf.			

	Dags	Mót	
249	05.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hluti af nyrðri hluta rannsóknar-svæðisins fullrannsakaður. Leifar elsta húss 4:5:1 sýnilegar.			

	Dags	Mót	
251	07.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Elsta rústin 4:5:1. Sjá má eyðilagðan gaff neðst.			

	Dags	Mót	
253	07.09.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Elsta rústin 4:5:1.			

	Dags	Mót	
255	07.09.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rannsóknarsvæðið syðst í elstu rústinni. Sjá má sandlag með m-lagi.			

	Dags	Mót	
242	05.09.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir syðri hluta rannsóknarsvæðisins nær fullrannsókuðu.			

	Dags	Mót	
244	05.09.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir syðri hluta rannsóknar-svæðisins nær fullrannsókuðu.			

	Dags	Mót	
246	05.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Austari hluti rústar 4:5:1, þeim elsta.			

	Dags	Mót	
248	05.09.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Nyrðri hluti rannsóknarsvæðisins fullrannsakaður. Leifar elsta húss 4:5:1 sýnilegar.			

	Dags	Mót	
250	05.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Nyrðri hluti rannsóknar-svæðisins fullrannsakaður. Leifar elsta húss 4:5:1 sýnilegar.			

	Dags	Mót	
252	07.09.2007	S	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Elsta rústin 4:5:1. Grafið niður fyrir rústina við sniðið.			

	Dags	Mót	
254	07.09.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rannsóknarsvæðið eftir að rannsókn lauk.			

	Dags	Mót	
256	07.09.2007	V	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Yfirlit yfir rannsóknarsvæðið syðst í elstu rústinni.			

11.3 Stafrænar ljósmyndir

	Dags	Mót	
257	07.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Sandlag undir 4:5:2 sem nær yfir að rúst 4:5:1. Sýnir ástand skömmu eftir landnám.			

	Dags	Mót	
258	07.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Austurhluti sniðbakkans yfir 4:5:1.			

	Dags	Mót	
259	07.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Vesturhluti sniðbakkans yfir 4:5:1.			

	Dags	Mót	
260	07.09.2007	N	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Miðhluti sniðbakkans yfir 4:5:1.			

	Dags	Mót	
261	5.9.2007	VSV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Vestasti hluti fornleiðarinnar skammt austur af fornleifum nr. 4:5:1-2.			

	Dags	Mót	
262	5.9.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Svona leit leiðin út þegar hún var hvað greinilegust.			

	Dags	Mót	
263	5.9.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Svona gat leiðin einnig litið út, illa farin og úr lagi færð.			

	Dags	Mót	
264	5.9.2007	NA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hér má sjá leiðina og unga reiðleið hægri megin við hana.			

	Dags	Mót	
265	5.9.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hér kemur leiðin fram á árbakkann.			

	Dags	Mót	
266	5.9.2007	VSV	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hér er leiðin greinilega ung, enda hefur áin væntanlega tekið af bakkanum.			

	Dags	Mót	
267	5.9.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hér sést leiðin þar sem henni hefur ekki verið spilt af yngri reiðleiðum eða öðru. Ekki GPS.			

	Dags	Mót	
268	5.9.2007	A	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hér má sjá margar kynslóðir leiða fara saman.			

	Dags	Mót	
269	5.9.2007	ANA	
Ljósmyndari Myndefni Bjarni F. Einarsson			
Hér hverfur leiðin í árbakka þjósár.			

11.4 Litskyggnuskrá

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	I	16.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	4	16.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	7	16.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	10	16.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Skurður í rúst 4:2. Torfveggur rústar 4:10 undir rústinni.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	13	16.05.2007	SV
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:4. Ungur garður.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	16	17.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5. Yfirlit eftir fyrstu hreinsun í rúst 4:5:1-2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	19	21.05.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	22	22.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:10. Forn rúst undir 4:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	25	22.05.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3, A-helmingur.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	28	22.05.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1-2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	2	16.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn. A-herbergið.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	5	16.05.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	8	16.05.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	11	16.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:9. Forn túngarður.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	14	16.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:1. Túngarður.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	17	17.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5. Yfirlit eftir fyrstu hreinsun í rúst 4:5:1-2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	20	21.05.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	23	22.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:10. Forn rúst undir 4:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	26	22.05.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3, A-helmingur.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	29	22.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	3	16.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:2 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	6	16.05.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	9	16.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1 fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	12	16.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:9. Forn túngarður.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	15	16.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:1. Túngarður.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	18	17.05.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5. Yfirlit eftir fyrstu hreinsun í rúst 4:5:1-2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	21	21.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	24	22.05.2007	A
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:3, A-helmingur.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	27	22.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1-2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	30	22.05.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:2.			

11.4 Litskyggnuskrá

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
I	31	22.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
I	34	23.05.2007	NV
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Eystri helmingur af sniði í gegnum vestari langvegg rústar 37.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
I	37	25.05.2007	A
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Yfirlit yfir rúst 37.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	3	25.05.2007	S
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Tilbúin.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	6	25.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Tilbúin.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	9	30.05.2007	V
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Eldri undir.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	12	30.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	15	31.05.2007	A
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1. Á S-hluta.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	18	31.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
3	2	16.07.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1. S-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
I	32	23.05.2007	SA
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst nr. 37, beitarhús, fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
I	35	23.05.2007	NV
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
V-helmingur af sniði í gegnum V-langvegg rústar 37.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	I	25.05.2007	V
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Tilbúin.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	4	25.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Tilbúin.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	7	30.05.2007	A
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Eldri undir.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	10	30.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Eldri undir.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	13	30.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:1 I. Gólf við vegg.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	16	31.05.2007	A
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	19	31.05.2007	S
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
3	3	16.7.2007	S
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1. N-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
I	33	23.05.2007	NV
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst nr. 37, beitarhús, fyrir rannsókn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
I	36	25.05.2007	A
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Yfirlit yfir rúst 37.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	2	25.05.2007	A
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Tilbúin.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	5	25.05.2007	V
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Tilbúin.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	8	30.05.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3. Eldri undir.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	11	30.05.2007	S
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	14	31.05.2007	S
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1. Á S-hluta.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
2	17	31.05.2007	A
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
3	I	16.07.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1. S-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
3	4	17.07.2007	N
		Ljósmyndari	
Myndefni		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:5:1. N-hluti.			

11.4 Litskyggnuskrá

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	5	17.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	8	18.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	11	20.07.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. SV-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	14	20.07.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. SV-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	17	20.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	20	24.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	23	25.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	26	02.08.2007	N
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	29	02.08.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. N-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	32	03.08.2007	N
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	6	17.07.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	9	18.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SV-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	12	20.07.2007	N
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. N-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	15	20.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	18	20.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-svæði, SA-horn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	21	24.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	24	25.07.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	27	02.08.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	30	02.08.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. S-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	33	03.08.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	7	17.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	10	20.07.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. SV-hluti.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	13	20.07.2007	S
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. N-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	16	20.07.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	19	23.07.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. Steinar í SA-svæði, gafi?			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	22	25.07.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. SA-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	25	25.07.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	28	02.08.2007	N
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. N-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	31	02.08.2007	N
Ljósmyndari Sandra Sif Einarisdóttir			
Myndefni Rúst 4:5:1. S-svæði			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	34	08.08.2007	ANA
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:9. forni túngarður.			

11.4 Litskyggnuskrá

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
3	35	08.08.2007	ANA
Myndefni		Ljósmyndari	
		Bjarni F. Einarsson	
Rúst 4:9, forn túngarður.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	1	08.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1. N-svæði		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	4	08.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1. N-svæði		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	7	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:9, forn túngarður.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	10	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1 og 4:5:2.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	13	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1 (s-svæði). V-veggur.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	16	10.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Yfirlitsmynd yfir 4:5:1, yngri og eldri		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	19	10.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	22	14.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1, N-svæði. Tvær kynslóðir húss 4:5:1		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	25	14.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1, N-svæði.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
3	36	08.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Yfirlits - vinnumyndir.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	2	08.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1. N-svæði		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	5	08.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1. N-svæði		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	8	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	11	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1. Yfirlitsmynd yfir allt svæðið.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	14	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Sníð yfir 4:5:2 (og 4:5:1).		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	17	10.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	20	10.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1, S-svæði. Eldri rústin sést koma undan henni.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	23	14.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Sandra Sif Einarssdóttir
Rúst 4:5:1, N-svæði.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	26	14.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:2, yfirlitsmynd.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
3	37	08.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Yfirlits - vinnumyndir.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	3	08.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1. N-svæði		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	6	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:9, forn túngarður.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	9	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	12	09.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1, eldri (s-svæði). A-veggur.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	15	10.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1, N-svæði. N-gafl, eldri undir?		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	18	10.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	21	14.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:1, N-svæði. Tvær kynslóðir húss 4:5:1		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	24	14.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Sandra Sif Einarssdóttir
Rúst 4:5:1, N-svæði.		

Filma nr.	Mynd nr.	Dags
4	27	14.08.2007
Myndefni		Ljósmyndari
		Bjarni F. Einarsson
Rúst 4:5:2, yfirlitsmynd.		

11.4 Litskyggnuskrá

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
4	28	15.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	31	15.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, S-svæði. SV-veggur			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	34	17.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, S-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	37	17.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, N-svæði klárt.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	3	17.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	6	20.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2, lokaniðurstaða			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	9	20.08.2007	VNV
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2, lokaniðurstaða			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	12	22.08.2007	A
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, yngri hluti enn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	15	22.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, yngri hluti enn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	18	22.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	29	15.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, S-svæði. SA-veggur.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	32	17.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, S-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	35	17.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, S-svæði. Ungir veggir			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	1	17.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	4	20.08.2007	X
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Stoðarhola 1. Mannvirki 4:5:4.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	7	20.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2, lokaniðurstaða			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	10	20.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2, lokaniðurstaða			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	13	22.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, yngri hluti enn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	16	22.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, yngri hluti enn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	19	22.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	30	15.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, S-svæði. SA-veggur			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	33	17.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, S-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
4	36	17.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, N-svæði klárt.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	2	17.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	5	20.08.2007	X
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Stoðarhola 1. Mannvirki 4:5:4.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	8	20.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2, lokaniðurstaða			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	11	22.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Stoðarhola 1 sneydd.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	14	22.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, yngri hluti enn.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	17	22.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
5	20	22.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

11.4 Litskyggnuskrá

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	21	22.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2, fullrannsókuð.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	24	22.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	27	22.08.2007	A
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	30	23.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	33	24.08.2007	A
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	36	24.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri. Gólf			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	2	27.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri - klár.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	5	27.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:13, snið			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	8	29.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	11	29.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	22	22.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:2, fullrannsókuð.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	25	22.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	28	23.08.2007	A
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	31	23.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	34	24.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	37	24.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri. Gólf			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	3	27.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri - klár.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	6	27.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:13, snið			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	9	29.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	12	29.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. S-svæði, sjá má náttúrulegt sandlag.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	23	22.08.2007	S
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	26	22.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	29	23.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	32	23.08.2007	VNV
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:13, við upphaf rannsóknar.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
5	35	24.08.2007	A
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri. Gólf.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	1	27.08.2007	A
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:3, eldri - klár.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	4	27.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:13, snið			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	7	28.08.2007	V
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:13.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	10	29.08.2007	N
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:5:1, eldri. N-svæði.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	13	30.08.2007	NNV
Ljósmyndari Bjarni F. Einarsson			
Myndefni Rúst 4:12.			

11.4 Litskyggnuskrá

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	Mót
6	14	30.08.2007	NNV
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:12.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	17	31.08.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, N-svæði. Aðeins gólfíð eftir í eldri rústinni.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	20	04.09.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Syðsti og elsti hluti rústarinnar.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	22	05.09.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, N-svæði fullrannsakað. Leifar elsta húss 4:5:1 sýnilegar.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	25	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Elsta rústin 4:5:1. Sjá má eyðilagðan gaffl neðst.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	28	07.09.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Yfirlit yfir rannsóknarsvæðið eftir að rannsókn lauk.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	31	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. V-hluti sniðbakkans.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	34	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Mið-hluti sniðbakkans.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	37	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. V- og mið-hluti sniðbakka.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	15	30.08.2007	X
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Viðarleifar í prufuskurði VSV af skála (rúst 4:11).			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	18	31.08.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, N-svæði. Aðeins gólfíð eftir í eldri rústinni.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	21	04.09.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Syðsti og elsti hluti rústarinnar.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	23	05.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, N-svæði fullrannsakað. Leifar elsta húss 4:5:1 sýnilegar.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	26	07.09.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Elsta rústin 4:5:1. Grafið niður fyrir rústina við sniðið.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	29	07.09.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Yfirlit yfir rannsóknarsvæðið syðst í elstu rústinni. Sjá má náttúrulegan sand með m-lagi.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	32	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Mið-hluti sniðbakkans.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	35	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði og sniðbakki.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	16	30.08.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Flest allir steinar í rúst 4:5:1, eldri, hafa verið fjarlægðir (sbr. holur).			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	19	03.09.2007	V
Ljósmyndari		Sandra Sif Einarssdóttir	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. M-lag á sandi. Ekki í vegg.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	22	05.09.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, N-svæði. Rannsókn lokið.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	24	05.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, N-svæði fullrannsakað. Leifar elsta húss 4:5:1 sýnilegar.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	27	07.09.2007	S
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Elsta rústin 4:5:1. Grafið niður fyrir rústina við sniðið.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	30	07.09.2007	V
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Yfirlit yfir rannsóknarsvæðið syðst í elstu rústinni.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	33	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. A-hluti sniðbakkans.			

Filma nr.	Mynd nr.	Dags	
6	36	07.09.2007	N
Ljósmyndari		Bjarni F. Einarsson	
Myndefni			
Rúst 4:5:1, S-svæði. Mið-hluti sniðbakka.			

11.5 Frumteikningar

Blað nr	Rúst	Dagsetning
Ia	4:2	15.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:50		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
3	4:3	21.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:40		
Teiknari		
Kristján Mímisson Ármann Guðmundsson		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
5	4:3	22.05.2007
Efni		
Þversnið A-V, N-S		
Teiknari		
Ármann Guðmundsson		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
8	4:3	23.08.2007
Efni		
Plan 3		
Teiknari		
Ármann Guðmundsson		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I Ia	4:5	16.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:40		
Teiknari		
Sindri Ellertsson Csillag		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I Id	4:5	16.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:40		
Teiknari		
Sindri Ellertsson Csillag		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I2b	4:5:I	30.05.2007
Efni		
Plan I, N - svæði, A - hluti		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I3b	4:5:I	24.07.2007
Efni		
Plan I, S - svæði, SV - hluti		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
Ib	4:2	15.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:50		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
4a	4:3	29.05.2007
Efni		
Plan Ia, A - hluti		
Teiknari		
Ármann Guðmundsson		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
6	4:3	31.05.2007
Efni		
Plan 2		
Teiknari		
Kristján Mímisson Ármann Guðmundsson		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
9	4:3	24.08.2007
Efni		
Plan 4		
Teiknari		
Sindri Ellertsson Csillag		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I Ib	4:5	16.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:40		
Teiknari		
Sindri Ellertsson Csillag		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I Ie	4:5	16.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:40		
Teiknari		
Sindri Ellertsson Csillag		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I2c	4:5:I	31.05.2007
Efni		
Plan I, N - svæði, N - hluti		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I3c	4:5:I	24.07.2007
Efni		
Plan I, S - svæði, SA - hluti		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
2	4:10	22.05.2007
Efni		
Þversnið rústa 4:2 og 4:10		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
4b	4:3	29.05.2007
Efni		
Plan Ia, V - hluti		
Teiknari		
Ármann Guðmundsson		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
7	4:3	23.08.2007
Efni		
Plan Ib (tekið í gegn af teikningum 4a og 4b)		
Teiknari		
Ármann Guðmundsson		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I0	4:4	16.05.2007
Efni		
Þversnið í gerði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir Guðbjörg Melsted		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I Ic	4:5	16.05.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, I:40		
Teiknari		
Sindri Ellertsson Csillag		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I2a	4:5:I	31.05.2007
Efni		
Plan I, N - svæði, V - hluti		
Teiknari		
Guðbjörg Melsted		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I3a	4:5:I	18.07.2007
Efni		
Plan I, S - svæði, SV - hluti		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
I3d	4:5:I	24.07.2007
Efni		
Plan I, S - svæði, SA - hluti		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

11.5 Frumteikningar

Blað nr	Rúst	Dagsetning
13e	4:5:I	25.07.2007
Efni		
Plan 1, S - svæði, SA - hluti		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
15b	4:5:I	01.06.2007
Efni		
Plan 2, S - svæði, SA - hluti		
Teiknari		
Sindri Ellertsson Csillag		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
17b	4:5:I	18.07.2007
Efni		
Plan 3, S - svæði, SA - hluti		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
20	4:5:I	08.08.2007
Efni		
Plan 5, N - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
22b	4:5:I	22.08.2007
Efni		
Plan 7, N - svæði. Plön 6-7 eru eins að þessu svæði undanskildu.		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
25a	4:5:I	30.08.2007
Efni		
Plan 8, N - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
26b	4:5:I	20.08.2007
Efni		
Stoðarhola í plani 8 (teikning 26a)		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
28a	4:5:I	06.09.2007
Efni		
Plan 9, S - svæði, aukablað		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
14	4:5:I	20.07.2007
Efni		
Plan 2, N - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
16	4:5:I	26.07.2007
Efni		
Plan 3, N - svæði. Innan í rúst. Veggir eru á P4 (teikning 18).		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
18	4:5:I	31.07.2007
Efni		
Plan 4, N - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
21	4:5:I	14.08.2007
Efni		
Plan 5, S - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
23	4:5:I	16.08.2007
Efni		
Plan 6, S - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
25b	4:5:I	06.09.2007
Efni		
Plan 8, N - svæði, aukablað		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
27	4:5:I	06.09.2007
Efni		
Plan 9, N - svæði		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
29	4:5:I	05.09.2007
Efni		
Þversnið, S - hlið sniðbakka		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
15a	4:5:I	20.07.2007
Efni		
Plan 2, S - svæði, SV - hluti		
Teiknari		
Brynhildur Baldursdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
17a	4:5:I	18.07.2007
Efni		
Plan 3, S - svæði, SA - hluti		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
19	4:5:I	01.08.2007
Efni		
Plan 4, S - svæði		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
22a	4:5:I	15.08.2007
Efni		
Plan 6-7, N - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
24	4:5:I	17.08.2007
Efni		
Plan 7, S - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
26a	4:5:I	23.08.2007
Efni		
Plan 8, S - svæði		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
28a	4:5:I	06.09.2007
Efni		
Plan 9, S - svæði4.5.I		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
30a	4:5:2	08.08.2007
Efni		
Plan I		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

11.5 Frumteikningar

Blað nr	Rúst	Dagsetning
30b	4:5:2	14.08.2007
Efni		
Plan I, aukablað		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
33	4:11	30.05.2007
Efni		
Þversnið rústar		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
31	4:5:2	09.08.2007
Efni		
Þversnið, S - hlið sniðbakka		
Teiknari		
Inga Hlín Valdimarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
34a	4:12	30.08.2007
Efni		
Þversnið, aðhald		
Teiknari		
Guðbjörg Melsted		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
32	4:9	08.08.2007
Efni		
Þversnið, túngarður		
Teiknari		
Sandra Sif Einarsdóttir		

Blað nr	Rúst	Dagsetning
34b	4:13	29.08.2007
Efni		
Þversnið, túngarður		
Teiknari		
Guðbjörg Melsted		

11.6 Hreinteikningar

Blað nr	Rúst	Dagsetning
1	4:2	13.09.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, 1:50		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	1a, 1b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
4	4:3	15.09.2007
Efni		
Plan 1a		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	4a, 4b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
7	4:3	24.09.2007
Efni		
Plan 3		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	8	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
10	4:4	25.09.2007
Efni		
Þversnið í gerði		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	10	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
13	4:5:1	01.10.2007
Efni		
Plan 2		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	14, 15a-b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
16	4:5:1	03.10.2007
Efni		
Plan 5		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	20, 21	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
19	4:5:1	04.10.2007
Efni		
Plan 8		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	25a-b, 26a	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
22	4:5:1	04.10.2007
Efni		
Stoðarhola í plani 8		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	26b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
2	4:2	13.09.2007
Efni		
Þversnið rústa 4:2 og 4:10		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	2	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
5	4:3	24.09.2007
Efni		
Plan 1b		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	7	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
8	4:3	24.09.2007
Efni		
Plan 4		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	9	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
11	4:5	28.09.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, 1:40		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	11a-e	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
14	4:5:1	02.10.2007
Efni		
Plan 3		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	16, 17a-b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
17	4:5:1	03.10.2007
Efni		
Plan 6		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	22a, 23	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
20	4:5:1	04.10.2007
Efni		
Plan 9		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	27, 28a-b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
23	4:5:2	28.09.2007
Efni		
Plan 1		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	30a-b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
3	4:3	14.09.2007
Efni		
Yfirborðsteikning, 1:40		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	3	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
6	4:3	24.09.2007
Efni		
Plan 2		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	6	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
9	4:3	21.09.2007
Efni		
Þversnið A-V, N-S		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	5	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
12	4:5:1	28.09.2007
Efni		
Plan 1		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	12a-c, 13a-e	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
15	4:3	03.10.2007
Efni		
Plan 4		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	18, 19	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
18	4:5:1	04.10.2007
Efni		
Plan 7		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	22a-b, 24	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
21	4:5:1	27.09.2007
Efni		
Þversnið, S - hlið sniðbakka		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	29	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
24	4:5:2	26.09.2007
Efni		
Þversnið, S - hlið sniðbakka		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	31	

11.6 Hreinteikningar

Blað nr	Rúst	Dagsetning
25	4:9	26.09.2007
Efni		
Þversnið, túngarður		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	32	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
28	4:13	27.09.2007
Efni		
Þversnið, túngarður		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	34b	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
26	4:11	26.09.2007
Efni		
Þversnið rústar		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	33	

Blað nr	Rúst	Dagsetning
27	4:12	27.09.2007
Efni		
Þversnið, aðhald		
Teiknari	Frumteikning	
Sandra Sif Einarsdóttir	34a	

11.7 Fornleifaskrá

Sýsla Arnessýsla	Sveitarfélag Villingaholtshreppur	Tákntala 8707	Aðalnr. 4
Landareign Þjótandi	Nr	Heiti	Undirnr. 10

Staðfræðikort	GPS Staðsetning E 420076 N 382397	Viðmiðun Isn 93	M.y. sjó 56	Skekkja 7
----------------------	---	---------------------------	-----------------------	---------------------

Tegund minja Rúst	Tilgáta Vinnuhús	Fjöldi 1
Hættumat Byggingar	Hætta Mikil	Ástand Ágætt
Aldur -1550	Í eyði	Varðveislugildi Hátt
Skrásetjari Bjarni F. Einarsson	Dags. 27.07.2007	Minjagildi Hátt
		Merkja? Já
		Friðlýsa? Nei
		Friðlýst? Nei
		Hvenær

Lega og staðhættir

Á grasi grónu nesi sem skagar út í Þjórsá. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson og Sandra Sif Einarsdóttir. Þjótandi við Þjórsá. Rannsóknir sumarið 2007. Fornleifafræðistofan 2008.

Lýsing

Rúst.

Veggir úr torfi með grjóti að utanverðu (neðri mynd). Breidd rústarinnar er 5,5 m og snýr hún trúlega N - S. Lengdin gæti verið um 15 m. Rústin liggur N - S og fannst við rannsókn á rúst 4.2 í maí 2007 (efri mynd). Liggur hún að nokkru leyti undir henni. Rústin liggur langt undir rúst 4:2 og er miklu eldri.

Trúlega er rústin samtíða rúst 4:9 og 4:11.

Teikning/ljósmynd



Ljósmynd



Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S9600

Athugasemdir

Rústina þarf að rannsaka í heild sinni. Sæta þarf þeim skilmálum sem Fornleifavernd ríkisins kann að setja.

11.7 Fornleifaskrá

Sýsla Árnessýsla	Sveitarfélag Villingaholtshreppur	Tákntala 8707	Aðalnr. 4
Landareign Þjótandi	Nr 	Heiti 	Undirnr. 11

Staðfræðikort 	GPS Staðsetning E 420064 N 382387	Viðmiðun Isn 93	M.y. sjó 55	Skekkja 6
--------------------------	---	---------------------------	-----------------------	---------------------

Tegund minja Rúst	Tilgáta Skáli	Fjöldi 1
Hættumat Byggingar	Hætta Mikil	Ástand Ágætt
Aldur -1550	Í eyði 	Varðveislugildi Hátt
Skrásetjari Bjarni F. Einarsson	Dags. 27.07.2007	Minjagildi Hátt
		Merkja? Já
		Friðlýsa? Nei
		Friðlýst? Nei
		Hvenær

Lega og staðhættir

Á grasi grónu nesi sem skagar út í Þjórsá. Um 2 m vestur af rúst 4:2 og 4:11. Í haga.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson og Sandra Sif Einarsdóttir. Þjótandi við Þjórsá. Rannsóknir sumarið 2007. Fornleifafræðistofan 2008.

Lýsing

Rúst.

7 x 17 m (A - V). Veggir úr torfi, 0,3 m háir og um 2 m breiðir (á yfirborði).

Rústin er vel gróin.

Grafinn var skurður þvert á rústina í maí 2007 og kom í ljós að um 1 m var niður á gólf hennar.

Veggir eru rúmur meter á breidd og allt að 0,5 m háir. Líklega er um þrískipa hús að ræða þar sem miðskipið er ögn lægra en hliðarskipin. Í gólfinu (neðri mynd) voru viðarkol, brend bein, sót og aska auk einstakra steina, sem sumir lágu á skilum mið- og hliðarskips. Í gólfinu fundust nokkrir gripir. Yfir veggjum var ljóst gjóskulag sem túlkað er sem H1 eða Hekla 1104.

Trúlega er rústin samtíða rúst 4:9 og 4:10 og gæti verið skáli frá landnámsöld. Viðarkolasýni var tekið úr gólfi sem varpað getur ljósi á þetta. Í veggjum er hugsanlega landnámsgjóska (871±2). Þorvaldur Þórisson, jarðfræðingur, tók gjóskusýni í kring um mannvirkið.

Teikning/ljósmynd



Ljósmy



Ljósmyndari	Bjarni F. Einarsson
Filma nr./teg. myndar	Fuji FinePix S9600

Athugasemdir

Rústina þarf að rannsaka í heild sinni. Sæta þarf þeim skilmálum sem Fornleifavernd ríkisins kann að setja.

11.7 Fornleifaskrá

Sýsla Árnessýsla	Sveitarfélag Villingaholtshreppur	Tákntala 8707	Aðalnr. 4
Landareign Þjótandi	Nr 	Heiti 	Undirnr. 12

Staðfræðikort 	GPS Staðsetning E 420079 N 382573	Viðmiðun Isn 93	M.y. sjó 50	Skekkja 6
--------------------------	---	---------------------------	-----------------------	---------------------

Tegund minja Garður					Tilgáta Landamerkjagarður			Fjöldi 1	
Hættumat Byggingar	Hætta Mikil	Ástand Ágætt	Aldur -1550	Í eyði 	Varðveislugildi Talsvert	Minjagildi Talsvert	Merkja? Nei	Friðlýsa? Nei	Friðlýst? Nei
Skrásetjari Bjarni F. Einarsson					Dags. 27.07.2007		Hvenær 		

Lega og staðhættir

Liggur frá Bökkum Þjórsár, skammt austur af Þjótanda. Yfir móa og mýri.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson og Sandra Sif Einarsdóttir. Þjótandi við Þjórsá. Rannsóknir sumarið 2007. Fornleifafræðistofan 2008.

Lýsing

Garður.

Úr torfi, a.m.k. 100 m langur (NNV - SSA), um 4 - 4,5 m breiður og 0,3 - 0,5 m hár. Garðurinn endar við tjörn þar sem annar garður liggur með tjörninni til vesturs. Sá er mun minni um sig og hugsanlega seinni tíma viðbót. Garðurinn er mjög út flattur og minnir á farna garða sem finnast víða um landið. Hann er rofinn á einstaka stað og á leinum stað liggur slóði í gegn. Garðurinn er mjög mosavaxinn.

Garðurinn gæti verið forn landamerkjagarður. Í hann var grafinn þverskurður í ágúst 2007. Tekin voru gjóskusýni ofan og neðan við garðinn og úr streng í sjálfum garðinum.

Teikning/ljósmynd



Ljósmynd



Ljósmyndari	Bjarni F. Einarsson
Filma nr./teg. myndar	Fuji FinePix S9600

Athugasemdir

Garðinn þarf að rannsaka með þverniði eða sniðum. Sæta þarf þeim skilmálum sem Fornleifavernd ríkisins kann að setja.

11.7 Fornleifaskrá

Sýsla Árnessýsla	Sveitarfélag Villingaholtshreppur	Tákntala 8707	Aðalnr. 4
Landareign Þjótandi	Nr 	Heiti 	Undirnr. 13

Staðfræðikort 	GPS Staðsetning E 419901 N 382415	Viðmiðun Isn 93	M.y. sjó 47	Skekkja 5
--------------------------	---	---------------------------	-----------------------	---------------------

Tegund minja Rúst?	Tilgáta 	Fjöldi 1
Hættumat Byggingar	Hætta Mikil	Ástand Ágætt
Aldur 1550-1900	Í eyði 	Varðveislugildi Talsvert
Skrásetjari Bjarni F. Einarsson	Dags. 27.07.2007	Minjagildi Talsvert
		Merkja? Nei
		Friðlýsa? Nei
		Friðlýst? Nei
		Hvenær

Lega og staðhættir

Um 50 m NA af rúst 4:5 og um 1 m austan við vesturenda 4:9 (túngarðs). Sunnan við uppþornaða tjörn (vatnsból?), í móa.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson og Sandra Sif Einarsdóttir. Þjótandi við Þjórsá. Rannsóknir sumarið 2007. Fornleifafræðistofan 2008.

Lýsing

Rúst?

3,5 x 8 m (ANA - VSV). Meintir veggir úr torfi, um 1,5 m breiðir og 0,2 - 0,4 m háir. Meintur suðurveggur er illa farinn og ógreinilegur. Sama á við um vestur gafl.

Hin meinta rúst er vel gróin grasi og mosa.

Í rústina var grafinn þverskurður til að kanna hvort um rúst væri að ræða eða ekki. Skurðurinn var 1 m breiður og 5 m langur. Í ljós kom að ekki var um eiginlega rúst að ræða, heldur garð sem hrúgað hefur verið upp við brún á jarðfalli eða kvos.

Teikning ljósmynd



Ljósmynd



Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S9600

Athugasemdir

Rústina þarf að rannsaka. Sæta þarf þeim skilmálum sem Fornleifavernd ríkisins kann að setja. Stungið er upp á því að fyrst verði kannað hvort um rúst sé að ræða og sé svo þá verði 1/4 rústarinnar kannaður sem fyrsta stig og áframhaldið ákveðið á grundvelli niðurstaðnanna.

12 Viðaukar

Skordýragreining á sýnum úr uppgreftinum á Þjótanda

Hrönn Konráðsdóttir

Verkefni: Þjótandi

Fjöldi sýna: 3

Framkvæmd: Sigtun, sortering og greining á skordýraleifum úr sýnum

Gert fyrir:

Fornleifafræðistofuna

Ægisgötu 10

101 Reykjavík

Inngangur

Þrjú sýni úr uppgreftinum að Þjótanda voru sigtuð og skordýraleifar úr þeim greindar til tegunda. Niðurstöður úr þessum greiningum voru síðan notaðar til að túlka fornleifa-, umhverfis- og fornvistfræðilega þætti inni skálanum og í næsta umhverfi hans.

Aðferðir

Tvö af sýnunum (nr. 3 og 12) voru aðeins 0,5 L en þriðja sýnið (nr. 10) var 1 L. Sýnin voru leyst upp í vatni og hellt gegnum 300µm sigti til að losna við smæsta setið. Þar sem sýnin voru lítil og þess vegna meiri hætt á að einhverjar leifar mundu glatast ef þau væru fleytt með steinolúfleytingu þá var ákveðið að leysa þau einungis upp í vatni og sigta. Skordýraleifarnar voru síðan tíndar úr öllu því sem varð eftir í sigtinu í víðsjá og þær greindar til tegunda með aðstoð skordýrasafnsins á Náttúrufræðistofnun Íslands. Við túlkunina var notast við forritið BugsCEP (Buckland & Buckland 2006) og var forritið einnig notað við flokkunina á skordýrunum. Hitasvið var síðan reiknað með MCR (Multiple Climate Range) aðferðinni í sama forriti.

Niðurstöður

Sýnin voru talsvert minni en er venjulega mælt með þar sem 5 L er almennt talið hentugasta stærðin (t.d. Buckland *et al.* 2004). Þetta getur bæði haft áhrif á fjölda tegunda í sýnunum sem og fjölda einstaklinga innan hverrar tegundar í hverju sýni. Það er erfitt að meta hve mikil áhrif stærð sýnanna hefur þar sem þau eru ekki tekin með slíka rannsókn fyrir augum. Þrátt fyrir þetta er greinilega munur á bæði fjölda tegunda og fjölda einstaklinga eftir stærð sýnanna, en með þetta fá sýni, sem eru auk þess ekki tekin á sama stað er ekki hægt að segja neitt fyrir víst um þetta. Varðveisla skordýraleifanna var að mestu leyti góð, þó sum hafi verið dálðið brotin þá voru þau samt sem áður greinanleg til tegunda þannig að það kom ekki að sök. Tvö minni sýnin innihéldu jafnmörg einstök skordýr, eða sjö hvort og stærra sýnið innihélt 12 skordýr. Algengasta tegundin var *Aphodius lapponum* Gyll. en í rauninni var svo

lítill munur á fjölda innan hvernar tegundar að hann getur tæpast talist marktækur. Stærsta sýnið gefur einna besta mynd af umhverfinu en samt sem áður innihéldu þau öll mikilvægar vísbendingar.

Tegund	Sýni 3	Sýni 10	Sýni 12	Samtals
<i>Calathus melanocephalus</i> (L.)		1		1
<i>Omalium</i> sp.		1		1
<i>Acidota crenata</i> (F.)		1		1
<i>Quedius fulvicollis</i> (Steph.)	1			1
<i>Latridius</i> sp.			2	2
<i>Corticaria elongata</i> (Gyll.)			1	1
<i>Corticaria</i> sp.		1		1
<i>Aphodius lapponum</i> Gyll.	2	3	1	6
<i>Otiorhynchus arcticus</i> (O. Fabricius)	1	2	1	4
<i>Otiorhynchus nodosus</i> (Müll.)	3	1	1	5
<i>Otiorhynchus rugifrons</i> (Gyll.)		1		1
<i>Tropiphorus obtusus</i> (Bonsd.)		1	1	2
Samtals	7	12	7	26

Tafla 1. Fjöldi hvernar tegundar raðað eftir sýnum

Sýni 3

Túlkun á umhverfinu útfrá þessum upplýsingum verður að taka með fyrirvara þar sem svo fá skordýr voru í sýnunum. Þrátt fyrir það er hægt að sjá ýmsar vísbendingar útfrá þessu safni. Í sýni 3 benda flestar tegundirnar til þess að engi og votlendi hafi verið í nágrenninu (Larsson & Gígja 1959). En auk þess fannst *A. lapponum*, sem lifir í lambaspörðum en einnig í kúadellu og mannasaur (Larsson & Gígja 1959). Þessi tegund bendir því til þess að einhver húsdýr hafi verið þarna nálægt, jafnvel innanhús því hlutfallið er nokkuð hátt. Það er þó erfitt að segja til um slíkt fyrir víst þar sem þessi tegund getur flogið og kemst því einhvern spöl frá taðinu sem hún eyðir mestum hluta ævinnar í. Þarna spilar líka inni að sýnið var það lítið að það er lítill munur á fjölda einstaklinga innan hvernar tegundar.

Sýni 10

Auk *A. lapponum* þá voru tvær aðrar tegundir sameiginlegar með sýnum 3 og 10. Þessar tvær tegundir eru mjög algengar í íslenskri náttúru og finnast helst í graslendi og á engjum. Auk þeirra voru tvær aðrar tegundir í sýninu sem sækja í svipað umhverfi, þær eru *C. melanocephalus* og *O. rugifrons* (Larsson & Gígja 1959). Tvær aðrar tegundir í sýninu, *A. crenata* og *T. obtusus*, finnast í votlendi og benda því til þess að það hafi verið votlendi í nágrenninu eða að íbúarnir hafi flutt eitthvað frá votlendi í skálann, það væri þá líklegast torf til byggingar eða mór til brennslu. *T. obtusus* þrífst reyndar sérstaklega vel á ræktuðum svæðum (Larsson & Gígja 1959), sem gæti bent til landbúnaðar í kring um skálann. Í þessu sýni var tegund af *Corticaria* sem ekki var hægt að greina lengra en til ættkvíslar en allar tegundir af *Corticaria* sem lifa á Íslandi eru einungis innanhúss í mannabústöðum þar sem þær nærast á myglu og sveppum (Larsson & Gígja 1959).

Sýni 12

Bjöllurnar í þessu sýni voru þær sömu og í hinum tveim sýnunum og benda þær einnig til graslendis og votlendis. Í þessu sýni voru tvær tegundir sem lifa aðeins í hýbílum manna. Það eru *C. Elongata* og *Latritius* tegund, sem var reyndar aðeins hægt að greina til ættkvíslar því kviður hennar fannst ekki. Þessar tegundir lifa báðar á myglu og sveppagróum og sækja því í rakt umhverfi innanhúss þar sem eru rotnandi leifar. Þær benda því til raka innanhúss því það þarf raka til að mygla og sveppir nái fótfestu.

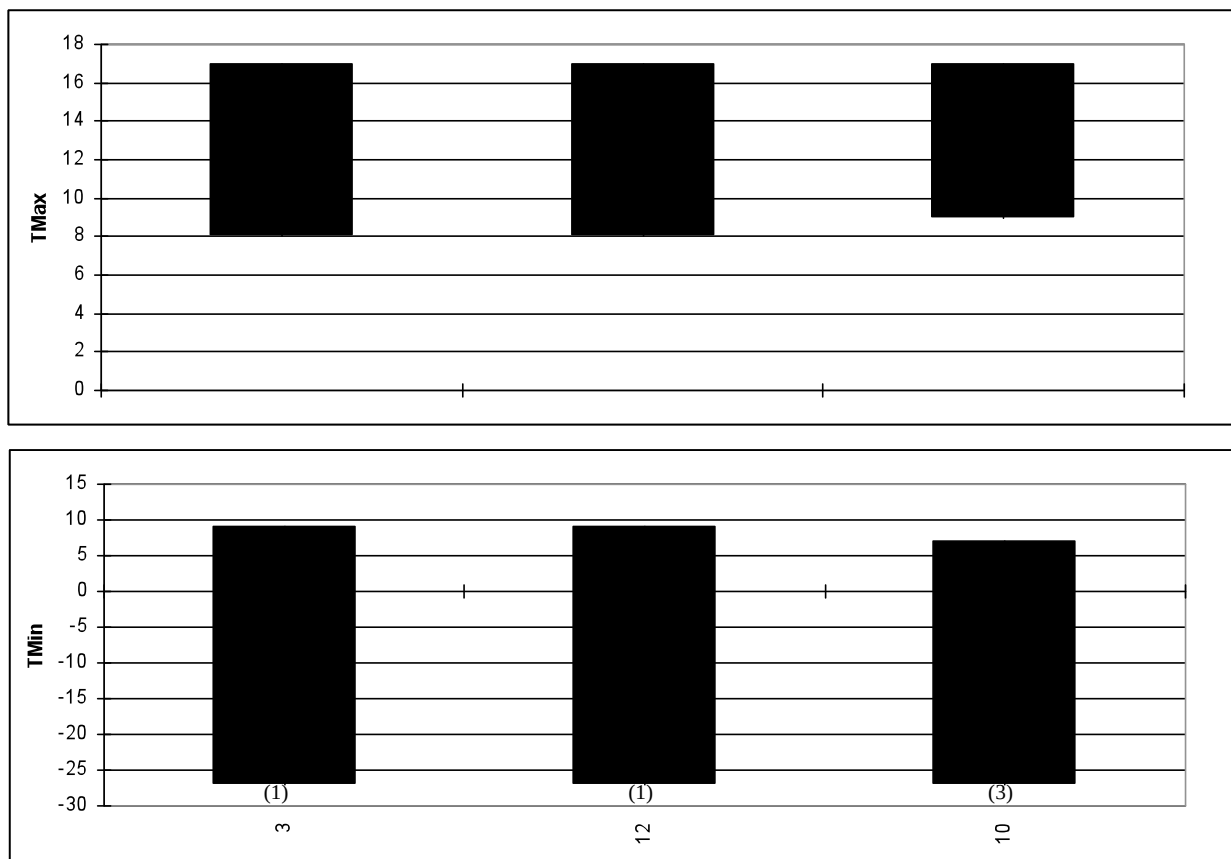
Hitasviðið (mynd 1) var einnig reiknað út, en því verður að taka með varúð, þar sem það var aðeins ein tegund sem nýttist við þá útreikninga fyrir sýni 3 og 12, en þó voru 3 tegundir notaðar við útreikningana fyrir sýni 10. Þetta var framkvæmt með MCR aðferðinni í BugsCEP (Buckland & Buckland 2006).

Ályktanir

Taðdýfill, eða *A. lapponum* er sú tegund sem vekur mesta athygli hér þar sem hann bendir til þess að tað hafi verið á staðnum og það í öllum sýnunum. Hann er einnig algengasta tegundin ef litið er á samtölur allra sýnanna. Að öðru leyti benda tegundirnar til votlendis í nágrenninu og raka innanhúss. Allar tegundirnar í þessum sýnum eru algengar í náttúru landsins nú til dags.

Heimildir

- Buckland, P.C., Panagiotacopulu, E. & Buckland P.I., 2004. What's eating Halvdan the Black? Fossil insects and the study of a burial mound in its landscape context, In: Larsen, J. H. & Rolsen, P. (eds.), *Halvdanshaugen – Arkeologi, historie og naturvitenskap*, 353-376, University Museum of Cultural Heritage 3, University of Oslo.
- Buckland P.I. & Buckland P.C., 2006. Bugs Coleopteran Ecology Package (Versions: BugsCEP v7.63; Bugsdata v7.11; BugsMCR v2.02; BugStats v1.22)
- Larsson, S. J. & Gígja, G., 1959. Coleoptera. *Zoology of Iceland* 43a, Munksgaard, Copenhagen



Mynd 1. MCR súlurit sem sýnir hitasvið svæðisins.

TMax = meðalhitastig heitasta mánaðar

TMIN = meðalhitastig kaldasta mánaðar

Á x-ás er sýnanúmerið og fjöldi skordýra sem notuð voru við útreikningana fyrir hvert sýni

Sample: 3

SampleCODE: SAMP004398

<i>Quedius fulvicollis</i> (Steph.)	CODE:	23,1040670	Abundance	1
Beco04	Wood and trees			
Beco05a	Wetlands/marshes			
<i>Aphodius lapponum</i> Gyll.	CODE:	85,0190591	Abundance	2
Beco02	Pasture/Dung			
Beco07c	Indicators: Dung			
<i>Otiorhynchus arcticus</i> (O. Fabricius)	CODE:	93,0150480	Abundance	1
Beco03	Meadowland			
Beco12	Heathland & moorland			
<i>Otiorhynchus nodosus</i> (Müll.)	CODE:	93,0150570	Abundance	3
Beco03	Meadowland			

Sample: 10

SampleCODE: SAMP004400

<i>Calathus melanocephalus</i> (L.)	CODE:	01,0560060	Abundance	1
BEco12	Heathland & moorland			
<i>Omalium</i> sp.	CODE:	23,0150212	Abundance	1
BEco03	Meadowland			
BEco04	Wood and trees			
BEco07a	Dung/foul habitats			
BEco07b	Carriion			
BEco09a	General synanthropic			
<i>Acidota crenata</i> (F.)	CODE:	23,0300010	Abundance	1
BEco04	Wood and trees			
BEco05a	Wetlands/marshes			
<i>Corticaria</i> sp.	CODE:	58,0070232	Abundance	1
BEco04	Wood and trees			
BEco05a	Wetlands/marshes			
BEco08	Mould beetles			
BEco09a	General synanthropic			
BEco13	Halotolerant			
<i>Aphodius lapponum</i> Gyll.	CODE:	85,0190591	Abundance	3
BEco02	Pasture/Dung			
BEco07c	Indicators: Dung			
<i>Otiorhynchus arcticus</i> (O. Fabricius)	CODE:	93,0150480	Abundance	2
BEco03	Meadowland			
BEco12	Heathland & moorland			
<i>Otiorhynchus nodosus</i> (Müll.)	CODE:	93,0150570	Abundance	1
BEco03	Meadowland			
BEco12	Heathland & moorland			
<i>Otiorhynchus rugifrons</i> (Gyll.)	CODE:	93,0151300	Abundance	1
BEco03	Meadowland			
<i>Tropiphorus obtusus</i> (Bonsd.)	CODE:	93,0500030	Abundance	1
BEco05b	Open wet habitats			
BEco06a	Disturbed/arable			
Beco12	Heathland & moorland			

Sample: 12

SampleCODE: SAMP004399

<i>Latridius minutus/pseudominutus</i> (L.)/(Strand)	CODE:	58,0040061	Abundance	2
--	--------------	------------	------------------	---

	Beco08	Mould beetles			
	Beco09a	General synanthropic			
<i>Corticaria elongata</i> (Gyll.)		CODE:	58,0070210	Abundance	1
	Beco04	Wood and trees			
	Beco08	Mould beetles			
	Beco09a	General synanthropic			
<i>Aphodius lapponum</i> Gyll.		CODE:	85,0190591	Abundance	1
	Beco02	Pasture/Dung			
	Beco07c	Indicators: Dung			
<i>Otiorhynchus arcticus</i> (O. Fabricius)		CODE:	93,0150480	Abundance	1
	Beco03	Meadowland			
	Beco12	Heathland & moorland			
<i>Otiorhynchus nodosus</i> (Müll.)		CODE:	93,0150570	Abundance	1
	Beco03	Meadowland			
	Beco12	Heathland & moorland			
<i>Tropiphorus obtusus</i> (Bonsd.)		CODE:	93,0500030	Abundance	1
	Beco05b	Open wet habitats			
	Beco06a	Disturbed/arable			

Tafla 2. Útskrift úr BugsCEP sem sýnir hvort sýni fyrir sig, tegundirnar í því, fjölda og algengasta umhverfi tegundanna einfaldað.

Tephra samples from ruins at Þjótandi in Villingaholtshreppur, Árnessýsla, Iceland

Summary of results.

by

Þorvaldur Þórðarson.

The two series of samples, TT01-TT12B and T-6 to T-24, were collected in summer 2007 from potential tephra layers within the ruins that are currently being excavated by Fornleifafræðistofan. All of the samples are listed in Table 1 along with description of each layer and interpretation of their origin. The results of the chemical analysis are listed in Table 2.

The sample series TT01 to TT12A+B were collected from a soil profile above a turf wall at the northernmost margins of the excavation (see Figure 1). The turf wall is believed to be the remains of “skáli” and the soil profile represents historic time.

Results

Of the 12 potential tephra layers sampled from the profile:

Six tephra layers were identified as primary tephra layers, two from the Katla volcanic system and four from the Veiðivötn volcanic system;

Katla volcanic system:

TT02 (= Katla 1721),

TT06 (= either Katla 1440 or 15th century events),

Veiðivötn volcanic system:

TT03 (= late 17th century Bárðarbunga eruption),

TT04 (= early 16th century Bárðarbunga eruption),

TT05 (= the Veiðivötn 1477 event),

TT12A+B (= Vatnaöldur ~870 eruption = Settlement Layer).

See Table 1, figure 1 and plots (Figures 2-X) for further details.

The analysis of three layers yielded non-conclusive results in terms of their origin as primary or reworked tephra fall layers, namely TT08, TT09 and TT11. The chemical composition of these layers show fairly strong affinity with Hekla volcano, but additional analysis are required to confirm their eruption source. Positive identification of the eruption for these tephra layers is important because they sit above the ‘skáli’ ruins and thus could provide constraints on the minimum age of the ruins.

It is also noteworthy that two ‘key’ marker layers in south Iceland: Hekla 1510 and Katla 1500 were missing from the section.

The three remaining layers are interpreted as windblown (reworked) tephra.

Samples collected by the archaeological team (see Table 1 for sample description and other details).

Of the 15 samples, two did not yield material that could be analysed.

Results

Of the 13 samples that were analysed only four were confidently linked to a specific eruption, namely samples T-14, T-15, T-16 and T-21, which all represent the Vatnaöldur ~870 AD eruption (= The Settlement Layer) from the Veiðivötn volcanic system (Figure 2).

Two other samples, T-13a and T-13b, also have compositional affinities that point to Vatnaöldur ~870 AD event as the most likely source, but the results are not conclusive (Table 2).

Samples T-7, T-8, T-24 exhibit very similar compositional trend and variability and undoubtedly represent the same tephra layer (Figure 3). They clearly have affinities to the Veiðivötn volcanic system, but their compositional trend does not match well with the known compositional field of Vatnaöldur ~870 (i.e. The Settlement Layer). Although this tephra layer may be part of the Settlement tephra layer series, further work is required to make a positive identification of its origin and age.

Samples T-22 and T-23 have identical chemical composition (= same layer) and show clear Veiðivötn volcanic system affinities in terms of their composition (Figure 4). However the current data does not discriminate between the 17th century Bárðarbunga event (TT03) or 1477 Veiðivötn event (TT05) as possible source events (Tables 1 and 2).

Sample T-11 also shows Veiðivötn volcanic system affinity and its chemical composition appears to show best match with the 16th century Bárðarbunga event (TT04; Figure 5).

Sample T-6 has clear Katla volcanic system affinities and shows a good match with sample TT06 (Katla 1440 or 15th century event) from the soil profile (Figure 6).

Thorvaldur Thordarson

27 July, 2008.

Figure 1. Soil profile above the 'skáli' ruins.

27.08.07 Thjotandi - TT

Ruins of Thojatandi on the west bank of the Thjorsa river, north of the old bridge.

Inspection of tephra layers in and across the ruins.

Section A: Over the ruin of the main hall in a ditch that was cuts across the hall from West to East.

It was measured at the western end of the ditch.

GPS 63, 56.184N; 20, 37.783W Elevation = 57m

Photos 27.08.07 - #1-7 Section A

#1 Whole Section

#2-6 panorama of section - top down

#7 human waste in north corner

Samples TT 02, TT 06, TT09, TT 10, TT 11, TT12A, TT 12B are contaminated with soil because it was difficult to get a clean sample of these thin layers.

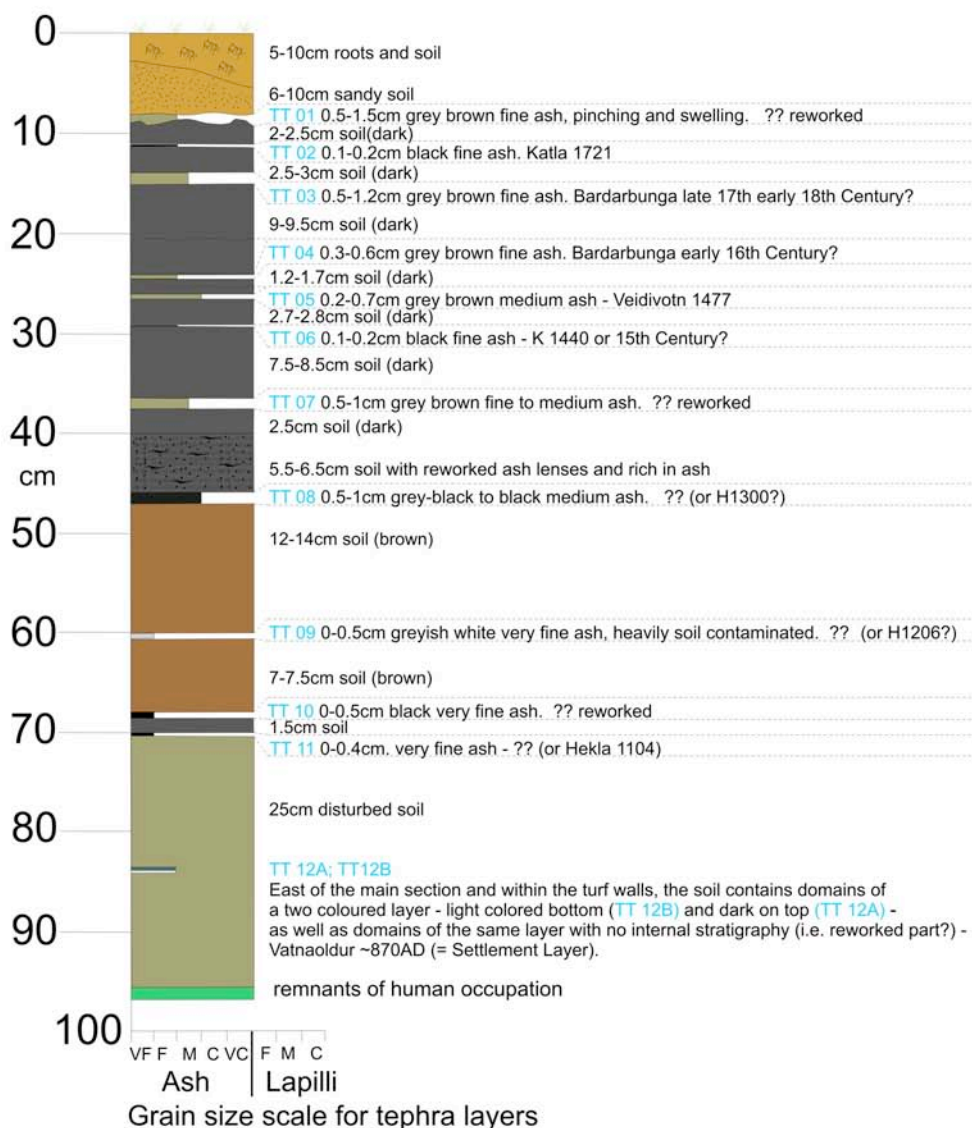
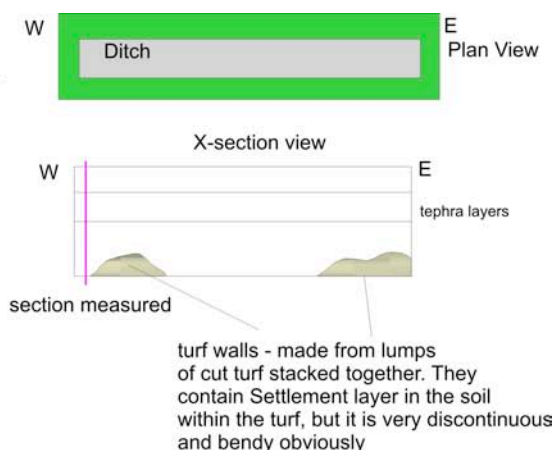


Figure 2. FeO-TiO₂ plot for layers TT12A+B, T-14, T-15, T-16, T-21 (= ~870 AD Vatnaöldur event = Settlement Layer). Also shown is the compositional variability of the ~870 AD Vatnaöldur tephra as depicted by published data sources along with compositional fields for selected volcanic systems (fields enclose 85% data density contour).

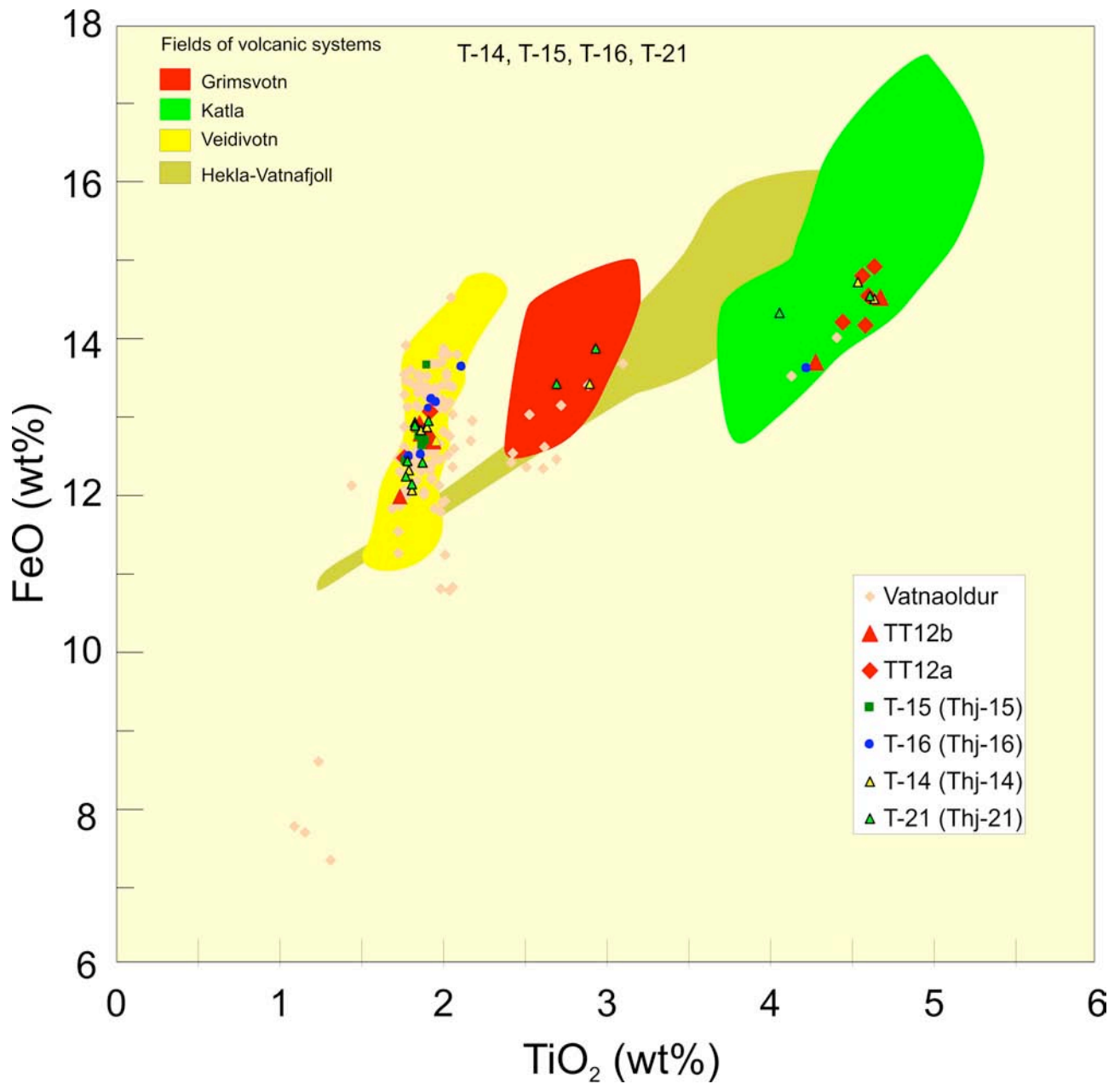


Figure 3. FeO-TiO₂ plot for layers TT12A+B, T-7, T-8, T-24. See Figure 2 for further explanation.

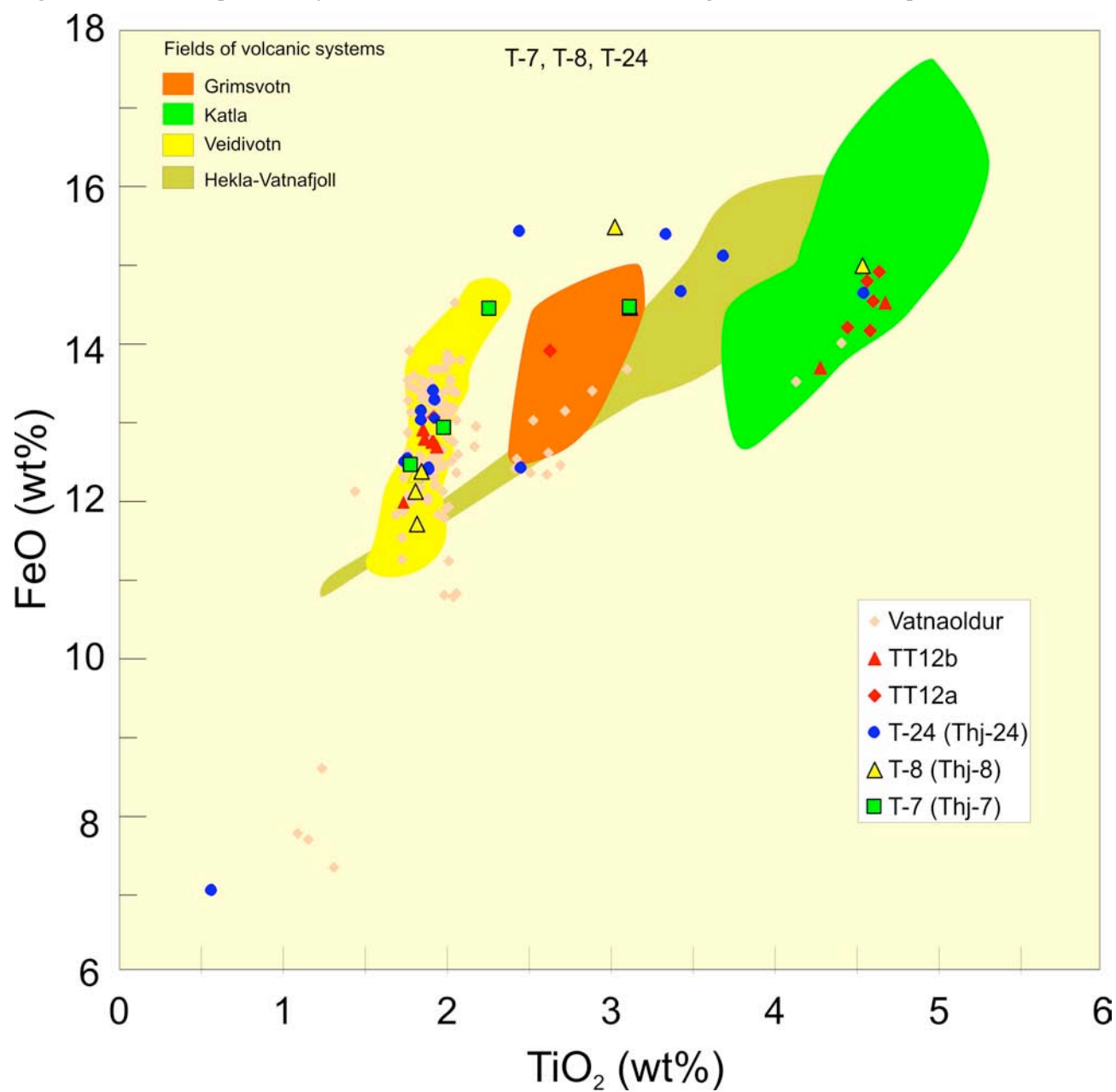


Figure 4. FeO-TiO₂ plot for layers TT03, TT05, T-22, T-23. Also shown is the compositional variability of the 1477 AD Veiðivötn tephra as depicted by published data sources. See Figure 2 for further explanation.

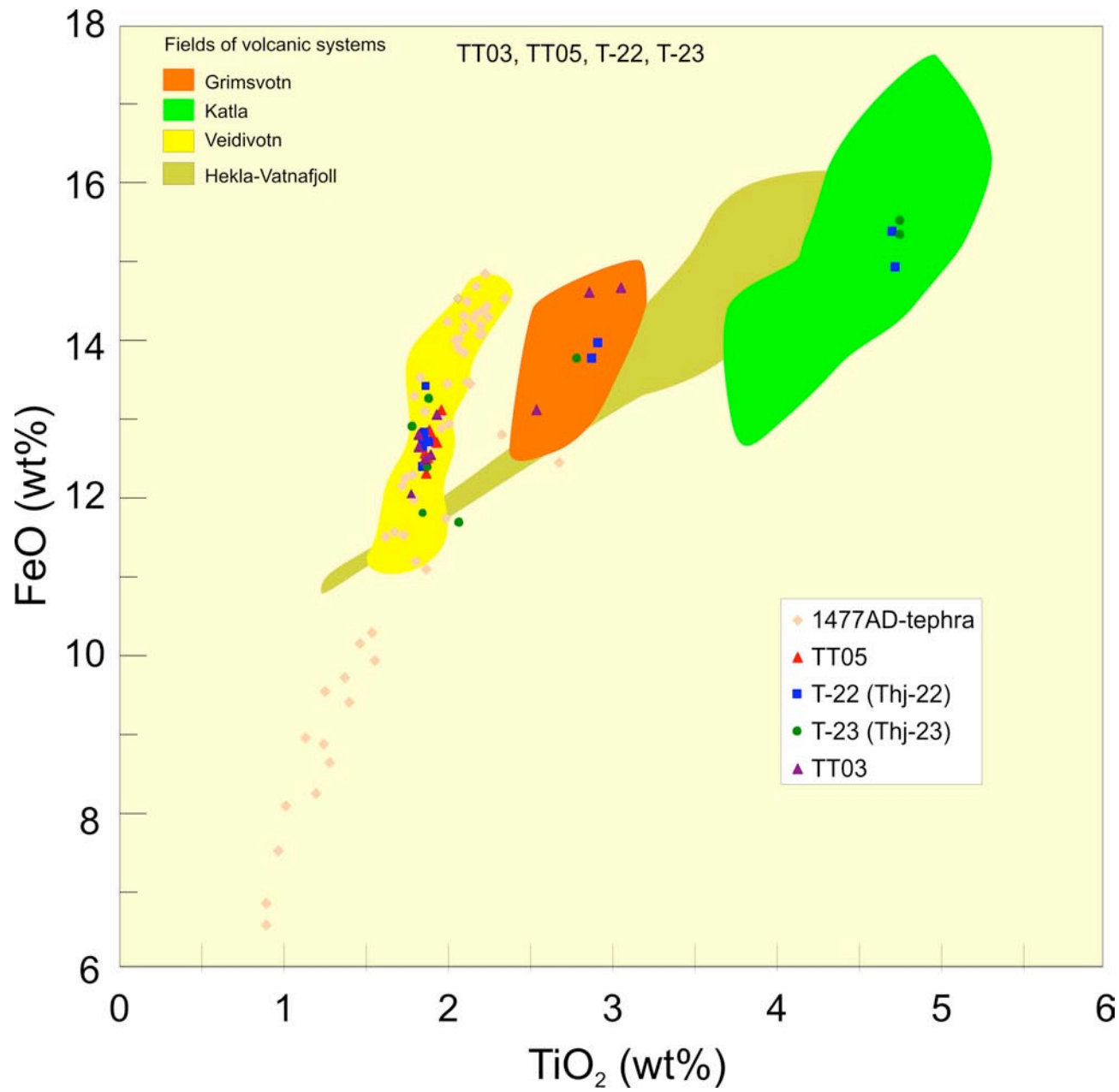


Figure 5. FeO-TiO₂ plot for layers TT04 and T-11. See Figure 2 for further explanation.

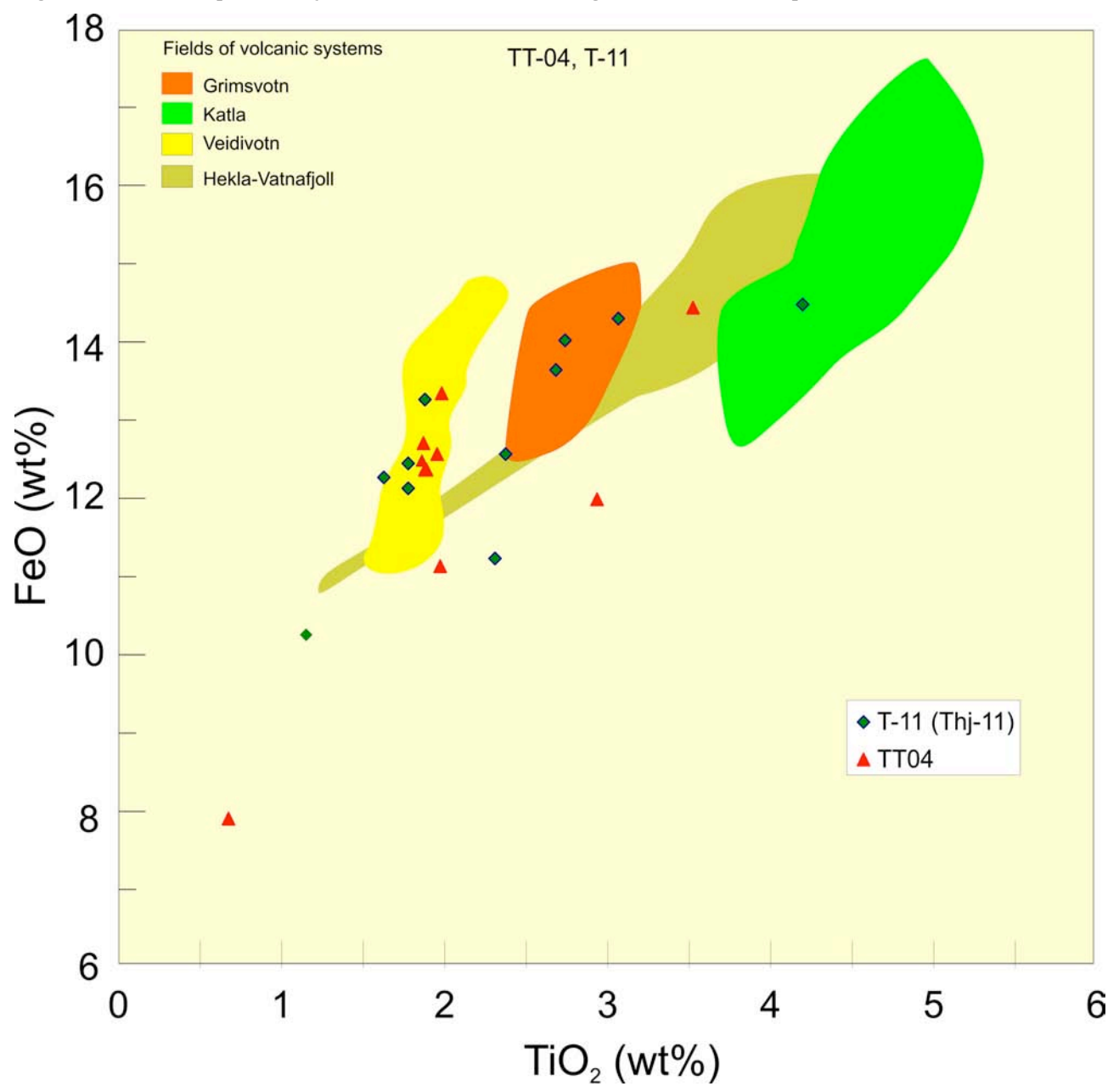


Figure 6. FeO-TiO₂ plot for layers TT02, TT06 and T-6. See Figure 2 for further explanation.

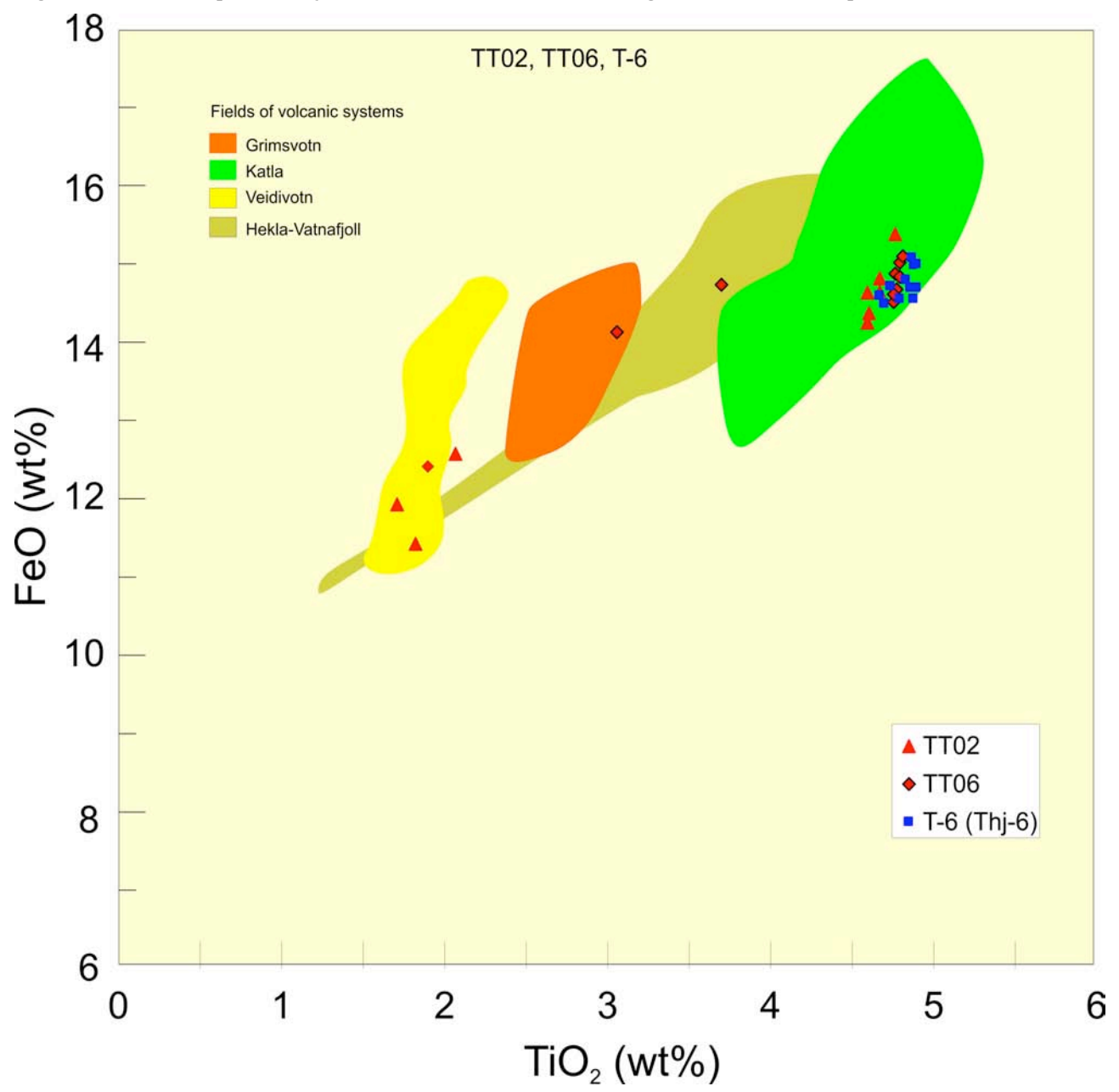


Table 1. Tephra samples from Thjotandi, Villingaholtshreppur, Arnessysla, Iceland; collected in 2007

Col l.	Date	Structure	X (cm)	Y(cm)	Z(cm)	Dypi (cm)	Sample number	Probe number	Description	Comments
TT	27.08.2007	Section at skali				8-9.	TT01	TT01	0.5-1.5 cm grey brown fine-medium ash-rich sand lense.	?? Mixed sources - windblown tephra
TT	27.08.2007	Section at skali				11-11.2	TT02	TT02	0.1-0.2 cm black very fine ash.	Katla 1721
TT	27.08.2007	Section at skali				14-15.	TT03	TT03	0.5-1.2 cm grey brown fine to medium ash.	Bardarbunga late 17th or early 18th century
TT	27.08.2007	Section at skali				24-24.5	TT04	TT04	0.3-0.6 cm grey brown fine to medium ash.	Bardarbunga early to mid 16th Century?
TT	27.08.2007	Section at skali				26-26.5	TT05	TT05	0.2-0.7 cm grey brown medium ash.	Veidivotn 1477
TT	27.08.2007	Section at skali				29.2-29.4	TT06	TT06	0.1-0.2 cm black fine ash.	Katla 15th century or Katla 1440
TT	27.08.2007	Section at skali				36.5-37.5	TT07	TT07	0.5-1.0 cm grey brown fine to medium ash.	?? Mixed sources - windblown tephra
TT	27.08.2007	Section at skali				46-47	TT08	TT08	0.5-1.0 cm grey black to black medium ash	?? Results not conclusive (possibly H1300, initial phase)
TT	27.08.2007	Section at skali				60-60.5	TT09	TT09	0-0.5 cm greyish white very fine ash.	?? Results not conclusive (possibly H11206, initial phase)
TT	27.08.2007	Section at skali				68-6805	TT10	TT10	0-0.5 cm black very fine ash.	?? Mixed sources - windblown tephra
TT	27.08.2007	Section at skali				70-70.4	TT11	TT11	0-0.4 cm black very fine ash.	Hekla is the source volcano for this layer. Results not conclusive in terms of eruption (possibly H1104?)
TT	27.08.2007	Section at skali				~75	TT12a	TT12a	Dark part of tephra layer in turf wall.	Settlement Series (Vatnaöldur ~870AD + Katla)
TT	27.08.2007	Section at skali				~75	TT12b	TT12b	Light part of tephra layer in turf wall.	Settlement Series (Vatnaöldur ~870AD + Katla)
BE	?	4.5.1.	98.00	200.00	97.75	97.75	Thj-4	Not sampled	Layer on top of the floor of house 4.5.1. in corner near east wall. Blown into the ruins.	Re-examine
BE	16.08.2007	4.5.1.	98.20	200.80	97.77	97.77	Thj-6	T-6	Layer on top of the floor of house 4.5.1. in corner near east wall. Blown into the ruins.	Composition indicates Katla volcano as the source. This layer could be either TT02 or TT06.
BE	7.09.2007	4.5.1	100.00	200.25	97.80	97.80	Thj-23	T-23	In floor in house 4.5.1.	Same as T-22. Composition compatible with Veidivotn volcanic system but could be either TT03 or TT05
BE	20.08.2007	4.5.2.	93.36	195.20	97.86	97.86	Thj-7	T-7*	Layer below stone in east wall 4.5.2. Very thin white layer overlain by turf. Difficult to get a clean sample	Results not conclusive (need to re-examine)
BE	22.08.07	4.5.1.	97.50	202.80	97.58	97.58	Thj-8	T-8*	Tephra sample from turf wall outside of the ruin 4.5.1. Older turf wall?	Results not conclusive (need to re-examine)
BE	?	4.3. (older)	201.50	302.80	97.90	97.90	Thj-9	Not sampled	Tephra sample on top of floor in older ruin	Re-examine
BE	28.08.2007	Outside 4.3.	204.00	303.4-304.4	98.60	98.60	Thj-11	T-11	Same tephra - from floor of ruins 4.3	Results not conclusive, but chemical composition matches best with layer TT04 (Bardarbunga early 16th century)
BE	30.08.2007	4.12.			96.80	96.80	Thj-13	T-13a	Layer #3. Light colored tephra layer above ruins 4.12. - not clean tephra	Results not conclusive, but consistent with Settlement layer composition
BE	30.08.2007	4.12.			96.80	96.80	Thj-13	T-13b	Layer #3. Light colored tephra layer above ruins 4.12. - not clean tephra	Results not conclusive, but consistent with Settlement layer composition

BE	30.08.2007	4.12.			96.50	96.50	Thj-14	T-14	Layer #5. from turf wall	Settlement Series (Vatnaoldur ~870AD + Katla)
BE	30.08.2007	4.12.			96.30	96.30	Thj-15	T-15	Layer #9.Below wall - Layer LL.	Settlement Series (Vatnaoldur ~870AD + Katla)
BE	4.09.2007	4.9.				70.00	Thj-16	T-16	Layer #4; lowest part of turf wall	Settlement Series (Vatnaoldur ~870AD + Katla)
BE	6.09.2007	4.5.1.	102.90	200.20	97.25	97.25	Thj-21	T-21	Tephra? Below all of the ruins.	Settlement Series (Vatnaoldur ~870AD + Katla)
BE	7.09.2007	4.5.	100.00	203.69	98.50	98.50	Thj-22	T-22	Tephra on top/above of all ruins	Same as T-23. Composition compatible with Veidivotn volcanic system but could be either TT03 or TT05
BE	7.09.2007	4.5.	99.80	202.00	97.60	97.60	Thj-24	T-24*	Below all ruins.	Not conclusive mixed sources (Veidivotn, Katla, Hekla volcanic systems)

*These samples have similar compositional trend and variability. Although they do show Veidivotn volcanic system affinity, they do not match well with the known compositional range of the settlement layer.

Table 2.

Thjotandi - analysed tephra samples

Sample No.	Grain No	Possible eruption	SiO2	TiO2	Al2O3	FeO	MnO	MgO	CaO	Na2O	K2O	P2O5	Total	Na+K
TT01	TT01-02	Xtalline grain	49.23	1.50	17.39	11.14	0.18	4.76	11.90	2.66	0.21	0.14	99.11	2.86
	TT01-01	Xtalline grain	49.66	1.62	16.83	11.16	0.15	5.44	12.06	2.40	0.18	0.13	99.63	2.58
	TT01-10	Ol Thol	49.10	1.74	13.75	12.39	0.21	6.79	11.65	2.38	0.22	0.14	98.37	2.60
	TT01-11	Ol Thol	49.29	1.75	14.97	12.26	0.18	6.00	11.57	2.49	0.21	0.15	98.87	2.71
	TT01-08	Ol Thol	49.65	1.99	13.42	12.76	0.21	6.39	11.32	2.20	0.32	0.17	98.43	2.52
	TT01-09	Ol Thol	48.90	2.55	13.32	12.31	0.20	6.09	10.73	2.70	0.37	0.25	97.43	3.07
	TT01-04	Thol	49.23	3.19	12.68	15.54	0.27	5.07	9.43	2.61	0.42	0.32	98.76	3.04
	TT01-06	Thol	46.51	4.65	12.76	14.87	0.27	4.98	9.72	2.99	0.74	0.54	98.05	3.74
	TT01-13	Icelandite	58.30	1.31	15.17	9.11	0.24	1.77	5.61	4.27	1.45	0.56	97.80	5.72
	TT01-07	Icelandite	61.65	0.83	15.32	8.11	0.23	0.95	4.52	4.83	1.83	0.27	98.54	6.66
Katla 1721														
TT02	TT02-01	FeTi basalt	46.63	4.68	12.47	14.66	0.23	4.91	9.72	3.04	0.73	0.68	97.74	3.77
	TT02-02	FeTi basalt	46.41	4.68	12.55	14.81	0.26	4.87	9.54	3.02	0.75	0.69	97.58	3.77
	TT02-03	FeTi basalt	46.49	4.61	12.36	14.36	0.25	4.93	9.61	3.07	0.77	0.67	97.12	3.85
	TT02-04	FeTi basalt	46.70	4.61	12.51	14.62	0.25	4.96	9.52	3.10	0.72	0.67	97.66	3.82
	TT02-05	FeTi basalt	46.88	4.61	12.96	14.24	0.22	5.00	9.75	3.16	0.72	0.65	98.18	3.88
	TT02-08	FeTi basalt	46.23	4.78	12.30	15.37	0.26	5.66	8.71	3.23	0.79	0.68	98.01	4.02
	TT02-10	Ol Thol	48.89	1.72	13.57	11.90	0.20	7.05	12.00	2.32	0.20	0.15	98.02	2.52
	TT02-07	Ol Thol	49.49	1.83	14.04	11.41	0.21	7.45	12.16	2.41	0.19	0.17	99.37	2.60
	TT02-09	Icelandite	56.34	2.07	12.80	12.56	0.32	2.87	5.83	3.24	1.57	1.08	98.68	4.80
Bardarbunga 17th Century?														
TT03	TT03-07	Ol Thol	48.90	1.78	13.68	12.03	0.21	6.99	11.91	2.30	0.19	0.15	98.14	2.49
	TT03-03	Ol Thol	49.07	1.86	13.43	12.46	0.20	6.31	11.18	2.41	0.24	0.17	97.33	2.65
	TT03-04	Ol Thol	49.14	1.83	13.40	12.77	0.21	6.47	11.41	2.33	0.22	0.18	97.95	2.55
	TT03-02	Ol Thol	49.31	1.83	13.35	12.61	0.24	6.47	11.56	2.38	0.21	0.17	98.14	2.59
	TT03-10	Ol Thol	49.22	1.90	13.59	12.52	0.23	6.52	11.41	2.44	0.23	0.16	98.23	2.67
	TT03-08	Ol Thol	49.40	1.93	13.68	13.04	0.24	6.53	11.41	1.99	0.27	0.16	98.64	2.26
	TT03-05	Ol Thol	48.47	2.55	13.14	13.09	0.24	6.25	10.53	2.42	0.35	0.26	97.31	2.77
	TT03-09	Thol	48.93	3.06	12.75	14.65	0.22	5.20	9.61	2.71	0.45	0.33	97.91	3.16
	TT03-01	Thol	50.33	2.87	12.20	14.61	0.28	4.38	8.75	2.88	0.55	0.31	97.16	3.44

Bardarbunga early 16th Century?														
TT04	TT04-06	Ol Thol	49.32	1.87	13.53	12.47	0.24	6.36	11.41	2.43	0.23	0.15	98.02	2.66
	TT04-05	Ol Thol	49.82	1.98	13.46	13.33	0.22	6.39	11.27	2.50	0.23	0.18	99.38	2.73
	TT04-08	Ol Thol	50.00	1.88	13.57	12.35	0.24	6.59	11.47	2.56	0.20	0.16	99.03	2.76
	TT04-04	Ol Thol	49.84	1.88	13.49	12.70	0.24	6.59	11.32	2.44	0.21	0.16	98.86	2.65
	TT04-01	Ol Thol	49.42	1.89	13.35	12.35	0.24	6.73	11.27	2.45	0.23	0.16	98.09	2.68
	TT04-03	Ol Thol	49.70	1.96	13.41	12.55	0.19	6.80	11.37	2.42	0.23	0.18	98.81	2.65
	TT04-09	Thol	49.54	3.53	12.56	14.43	0.22	4.63	8.96	2.91	0.55	0.42	97.76	3.46
	TT04-02	FeTi basalt	47.66	2.94	17.50	11.96	0.17	4.40	10.57	3.15	0.44	0.37	99.16	3.59
	TT04-10	Basaltic Icelandite	51.13	1.97	15.68	11.12	0.19	4.63	11.23	3.04	0.23	0.17	99.38	3.27
	TT04-07	Icelandite	63.09	0.67	15.20	7.85	0.25	0.76	4.25	4.76	1.70	0.24	98.79	6.46
Vei-1477														
TT05	TT05-05	Ol Thol	49.31	1.86	13.48	12.79	0.21	6.32	11.35	2.39	0.22	0.17	98.09	2.61
	TT05-04	Ol Thol	49.31	1.93	13.38	12.67	0.23	6.32	11.24	2.46	0.25	0.18	97.97	2.71
	TT05-08	Ol Thol	49.48	1.91	13.32	12.76	0.23	6.34	11.31	2.43	0.23	0.17	98.18	2.66
	TT05-06	Ol Thol	48.98	1.97	13.47	13.09	0.24	6.35	11.37	2.55	0.24	0.18	98.43	2.79
	TT05-01	Ol Thol	48.79	1.89	13.38	12.84	0.22	6.38	11.19	2.41	0.26	0.17	97.52	2.67
	TT05-10	Ol Thol	49.60	1.90	13.60	12.73	0.22	6.41	11.38	2.44	0.24	0.17	98.68	2.68
	TT05-09	Ol Thol	49.76	1.87	14.13	12.28	0.21	6.43	11.69	2.55	0.22	0.16	99.32	2.77
	TT05-07	Ol Thol	48.88	1.88	13.66	12.48	0.26	6.56	11.50	2.44	0.24	0.17	98.06	2.68
	TT05-03	Ol Thol	49.38	1.87	13.57	12.54	0.23	6.60	11.26	2.36	0.24	0.16	98.22	2.61
Katla 1440 or 15th Century														
TT06	TT06-09	Ol Thol	48.96	1.90	13.38	12.40	0.23	6.43	11.51	2.44	0.23	0.18	97.65	2.67
	TT06-10	Thol	49.12	3.06	13.03	14.12	0.21	5.14	9.76	2.91	0.44	0.32	98.11	3.35
	TT06-07	FeTi basalt	46.31	4.78	12.41	14.88	0.24	4.93	9.79	2.98	0.67	0.58	97.58	3.65
	TT06-01	FeTi basalt	46.13	4.81	12.38	15.02	0.23	4.97	9.92	3.10	0.70	0.57	97.82	3.80
	TT06-06	FeTi basalt	46.04	4.77	12.38	14.50	0.24	5.05	9.84	2.99	0.69	0.58	97.07	3.68
	TT06-04	FeTi basalt	45.72	4.79	12.25	14.66	0.21	5.06	9.87	3.00	0.70	0.57	96.85	3.71
	TT06-03	FeTi basalt	46.16	4.81	12.49	14.84	0.24	5.10	9.94	3.05	0.69	0.58	97.90	3.75
	TT06-02	FeTi basalt	45.75	4.83	12.61	15.10	0.23	5.16	9.77	2.91	0.71	0.55	97.61	3.62
	TT06-05	FeTi basalt	46.09	4.77	12.31	14.61	0.24	5.17	9.91	2.96	0.70	0.57	97.33	3.66
	TT06-08	FeTi basalt	48.59	3.71	12.51	14.74	0.26	4.50	8.77	2.95	0.56	0.42	97.00	3.51

TT07	TT07-05	Ol Thol	49.79	1.86	13.76	11.63	0.18	6.38	11.12	2.59	0.27	0.17	97.76	2.86
	TT07-09	Ol Thol	48.86	1.77	13.42	11.96	0.22	6.70	11.72	2.35	0.20	0.17	97.37	2.55
	TT07-08	Ol Thol	48.73	1.76	13.61	11.96	0.19	6.98	11.90	2.33	0.21	0.15	97.82	2.54
	TT07-07	Thol	48.26	3.03	13.00	14.34	0.24	5.49	9.83	2.64	0.43	0.33	97.59	3.07
	TT07-04	Thol	51.09	2.17	13.01	13.21	0.21	5.10	9.48	2.95	0.47	0.25	97.93	3.42
	TT07-03	Thol or FeTi	49.27	3.40	12.66	14.28	0.26	4.68	9.01	2.98	0.53	0.38	97.44	3.51
	TT07-02	FeTi basalt	45.99	3.84	13.03	14.14	0.23	5.62	10.86	2.94	0.56	0.40	97.61	3.49
	TT07-10	FeTi basalt	46.95	4.52	12.77	14.25	0.22	4.71	9.36	3.08	0.82	0.54	97.23	3.90
	TT07-01	FeTi basalt	46.94	4.68	12.47	14.39	0.24	4.85	9.36	3.17	0.84	0.74	97.68	4.01
	TT07-06	Icelandite	57.23	1.64	14.04	11.67	0.28	1.85	5.06	4.44	1.55	0.64	98.39	5.99
TT08	TT08-12	Ol Thol	49.63	1.95	13.45	13.24	0.22	6.29	10.96	2.48	0.22	0.17	98.61	2.70
	TT08-05	Ol Thol	50.50	1.87	13.59	12.44	0.23	5.84	10.24	2.59	0.34	0.18	97.80	2.93
	TT08-09	Thol	49.02	3.03	12.81	14.26	0.24	5.49	9.81	2.73	0.45	0.33	98.17	3.18
	TT08-04	Thol	49.92	3.43	12.21	14.73	0.25	4.33	8.76	3.08	0.57	0.41	97.69	3.66
	TT08-06	FeTi basalt	47.23	4.51	12.78	14.62	0.21	5.14	9.78	2.98	0.71	0.49	98.45	3.69
	TT08-03	Hekla comp	53.80	2.16	14.52	11.67	0.27	3.18	6.85	3.42	1.17	1.13	98.16	4.59
	TT08-01	Hekla comp	58.23	1.48	14.85	10.60	0.26	1.90	5.48	4.23	1.49	0.57	99.08	5.72
	TT08-11	Rhyolite (Torfi)	70.61	0.27	14.46	2.26	0.08	0.22	0.84	5.23	4.63	0.02	98.62	9.86
	TT08-02	Rhyolite (Hekla)	70.38	0.21	14.59	3.31	0.12	0.11	2.20	5.26	2.65	0.00	98.82	7.90
TT09	TT09-08	Ol Thol	49.03	1.81	13.48	12.24	0.19	6.71	11.77	2.38	0.22	0.15	97.98	2.60
	TT09-15	Ol Thol	49.51	1.95	13.45	12.88	0.22	6.53	11.34	2.45	0.22	0.17	98.72	2.67
	TT09-12	Ol Thol	49.65	1.86	13.49	12.96	0.20	6.47	11.26	2.47	0.21	0.16	98.74	2.68
	TT09-02	Ol Thol	49.10	1.96	13.41	12.69	0.24	6.20	11.15	2.38	0.25	0.17	97.54	2.62
	TT09-01	Ol Thol	49.23	1.97	13.32	12.95	0.21	6.20	10.90	2.47	0.26	0.18	97.69	2.72
	TT09-06	FeTi basalt	47.49	4.53	12.97	14.63	0.23	4.84	9.55	3.03	0.83	0.55	98.64	3.86
	TT09-13	FeTi basalt	47.87	4.52	12.96	14.79	0.27	4.72	9.51	3.27	0.84	0.53	99.28	4.11
	TT09-11	FeTi basalt	47.48	4.49	12.72	14.71	0.22	4.70	9.30	3.14	0.85	0.52	98.14	3.99
	TT09-04	Rhyolite (Hekla)	72.31	0.10	14.63	2.04	0.07	0.00	2.01	5.35	2.47	0.00	98.97	7.82
TT10	TT10-07	Ol Thol	49.07	1.76	13.61	12.28	0.20	6.67	11.63	2.39	0.22	0.15	97.98	2.61
	TT10-01	Ol Thol	49.44	1.77	13.64	12.00	0.21	6.58	11.77	2.31	0.22	0.15	98.10	2.53

TT10-16	OI Thol	49.69	1.85	13.56	12.46	0.23	6.40	11.40	2.44	0.22	0.16	98.40	2.66
TT10-05	OI Thol	49.72	1.94	13.74	13.00	0.24	6.40	11.23	2.37	0.24	0.16	99.03	2.60
TT10-03	OI Thol	49.08	1.90	13.58	12.78	0.22	6.29	11.27	2.44	0.25	0.17	97.98	2.69
TT10-06	Thol	49.23	2.77	12.84	13.41	0.22	5.43	10.00	2.85	0.47	0.32	97.53	3.32
TT10-13	Thol	49.66	2.91	13.31	13.11	0.26	5.24	9.64	2.89	0.49	0.30	97.81	3.38
TT10-08	Thol	49.81	2.97	13.08	13.42	0.25	5.18	9.52	2.88	0.52	0.32	97.95	3.40
TT10-04	FeTi basalt	47.27	4.27	13.38	13.84	0.20	5.22	10.60	2.93	0.69	0.47	98.88	3.61
TT10-12	FeTi basalt	46.99	4.62	12.83	14.74	0.24	4.91	9.49	3.12	0.77	0.53	98.24	3.88
TT10-02	Icelandite	53.20	2.23	14.15	11.54	0.28	3.15	6.91	3.32	1.19	1.11	97.08	4.51
TT10-14	Icelandite	60.09	0.91	15.26	8.33	0.22	1.14	4.74	4.44	1.54	0.38	97.04	5.97
TT10-09	Rhyolite (Torfi)	70.45	0.25	14.41	2.27	0.11	0.22	0.84	5.14	4.69	0.03	98.41	9.82
TT10-11	Rhyolite (Torfi)	70.34	0.26	14.29	2.32	0.08	0.22	0.85	5.35	4.57	0.03	98.30	9.92
TT10-15	Rhyolite (Hekla)	71.04	0.19	13.80	3.34	0.11	0.11	1.93	4.88	2.66		98.06	7.54

TT11	TT11-07	OI Thol	49.40	1.78	13.69	12.22	0.23	6.72	11.45	2.38	0.23	0.15	98.24	2.61
	TT11-14	OI Thol	49.15	1.85	13.56	12.64	0.22	6.40	11.34	2.43	0.22	0.16	97.96	2.65
	TT11-09	OI Thol	48.54	1.84	13.26	12.68	0.23	6.25	10.93	2.35	0.22	0.17	96.47	2.57
	TT11-06	Thol	48.12	3.06	12.58	13.99	0.27	5.36	9.74	2.88	0.48	0.31	96.79	3.36
	TT11-05	FeTi basalt	47.99	4.06	14.82	13.07	0.21	4.00	9.87	3.69	0.72	0.50	98.90	4.41
	TT11-02	Basaltic Icelandite	53.25	1.43	13.70	9.66	0.15	5.98	10.39	2.60	0.54	0.14	97.85	3.14
	TT11-12	Basaltic Icelandite	53.58	1.43	13.96	10.22	0.17	5.97	10.27	2.68	0.53	0.14	98.95	3.22
	TT11-11	Icelandite (Hekla)	54.62	2.79	12.18	13.04	0.29	2.80	6.48	3.08	1.56	1.33	98.17	4.64
	TT11-04	Icelandite (Hekla)	54.48	2.14	14.96	10.79	0.28	2.57	7.26	3.55	1.23	1.07	98.33	4.79
	TT11-15	Icelandite (Hekla)	58.38	1.79	12.93	11.48	0.24	1.82	5.81	3.85	1.18	0.65	98.12	5.02
	TT11-1	Icelandite (Hekla)	61.29	0.78	15.04	8.44	0.25	1.05	4.62	4.58	1.66	0.32	98.04	6.24
	TT11-03	Rhyolite (Hekla)	70.93	0.21	14.05	3.23	0.13	0.11	1.99	4.93	2.71	0.02	98.30	7.64
	TT11-01	Rhyolite (Hekla)	68.17	0.20	13.36	2.90	0.11	0.11	1.86	4.79	2.66	0.02	94.16	7.45

Settlement Series (Vatnaöldur ~870AD + Katla)

TT12a	TT12a-01	OI Thol	49.67	1.92	13.31	13.06	0.21	6.32	11.11	2.47	0.22	0.18	98.48	2.70
	TT12a-04	OI Thol	49.37	1.77	13.46	12.46	0.22	6.70	11.69	2.37	0.20	0.16	98.38	2.57
	TT12a-05	FeTi basalt	47.17	4.65	12.70	14.91	0.24	4.68	9.35	3.17	0.80	0.56	98.24	3.97
	TT12a-06	FeTi basalt	47.09	4.58	12.75	14.80	0.24	4.75	9.28	3.22	0.80	0.55	98.05	4.02
	TT12a-07	FeTi basalt	47.37	4.45	12.63	14.20	0.20	4.67	9.41	3.20	0.82	0.58	97.52	4.02
	TT12a-08	FeTi basalt	47.14	4.61	12.45	14.55	0.24	4.76	9.30	3.16	0.82	0.56	97.59	3.98

TT12a-11	FeTi basalt	47.51	4.60	12.65	14.17	0.25	4.72	9.42	3.12	0.82	0.57	97.83	3.94
TT12a-02	Basaltic Icelandite	50.78	2.63	13.09	13.91	0.25	4.66	8.86	2.96	0.49	0.26	97.89	3.45
TT12a-10	Rhyolite (Torfi)	70.19	0.24	14.35	2.47	0.09	0.24	0.84	5.30	4.59	0.03	98.34	9.89

Settlement Series (Vatnaöldur ~870AD + Katla)

TT12b	TT12b-06	Ol Thol	48.18	1.74	14.87	11.96	0.21	7.78	11.76	2.27	0.21	0.14	99.13	2.48
	TT12b-07	Ol Thol	49.72	1.87	13.37	12.78	0.22	6.46	11.26	2.46	0.22	0.16	98.53	2.68
	TT12b-03	Ol Thol	49.90	1.86	13.71	12.90	0.22	6.45	11.65	2.60	0.21	0.16	99.65	2.80
	TT12b-09	Ol Thol	49.76	1.93	13.58	12.74	0.20	6.41	11.24	2.45	0.23	0.17	98.69	2.68
	TT12b-11	Ol Thol	49.55	1.91	13.51	12.74	0.21	6.37	11.17	2.43	0.23	0.18	98.30	2.65
	TT12b-01	Ol Thol	49.52	1.94	13.68	12.69	0.24	6.36	11.17	2.49	0.23	0.17	98.48	2.72
	TT12b-04	FeTi basalt	47.71	4.69	12.89	14.51	0.23	4.88	9.63	3.36	0.86	0.58	99.35	4.22
	TT12b-05	FeTi basalt	48.85	4.29	12.88	13.70	0.24	4.49	9.08	3.12	0.92	0.61	98.18	4.04

T-6			45.93	4.89	12.46	14.98	0.20	5.03	9.83	3.03	0.72	0.57	97.64	
(Thj-6)	6.01	FeTi basalt												3.75
	6.02	FeTi basalt	46.74	4.89	12.49	14.56	0.22	5.02	9.69	2.73	0.71	0.59	97.64	3.44
	6.03	FeTi basalt	45.96	4.91	12.52	14.69	0.23	4.97	9.74	3.02	0.68	0.57	97.30	3.70
	6.04	FeTi basalt	45.88	4.87	12.21	14.70	0.22	5.01	9.78	2.96	0.67	0.57	96.87	3.63
	6.05	FeTi basalt	43.95	4.68	11.75	14.58	0.22	4.73	9.09	2.62	0.68	0.54	92.84	3.29
	6.06	FeTi basalt	46.58	4.91	12.33	15.00	0.25	5.02	10.06	3.01	0.71	0.58	98.43	3.72
	6.07	FeTi basalt	46.78	4.72	12.47	14.49	0.21	4.82	9.45	3.04	0.76	0.68	97.41	3.80
	6.08	FeTi basalt	45.73	4.85	12.34	14.79	0.22	5.05	9.75	3.00	0.70	0.58	97.02	3.70
	6.09	FeTi basalt	46.28	4.89	12.44	15.07	0.22	4.99	9.86	2.94	0.67	0.55	97.91	3.60
	6.10	FeTi basalt	46.98	4.75	12.47	14.71	0.27	4.74	9.32	3.07	0.78	0.72	97.81	3.85
	6.11	FeTi basalt	46.11	4.81	12.51	14.55	0.23	4.92	9.72	2.94	0.72	0.66	97.16	3.66

T-7			48.96	1.98	13.36	12.91	0.23	6.21	11.04	2.44	0.23	0.17	97.53	
(Thj-7)	7.02	Ol Thol												2.67
	7.03	Ol Thol	48.84	1.79	13.61	12.44	0.21	6.63	11.54	2.36	0.22	0.17	97.79	2.58
	7.01	Thol	49.65	2.27	13.56	14.44	0.23	5.40	10.80	2.41	0.24	0.19	99.18	2.66
	7.04	Thol	48.82	3.13	12.87	14.46	0.27	5.29	9.70	2.59	0.47	0.32	97.92	3.06

T-8			48.94	1.81	13.69	12.33	0.23	6.42	11.59	2.33	0.21	0.15	97.71	
(Thj-8)	8.06	Ol Thol												2.54

	8.07	OI Thol	49.34	1.85	13.57	12.38	0.22	6.46	11.36	2.41	0.22	0.17	97.97	2.63
	8.09	OI Thol	49.18	1.82	13.64	11.70	0.21	7.25	12.05	2.25	0.20	0.15	98.43	2.44
	8.10	OI Thol	48.85	1.81	13.50	12.11	0.19	6.54	11.51	2.39	0.20	0.15	97.26	2.59
	8.05	Thol	48.82	3.13	12.87	14.46	0.27	5.29	9.70	2.59	0.47	0.32	97.92	3.06
	8.08	FeTi basalt	46.68	4.55	12.82	14.99	0.22	4.75	9.42	2.99	0.78	0.54	97.74	3.77
	8.04	Basaltic Icelandite (Thol)	51.07	3.04	13.32	15.48	0.27	3.66	8.29	2.80	0.61	0.32	98.87	3.42
T-11 (Thj-11)	11.01	OI Thol	48.58	1.15	14.64	10.23	0.17	8.27	13.22	1.97	0.09	0.07	98.40	2.06
	11.07	OI Thol	49.39	1.89	13.50	13.26	0.22	6.43	11.07	2.42	0.22	0.17	98.57	2.64
	11.10	OI Thol	49.10	1.78	13.61	12.12	0.18	6.50	11.69	2.35	0.19	0.16	97.68	2.54
	11.06	OI Thol	49.29	1.63	13.77	12.26	0.23	6.85	11.88	2.18	0.17	0.15	98.40	2.35
	11.03	OI Thol	48.99	1.78	13.75	12.43	0.19	6.89	11.80	2.36	0.17	0.15	98.51	2.53
	11.04	Thol	49.07	3.07	12.99	14.29	0.23	5.24	9.66	2.69	0.43	0.32	98.00	3.12
	11.11	FeTi basalt	47.10	4.21	12.74	14.48	0.21	4.80	9.55	3.02	0.78	0.50	97.40	3.80
	11.09	Basaltic Icelandite (Thol)	51.88	2.75	12.69	14.02	0.26	3.38	7.64	3.32	0.60	0.67	97.20	3.92
	11.05	Basaltic Icelandite (Thol)	51.59	2.69	13.04	13.63	0.26	4.00	8.38	3.05	0.62	0.36	97.62	3.67
	11.08	Basaltic Icelandite (Thol)	52.94	2.31	16.36	11.20	0.25	2.73	7.77	4.13	0.90	0.74	99.34	5.03
	11.02	Icelandite	54.89	2.38	13.79	12.55	0.23	2.56	7.23	3.45	0.80	0.42	98.29	4.25
T-13a (Thj-13)	12.01	OI Thol	49.48	1.90	13.37	12.74	0.21	6.30	11.31	2.40	0.20	0.17	98.08	2.59
	12.12	OI Thol	49.07	1.81	13.63	11.99	0.21	6.43	11.55	2.35	0.20	0.16	97.41	2.55
	12.04	Thol	48.92	2.88	13.05	13.54	0.22	5.40	10.01	2.73	0.42	0.30	97.46	3.15
	12.03	FeTi basalt	47.83	4.37	12.70	14.33	0.26	4.33	8.97	3.30	0.85	0.96	97.89	4.15
	12.10	FeTi basalt	48.10	4.36	12.67	14.70	0.26	4.38	8.97	3.09	0.86	0.96	98.35	3.95
	12.02	FeTi basalt	46.91	4.60	12.76	14.76	0.22	4.64	9.30	3.05	0.77	0.56	97.56	3.82
	12.05	FeTi basalt	46.65	4.68	12.69	14.62	0.23	4.64	9.28	3.09	0.71	0.57	97.15	3.80
	12.11	FeTi basalt	47.14	4.67	12.78	14.43	0.21	4.86	9.55	2.98	0.75	0.57	97.94	3.73
	12.08	Dacite	67.38	0.47	14.60	5.59	0.20	0.44	3.03	4.77	2.20	0.10	98.76	6.96
	12.09	Dacite	67.38	0.47	14.60	5.59	0.20	0.44	3.03	4.77	2.20	0.10	98.76	6.96

T-13b (Thj-13)			49.24	1.82	13.69	12.21	0.21	6.41	11.55	2.26	0.22	0.16	97.79	
	13.10	Ol Thol												2.47
	13.08	FeTi basalt	48.79	4.39	12.82	14.64	0.23	4.04	8.90	3.39	1.06	1.00	99.27	4.44
	13.05	FeTi basalt	47.24	4.65	12.59	14.68	0.21	4.81	9.44	3.08	0.73	0.56	97.98	3.80
	13.09	FeTi basalt	46.19	4.38	12.86	14.98	0.23	5.09	9.98	2.88	0.66	0.46	97.72	3.54
	13.07	Icelandite	64.01	0.81	15.52	6.26	0.19	1.10	4.19	4.37	1.60	0.26	98.30	5.97
	13.06	Dacite	66.76	0.40	16.69	4.60	0.09	0.29	3.91	5.44	1.55	0.08	99.81	6.99
	13.03	Dacite	66.90	0.47	15.04	5.56	0.17	0.41	3.12	4.80	2.17	0.09	98.73	6.97
	13.04	Dacite	66.90	0.47	15.04	5.56	0.17	0.41	3.12	4.80	2.17	0.09	98.73	6.97
	13.11	Rhyolite (Torfi comp)	70.55	0.26	14.41	2.38	0.08	0.23	0.87	5.14	4.65	0.03	98.59	9.79
	13.02	Rhyolite (Torfi comp)	69.99	0.24	14.40	2.36	0.07	0.23	0.84	5.20	4.37	0.02	97.71	9.57
T-14 (Thj-14)			50.07	1.96	13.54	12.69	0.21	6.36	11.10	2.37	0.25	0.18	98.72	
	14.01	Ol Thol												2.63
	14.06	Ol Thol	49.43	1.86	13.56	12.81	0.24	6.48	11.46	2.40	0.21	0.16	98.63	2.62
	14.05	Ol Thol	49.48	1.91	13.23	12.86	0.24	6.54	11.20	2.42	0.21	0.17	98.26	2.63
	14.09	Ol Thol	49.28	1.79	13.65	12.31	0.19	6.68	11.59	2.38	0.22	0.16	98.26	2.60
	14.04	Ol Thol	49.32	1.81	13.76	12.05	0.21	6.74	11.64	2.33	0.19	0.16	98.21	2.52
	14.03	Thol	50.01	2.90	13.04	13.42	0.24	5.43	9.66	2.84	0.50	0.32	98.35	3.34
	14.08	FeTi basalt	47.44	4.55	12.71	14.72	0.22	4.80	9.36	3.08	0.83	0.56	98.27	3.91
	14.07	FeTi basalt	47.05	4.65	12.52	14.50	0.22	4.82	9.45	3.07	0.78	0.56	97.62	3.85
T-24 (Thj-24)			49.33	1.94	13.63	13.05	0.24	6.23	10.99	2.41	0.25	0.18	98.25	
	24.07	Ol Thol												2.66
	24.04	Ol Thol	50.12	1.90	13.76	12.39	0.23	6.33	10.83	2.53	0.26	0.17	98.50	2.79
	24.11	Ol Thol	49.54	1.85	13.49	13.13	0.21	6.46	11.18	2.32	0.22	0.17	98.58	2.54
	24.12	Ol Thol	49.90	1.85	13.57	13.02	0.21	6.57	11.25	2.33	0.24	0.17	99.11	2.56
	24.13	Ol Thol	49.59	1.92	13.50	13.39	0.21	6.46	11.19	2.39	0.22	0.17	99.05	2.61
	24.14	Ol Thol	49.41	1.76	13.75	12.52	0.23	6.63	11.53	2.35	0.22	0.16	98.57	2.57
	24.15	Ol Thol	49.49	1.89	13.54	12.41	0.22	6.48	11.29	2.34	0.21	0.18	98.05	2.56
	24.16	Ol Thol	49.77	1.93	13.58	13.27	0.23	6.26	11.17	2.46	0.23	0.17	99.07	2.69
	24.17	Ol Thol	49.28	2.46	13.59	12.41	0.22	6.44	11.01	2.63	0.34	0.24	98.61	2.97
	24.01	Ol Thol	49.59	1.75	13.73	12.49	0.19	6.91	11.63	2.36	0.18	0.15	98.99	2.55
	24.06	Thol	49.71	3.44	12.77	14.67	0.25	4.70	8.85	2.86	0.53	0.36	98.14	3.39
	24.03	FeTi basalt	45.99	3.70	14.12	15.12	0.23	5.99	9.56	2.84	0.55	0.45	98.55	3.38
	24.09	FeTi basalt	47.06	4.56	12.56	14.65	0.24	4.94	9.60	2.91	0.76	0.53	97.80	3.67

	24.10	FeTi Basalt	47.88	3.35	11.98	15.39	0.39	3.90	8.25	3.44	0.90	1.76	97.23	4.34
	24.08	Bas Icelandite (Thol)	52.83	2.45	12.45	15.43	0.34	2.70	7.44	3.36	0.65	1.05	98.70	4.00
	24.02	Icelandite/Dacite	65.18	0.56	14.35	7.02	0.22	0.66	3.62	4.54	1.94	0.19	98.28	6.48
T-21 (Thj-21)			50.12	1.88	13.63	12.41	0.22	6.31	10.98	2.43	0.26	0.17	98.40	
	21.08	Ol Thol												2.69
	21.07	Ol Thol	49.91	1.92	13.34	12.94	0.21	6.34	11.09	2.41	0.23	0.18	98.55	2.63
	21.09	Ol Thol	49.62	1.83	13.70	12.92	0.22	6.42	11.17	2.36	0.21	0.17	98.62	2.57
	21.11	Ol Thol	49.38	1.83	13.57	12.89	0.21	6.47	11.31	2.43	0.23	0.18	98.50	2.66
	21.06	Ol Thol	49.60	1.77	13.55	12.24	0.20	6.67	11.57	2.29	0.23	0.15	98.27	2.51
	21.04	Ol Thol	49.11	1.79	13.61	12.42	0.19	6.78	11.60	2.35	0.19	0.16	98.20	2.55
	21.03	Ol Thol	49.26	1.81	13.44	12.12	0.19	6.98	11.69	2.32	0.18	0.15	98.15	2.51
	21.10	Thol	50.29	2.94	14.00	13.86	0.23	5.37	9.90	2.77	0.37	0.31	100.04	3.14
	21.01	Thol	48.82	2.70	13.73	13.41	0.24	5.42	10.09	2.74	0.73	0.33	98.20	3.46
	21.05	FeTi basalt	48.16	4.07	12.73	14.32	0.24	4.56	9.20	3.20	0.84	0.54	97.85	4.04
	21.02	FeTi basalt	47.16	4.62	12.71	14.55	0.20	4.95	9.58	3.03	0.81	0.54	98.15	3.84
T-15 (Thj-15)			49.39	1.91	13.56	13.65	0.24	6.33	11.06	2.21	0.23	0.17	98.74	
	15.10	Ol Thol												2.44
	15.02	Ol Thol	49.53	1.90	13.46	12.69	0.24	6.41	11.36	2.39	0.23	0.17	98.39	2.63
	15.08	Ol Thol	49.26	1.87	13.48	12.62	0.20	6.49	11.34	2.39	0.25	0.17	98.07	2.64
	15.04	Ol Thol	49.68	1.85	13.74	12.74	0.21	6.49	11.30	2.35	0.21	0.16	98.74	2.56
	15.09	Ol Thol	49.63	1.78	13.79	12.42	0.20	6.67	11.63	2.31	0.19	0.16	98.79	2.50
	15.06	Rhyolite (Torfi comp)	71.12	0.26	14.60	2.41	0.08	0.23	0.82	5.10	4.73	0.03	99.38	9.83
	15.05	Rhyolite (Torfi comp)	71.15	0.24	14.40	2.37	0.06	0.23	0.84	5.21	4.72	0.04	99.25	9.93
T-22 (Thj-22)		Veidivotn 1477												
			49.90	1.87	13.72	13.39	0.23	6.37	11.09	2.48	0.23	0.16	99.45	
	22.06	Ol Thol												2.71
	22.09	Ol Thol	50.14	1.86	13.73	12.80	0.21	6.50	11.25	2.47	0.24	0.17	99.36	2.70
	22.04	Ol Thol	49.53	1.85	13.71	12.61	0.21	6.57	11.29	2.38	0.22	0.17	98.54	2.60
	22.02	Ol Thol	49.49	1.85	13.61	12.70	0.21	6.60	11.39	2.34	0.21	0.16	98.56	2.55
	22.10	Ol Thol	49.79	1.85	13.61	12.37	0.21	6.63	11.30	2.43	0.23	0.17	98.59	2.66
	22.05	Ol Thol	49.47	1.89	13.55	12.68	0.19	6.70	11.23	2.41	0.22	0.17	98.51	2.63
	22.03	Thol	50.12	2.88	13.93	13.76	0.21	5.07	10.76	2.22	0.42	0.29	99.66	2.65
	22.01	Thol	49.12	2.92	13.14	13.94	0.19	5.56	9.87	2.77	0.45	0.31	98.28	3.23
	22.08	FeTi basalt	46.59	4.72	12.46	15.36	0.24	5.11	9.81	2.98	0.70	0.56	98.54	3.68

	22.07	FeTi basalt	46.98	4.74	12.56	14.91	0.24	5.13	9.85	2.96	0.66	0.56	98.57	3.61
T-23 (Thj-23)			49.80	1.85	13.96	11.78	0.19	7.06	11.63	2.39	0.20	0.17	99.03	
	23.08	OI Thol												2.59
	23.01	OI Thol	50.36	1.88	13.19	12.36	0.24	7.06	12.25	2.00	0.19	0.17	99.71	2.19
	23.06	OI Thol	50.19	1.89	13.84	13.23	0.21	6.65	11.27	2.30	0.24	0.17	99.99	2.55
	23.10	OI Thol	49.73	1.79	13.70	12.89	0.19	6.73	11.57	2.37	0.22	0.16	99.35	2.59
	23.09	OI Thol	49.15	2.07	13.88	11.65	0.20	7.01	11.85	2.43	0.29	0.19	98.74	2.73
	23.07	FeTi basalt	46.41	2.79	15.43	13.75	0.20	6.99	10.68	2.56	0.42	0.26	99.50	2.98
	23.02	FeTi basalt	46.73	4.77	12.59	15.50	0.24	4.79	9.44	3.02	0.75	0.69	98.53	3.77
	23.03	FeTi basalt	46.32	4.77	12.50	15.33	0.23	5.09	9.74	2.79	0.73	0.58	98.08	3.51
T-16 (Thj-16)			49.55	1.91	13.60	13.09	0.20	6.31	11.27	2.35	0.22	0.17	98.69	
	16.07	OI Thol												2.58
	16.01	OI Thol	50.03	1.93	13.60	13.22	0.23	6.35	11.18	2.44	0.24	0.18	99.40	2.68
	16.08	OI Thol	49.80	1.87	13.57	12.51	0.20	6.50	11.30	2.41	0.24	0.17	98.56	2.65
	16.02	OI Thol	49.90	1.88	13.72	12.80	0.22	6.61	11.36	1.89	0.23	0.19	98.79	2.12
	16.09	OI Thol	49.47	1.79	13.48	12.49	0.17	6.79	11.59	2.37	0.20	0.16	98.51	2.56
	16.10	OI Thol	50.07	1.96	13.46	13.17	0.21	6.31	11.16	2.43	0.23	0.18	99.19	2.66
	16.06	OI Thol	49.59	2.12	12.99	13.63	0.22	6.03	10.94	2.45	0.25	0.20	98.43	2.70
	16.04	FeTi basalt	48.39	4.24	13.27	13.61	0.23	5.45	10.40	3.13	0.64	0.57	99.94	3.77
	16.03	Torfi comp	70.95	0.27	14.59	2.35	0.07	0.22	0.86	5.15	4.67	0.03	99.17	9.83

13 Fornleið 5 í Skeiðahreppi/ 8 í Villingaholtshreppi

Að kröfu Fornleifaverndar ríkisins var leiðin nákvæmlega mæld inn með GPS tæki og leiðin teiknuð inn á loftmynd. Notast var við Isn 93 staðal og voru skekkjumörkin u.þ.b. 20 sm. Leiðin var mæld inn þann 15. ágúst síðastliðinn, en ljósmynduð þann 5. september sama ár.

Leiðin liggur víða á fleiri en einum stað og er ástæðan margþætt. Ein ástæðan er sú að Þjórsá hefur brotið bakka sína og leiðin horfið við það. Þá hafa menn fært hana fjær bakkanum til vesturs. Einnig getur verið að veður hafi skipt máli, eða hvort frost var í jörðu eða ekki. Þannig hafa myndast fleiri en ein leið og menn valið leiðina eftir hentugleikum eða af handahófi. Í mælingunni var reynt að fylgja sem beinustu línu og þeirri sem gat talist elst. Byrjað var þar sem hún endar við Þjótanda, en það er aðeins örfáum metrum NA af rúst 4:5 og suður af meintri rúst 4:13.

Á vissum stöðum lá ný malarborin reiðleið ofan í fornleiðinni. Þegar komið var í land Kálfhóls lá leiðin að rofabakka í Þjórsá og hvarf. Þetta sást á öðrum stað sbr. loftmynd. Ekki þótti ástæða til að halda áfram þó yngri leið hafi verið við bakkann. Rekja má leið þessa a.m.k. austur að Miðdal undir Skarðsfjalli og þar gæti hún sennilega sam-einast leið nr. 60, sem lá eftir Árnesinu (sbr. skýrslu um hana).

Ljósmyndir:



Mynd 64. Vestasti hluti fornleiðarinnar skammt austur af fornleifum nr. 4:5:1-2, en elstu minjarnar þar eru frá 9. – 10. öld. Horft mót VSV. (Ljós. BFE. Stafr. myndir nr. 269).



Mynd 65. Svona leit leiðin út þegar hún var hvað greinilegust skammt ANA af Þjótanda. Horft mót ANA. (Ljósm. BFE. Stafrænar myndir nr. 262).



Mynd 66. Leiðin leit gjanan út eins og á þessari mynd, frekar illa farin af veðrum og vindum. Horft mót ANA. (Ljósm. BFE. Stafr. myndir nr. 263).



Mynd 67. Hér má sjá unga reiðleið hægra megin við fornleiðina. Ofarlega t. h. á myndinni er Skipphóll, en leiðin lá vinstra megin við hann. Horft mót NA. (Ljósm. BFE. Stafr. myndir nr. 264).



Mynd 68. Hér er leiðin nálægt Skipphól, fram á árbakkanum. Horft mót ANA. (Ljósm. BFE. Stafr. myndir nr. 265).



Mynd 69. Hér er greinilega um unga leið að ræða. Áin hefur trúlega tekið eldri kynslóð leiðarinnar. Horft mót VSV. (Ljós. BFE. Stafr. myndir nr. 266



Mynd 70. Hér er leiðin óspillt af yngri reiðleiðum og veðrum og vindum, enda dálítið lengra frá árbakkanum en venjulega. Horft mót A. (Ljós. BFE. Stafr. myndir nr. 267).



Mynd 71. Hér eru margar kynslóðir reiðleiða komnar saman. Þó er ekki víst að elsta kynslóðin hafi legið hér líka. Horft mót A. (Ljósm. BFE. Stafr. myndir nr. 268).



Mynd 72. Hér má sjá hvernig leiðin hverfur í Þjórsá, sem rofið hefur bakka sína í aldanna rás. Leiðin var ekki rakin lengra Horft mót ANA. (Ljósm. BFE. Stafr. myndir nr. 269).

